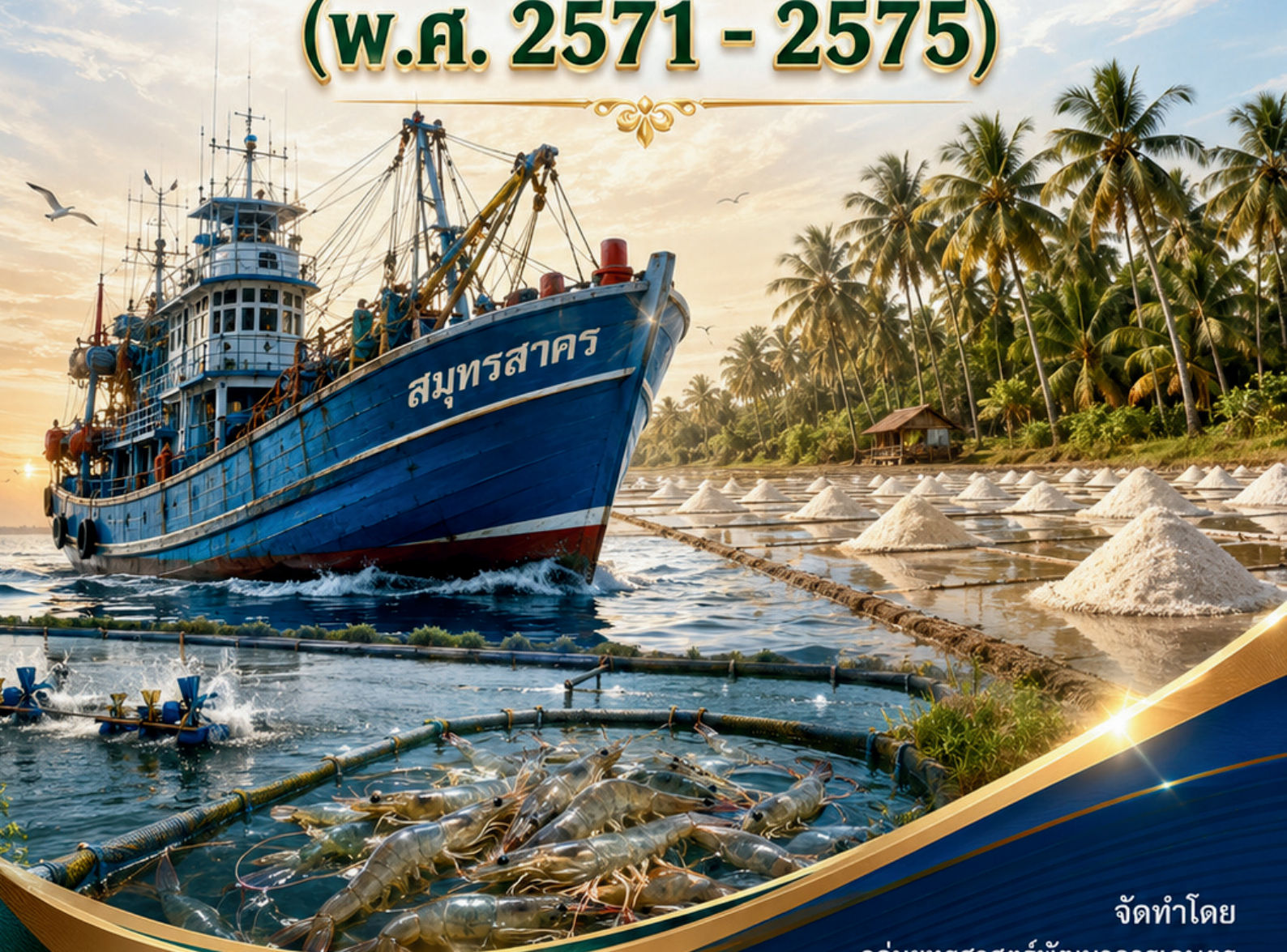

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

จัดทำโดย
กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571–2575 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนเชิงยุทธศาสตร์ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในระยะ 5 ปี โดยมีเป้าหมายให้ภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครสามารถเติบโตอย่างมั่นคง มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต ยกกระดับมาตรฐานสินค้า เพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปและการตลาด และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

จังหวัดสมุทรสาครมีศักยภาพสำคัญจากทำเลที่ตั้งใกล้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีโครงข่ายโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงตลาดขนาดใหญ่ มีฐานอุตสาหกรรมอาหารและอาหารทะเลแปรรูปที่เข้มแข็ง รวมถึงมีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้า GI ที่สามารถต่อยอดสู่ตลาดพรีเมียมและตลาดมูลค่าสูงได้ ภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครประกอบด้วย สาขาพืช ประมง ปศุสัตว์ และนาเกลือ โดยมีสินค้าเด่น เช่น มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่งกล้วยไม้ กุ้งขาวแวนนาไม ปลาสด และเกลือทะเล ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครยังมีข้อจำกัดและความท้าทายหลายด้าน ได้แก่ ราคาสินค้าเกษตรผันผวน โดยเฉพาะมะพร้าว น้ำหอม ต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนแรงงานและทายาทเกษตรกร ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช คุณภาพผลผลิตยังไม่สม่ำเสมอ พื้นที่เกษตรถูกกดดันจากการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ปัญหาน้ำทะเลหนุน น้ำเค็มรุกล้ำ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ขณะเดียวกันเกษตรกรยังต้องการการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เงินทุน มาตรฐานสินค้า การตลาดออนไลน์ การแปรรูป และโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำและโลจิสติกส์

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์สมุทรสาคร จังหวัดมีจุดแข็งสำคัญคือสินค้าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น ทำเลใกล้ตลาดบริโภคขนาดใหญ่ ฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปที่รองรับวัตถุดิบในพื้นที่ ความหลากหลายของสินค้าเกษตร และการมีหน่วยงานสนับสนุนภาครัฐในพื้นที่ ขณะเดียวกันยังมีโอกาสจากแนวโน้มตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย สุขภาพ อินทรีย์ ธรรมชาติ การใช้ GI และ Soft Power ยกกระดับมูลค่าสินค้า การขยายตลาดออนไลน์ และความต้องการอาหารคุณภาพสูงของผู้บริโภค ทั้งนี้ แผนฉบับนี้จึงมุ่งใช้จุดแข็งและโอกาสดังกล่าวเพื่อแก้ไขข้อจำกัดและลดผลกระทบจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้น

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571–2575 กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “เมืองเกษตรอัจฉริยะ ฐานการผลิตอาหารปลอดภัยมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม การจัดการทรัพยากรที่สมดุลอย่างยั่งยืน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตและรายได้มั่นคง” โดยมีเป้าประสงค์สำคัญ คือ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมั่นคง สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรเข้มแข็ง สินค้าเกษตรได้รับการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน มีการแปรรูปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง และพื้นที่เกษตรสามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่ยั่งยืนเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว แผนฉบับนี้กำหนดประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน 2) ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน 3) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด และ 4) การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง โดยแต่ละประเด็นมีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับปัญหาและศักยภาพของพื้นที่ เช่น การพัฒนาทักษะเกษตรกร การส่งเสริม Smart Farming/Smart Aquaculture การยกระดับมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปและตลาดเชิงรุก การพัฒนาระบบน้ำ โลจิสติกส์ ข้อมูลการเกษตร การลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญของแผน ได้แก่ รายได้เกษตรกรสุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ภายในปี 2575 สัดส่วนสินค้าได้มาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นร้อยละ 80 พื้นที่เกษตรที่ใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เกษตรกรลดการใช้สารเคมีและลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 30 จำนวนสถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และมี Young Smart Farmer ใหม่เพิ่มขึ้น 1,000 คน ภายในปี 2575

การขับเคลื่อนแผนจะดำเนินการผ่านโครงการสำคัญและโครงการแบบย่อที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเกษตรกร การยกระดับมาตรฐานสินค้า การส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารทะเล การพัฒนานาเกลือและทรัพยากรชายฝั่ง การบริหารจัดการน้ำ และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการสร้างความมั่นคงด้านอาหารและการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่ โดยเน้นการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรเป้าหมายให้มีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ

โดยสรุป แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571–2575 เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดให้ก้าวสู่การเป็นฐานการผลิตอาหารปลอดภัย และสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีระบบตลาดและการแปรรูปที่เข้มแข็ง เกษตรกรมีรายได้มั่นคง สถาบันเกษตรกรมีศักยภาพ และทรัพยากรธรรมชาติได้รับการจัดการอย่างสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

กรกฎาคม 2569

คำนำ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาครได้จัดทำ “แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571–2575” ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ในระยะ 5 ปี ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571–2575) (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571–2575 ตลอดจนนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผนฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญกับบริบทและศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีความหลากหลายของกิจกรรมทางการเกษตร ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และนาเกลือ มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่มีศักยภาพ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งใกล้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระบบคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับตลาดขนาดใหญ่ ตลอดจนมีฐานอุตสาหกรรมอาหารและอาหารทะเลแปรรูปที่เข้มแข็ง ขณะเดียวกัน ภาคการเกษตรของจังหวัดยังต้องเผชิญกับความท้าทายจากต้นทุนการผลิตที่สูง ความผันผวนของราคาสินค้า การขาดแคลนแรงงานและทายาทเกษตรกร การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน โรคและศัตรูพืช การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาน้ำทะเลหนุนและน้ำเค็มรุกล้ำ รวมถึงข้อกำหนดด้านคุณภาพและมาตรฐานสินค้าที่มีความเข้มงวดมากขึ้น

กระบวนการจัดทำแผนได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของจังหวัด โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันเกษตรกร วิทยาลัยชุมชน เกษตรกร และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้แผนมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณได้อย่างเป็นรูปธรรม

แผนฉบับนี้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “เมืองเกษตรอัจฉริยะ ฐานการผลิตอาหารปลอดภัยมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม การจัดการทรัพยากรที่สมดุลอย่างยั่งยืน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตและรายได้มั่นคง” และกำหนดประเด็นการพัฒนาไว้ 4 ประเด็น ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน การยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด และการพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญสำหรับใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาครหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571–2575 จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันยกระดับประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางการตลาด เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ตลอดจนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

ในการนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาครขอขอบคุณส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่ได้ให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

กรกฎาคม 2569

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	ก
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มา	1
2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	3
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)	3
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร	3
2.3 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14	9
2.4 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	11
2.5 (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575)	12
2.6 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	14
2.7 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 - 2575	15
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร	18
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	18
1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	18
1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	50
1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	56
1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	76
1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร	82
2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	97
2.1 ครุภัณฑ์เครื่องจักรและแรงงานภาคเกษตร	97
2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	98

สารบัญ (ต่อ)

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	99
2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	104
2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	123
2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	125
2.7 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัด	155
รายงานการวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร	156
รายงานการวิเคราะห์ความต้องการ และข้อเสนอแนะด้านการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร	182
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	188
พ.ศ. 2571 - 2575	
การวิเคราะห์จุดแข็งด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	188
การวิเคราะห์จุดอ่อนด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	190
การวิเคราะห์โอกาสด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	192
การวิเคราะห์ภัยคุกคามด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	194
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร: S-W-O-T	196
การวิเคราะห์ McKinsey 7-S Framework	220
การวิเคราะห์ PESTEL ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	223
การจัดทำ TOWS MATRIX ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	226
ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงป้องกัน เชิงแก้ไข และเชิงรับ	233
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	240
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	240
2. ประเด็นการพัฒนา (Development Issues)	240

สารบัญ (ต่อ)

3. เป้าประสงค์ (Goals)	240
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	241
5. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	241
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน .	241
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	242
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	242
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	243
6. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร กับแผน 3 ระดับ	244
7. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2571 - 2575)	248
8. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)	250
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	252
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	257
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	264
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	267
สรุปโครงการและงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 1	273
สรุปโครงการและงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 2	281
สรุปโครงการและงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 3	287
สรุปโครงการและงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 4	291

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 5 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด 299

โครงการ ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่เด็กนักเรียน (ยุวประมง)	299
โครงการ พัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน	302
โครงการ พัฒนาทักษะเกษตรกรสมุทรสาครสู่ Smart Farmer ครบวงจร (Reskill - Upskill)	306
โครงการ บ่มเพาะและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่สมุทรสาคร (Agri-Entrepreneur Incubation)	310
โครงการ ศูนย์บริการปัจจัยการผลิตทางการเกษตรคุณภาพและกองทุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ	313
โครงการ ยกระดับสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรสมุทรสาครสู่มืออาชีพ	316
โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ (HAPPY CHICK)	319
โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคเนื้อแบบครบวงจร	323
โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัยเพื่ออนุรักษ์และสร้างอาชีพ	327
โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาเยือกทะเลเพื่อการส่งออก	332
โครงการ เพิ่มศักยภาพการจำหน่ายสินค้าและบริการ	338
โครงการ เพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร	341
โครงการ เพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ	343
โครงการ พัฒนาคุณภาพการเลี้ยงปลาสดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสดบ้านแพ้ว	345
โครงการ เกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร: ระบบเซนเซอร์และ IoT	355
โครงการ ยกระดับมาตรฐาน GAP และเกษตรปลอดภัยครบวงจร	358
โครงการ วิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอัตลักษณ์ GI สมุทรสาคร	361
โครงการ ระบบพยากรณ์และบริหารจัดการผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมและสินค้าเกษตรล้นตลาดสมุทรสาคร	364

สารบัญ (ต่อ)

โครงการ ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร สมุทรสาคร (QR Traceability)	366
โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	369
โครงการ Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon	373
โครงการ สร้างมูลค่าสัตว์น้ำรุกรานสู่เศรษฐกิจชุมชน	378
โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	381
โครงการ พัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเลอย่างยั่งยืน	386
โครงการ เสริมสร้างศักยภาพการผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม)	389
โครงการ บริหารจัดการเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร	392
โครงการ ลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและพลังงานสะอาด.	397
โครงการ พัฒนาสินค้าประมงเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออกอย่างยั่งยืน	400
โครงการ บริหารจัดการน้ำและฟื้นฟูดินเพื่อการเกษตรยั่งยืนลุ่มน้ำท่าจีนจังหวัดสมุทรสาคร	403
โครงการ เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวสมุทรสาคร	406
โครงการ พัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรพร้อมระบบห้องเย็นครบวงจรสมุทรสาคร	409
โครงการ พัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร (Samut Sakhon Agri Data Platform)	411
โครงการ วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำทนโรค-ทนภูมิอากาศสมุทรสาคร	414
โครงการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐานการเกษตรและการค้าระหว่างประเทศสมุทรสาคร	417
โครงการ ทบทวนกฎระเบียบและมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสมุทรสาคร	420
โครงการ เฝ้าระวังและควบคุมการลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรสมุทรสาคร	423

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 6 ภาคผนวก	426
รูปภาพกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัดสมุทรสาคร	427
คณะผู้จัดทำ	429

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดสมุทรสาคร	18
ภาพที่ 2 แผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)	28
ภาพที่ 3 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)	29
ภาพที่ 4 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)	30
ภาพที่ 5 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)	31
ภาพที่ 6 แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (มาตรฐาน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร	32
ภาพที่ 7 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตรฐาน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร	38
ภาพที่ 8 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับนาข้าว จังหวัดสมุทรสาคร	39
ภาพที่ 9 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับมะพร้าว จังหวัดสมุทรสาคร	40
ภาพที่ 10 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับลำไย จังหวัดสมุทรสาคร	41
ภาพที่ 11 แผนที่แสดงทางน้ำในจังหวัดสมุทรสาคร	48
ภาพที่ 12 แสดงแผนที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	52
ภาพที่ 13 แสดงแผนที่อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร	53
ภาพที่ 14 แสดงแผนที่อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	55
ภาพที่ 15 - 18 แสดงประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร	56
ภาพที่ 19 - 20 แสดงประเพณีลี้ยงเต้าพระ	58
ภาพที่ 21 - 22 แสดงประเพณีลี้ยงเต้าพระ	58
ภาพที่ 23 - 26 แสดงประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง	59
ภาพที่ 27 - 28 แสดงการแต่งกายของผู้ชายชาวมอญ	60

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 29 - 30 แสดงการแต่งกายของผู้หญิงชาวมอญ	61
ภาพที่ 31 แสดงการแต่งกายของชาย กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ	61
ภาพที่ 32 แสดงการแต่งกายของผู้หญิง กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ	62
ภาพที่ 33 แสดงภาพขนมหมี่กรอบไทยสูตรโบราณ - ลอดช่องวัดเจษฎา	63
ภาพที่ 34 - 35 แสดงภาพขนมลอดช่องวัดเจษฎา	63
ภาพที่ 36 เครื่องเบญจรงค์หมู่บ้านดอนไผ่	64
ภาพที่ 37 - 38 ดอนหอยแครง	66
ภาพที่ 39 - 40 ป่าชายเลนพันท้ายนรสิงห์	67
ภาพที่ 41 - 42 จุดชมวิวปลาโลมา ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	68
ภาพที่ 43 - 44 วัดโกรกกราก	69
ภาพที่ 45 วัดใหญ่จอมปราสาท	69
ภาพที่ 46 ศาลพันท้ายนรสิงห์	70
ภาพที่ 47 ตลาดริมคลองพ่อพันท้ายนรสิงห์	71
ภาพที่ 48 นาเกลือสมุทรสาคร	72
ภาพที่ 49 หาบเกลือ	72
ภาพที่ 50 - 51 วิถีชีวิตนาเกลือ	73
ภาพที่ 52 โรงนาเกลือ	74
ภาพที่ 53 กังหันลมนาเกลือ	74
ภาพที่ 54 วัดสุทธาวาสวราราม หรือ วัดช่องลม	75
ภาพที่ 55 หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไผ่	75
ภาพที่ 56 โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร	99
ภาพที่ 57 แผนผังน้ำจังหวัดสมุทรสาคร	102

แผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568	43
แผนภูมิที่ 2 แสดงอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568	44
แผนภูมิที่ 3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568	45

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร	19
ตารางที่ 2 ภาพแสดงการจำแนกชุดดินของจังหวัดสมุทรสาคร	20
ตารางที่ 3 ข้อมูลชุดดิน (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร	27
ตารางที่ 4 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร	35
ตารางที่ 5 แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 – 2568	42
ตารางที่ 6 แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2568.	44
ตารางที่ 7 แสดงสถิติความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568	45
ตารางที่ 8 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร	50
ตารางที่ 9 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสาคร	51
ตารางที่ 10 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอกะห้หม่น	53
ตารางที่ 11 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอบ้านแพ้ว	54
ตารางที่ 12 จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรสาคร	55
ตารางที่ 13 แสดงถนนสายหลัก 35 (ถนนพระรามที่ 2)	76
ตารางที่ 14 แสดงถนนสายรอง 3091 (ถนนเศรษฐกิจ 1)	77
ตารางที่ 15 แสดงถนนสายรอง 3097 (ถนนบ้านแพ้ว)	78
ตารางที่ 16 แสดงถนนสายรอง 3190 (ถนนสุขนวิวิท)	78
ตารางที่ 17 แสดงถนนสายรอง 3423 (ถนนสหกรณ์)	78
ตารางที่ 18 แสดงถนนสายรอง 3242 (ถนนเอกชัย)	78
ตารางที่ 19 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	95
ตารางที่ 20 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)	96
ตารางที่ 21 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร	97
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร	98
ตารางที่ 24 แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	98
ตารางที่ 25 แสดงพื้นที่ชลประทานในจังหวัดสมุทรสาคร	100
ตารางที่ 26 สินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	104
ตารางที่ 27 ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการเกษตร	105
ตารางที่ 28 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอเมืองสมุทรสาคร	106
ตารางที่ 29 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอกระทุ่มแบน	107
ตารางที่ 30 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอบ้านแพ้ว	108
ตารางที่ 31 แสดงสถิติด้านปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	109
ตารางที่ 32 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร	110
ตารางที่ 33 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน	111
ตารางที่ 34 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว	112
ตารางที่ 35 สินค้าประมงเพาะเลี้ยงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	114
ตารางที่ 36 จำนวนเที่ยวเรือประมงและปริมาณสัตว์น้ำของเรือประมงพาณิชย์ ปี 2568	115
ตารางที่ 37 ข้อมูลการประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน	115
ตารางที่ 38 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	116
ตารางที่ 39 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร	117
ตารางที่ 40 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน	118
ตารางที่ 41 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 42 สินค้าสิ่งปฏิกูลทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร	120
ตารางที่ 43 การรับรองมาตรฐานทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ปี 2568	122
ตารางที่ 44 แสดงจำนวนสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	123
ตารางที่ 45 กลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	123
ตารางที่ 46 แสดงจำนวนขั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	124
ตารางที่ 47 แสดงจำนวนขั้นความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568	125
ตารางที่ 48 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ปี 2569	125
ตารางที่ 49 กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2569	126
ตารางที่ 50 เกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด/เขต/ประเทศ	129
ตารางที่ 88 จำนวนศูนย์ ศพก. แยกรายอำเภอ	155

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา 72 กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (4) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอื่น ๆ มาตรา 73 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา 75 กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึงมาตรา 76 กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

1.2 เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

1.3 นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทาง (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาภาคการเกษตร คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพ มูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศ

เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 และ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 - 2575 ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนฯ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. 2561 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศสาขาเกษตร และเพิ่มผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินการมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์เกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยอาศัยศักยภาพด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค ไปจนถึงระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ แผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและ

พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งหมายให้การพัฒนาภาคเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวประกอบด้วย 6 แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

2.2.1 แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

2.2.2 แผนย่อยเกษตรปลอดภัย

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศ และแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่

(1) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (2) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี 2570/ 2575/ 2580)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

2.2.3 แผนย่อยเกษตรชีวภาพ

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

2.2.4 แผนย่อยเกษตรแปรรูป

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

2.2.5 แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

2.2.6 แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตร

ให้สามารถปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

เป้าหมายที่ 1 ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (1) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 (2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะภัยพิบัติ การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็งตลอดจนการให้มีโอกาสในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

2.3 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2570 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) เพื่อเป็นแผนระดับ 2 ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 จัดทำขึ้นภายใต้สถานการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด

และความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน เพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนให้แล้วเสร็จ เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะต่อไปโดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)

1. วัตถุประสงค์

เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโต ที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

1) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

2) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสดำเนินการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

3) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. อิมการพัฒนา (Theme)

การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพมีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

3. หลักคตินำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

1) การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity)
2) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity)
3) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ

4) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) ให้สามารถรองรับต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขัน ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

4. เสาหลักการพัฒนา ดังนี้

เสาหลักที่ 1 : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

เสาหลักที่ 2 : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

เสาหลักที่ 3 : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เสาหลักที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

เสาหลักที่ 5 : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

2.4 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) การปรับโครงสร้างและยกระดับภาคเกษตรกรรม (Structural Transformation) มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านภาคการเกษตรไทยให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก

1.1) การเปลี่ยนจาก “ปริมาณ” ไปสู่ “มูลค่า” : วางรากฐานเพื่อยกระดับการผลิตที่เน้นมูลค่าเพิ่มแทนการผลิตเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว

1.2) การขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) : นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดความเสี่ยงจากความผันผวนของภัยธรรมชาติ และสร้างมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารให้เป็นที่ยอมรับ

1.3) การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ : ส่งเสริมวิถีเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมความพร้อมเกษตรกรสู่การเป็น "เกษตรกรรุ่นใหม่" ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) นโยบายเศรษฐกิจเกษตรและการคุ้มครองผู้ผลิต มุ่งเน้นการสร้างรายได้ที่มั่นคงและแก้ปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

2.1) การบริหารจัดการราคาสินค้าเกษตร : รักษาระดับราคาผลผลิตให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ควบคู่กับการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรและชุมชน

2.2) การลดรายจ่ายด้วยพลังงานทางเลือก : สนับสนุนการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในกิจกรรมทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้สุทธิ

2.3) มาตรการโต้ตอบและรองรับผลกระทบทางการค้า : ดำเนินการเชิงรุกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของต่างประเทศ (โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา) การสกัดกั้นการสวมสิทธิ์ถิ่นกำเนิดสินค้า และการป้องกันการทุ่มตลาดสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ

3) การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันและความยั่งยืนในพื้นที่เกษตร

3.1) มาตรการแก้ปัญหา PM 2.5 : กำหนดมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีกระบวนการผลิตจากการเผาในประเทศเพื่อนบ้าน และเข้มงวดกับการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมภายในประเทศ

3.2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : พัฒนาระบบน้ำให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการประกอบเกษตรกรรม พร้อมทั้งเร่งพัฒนาเครื่องมือเตือนภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงเพื่อลดความสูญเสียของเกษตรกร การจัดการที่ดินทำกิน: บริหารจัดการที่ดินรัฐเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงสิทธิในการทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

4) การพัฒนาศักยภาพมนุษย์และเทคโนโลยีดิจิทัล

4.1) การเพิ่มทักษะ (Reskill/Upskill) : ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงนวัตกรรมในราคาที่เหมาะสมได้

4.2) การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล : บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานราชการเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการแก่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

5) การสืบสานและต่อยอดงานพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

5.1) ความยั่งยืนของทรัพยากร : รัฐบาลให้ความสำคัญกับการสืบสานและต่อยอดโครงการพระราชดำริ เพื่อเป็นแนวทางหลักในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2.5 (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575)

1) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่ยั่งยืน ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2) ประเด็นการพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูปและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

3) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

3.1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี

3.2) ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.2 ต่อปี

3.3) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ ภายในปี 2575

3.4) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า บาท/ครัวเรือน ภายในปี 2575

4) ประเด็นการพัฒนา/เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกทางธุรกิจที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ผลภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ต่อปี

2) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 ภายในปี 2575

3) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ภายในปี 2575

4) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40
ภายในปี 2575

5) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยกว่าปีละ ราย

6) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน รายต่อปี

7) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ลดลงร้อยละ ภายในปี 2575

ประเด็นการพัฒนาที่ 2: ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
เป้าหมาย : มีระบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Agriculture) สร้างผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูง (Safety) และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาสีงแวดล้อม (Sustainability)

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- 2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทาน
- 5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ...
ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ
ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด

3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

4) ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 3: การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

แนวทางการพัฒนา

- 1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- 2) การตลาดเชิงรุก
- 3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี
2) สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด / มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ / มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 4: การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
เป้าหมาย : ภาคการเกษตรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม และประเทศมีความมั่นคงทางด้านอาหาร

- 1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

- 2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
- 3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร
- 4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร
- 5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
- 6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
- 7) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร
- 8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ภายในปี 2575
- 2) พื้นที่เกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน ... ไร่ ภายในปี 2575
- 3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ล้านไร่ ภายในปี 2575
- 4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ต่อปี
- 5) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลง น้อยกว่าร้อยละ ในปี 2575

2.6 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบนโยบายการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 นโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรม เพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” และประเด็นที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีนโยบายหลักที่จะเร่งผลักดัน 5 ด้าน ดังนี้

1) **ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม** ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิม มาเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตรและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึง ในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

2) **เพิ่มรายได้เกษตรกร** จากการทำให้เกษตรกรมีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

3) **พัฒนาศักยภาพเกษตรกร** ต้องสร้างทักษะสมัยใหม่ องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างอำนาจ

ต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

4) ตลาดนำการผลิต ต้องปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่เหมาะสมคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตราค่าไรสุทธิที่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดเลือก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึง หลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพ เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาลิ้นค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิด “ห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่ม” ในพื้นที่ เช่น จุดรวบรวมสินค้ามาตรฐานระบบคัดเกรด ห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็ว และตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันทั่วถึง พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

5) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน โดยจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้มีความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลัก แหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันทั่วถึง สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจ ว่าพื้นที่เกษตรกรรมจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

2.7 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571-2575 จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดในห้วงห้าปี เป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกันของประชาชน ส่วนราชการ และภาคีทุกภาคส่วน และเป็นเอกสารสำคัญในการขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน การจัดทำแผนยึดหลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 นโยบายรัฐบาล แผนแม่บทเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ และเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ในฐานะฐานการผลิตอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปที่ใหญ่ที่สุดของประเทศและเป็นหนึ่งในใหญ่ที่สุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากรในอันดับต้นของประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 872 ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรประมาณ 590,000 คน และประชากรแฝงที่เป็นแรงงานข้ามชาติอีกประมาณ 400,000 ถึง 500,000 คน จังหวัดประกอบด้วย 3 อำเภอที่มีบริบทแตกต่างกัน ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาครซึ่งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและประมง อำเภอกระทุ่มแบนซึ่งเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากกรุงเทพมหานคร และอำเภอบ้านแพ้วซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่ตั้งของโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ

จังหวัดมีจุดแข็งหลายประการ ทั้งการเป็นฐานอุตสาหกรรมอาหารทะเลขนาดใหญ่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวประชากรที่สูง ที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ใกล้กรุงเทพมหานคร ความหลากหลายของโครงสร้างเศรษฐกิจ โรงพยาบาลต้นแบบระดับประเทศ ท่าเรือประมงมหาชัยที่สำคัญ แหล่งผลิตมะพร้าว น้ำหอมและสินค้าเกษตรคุณภาพ สังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ทรัพยากรชายฝั่งและป่าชายเลน และความเข้มแข็งของภาคเอกชน ในขณะเดียวกันจังหวัดยังเผชิญความท้าทายสำคัญ ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการกัดเซาะชายฝั่ง การจัดการประชากรแรงงานข้ามชาติ ความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนและคลองสาขา การแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้าน ข้อจำกัดการใช้ที่ดิน การปรับตัวของแรงงานในยุคเทคโนโลยี ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการเข้าสู่สังคมสูงวัย

วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์การพัฒนา

จังหวัดสมุทรสาครได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาในห้วงปี 2571-2575 ไว้ว่า เมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ซึ่งสะท้อนเจตนารมณ์ในการเปลี่ยนผ่านจังหวัดจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาการผลิตเชิงปริมาณไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่กับการพัฒนาเมืองที่มีคุณภาพและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ภายใต้วิสัยทัศน์นี้ จังหวัดได้กำหนดเป้าประสงค์สูงสุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจที่มุ่งสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เติบโตอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตที่มุ่งพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกมิติ ด้านสิ่งแวดล้อมที่มุ่งรักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และด้านความมั่นคงและการพัฒนาบริการภาครัฐที่มุ่งเสริมสร้างความปลอดภัยควบคู่กับการพัฒนาระบบบริการภาครัฐที่ทันสมัย

เพื่อวัดความสำเร็จของการพัฒนา จังหวัดได้กำหนดตัวชี้วัดจำนวน 11 ตัว ครอบคลุมอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ลดลงเฉลี่ย 0.0005 ต่อปี อัตราการขยายตัวของการเกษตรคุณภาพและผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี อัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวสีเขียวไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี อัตราการขยายตัวทางการค้า การลงทุนและบริการ อัตราการขยายตัวทางอุตสาหกรรม ค่าดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขไม่น้อยกว่า 78 ค่าดัชนีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไม่น้อยกว่า 0.67 ค่าดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 75 จำนวนพื้นที่เมืองอัจฉริยะ 50 แห่ง และอัตราการลดลงของคดีอาชญากรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับปีฐาน

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการขับเคลื่อน

แผนพัฒนาจังหวัดได้กำหนดประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็นที่ครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงและชุมชนเติบโตทางรายได้ทั่วทั้งจังหวัด มุ่งเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผ่านการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตและเศรษฐกิจทะเลมูลค่าสูง การยกระดับเกษตรคุณภาพสู่เกษตรมูลค่าสูงและเกษตรท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียวและเชิงประสบการณ์ การส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาผู้ประกอบการทุกระดับ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและเศรษฐกิจดิจิทัล

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาคุณภาพประชาชน สร้างสังคมสุขภาวะ และชุมชนเข้มแข็ง มุ่งพัฒนาประชาชนทุกกลุ่มให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกมิติ โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ผ่านการพัฒนาระบบสาธารณสุขที่ครอบคลุมและมีคุณภาพระดับสากล การปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทักษะแรงงานสู่เศรษฐกิจยุค

ใหม่ การรองรับสังคมสูงวัยและพัฒนาเศรษฐกิจผู้สูงวัย การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและสังคมพหุวัฒนธรรม และการพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมให้เกิดคุณค่า มูลค่า และความยั่งยืน มุ่งเปลี่ยนมุมมองต่อสิ่งแวดล้อมจากข้อจำกัดของการพัฒนาไปสู่ทุนสำคัญที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผ่านการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำท่าจีนและคลองสาขา การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งและฟื้นฟูป่าชายเลน การจัดการขยะและของเสียอุตสาหกรรมแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสีเขียวและเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ และการบริหารจัดการน้ำและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การเสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัย มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงในทุกมิติและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาทุกประเด็น ผ่านการปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมแบบบูรณาการ การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติและความมั่นคงชายแดนทางทะเล การรับมือภัยพิบัติและเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ 50 แห่งแบบบูรณาการ และการปฏิรูปการบริหารราชการและยกระดับบริการภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

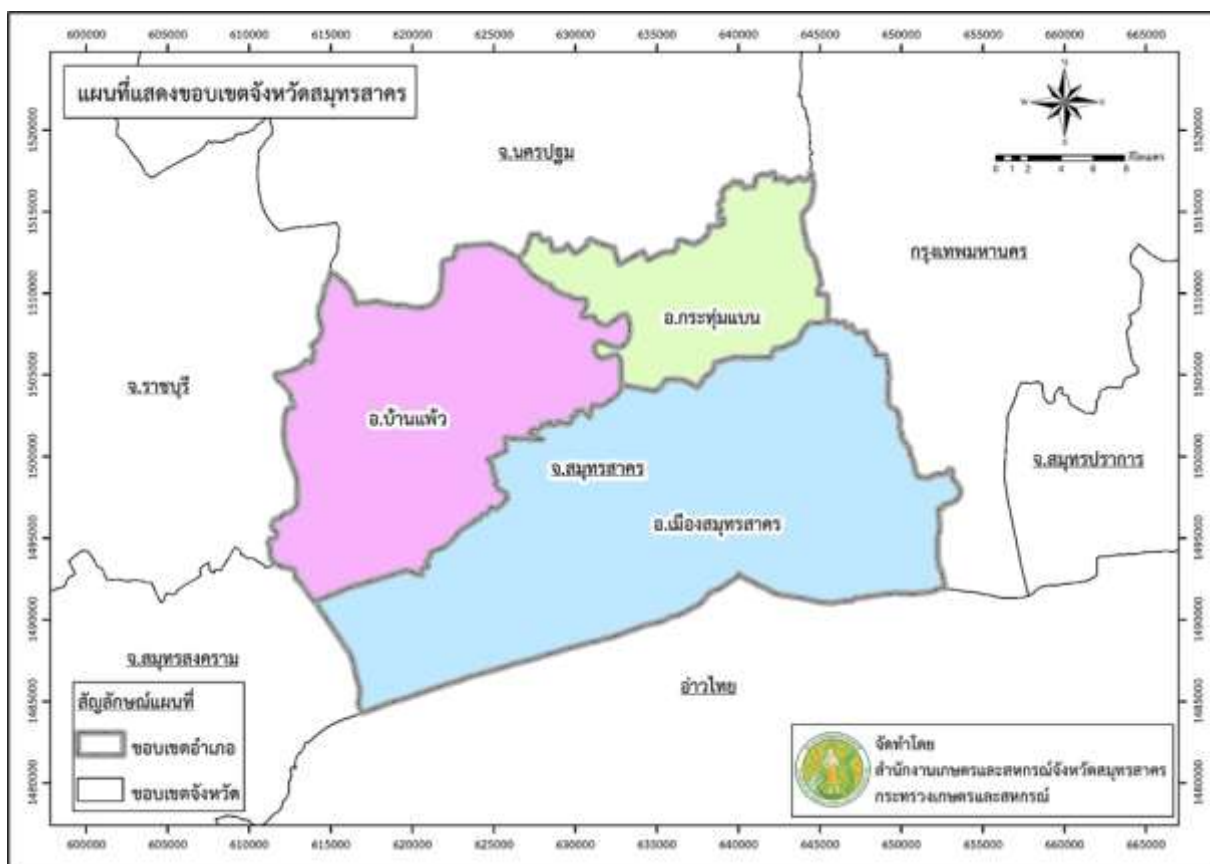
1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเลตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑล ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	กรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

3) สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีน ซึ่งไหลผ่านตอนกลางของจังหวัด ไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายทั่วพื้นที่กว่า 170 สาย ทั้งที่เป็นคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในพื้นที่เพาะปลูกและการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืช และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่การทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 1 พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	ขนาด (ตร.กม.)	ไร่	ห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)
1. เมืองสมุทรสาคร	492.040	307,525	0.08
2. กระทุ่มแบน	135.276	84,547	15.00
3. บ้านแพ้ว	245.031	153,144	27.00
รวมจังหวัด	872.347	545,216	-

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4) ลักษณะดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน ได้ดำเนินการสำรวจจำแนกดิน ศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดสมุทรสาคร และจัดทำแผนที่ชุดดินมาตราส่วน 1 : 25,000 ซึ่งได้จำแนกชุดดินในจังหวัดสมุทรสาครเป็น 6 ชุดดิน ดังนี้

1) ชุดดินบางกอก (Bk) มีเนื้อที่ประมาณ 174,647 ไร่ หรือร้อยละ 32.03 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และเพิ่มแร่ธาตุอาหารให้แก่พืชอีกด้วย

2) ชุดดินบางเลน (Bl) มีเนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกข้าว และควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น และอาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

3) ชุดดินดำนินสะดวก (Dn) มีเนื้อที่ประมาณ 80,676 ไร่ หรือร้อยละ 14.80 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกร่อง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก

4) ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) มีเนื้อที่ประมาณ 32,638 ไร่ ไร่ หรือร้อยละ 5.99 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มที่ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล และควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

5) ชุดดินธนบุรี (Tb) มีเนื้อที่ประมาณ 30,425 ไร่ หรือร้อยละ 5.58 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณ ที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เป็นดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ควรทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช

6) ชุดดินท่าจีน (Tc) มีเนื้อที่ประมาณ 65,526 ไร่ หรือร้อยละ 12.02 ของพื้นที่จังหวัด พบบริเวณที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง ดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นดินเค็มจัด ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวน้ำดินตลอดปี ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 2 ภาพแสดงการจำแนกชุดดินของจังหวัดสมุทรสาคร

บางกอก (Bk)	บางเลน (Bl)	ดำเนินสะดวก (Dn)	สมุทรสงคราม (Sso)	ธนบุรี (Tb)	ท่าจีน (Tc)
					

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(1) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางกอก (Bk) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลิกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำ มักพบจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบน เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือสีเทาปนน้ำตาล จุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล ดินล่างในระดับความลึก 1.0-1.5 เมตร จะพบรอยไถในดินล่าง พบดินเลนสีน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ มีเปลือกหอยปะปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	อาจมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อเสนอแนะ	ทำนา ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้นทั้งยังเพิ่มแร่ธาตุอาหารในดินให้แก่พืชอีกด้วย

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(2) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินบางเลน (BL) (กลุ่มชุดดินที่ 3)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, isohyperthermic Vertic Endoaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลิก ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-7.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลอ่อนสีเทาหรือสีเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเขียวและสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) มักจะพบรอยถูไถและผลึกยิปซัมในดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงินมีปริมาณกำมะถันต่ำ
ข้อจำกัด	มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ข้อเสนอแนะ	ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(3) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินดำเนินสะดวก (Dn) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, montmorillonite, nonacid, isohyperthermic, Typic Haplaquolls
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาเข้มถึงดำ มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด (pH 7.0-8.5) ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาอ่อนปนเขียวมะกอก และพบเปลือกหอยปะปนอยู่จำนวนมาก ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างจัด (pH 7.5-8.5) ที่ความลึกมากกว่า 150 ซม. ดินจะมีสีเทาปนเขียว ชุดดินนี้เป็นดินที่ถูกยกร่องจากชุดดินบางเลน จะพบระดับน้ำใต้ดินลึกประมาณ 50-70 ซม.
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกร่อง
ข้อเสนอแนะ	ดินที่มีการยกร่อง เพื่อใช้พื้นที่สำหรับปลูกพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกร่อง ควรมีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

4) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Sodic Hydraquents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกทรง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดิน เป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) ดินล่างตอนล่าง อาจเป็นดินเลนทะเล สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว ที่มีค่าปัจจัย (n-value) มากกว่า 0.7 ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึง เป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็ม ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำ ในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำ ในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(5) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินธนบุรี (Tb) (กลุ่มชุดดินที่ 8)

การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคຍท่วมถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย
การระบายน้ำ	เลว
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกทรง เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำ พบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา เทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ตอนล่างเป็นดินเลน สีเทาปนเขียวหรือน้ำเงิน ที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.5-8.0)
ข้อจำกัด	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และมีการยกทรง
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

(6) คำอธิบายลักษณะสมบัติของชุดดินท่าจีน (Tc) (กลุ่มชุดดินที่ 12)

การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Soddy Hydraqents
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล
การระบายน้ำ	เลวมาก
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า
การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลิก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาล มีจุดประสีเทาหรือสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-8.0) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง และตั้งแต่ระดับความลึก 50 ซม. ลงไปอาจเป็นดินเลน สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว มีจุดประสีเขียวมะกอกหรือสีเขียวปนเทา ชุดดินนี้มีค่าปัจจัยน้ำ (n-value) มากกว่า 0.7 ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็มจัดน้ำทะเลท่วมถึง ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวดินตลอดปี
ข้อเสนอแนะ	ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ (ป่าชายเลน) เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ แต่บางส่วนที่อยู่ห่างทะเลมาก อาจใช้ปลูกพืชทนเค็มได้โดยการยกร่อง

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
							

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

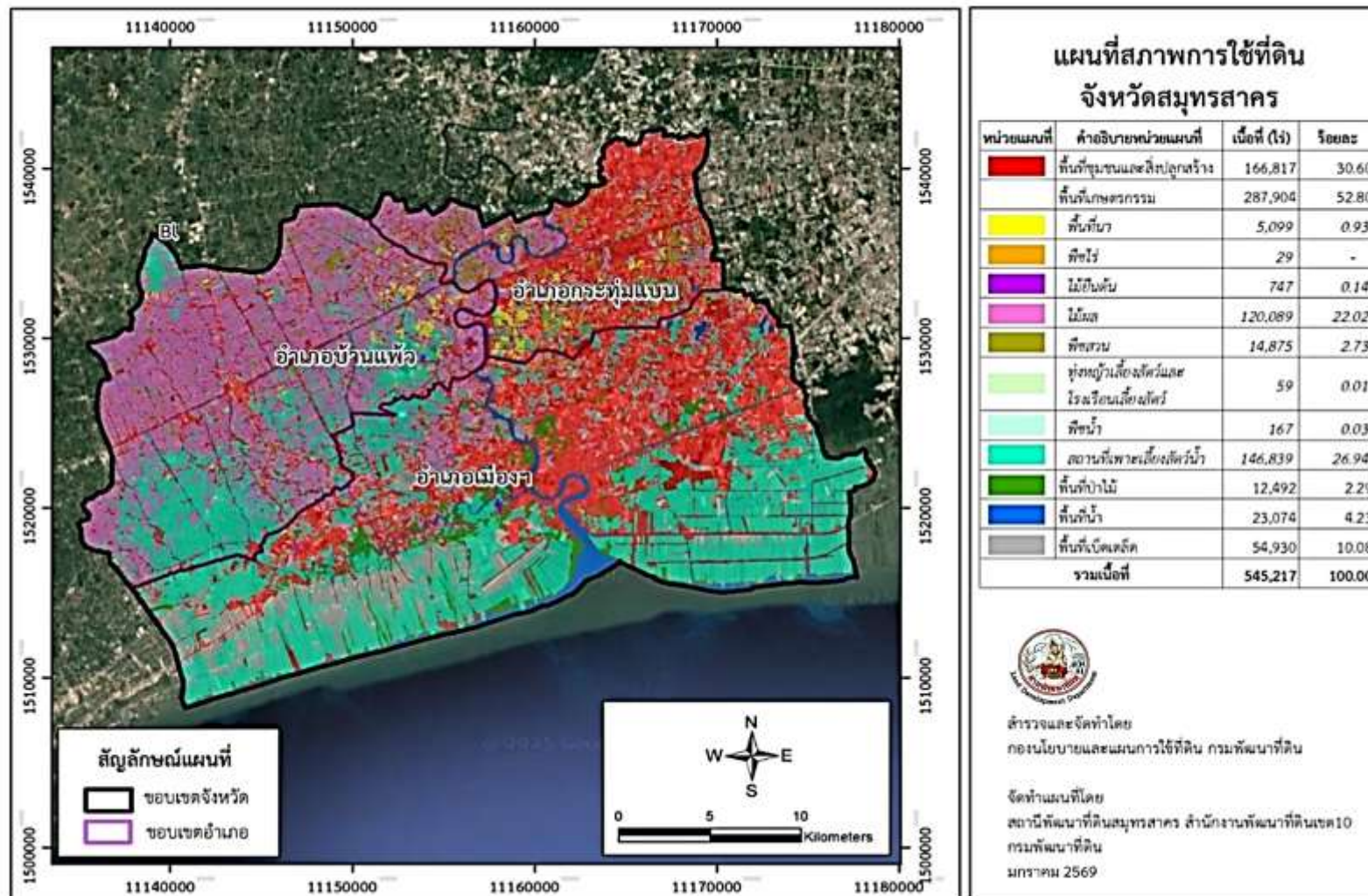
ตารางที่ 3 ข้อมูลชุดดิน (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ	ชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	ชุดดินบางกอก (Bk)	174,647	32.03
2	ชุดดินบางเลน (Bl)	300	0.06
3	ชุดดินดำนินสะดวก (Dn)	80,676	14.80
4	ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso)	32,638	5.99
5	ชุดดินธนบุรี (Tb)	30,425	5.58
6	ชุดดินท่าจีน (Tc)	65,526	12.02
7	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (AQ)	148,141	27.17
8	พื้นที่น้ำ (W)	12,864	2.36
	รวม	545,217	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

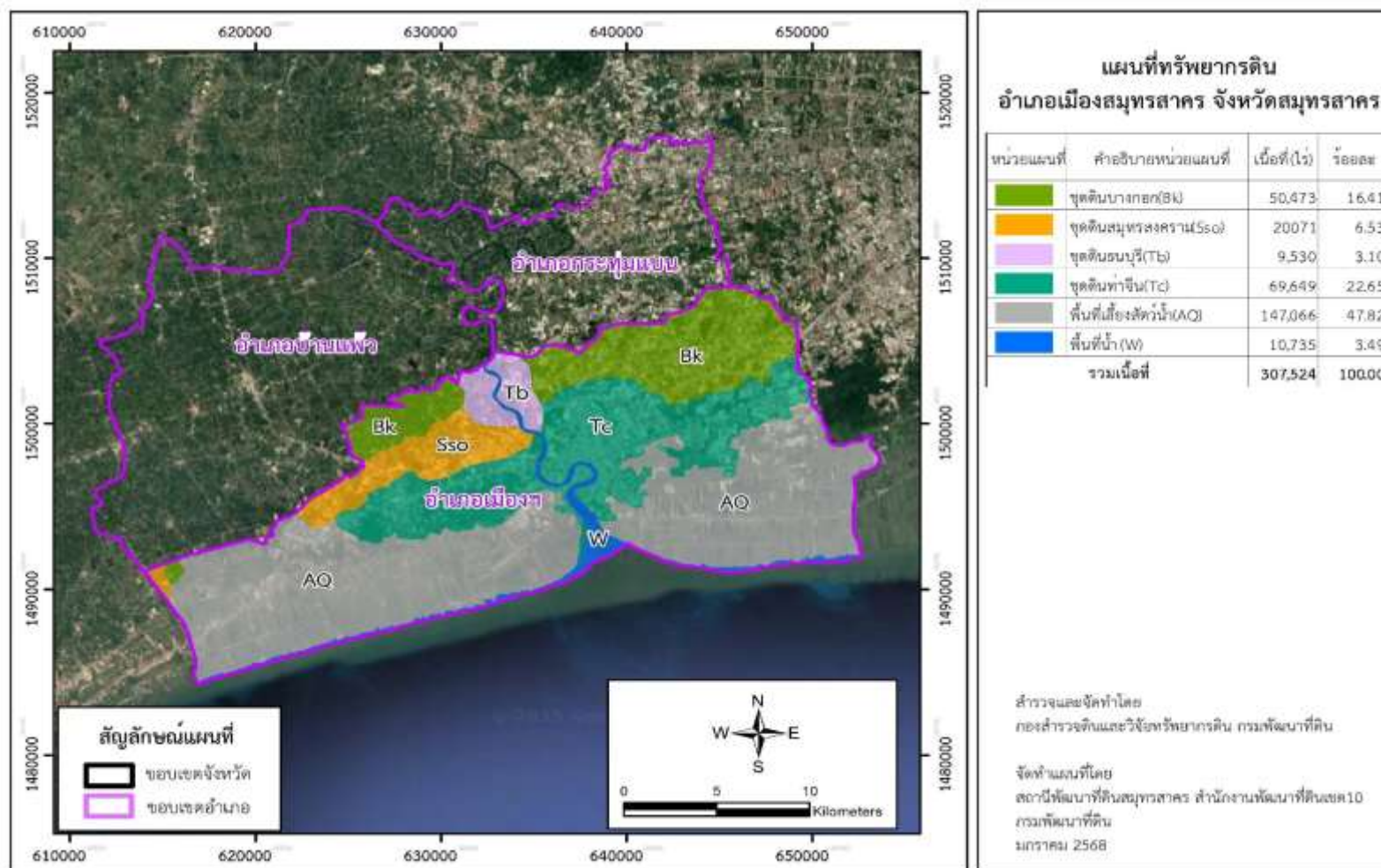
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 2 แผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตราส่วน 1 : 25,000)

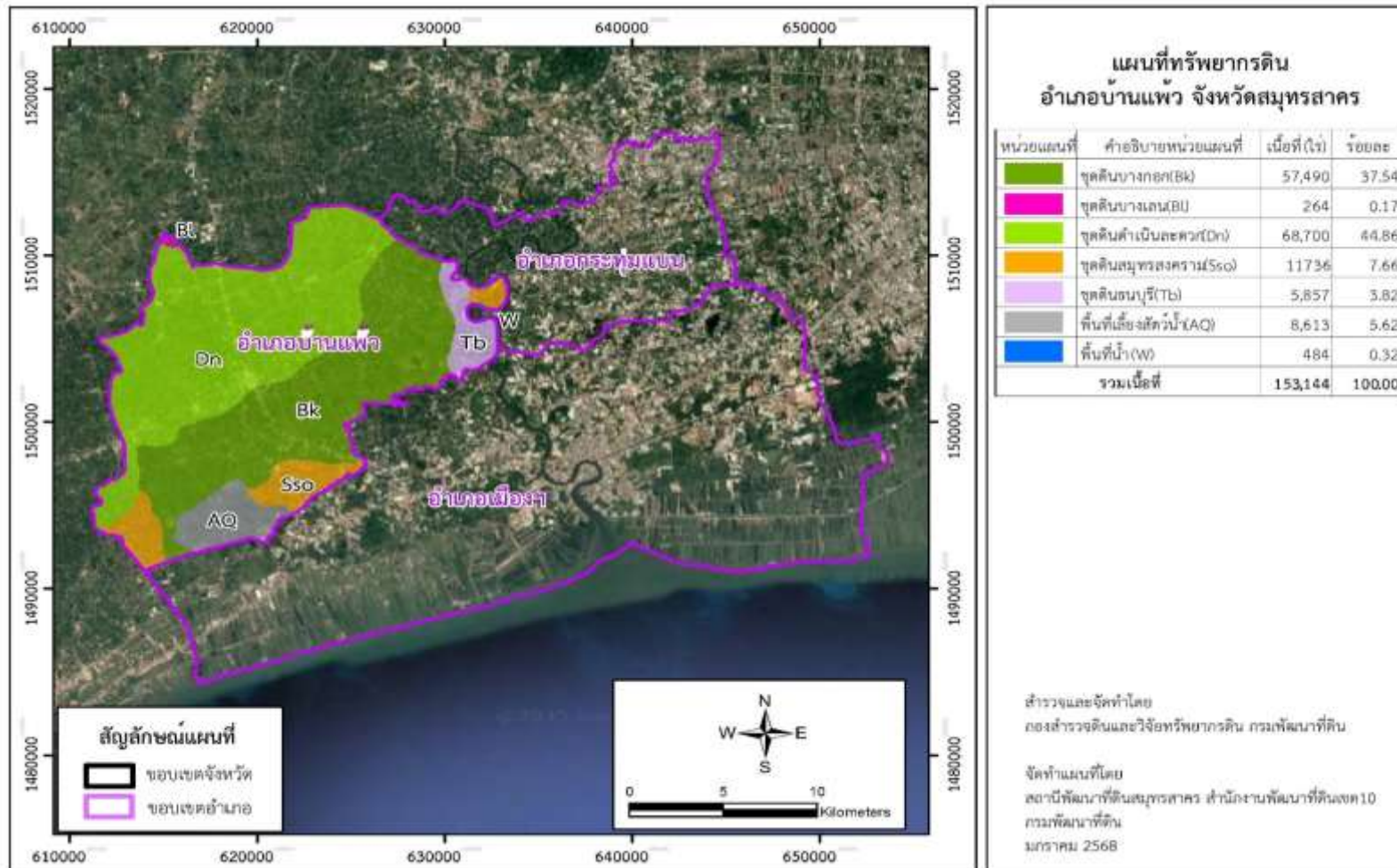
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 3 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตราส่วน 1 : 25,000)

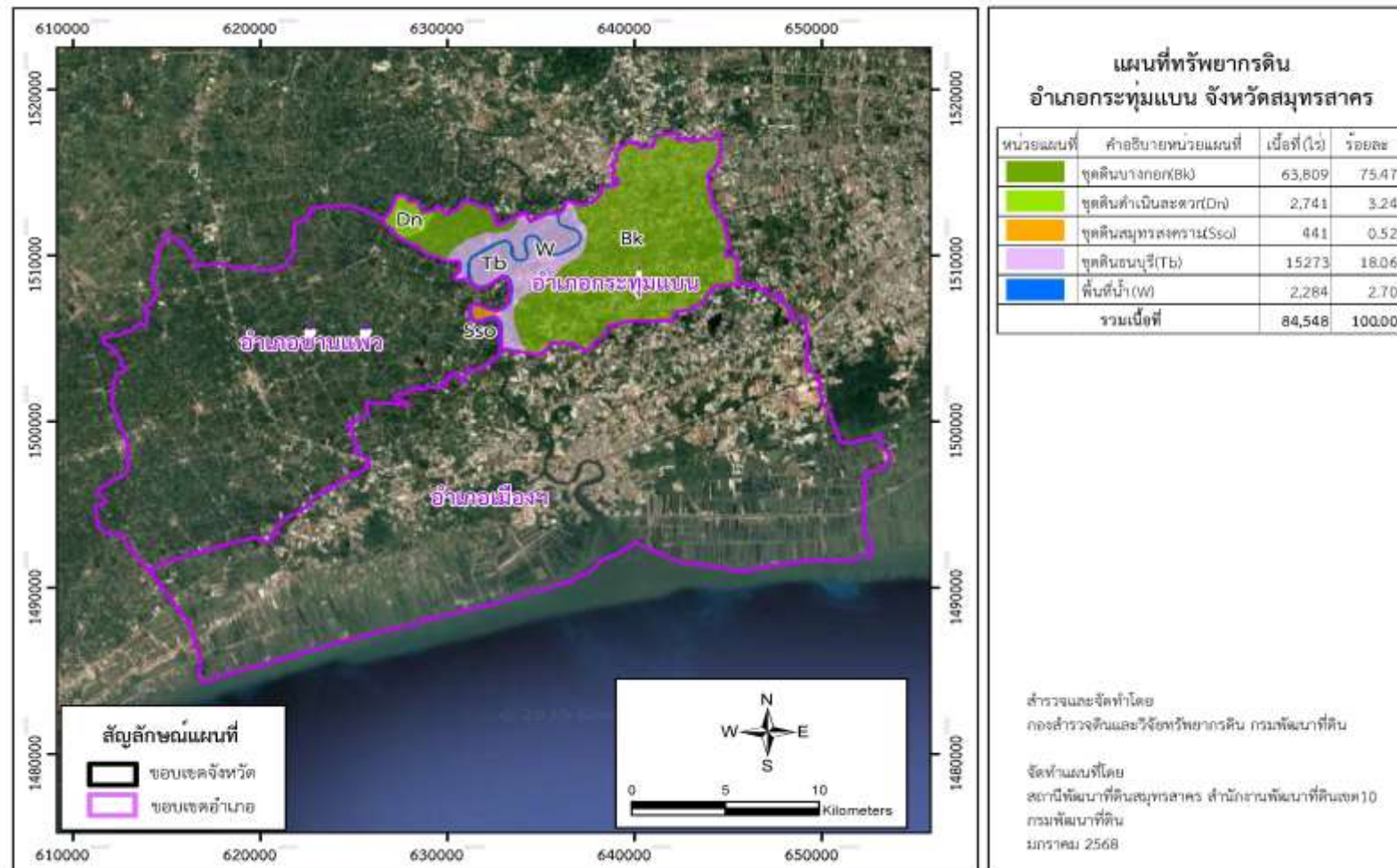
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 4 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

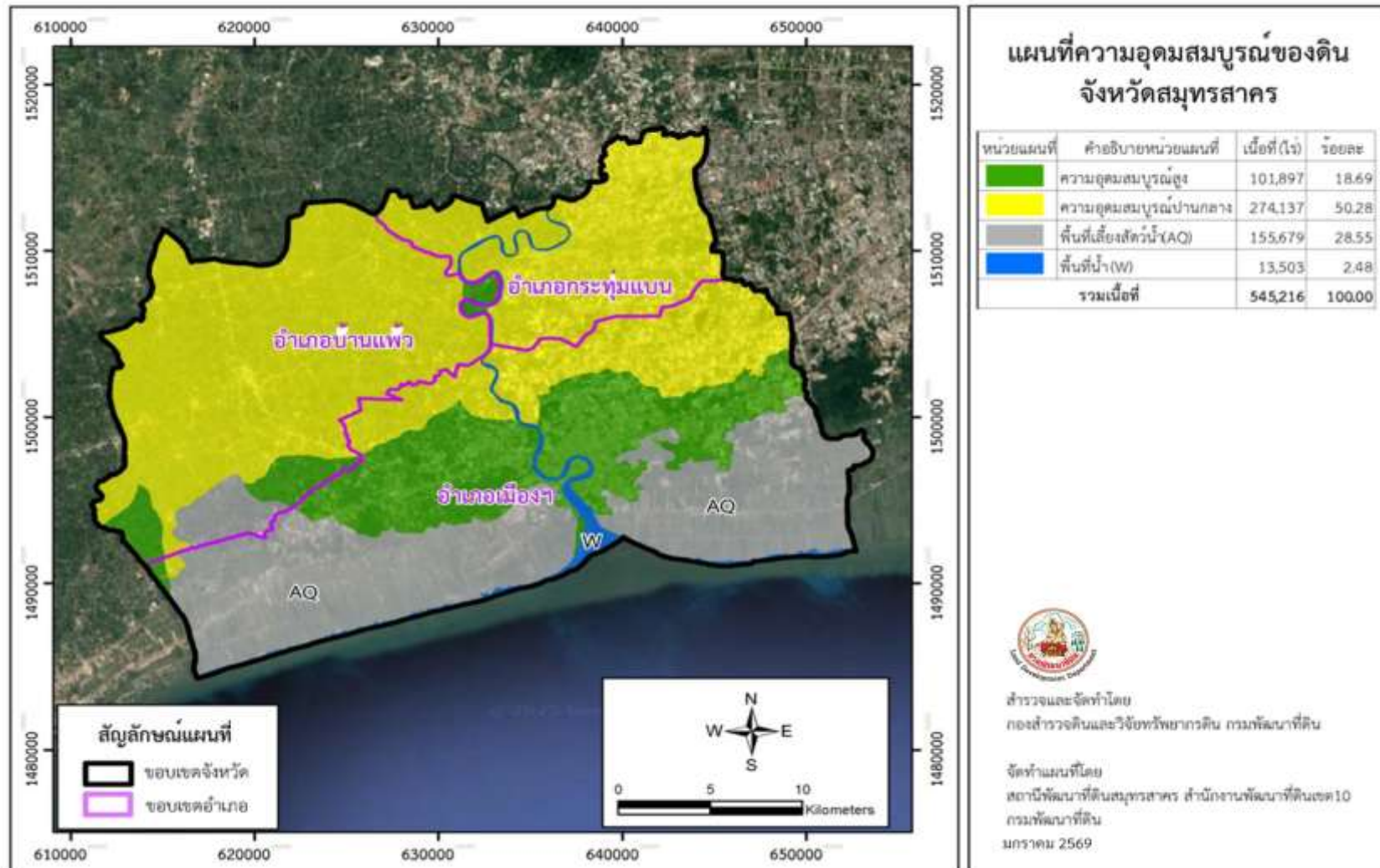
ภาพที่ 5 แผนที่ทรัพยากรดิน อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร (ข้อมูลชุดดิน มาตรฐาน 1 : 25,000)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 6 แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

5) สภาพการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ได้ดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินในจังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2567 และจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดิน มาตรฐาน 1 : 25,000 มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 3)

1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 166,817 ไร่ หรือร้อยละ 30.60 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นที่ราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ตัวเมืองและย่านการค้า โรงงาน อุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และถนน

2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 287,904 ไร่ หรือร้อยละ 52.80 ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 5,099 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ นาร้าง นาข้าว

(2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่ผสม

(3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 747 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ เป็นต้น

(4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 120,089 ไร่ หรือร้อยละ 22.02 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม มะม่วง ฝรั่ง มะนาว ลำไย ถั่วลิสง เป็นต้น

(5) พืชสวน มีเนื้อที่ 14,875 ไร่ หรือร้อยละ 2.73 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ องุ่น พืชสมุนไพร เป็นต้น

(6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 59 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(7) พืชไร่ มีเนื้อที่ 167 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ผักกะเฉด

(8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 146,839 ไร่ หรือร้อยละ 26.94 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงปูและหอย

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 12,492 ไร่ หรือร้อยละ 2.29 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และ ป่าชายเลนรกร้าง

4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 23,074 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล บ่อน้ำในไร่นา

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 54,930 ไร่ หรือร้อยละ 10.08 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่ธรรมชาติ พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม นาเกลือ พื้นที่ถม

ที่มา: สถานพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 4 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	166,817	30.60
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	28,147	5.16
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	446	0.08
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	69,282	12.71
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	6,666	1.22
U401	สนามบิน	51	0.01
U405	ถนน	5,969	1.09
U406	ทางรถไฟ	157	0.03
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	191	0.03
U501	นิคมอุตสาหกรรม	4,131	0.76
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	48,119	8.83
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	31	0.01
U600	สถานที่ร้าง	151	0.03
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	852	0.16
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	205	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	187	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	302	0.06
U701	สนามกอล์ฟ	1,930	0.35
A	พื้นที่เกษตรกรรม	287,904	52.80
A1	พื้นที่นา	5,099	0.93
A100	นาร้าง	345	0.06
A101	นาข้าว	4,754	0.87
A2	พืชไร่	29	-
A201	พืชไร่ผสม	15	-
A204	มันสำปะหลัง	14	-
A3	ไม้ยืนต้น	747	0.14
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	55	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	47	0.01
A303	ปาล์มน้ำมัน	151	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	122	0.02
A305	สัก	19	0.01
A306	สะเดา	14	-
A307	สนประดิพัทธ์	290	0.05

ตารางที่ 4 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A308	กระถิน	15	-
A314	หม่อน	16	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	18	0.01
A4	ไม้ผล	120,089	22.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,698	0.68
A401	ไม้ผลผสม	6,598	1.21
A405	มะพร้าว	81,470	14.94
A407	มะม่วง	7,112	1.30
A409	พุทรา	268	0.05
A411	กล้วย	2,600	0.48
A412	มะขาม	14	-
A413	ลำไย	3,448	0.63
A414	ฝรั่ง	6,987	1.28
A415	มะละกอ	710	0.13
A418	ชมพู่	520	0.10
A422	มะนาว	5,084	0.93
A424	มะขามเทศ	1,209	0.22
A426	แก้วมังกร	320	0.06
A427	ส้มโอ	51	0.01
A5	พืชสวน	14,875	2.73
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	888	0.16
A502	พืชผัก	3,909	0.72
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	8,777	1.61
A504	องุ่น	319	0.06
A509	พืชสมุนไพร	982	0.18
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	59	0.01
A700	โรงเรือนร้าง	10	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	49	0.01
A8	พืชน้ำ	167	0.03
A806	ผักบุ้ง	19	-
A807	ผักกะเฉด	148	0.03

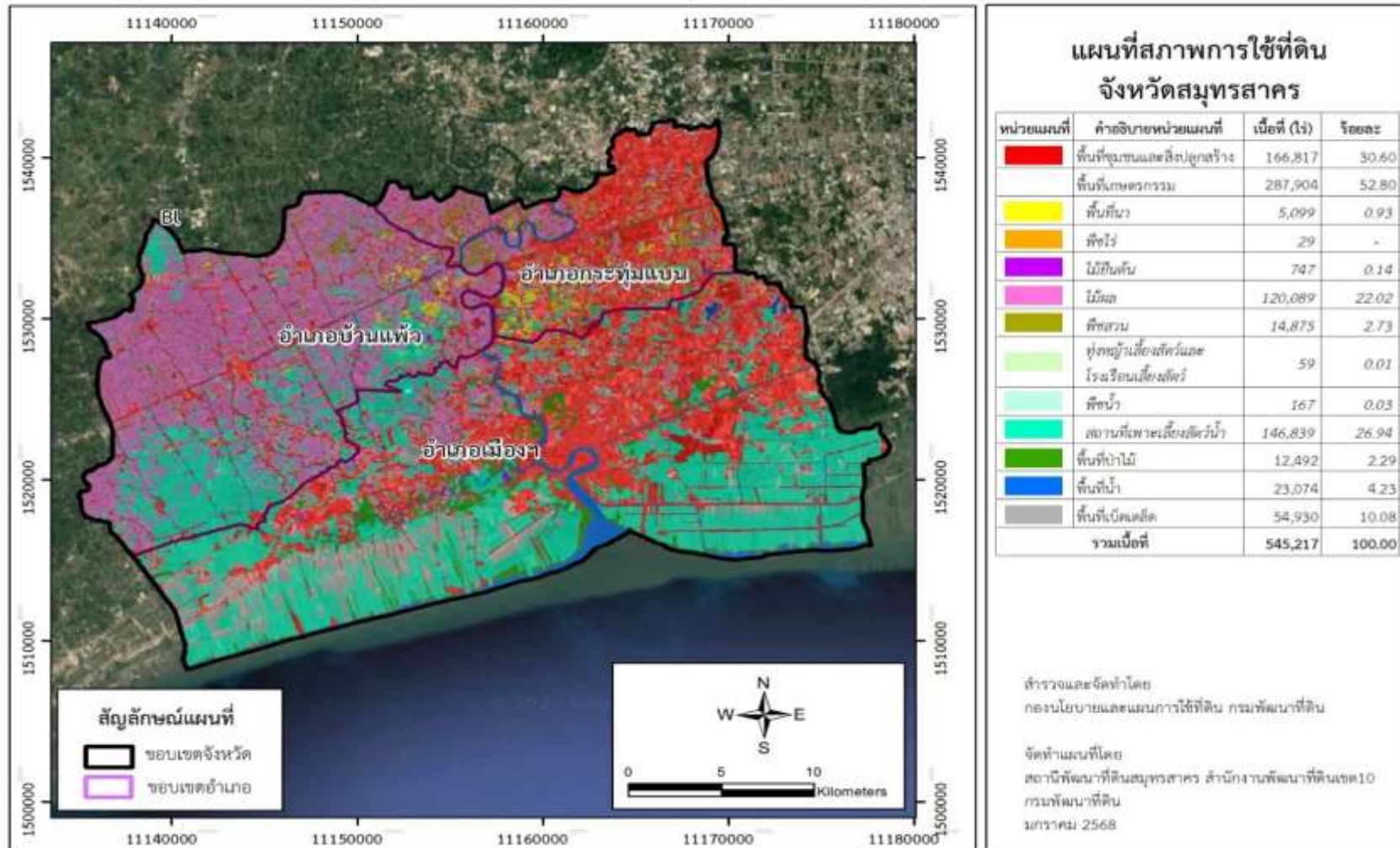
ตารางที่ 4 ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	146,839	26.94
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	7,301	1.34
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	74,422	13.65
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	43,960	8.06
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	19,547	3.59
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	1,609	0.30
F	พื้นที่ป่าไม้	12,492	2.29
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	5,137	0.94
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	7,355	1.35
W	พื้นที่น้ำ	23,074	4.23
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	13,850	2.54
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	254	0.05
W103	ทะเล	7,199	1.32
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,207	0.22
W203	คลองชลประทาน	564	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	54,930	10.08
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,413	0.26
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	7,518	1.38
M201	พื้นที่ลุ่ม	17,643	3.24
M304	บ่อดิน	661	0.12
M401	บ่อดิน	64	0.01
M405	พื้นที่ถม	7,569	1.39
M500	นาเกลือร้าง	391	0.07
M501	นาเกลือ	19,670	3.61
รวมทั้งหมด		545,216	100.00

หมายเหตุ เนื้อที่และร้อยละ เป็นการคำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

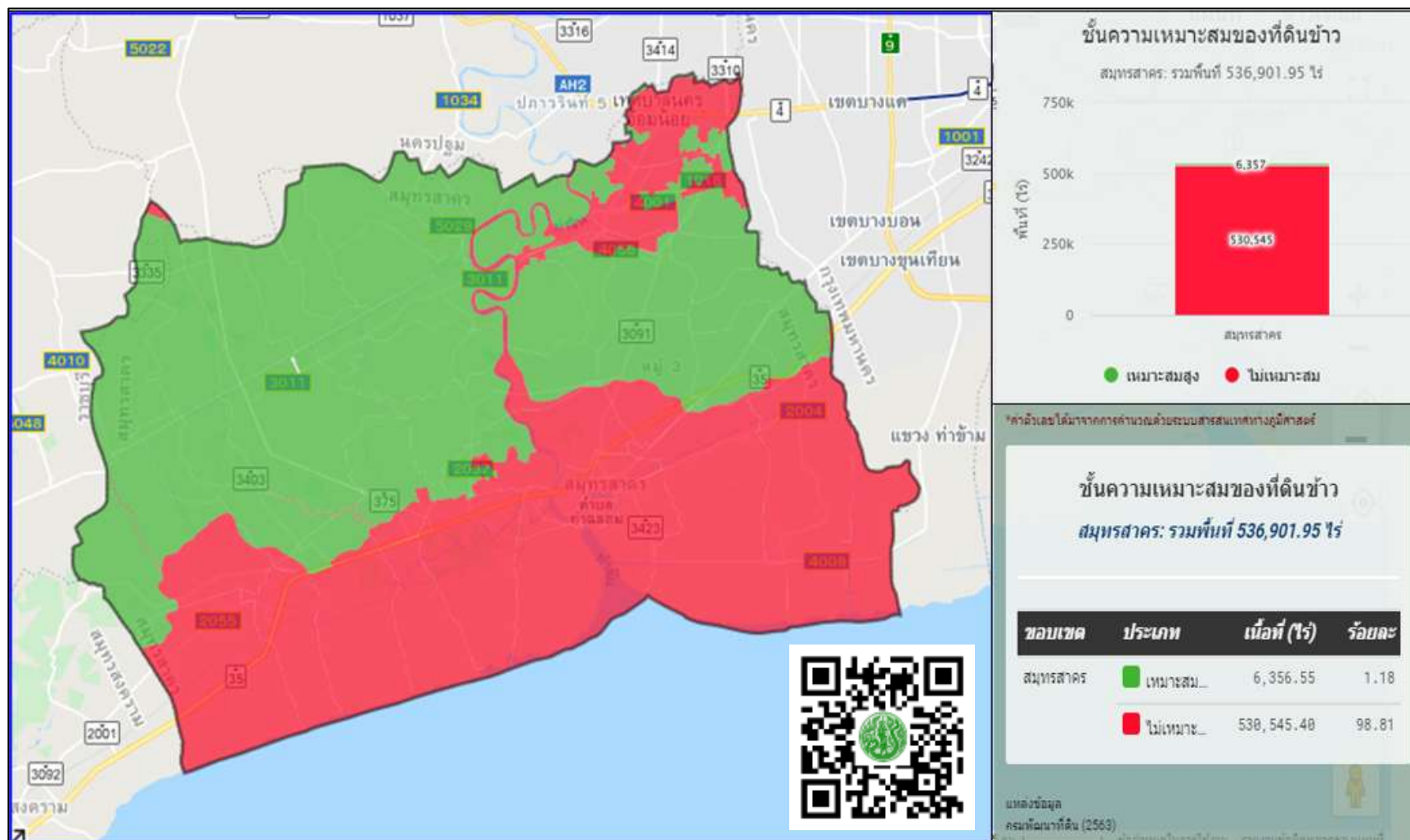
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 7 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2568 (มาตราส่วน 1 : 25,000) ของจังหวัดสมุทรสาคร

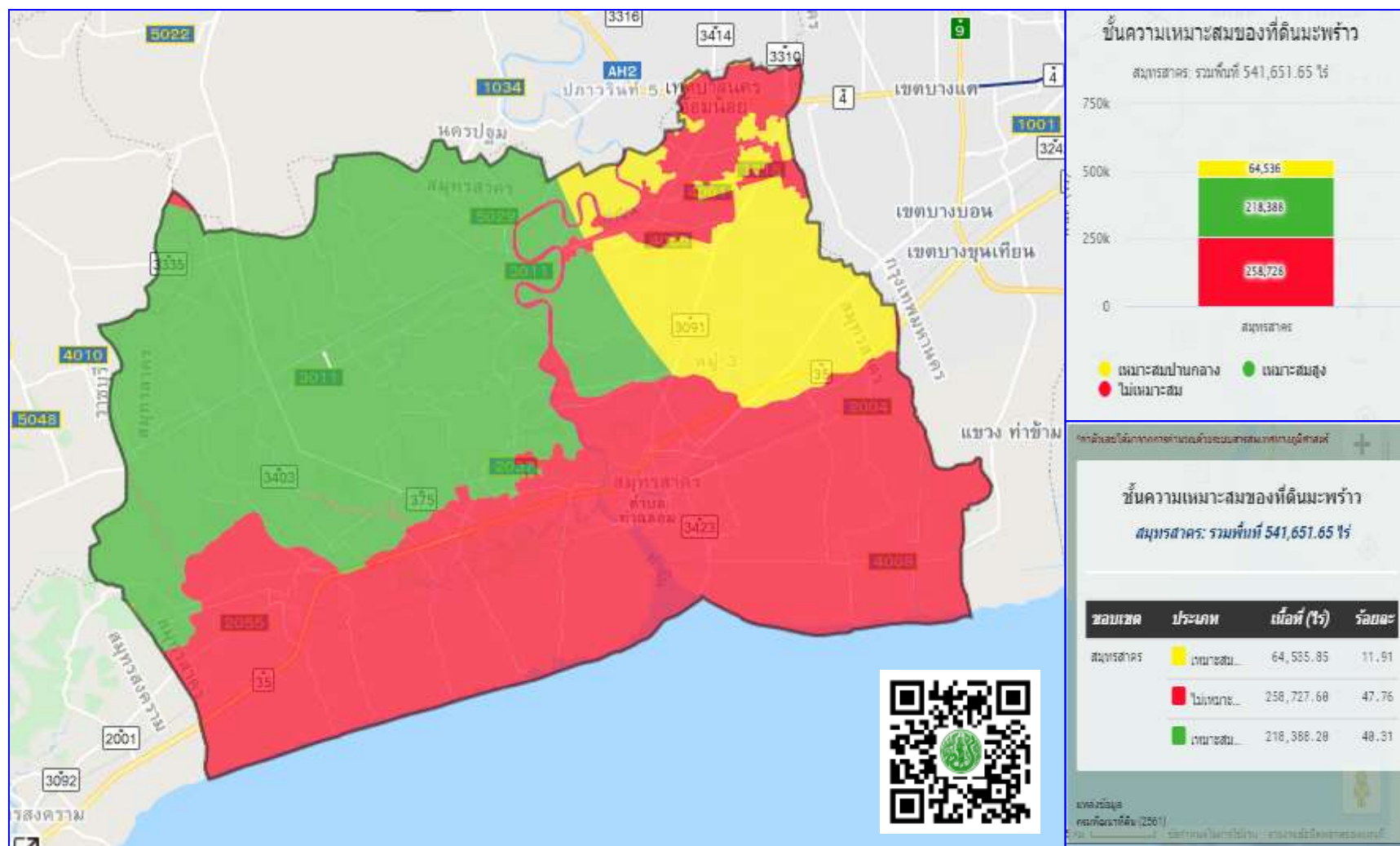
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 8 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับนาข้าว จังหวัดสมุทรสาคร

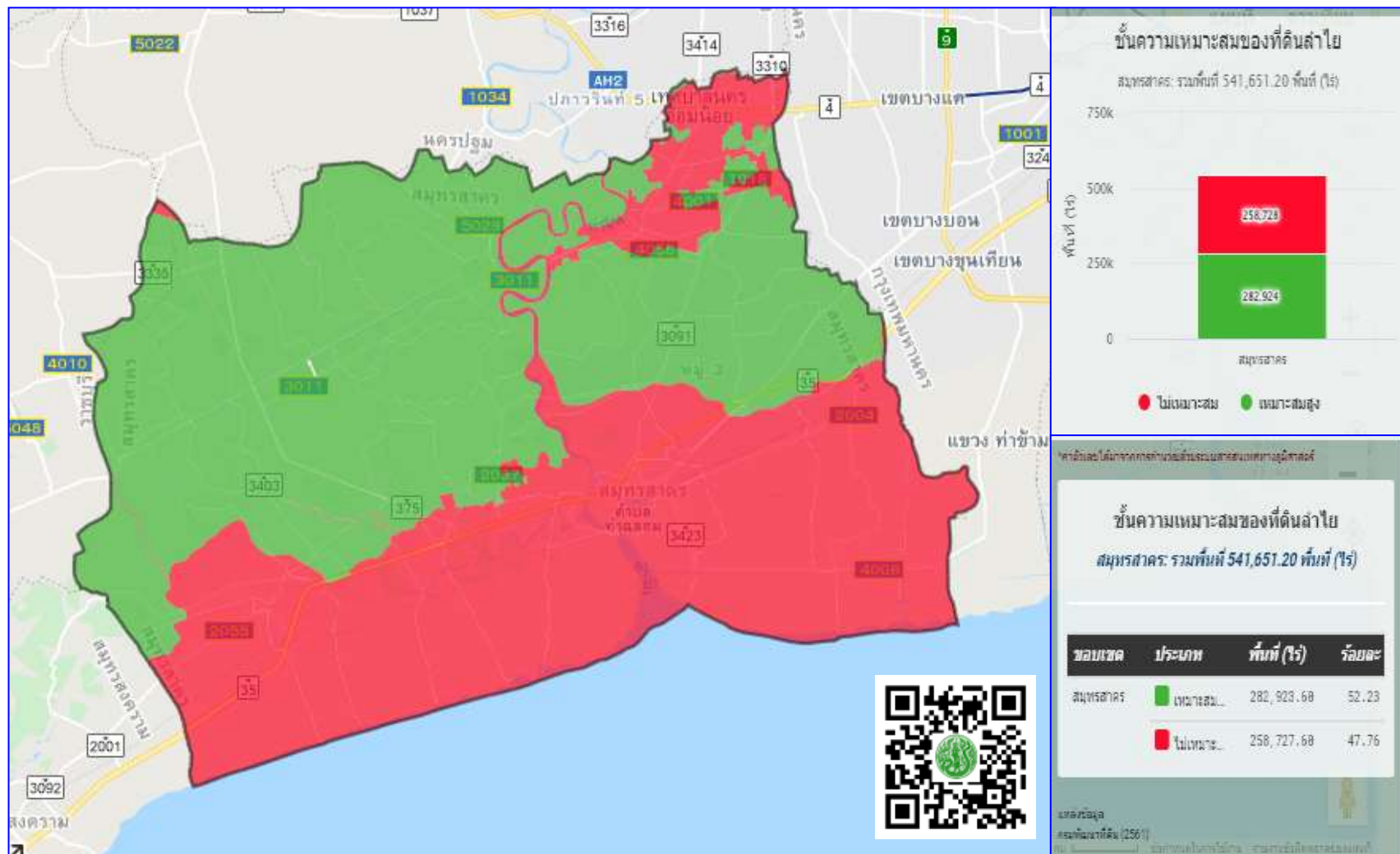
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 9 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับมะพร้าว จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ภาพที่ 10 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับลำไย จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล

ในปี 2568 จังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมบกลมทะเล และมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านในช่วงฤดูร้อน จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูง มีฝนตกมาก จำนวน 127 วัน จึงมีปริมาณน้ำฝนที่ตกจำนวน 1,087.6 มิลลิเมตรต่อปี มีอุณหภูมิสูงสุด 36.60 องศาเซลเซียส มีอุณหภูมิต่ำสุด 16.50 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.36 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด 97% มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด 31% และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 74.30%

2) ปริมาณน้ำฝน

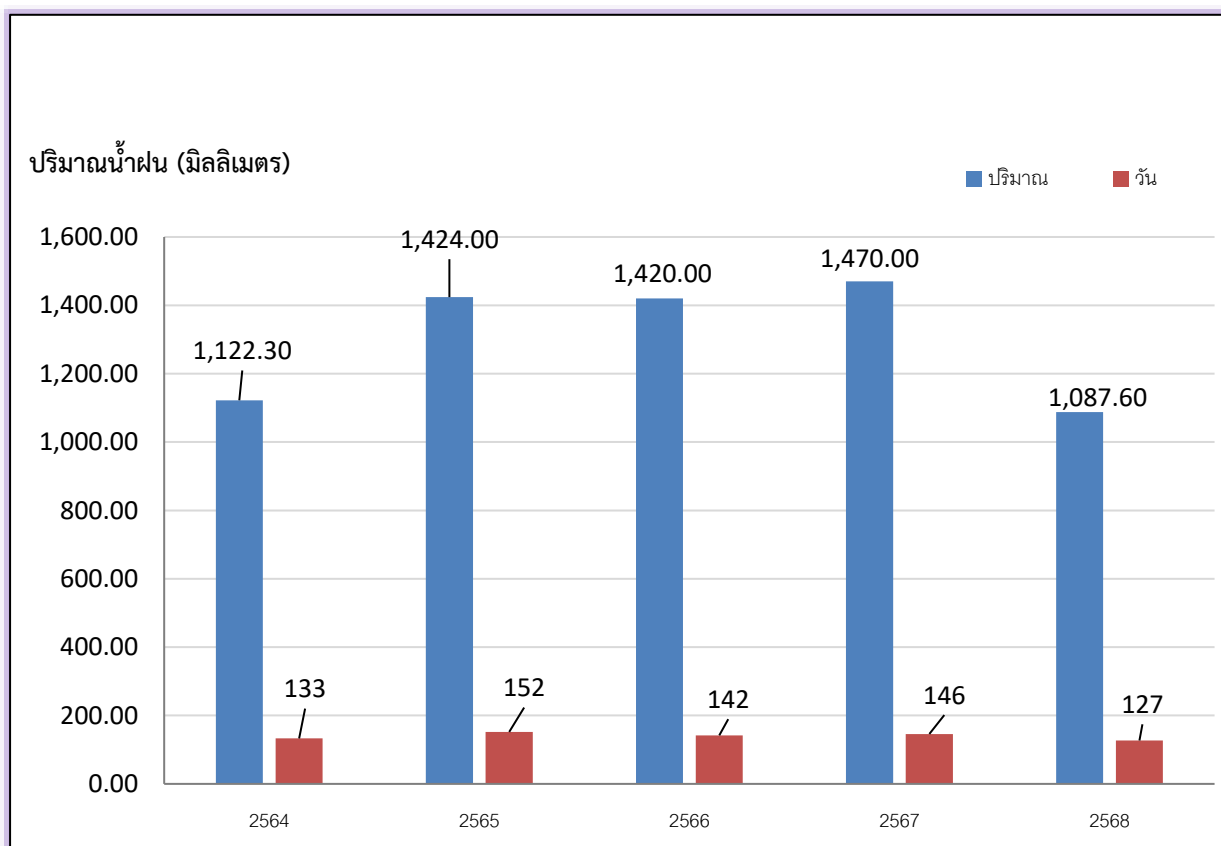
ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี 2559 - 2568 โดยเฉลี่ย 1,304.78 มิลลิเมตร ปริมาณฝนตกมากที่สุดในปี 2567 วัดได้ 1,470 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 146 วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุด ในปี 2562 วัดได้ 694.1 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 87 วัน

ตารางที่ 5 แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 – 2568

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
2559	790.6	115
2560	1,227.9	125
2561	1,081.6	116
2562	694.1	87
2563	985.2	102
2564	1,122.30	133
2565	1,424.00	152
2566	1,420.00	142
2567	1,470.00	146
2568	1,087.60	127

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 1 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

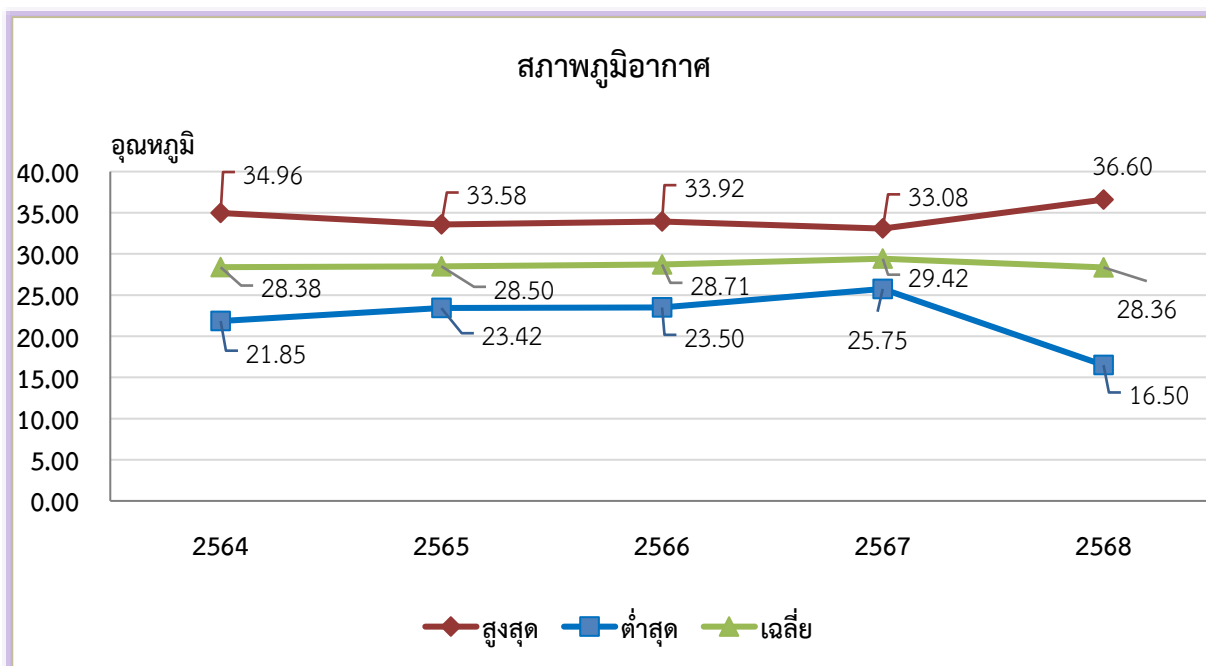
อุณหภูมิ ในช่วงระหว่างปี 2559 - 2568 ของจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย อยู่ที่ 28.67 องศาเซลเซียส มีอุณหภูมิสูงสุด 41.4 องศาเซลเซียส ในปี 2559 และอุณหภูมิต่ำสุด 11 องศาเซลเซียส ในปี 2559

ตารางที่ 6 แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2568

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
2559	41.4*	11*	28.94
2560	38.8	13.5	28.49
2561	38.9	15.6	28.21
2562	40.5	14.2	28.76
2563	36.9	18.4	26.59
2564	34.96	21.85	28.38
2565	33.58	23.42	28.50
2566	33.92	23.50	28.71
2567	33.08	25.75	29.42
2568	36.60	16.50	28.36

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 2 แสดงอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

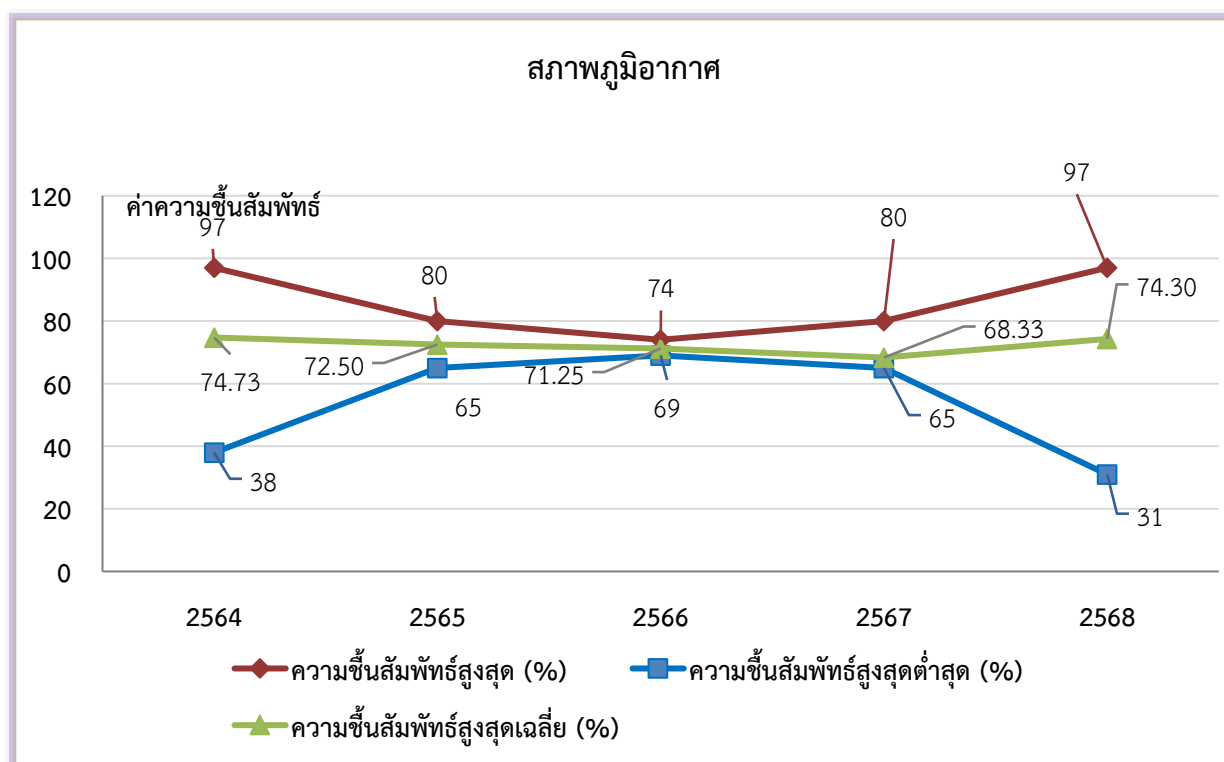
ความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี 2564 - 2568 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.22 ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี 2564 และ ปี 2568 ร้อยละ 97 และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในปี 2568 ร้อยละ 31

ตารางที่ 7 แสดงสถิติความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ปี พ.ศ.	ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด ร้อยละ(%)	ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด ร้อยละ(%)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ร้อยละ(%)
2564	97	38	74.73
2565	80	65	72.50
2566	74	69	71.25
2567	80	65	68.33
2568	97	31	74.30

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

แผนภูมิที่ 3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 - 2568

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสมุทรสาคร มีแหล่งน้ำทั้งจากแม่น้ำลำคลองตามธรรมชาติ คลองขุด และแหล่งน้ำจากน้ำฝน พื้นที่ของจังหวัดได้รับน้ำส่วนใหญ่จากแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา มีโครงการเก็บน้ำจากแหล่งน้ำในคลองชลประทาน 161 สาย

1) แม่น้ำ

- **แม่น้ำท่าจีน** เป็นแม่น้ำสำคัญสายหลักของจังหวัด ไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่ จังหวัดเป็นระยะทางประมาณ 48 กิโลเมตร โดยแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดุสิต จังหวัดชัยนาท เรียกแม่น้ำมะขามเฒ่า แล้วไหลตามแนวเหนือใต้ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกแม่น้ำสุพรรณบุรี ผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกแม่น้ำนครชัยศรี แล้วไหลผ่านเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร ในเขตอำเภอกะทู้แบน เรียกแม่น้ำท่าจีน ไหลลงสู่อ่าวไทยในเขตตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองฯ ในสมัยก่อนมีเรือสำเภาจีนมาทำการค้าขาย และจอดทอดสมอเพื่อขนถ่ายสินค้าที่ปากแม่น้ำสายนี้เป็นประจำอยู่จำนวนมาก จึงเป็นเหตุ ให้เรียกชื่อแม่น้ำ และหมู่บ้านของชุมชนนี้ว่า ท่าจีน

2) คลอง

- **คลองมหาชัย** เป็นคลองที่ขุดในสมัยอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 (พระเจ้าเสือ) เพื่อตัดความคดเคี้ยวของคลองโคกขาม แต่เดิมเริ่มต้นจากคลองด่าน วัดหัวหมู เขตเมืองธนบุรี จนถึงคลองโคกขาม เรียกว่า คลองพระพุทเจ้าหลวง แต่การขุดยังไม่ทันแล้วเสร็จ ต่อมาสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 9 เสด็จมาที่ปากน้ำเมืองสาครบุรี เมื่อเสด็จถึงคลองมหาชัยเห็นคลองยังขุดไม่แล้วเสร็จค้างอยู่ จึงได้โปรดเกล้าให้พระราชสงครามเป็นนายกอง ให้เกณฑ์คนจากหัวเมืองปักษ์ใต้ขุดคลองมหาชัย ให้ฝรั่งสองกลองดูให้ตรงปากคลอง แล้วปักกรุยลงเป็นสำคัญยาว 340 เส้น ให้ขุดคลองลึก 6 ศอก กว้าง 7 วา ใช้เวลาขุดอยู่สองเดือน จึงแล้วเสร็จเรียกว่า คลองมหาชัย

- **คลองพิทยาลงกรณ์** ยาวประมาณ 27 กิโลเมตร เป็นคลองขุดเพื่อการชลประทาน และทำนาเกลือ ทางริมฝั่งทะเลของเขตอำเภอเมืองฯ โดยแยกจากแม่น้ำท่าจีน ที่วัดศรีสุทธาราม (วัดกำพร้าว) ตำบลหญ้าแพรก อำเภอเมืองฯ ไปเชื่อมคลองสรรพสามิต ไปเชื่อมต่อแม่น้ำเจ้าพระยา ที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ

- **คลองภาษีเจริญ** รวมความยาว 28 กิโลเมตร เริ่มต้นที่บริเวณปากคลองบางกอกใหญ่ และคลองบางขุนศรีมาบรรจบกัน ไปเชื่อมแม่น้ำท่าจีนที่ตำบลดอนไก่ดี จังหวัดสมุทรสาคร คลองสายนี้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำที่สำคัญ ตลอดริมสองฝั่งคลอง จะมีชุมชนเกษตรกระจายกันอยู่มีคลองซอยเล็กๆ ทั้งสองข้าง เพื่อเชื่อมพื้นที่ของอำเภอกะทู้แบนตอนเหนือ การขุดคลองสายนี้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.1410 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระยาภิรมย์ภักดี (ยิ้ม) เป็นแม่กองขุดคลองสายนี้ โดยขุดตั้งแต่คลองบางกอกใหญ่ริมวัดปากน้ำ ไปออกแม่น้ำท่าจีน ที่ตำบลดอนไก่ดี ขุดเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2415 เป็นคลองยาว 620 เส้น กว้าง 7 วา ลึก 5 ศอก

- **คลองสุนัขหอน** เป็นคลองที่ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองยาวประมาณ 42 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสงครามยาว 13 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสาครยาว 29 กิโลเมตร เริ่มจากอำเภอเมืองฯ ที่บ้านท่าจีน ไปเชื่อมกับคลองท่าแร่ที่บ้านบางน้ำวน จนมาถึงบ้านสุนัขหอน แล้วออกสู่อ่าวแม่กลองที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม คลองนี้มีน้ำเค็มเข้ามามากจนมีป่าจาก และชายป่าเลนขึ้นอยู่หนาแน่นตลอดสองฝั่งคลอง

- **คลองดำเนินสะดวก** ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำแม่กลองกับแม่น้ำท่าจีน ยาวประมาณ 32 กิโลเมตร เริ่มจากประตูน้ำบางยาง อำเภอเมืองฯ ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ไปเชื่อมกับแม่น้ำแม่กลอง ที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นคลองที่ขุดเพื่อการชลประทานและการสัญจรทางน้ำ สองข้างคลองชอยย่อย ๆ เชื่อมต่อเป็นจำนวนมาก

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

3) แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร

แหล่งน้ำใต้ดิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สภาพของทรัพยากรน้ำใต้ดินมี 2 ลักษณะ คือ

1. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำมาก (ประมาณ 50-100 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะห้มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาครบางส่วน

2. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำน้อย (ประมาณ 1-30 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่มีคุณภาพปานกลาง น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดสมุทรสาครมีแหล่งน้ำธรรมชาติคือแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแม่น้ำท่าจีน เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมของประชากรที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำและลำคลองภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนประมาณ 262 สาย

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

[illegible]

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าสงวนแห่งชาติ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนตลอดแนวชายฝั่งทะเลในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรจำนวน 2 ป่า ได้แก่ ป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 1 และป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 2 ซึ่งต่อมาพื้นที่ป่าไม้ถาวรทั้ง 2 แห่ง ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก ตั้งอยู่บริเวณตลอดแนวริมชายฝั่งทะเลในเขตท้องที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีแนวเขตตั้งแต่ปากอ่าวมหาชัยฝั่งซ้ายตำบลบางหญ้าแพรก ถึงคลองบางเสาธง ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ติดต่อเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ มีพื้นที่ 7,343 ไร่ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 1,194 (พ.ศ. 2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณริมชายฝั่งทะเลในเขตท้องที่ตำบลนาโคก ตำบลกาหลง ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีแนวเขตตั้งแต่เขตติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามถึงปากอ่าวมหาชัยฝั่งขวาตำบลบางหญ้าแพรกมีพื้นที่ 8,865 ไร่ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,202 (พ.ศ. 2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

2) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

2.1 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตั้งอยู่ท้องที่ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 47 ไร่ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2520)

2.2 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 14,426 ไร่ ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ท้องที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554

3) พื้นที่ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530, มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2543 พื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเขตพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึง ตลอดจนริมฝั่งแม่น้ำลำคลองในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 173,497.18 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร และมีบางส่วนอยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยได้จำแนกเขตและกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลนไว้ ดังนี้

3.1 เขตอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ นอกจากจะปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ ได้แก่ พื้นที่แหล่งรักษาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำที่มีค่าทางเศรษฐกิจ พื้นที่แหล่งเพาะพันธุ์และสัตว์น้ำ พื้นที่ที่ง่ายต่อการถูกทำลายและการพังทลายของดิน พื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี สถานที่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตวนอุทยาน เขตแหล่งท่องเที่ยว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่า พื้นที่ป่าที่สมควรสงวนไว้เพื่อเป็นแนวป้องกันลม พื้นที่ป่าที่มีความเหมาะสมต่อการสงวนไว้เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาวิจัยและรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ พื้นที่ที่อยู่ห่างไม่น้อยกว่า 20 เมตร จากริมฝั่งแม่น้ำลำคลองธรรมชาติ และไม่น้อยกว่า 75 เมตรจากชายฝั่งทะเล

3.2 เขตเศรษฐกิจจำเพาะ แบ่งได้เป็น

- เขตเศรษฐกิจ ก. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์เฉพาะในกิจการด้านป่าไม้ ได้แก่ พื้นที่ป่าสัมปทาน พื้นที่ป่าชายเลนนอกสัมปทานที่เหมาะสมแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นป่าชุมชน พื้นที่สวนป่าเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ของรัฐบาลและเอกชน

- เขตเศรษฐกิจ ข. หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาด้านอื่นๆ ได้ แต่ต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วย ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรมเพื่อการกลั่นกรอง การเลี้ยงสัตว์ การประมง การทำนาเกลือ พื้นที่อุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ การสร้างโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ที่เป็นแหล่งชุมชน แหล่งการค้า ท่าเทียบเรือ และอื่นๆ จากมติคณะรัฐมนตรี

3.3 สถานการณ์ด้านทรัพยากรป่าไม้

จากข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ กรมป่าไม้ ปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ 22,425.77 ไร่ ส่วนใหญ่พบอยู่บริเวณริมชายฝั่งทะเลท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร และจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง 5 ปี พบว่า พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดสมุทรสาครมีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 27,011.27 ไร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าไม้ลดลงประมาณ 4,585.5 ไร่

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ 8 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจาก ศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
เมืองสมุทรสาคร	492.040	56.40	0.10	18	116	6	11
กระทุ่มแบน	135.276	15.51	16	10	76	6	4
บ้านแพ้ว	245.031	28.09	27	12	98	3	7
รวม	872.347	100	-	40	290	15	22

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

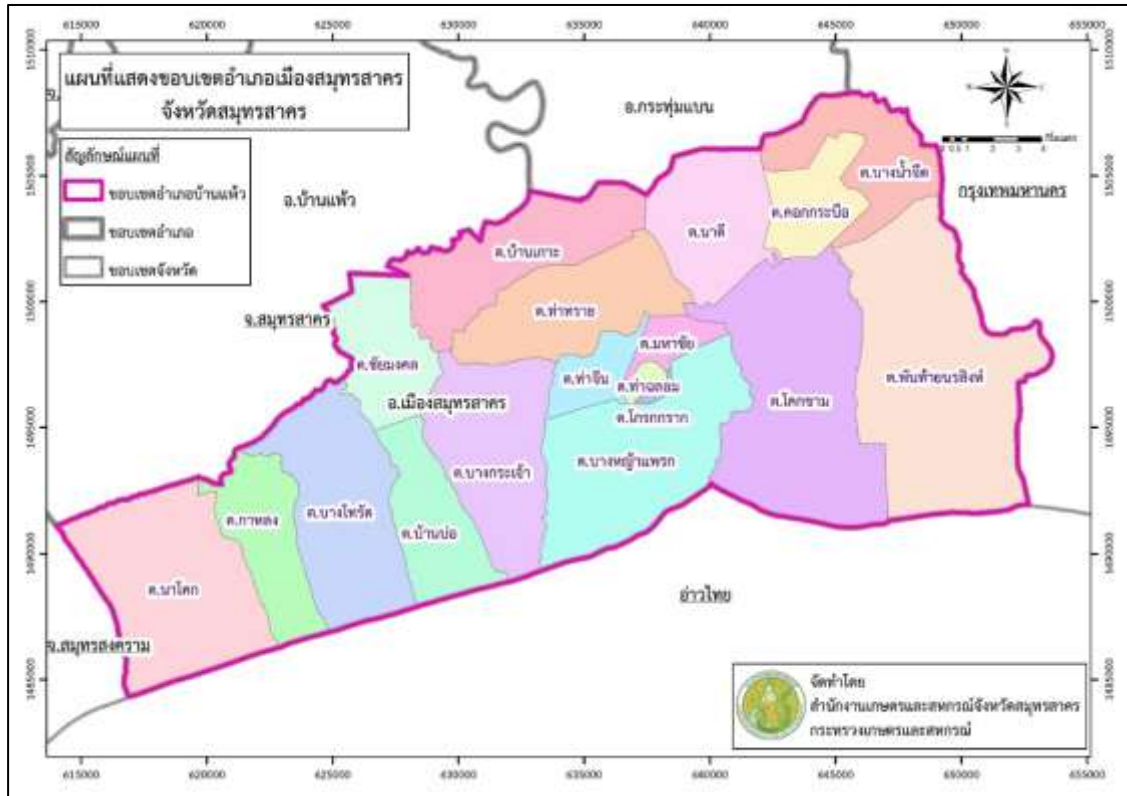
: จำนวนต้องมีประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว โดยเฉพาะเทศบาล, อบต., ชุมชน

1) อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ประวัติศาสตร์เมืองสาครบุรี หรือเมืองท่าจีนเปลี่ยนชื่อเรียกว่าเมืองสมุทรสาคร เมื่อปี พ.ศ. 2440 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงจัดระเบียบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลโดยตราพระราชบัญญัติปกครองท้องที่เป็นมณฑลเมืองอำเภอตำบลและหมู่บ้านเมืองสมุทรสาคร จึงได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอชื่อว่าอำเภอเมืองสมุทรสาครขึ้นอยู่ภายในเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรสาครตั้งอยู่ ณ ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลมหาชัย ห่างจากตัวจังหวัด 0.100 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 492.040 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 ตำบล 116 หมู่บ้าน คือ

ตารางที่ 9 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสาคร

รายชื่อตำบลในอำเภอเมืองสมุทรสาคร		
ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
1	ท่าจีน	7
2	ชัยมงคล	6
3	บางหญ้าแพรก	6
4	กาหลง	8
5	นาโคก	6
6	นาดี	9
7	ท่าทราย	8
8	คอกกระบือ	6
9	พันท้ายนรสิงห์	8
10	บ้านเกาะ	8
11	บางกระเจ้า	9
12	โคกขาม	10
13	บางน้ำจืด	6
14	บ้านป่อ	9
15	บางโทรัด	10
16	มหาชัย	ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร
17	ท่าฉลอม	ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร
18	โกรกกราก	ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร

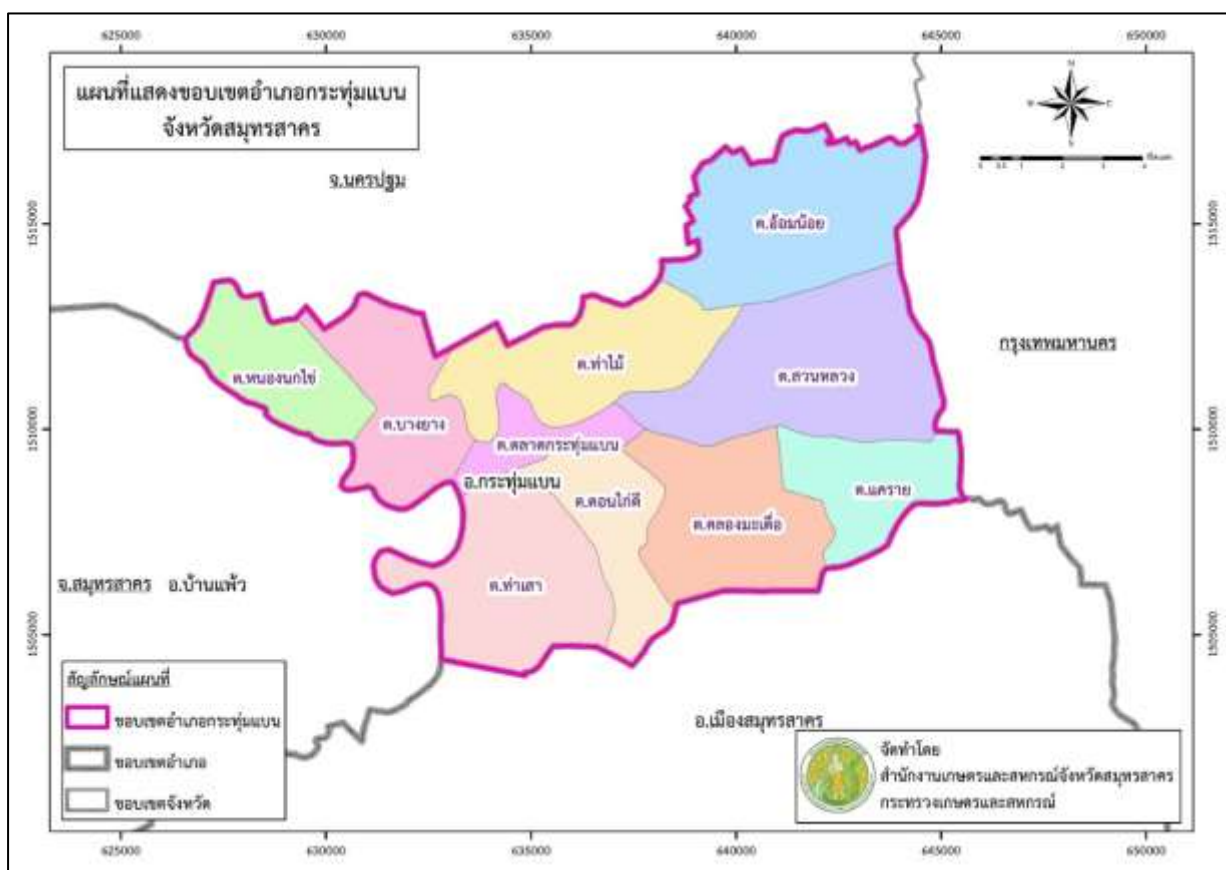
ภาพที่ 12 แสดงแผนที่อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

2) อำเภอกระทุ่มแบน ตามประวัติอำเภอกระทุ่มแบนได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ เมื่อ พ.ศ. 2443 เดิมอำเภอกระทุ่มแบนขึ้นตรงต่อเมืองสุโขทัย ต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ทางราชการได้มีคำสั่งโอนตำบลท่าไม้ ตำบลบางยาง ตำบลชูกั้ง (หนองนกไข่) และตำบลอ้อมน้อยรวม 4 ตำบล ซึ่งอยู่ในความปกครองของอำเภอสามพราณจังหวัดนครปฐมมาขึ้นกับอำเภอกระทุ่มแบนจังหวัดสุโขทัย และในปี พ.ศ. 2486 สมัยพลโทหลวงพรหมโยธี ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จังหวัดสุโขทัยได้ถูกยุบรวมกับจังหวัดธนบุรีเป็นผลให้อำเภอกระทุ่มแบนขึ้นกับอำเภอดอนบุรีไปด้วย รัฐบาลในสมัยนั้นมึนโยบายจัดตั้งปลัดตำบล จึงได้ยุบรวมตำบลในเขตอำเภอกระทุ่มแบน คือรวมตำบลดอนไก่อีกับตำบลท่าเสา เรียกว่า ตำบลท่าเสา รวมตำบลแครายกับตำบลสวนหลวง เรียกว่า ตำบลสวนหลวง สำหรับตำบลอื่น ๆ ยังคงสถานะเดิม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้มีการประกาศยกฐานะจังหวัดสุโขทัยขึ้นใหม่อำเภอกระทุ่มแบนจึงกลับเข้ามาอยู่ในความปกครองของจังหวัดสุโขทัยอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งได้มีการประกาศแยกตำบลที่รวมกันเป็น ตำบลเหมือนเดิมที่เป็นอยู่ก่อน พ.ศ. 2486 และยกฐานะตำบลกระทุ่มแบนเป็นเทศบาลตำบลกระทุ่มแบน ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอกระทุ่มแบน ตั้งอยู่ริมคลองภาษีเจริญตำบลตลาดกระทุ่มแบนระยะทางห่างจากตัวจังหวัด 14 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 135.276 ตารางกิโลเมตรแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 ตำบล 76 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอกระทุ่มแบน

รายชื่อตำบลในอำเภอกระทุ่มแบน		
ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
1	ท่าไม้	12
2	บางยาง	13
3	คลองมะเดื่อ	11
4	หนองนกไข่	8
5	ดอนไก่อี	6
6	แคราย	5
7	ท่าเสา	8
8	ตลาดกระทุ่มแบน	(ในเขตเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน)
9	อ้อมน้อย	(ในเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย)
10	สวนหลวง	13 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลสวนหลวง)

ภาพที่ 13 แสดงแผนที่อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

3) **อำเภอบ้านแพ้ว** ประวัติความเป็นมากรณีที่มีชื่อว่า “บ้านแพ้ว” ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน ในเอกสารของทางราชการมีแต่คำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาว่า เดิมท้องที่อำเภอบ้านแพ้วเป็นป่าไม่มีสัตว์จำนวนมาก เช่น เก้งเสือดจะเข้าหมู่บ้านมีราษฎรอพยพเข้าไปอาศัยอยู่น้อยต่อมามีราษฎรจังหวัดนครปฐมเดินทางเข้าไปตัดฟัน ลำสัตรูป่า พบว่า บริเวณนี้มีสัตว์ป่าชุกชุมมากจึงได้ชักชวนกันไปล่าสัตว์ตัดฟันและโดยที่ท้องที่เป็นป่าเต็มไปด้วย ต้นไม้สูงไม่มีทางเดินพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเกิดหลงทางหาทางกลับไม่ถูกจึงได้กำหนดสถานที่ นัดหมายพวกพ้อง เพื่อให้เป็นทีสังเวยเมื่อเดินทางโดยได้ตัดไม้ทำเป็นเสาปักธงไว้ในที่โล่งแจ้งสูงประมาณให้คนที่อยู่ห่างไกล มองเห็นได้ง่ายปลายเสาธงมีผ้าติดไว้เป็นเครื่องหมายและเสาธงนั้นปักไว้บริเวณลำคลองหุมทอดการปักเสาธง เป็นเครื่องหมายกันหลงทางดังกล่าวพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเรียกกันว่า “แพ้ว” คือ แพ้วธง เป็นเครื่องหมาย

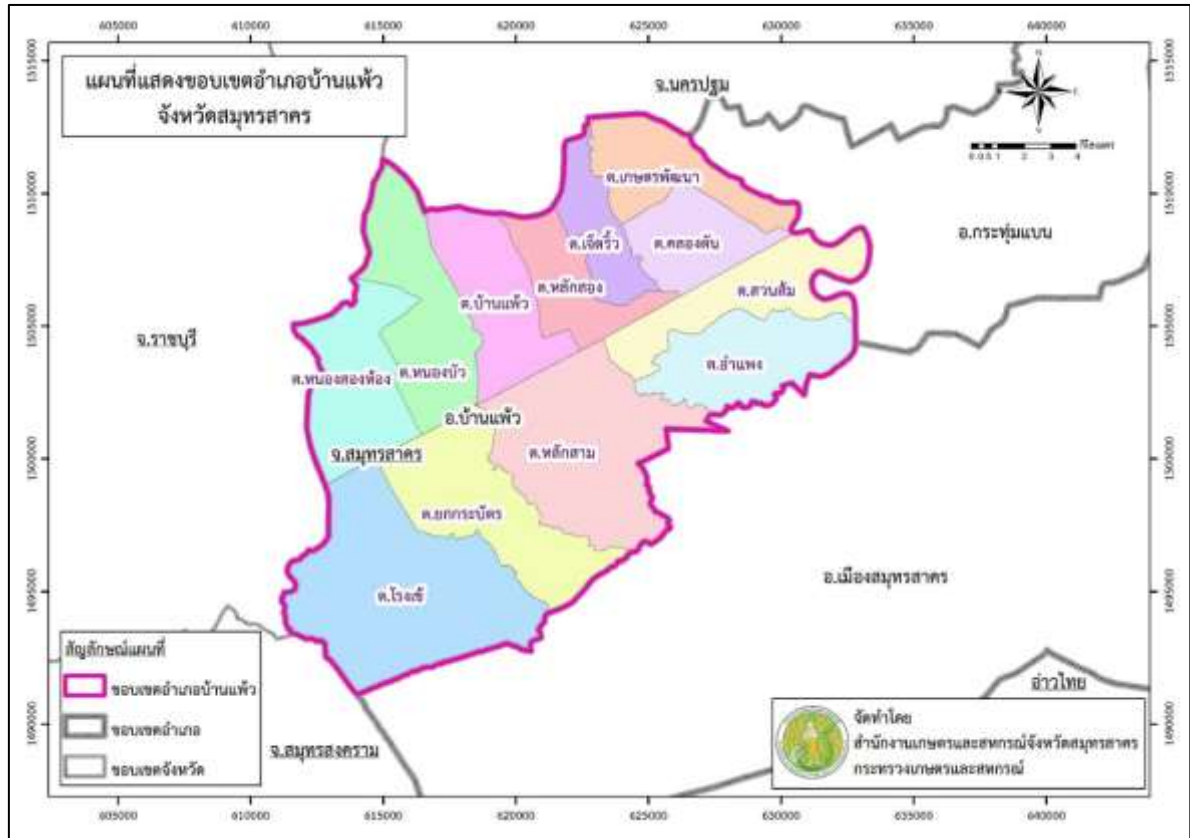
ต่อมาบริเวณดังกล่าวมีคนอพยพไปทำมาหากินมากขึ้นกลายเป็นหมู่บ้าน ชาวบ้านเรียกว่า “แพ้ว” จึงเป็นหมู่บ้านและตำบลหนึ่งขึ้นกับอำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ต่อมาใน พ.ศ. 2468 ทางราชการ ได้ตั้งตำบลบ้านแพ้วขึ้นเป็นอำเภอ โดยรวมตำบลโรงเข้ ตำบลหลักสามจากอำเภอบ้านบ่อ เข้ามาอยู่กับอำเภอบ้านแพ้ว และให้ขึ้นกับจังหวัดสมุทรสาครปัจจุบันที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ ณ ตำบลบ้านแพ้ว ริมฝั่งคลองดำเนินสะดวก ระยะทางห่างจากจังหวัด 23 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 245.031 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขต การปกครอง ออกเป็น 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงรายชื่อตำบลในอำเภอบ้านแพ้ว

รายชื่อตำบลในอำเภอบ้านแพ้ว		
ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
1	บ้านแพ้ว	10
2	โรงเข้	10
3	ยกกระบัตร	12
4	อำแพง	7
5	หลักสาม	13
6	คลองตัน	5
7	เจ็ดริ้ว	5
8	สวนส้ม	5
9	หนองสองห้อง	10
10	หนองบัว	9
11	หลักสอง	7
12	เกษตรพัฒนา	5

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

: จำนวนต้องมีประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว โดยเฉพาะเทศบาล, อบต., ชุมชน

ภาพที่ 14 แสดงแผนที่อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ตารางที่ 12 จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	ครัวเรือน ด้านพืช	ครัวเรือน ด้านประมง	ครัวเรือน เกษตรกร นาเกลือ	ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์	ครัวเรือน นอกภาค เกษตร
1	เมือง สมุทรสาคร	296,617	811	2,429	111	800	292,466
2	กระทุ่มแบน	178,108	1,995	153	-	682	175,278
3	บ้านแพ้ว	108,898	6,217	1,438	-	900	100,343
รวม		583,714	9,023	4,020	111	2,382	568,087

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

วัฒนธรรมร่วมสมัยท้องถิ่น

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาคร มีชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร จึงมีการประกอบอาชีพทางการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพหลัก ผลผลิตจากการประมงทะเลส่วนใหญ่ได้รับจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

ประเพณีเทศกาล

- ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร

จัดขึ้นในเดือนมิถุนายนของทุกปี จะมีการอัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองลงมาจากศาลที่ประทับ เพื่อแห่ไปตามถนนสายต่าง ๆ ในจังหวัดด้วยริ้วขบวนอันสวยงามแล้วอัญเชิญไปลงเรือประมงซึ่งประดับธงทิวอย่างสวยงาม แห่ข้ามปากแม่น้ำจีนจากฝั่งมหาชัยไปฝั่งท่าฉลอม ให้ชาวท่าฉลอมได้ชมขบวนแห่และสักการบูชา

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาครเป็นหนึ่งในงานประเพณีที่สำคัญและยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดสมุทรสาครมีรากฐานมาจากความศรัทธาของชาวบ้านที่มีต่อ "เจ้าพ่อหลักเมือง" ซึ่งเป็นเทวรูปที่ประดิษฐานอยู่ที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร ตั้งอยู่ในตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร โดยประเพณีนี้สะท้อนถึงวัฒนธรรมและความเชื่อที่สืบทอดกันมานานหลายชั่วอายุคน

ภาพที่ 15 - 18 แสดงประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร

จุดเริ่มต้นและความเป็นมา

ประเพณีนี้มีประวัติย้อนกลับไปในช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 (ประมาณ พ.ศ. 2460-2461) ซึ่งเป็นยุคที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองได้รับการปรับปรุงให้มีรูปแบบที่ชัดเจนมากขึ้น เดิมที ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเป็นเพียงแผ่นไม้โพธิ์แกะสลักเป็นรูปเทวรูป สูงราว 1 เมตร มีลักษณะคล้ายพระสยามเทวาธิราช ถือพระขรรค์ในมือซ้ายและยกมือขวาในท่าประทานพร โดยยืนอยู่บนเกี้ยวที่มีกุมารน้อยสองคนเป็นบริวารด้านข้าง เชื่อกันว่าเทวรูปนี้มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาและได้รับการเคารพสักการะจากชาวบ้านในฐานเทพเจ้าผู้ปกป้องรักษาเมือง

ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระยาสาครคณาภิรักษ์ เจ้าเมืองสมุทรสาคร ร่วมกับผู้นำชุมชน เช่น หลวงอนุรักษ์นฤผดุง, ขุนสมุทรมนิรัตน์, ขุนเชิดมหาชัย และนายยกุญ หทัยธรรม ได้ร่วมกันพัฒนาศาลให้เป็นอาคารทรงไทยและเริ่มมีการจัดพิธีกรรมอย่างเป็นทางการมากขึ้น รวมถึงการกำหนดให้มีขบวนแห่เจ้าพ่อหลักเมืองเพื่อให้ประชาชนได้สักการะและแสดงความเคารพ นับแต่นั้นมา ประเพณีนี้ก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชาวสมุทรสาคร

ความเชื่อและความสำคัญ

เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร หรือที่บางครั้งเรียกว่า "เจ้าพ่อวิเชียรโชติ" ถือเป็นสัญลักษณ์แห่งความคุ้มครองและความเจริญรุ่งเรืองของชุมชน โดยเฉพาะชาวประมงและผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการเดินเรือ ซึ่งมักมาสักการะก่อนออกเรือเพื่อขอให้ปลอดภัยและมีโชคลาภ การแห่เจ้าพ่อหลักเมืองจึงเป็นการแสดงถึงพลังศรัทธาและความสามัคคีของชาวบ้านในการร่วมกันบูชาเทวรูปนี้

ลักษณะเด่นของประเพณี

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาครมีความพิเศษที่เป็นการแห่ทั้งทางน้ำและทางบก ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ที่หาได้ยาก โดยมักจัดขึ้นในช่วงวันขึ้น 11 ค่ำ เดือน 5 ตามปฏิทินจันทรคติจีน (ประมาณเดือนมิถุนายนของทุกปี) ขบวนแห่ทางน้ำจะใช้เรือประมงขนาดใหญ่หลายลำ ตกแต่งอย่างสวยงาม ล่องไปตามแม่น้ำท่าจีน จากฝั่งมหาชัยไปยังฝั่งท่าฉลอมและวนกลับมา จากนั้นจะขึ้นฝั่งที่องค์การสะพานปลาสมุทรสาครเพื่อแห่ต่อทางบก รอบเมืองมหาชัยให้ประชาชนสองฝั่งแม่น้ำได้มีโอกาสสักการะ

พัฒนาการในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน ประเพณีนี้จัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี โดยมีทั้งหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และประชาชนเข้าร่วมจำนวนมาก นอกจากพิธีแห่แล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น การจุดประทัดเพื่อความเป็นสิริมงคล การแสดงศิลปวัฒนธรรม และพิธีบูชาอื่น ๆ ที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ใกล้กับศาลหลักเมืองสมุทรสาครที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ปัจจุบันงานนี้ไม่เพียงเป็นการสืบสานประเพณี แต่ยังกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ดึงดูดผู้คนจากทั่วสารทิศ

สรุป

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาครมีจุดเริ่มต้นจากความศรัทธาในเทวรูปเจ้าพ่อหลักเมืองที่ปกป้องชุมชนมาตั้งแต่สมัยโบราณ ผ่านการพัฒนาในช่วงรัชกาลที่ 6 จนกลายเป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ด้วยขบวนแห่ทั้งทางน้ำและทางบกที่แสดงถึงความผูกพันระหว่างชุมชนกับสายน้ำและความเชื่อที่มีมาอย่างยาวนาน เป็นมรดกวัฒนธรรมที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชาวสมุทรสาครได้อย่างชัดเจน

ประเพณีล้างเท้าพระ

เป็นประเพณีของชาวมอญ (ชาวมอญ) ที่ปฏิบัติสืบมาในเทศกาลออกพรรษา โดยเฉพาะที่วัดเจ็ดริ้ว ตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว พิธีเริ่มขึ้นในเวลาเช้าขณะที่พระสงฆ์เดินลงจากวัดเพื่อไปยังพระอุโบสถในระหว่างนี้ชาวบ้านจะนำผ้าเช็ดหน้าปูพื้นตลอดทางเดิน และนิมนต์พระเพื่อชำระเท้าให้พร้อมกับถวายดอกไม้ธูปเทียน ต่อจากนั้นจึงถวายอาหารแด่พระสงฆ์ และฟังเทศน์มหาชาติ

ภาพที่ 19 - 20 แสดงประเพณีล้างเท้าพระ

ประเพณีล้างเท้าพระของจังหวัดสมุทรสาครเป็นประเพณีที่สืบทอดมาจากชาวไทยเชื้อสายมอญ หรือชาวมอญ ซึ่งมีรากฐานทางวัฒนธรรมและความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา โดยเฉพาะเหตุการณ์ในสมัยพุทธกาล ประเพณีนี้จัดขึ้นในวันเพ็ญ 15 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งตรงกับวันออกพรรษา และสะท้อนถึงความเคารพนบ น้อมต่อพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์ผู้เป็นสาวก

ภาพที่ 21 - 22 แสดงประเพณีล้างเท้าพระ

จุดเริ่มต้นของประเพณีนี้มีความเชื่อมโยงกับเรื่องเล่าทางพุทธประวัติ เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปเทศนาโปรดพระมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ในช่วงเข้าพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นในวันออกพรรษา พระองค์ได้เสด็จกลับลงสู่โลกมนุษย์ เหล่าเทพยดาและมนุษย์ต่างปลื้มปิติที่ได้เข้าเฝ้าและกราบรับเสด็จ จึงนำดอกไม้ ธูปเทียน และน้ำมาถวาย รวมถึงล้างพระบาทของพระพุทธเจ้าเพื่อแสดงความเคารพอย่างสูงสุด หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ชาวมอญจึงได้สืบทอดพิธีกรรมนี้ โดยเปลี่ยนมาเป็นการล้างเท้าพระสงฆ์ ซึ่งถือเป็นผู้สืบทอดคำสอนและเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า พร้อมทั้งมีการตักบาตรด้วยดอกไม้เพื่อถวายแด่พระสงฆ์

ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีชุมชนชาวมอญอาศัยอยู่จำนวนมากตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประเพณีนี้ได้รับการอนุรักษ์และปฏิบัติสืบเนื่องกันมา โดยชาวมอญได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และในสมัยรัชกาลที่ 2 มีการเกณฑ์ชาวมอญมาช่วยขุดคลองและสร้างป้อมปราการ เช่น ที่นครเขื่อนขันธ์ (ปัจจุบันอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร) ทำให้เกิดชุมชนมอญขนาดใหญ่ที่นำพาศาสนาและวัฒนธรรมของตนมาด้วย ประเพณีล้างเท้าพระจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและความเชื่อที่ยังปรากฏในท้องถิ่นนี้

การจัดงานในปัจจุบันมักเริ่มต้นในช่วงบ่ายของวันออกพรรษา โดยมีสัญญาณจากเสียงระฆังของวัดชาวบ้านจะแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองมอญ นำขันน้ำ ดอกไม้ และผ้าขนหนูมาประกอบพิธีล้างเท้าพระสงฆ์อย่างนอบน้อม ตามด้วยการตักบาตรดอกไม้และการทำบุญอื่นๆ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ประเพณีนี้ไม่เพียงแสดงถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา แต่ยังสะท้อนถึงอัตลักษณ์และความสามัคคีของชุมชนชาวมอญในจังหวัดสมุทรสาครที่ยังคงรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้อย่างเหนียวแน่นจนถึงทุกวันนี้

ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

เป็นประเพณีเก่าแก่ของชาวมอญ ปฏิบัติเพื่อบูชาพระสงฆ์ ซึ่งเป็นความเชื่อว่าจะได้อานิสงส์มา พระสงฆ์จะเก็บน้ำผึ้งไว้ใช้เป็นยาในคราวจำเป็น เพราะน้ำผึ้งเป็นส่วนผสมของยาโบราณที่สำคัญ ชาวจังหวัดสมุทรสาคร จึงได้ร่วมกับวัดคลองครุทำการฟื้นฟูเพื่อบูชาวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ กำหนดจัดงานขึ้นในวันเพ็ญ 15 ค่ำ เดือน 10 ณ วัดคลองครุในวันงาน ประชาชนจะนำอาหารทั้งคาวหวานมาตักบาตร เช่นเดียวกับการทำบุญทั่ว ๆ ไป แต่ที่พิเศษคือ มีการตักบาตรน้ำผึ้ง โดยทางวัดจะจัดเตรียมบาตร หรือภาชนะอื่นไว้ สำหรับตักบาตรน้ำผึ้งโดยเฉพาะ ชาวบ้านจะนำน้ำผึ้งที่บรรจุอยู่ในขวดรินลงในบาตรหรือภาชนะที่จัดเตรียมไว้บางหมู่บ้านมีหญิงสาวนำผ้าเช็ดหน้ามาถวายพระ โดยรองไว้ที่ก้นบาตรตามคติความเชื่อที่มีมาแต่เดิม

ภาพที่ 23 – 26 แสดงประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

เครื่องแต่งกาย

ในจังหวัดสมุทรสาคร ถือว่าเป็นจังหวัดที่มีชาวมอญ หรือชาวมอญอาศัยอยู่จำนวนมากจังหวัดหนึ่ง ทำให้วัฒนธรรมและประเพณีของชาวมอญเข้ามามีอิทธิพลและกลายเป็นวัฒนธรรมและประเพณีประจำจังหวัดสมุทรสาครได้

การแต่งกายของผู้ชายชาวมอญ จะสวมเสื้อคอกลมแขนยาวบ้างสั้นบ้างตามโอกาสนั่งลอยชายพาดผ้าขาวม้า การพาดผ้าขาวม้ามียู่สามลักษณะ คือ

1. พาดไหล่ซ้ายข้างเดียว
2. พาดให้ชายทั้งสองไปอยู่ด้านหลัง
3. ใช้สไบด้านซ้ายในงานบุญ

ภาพที่ 27 – 28 แสดงการแต่งกายของผู้ชายชาวมอญ

การแต่งกายของผู้หญิงชาวมอญ ในปัจจุบันก็ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่ก็ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของตนเองนั่นก็คือสวมเสื้อแขนกระบอก (บางคนก็เป็นสามส่วน) นุ่งผ้าถุงเกล้ามวยผมคล้องผ้าสไบ ผ้าสไบมีสามลักษณะ คือ

1. คล้องคอชายของผ้าทั้งสองห้อยมาด้านหน้า
2. ใช้สะไป่ไปทางด้านซ้ายในงานบุญ
3. ใช้พาดไหล่ซ้ายยาวลงมาตลอด

ภาพที่ 29 – 30 แสดงการแต่งกายของผู้หญิงชาวมอญ

นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสาครยังมีชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ หรือไทยโซ่งอาศัยอยู่ แต่เป็นเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น

ภาพที่ 31 แสดงการแต่งกายของ ชาย กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ

ภาพที่ 32 แสดงการแต่งการของ หญิง กลุ่มชาติพันธุ์ไทยทรงดำ

อาหาร

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาคร เป็นเมืองชายฝั่งทะเล อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงทั้งสิ้นของจังหวัดนี้ล้วนแต่มีวัตถุดิบของอาหารแต่ละจาน เป็นสัตว์จากทะเล โดยเฉพาะปลา และกุ้ง ส่วนอาหารพื้นถิ่นจะแตกต่างกันในแต่ละชุมชน เช่น อาหารพื้นถิ่นบ้านชายทะเลกระเช้าขาว คือ ปลากระบอกทอด อาหารพื้นถิ่นบ้านกาหลง คือ กุ้งแพทอด กุ้งต้มเค็มหวาน ปลาตะกรับต้มน้ำปลา อาหารพื้นถิ่นบ้านบางกระเจ้า คือ ปลากระบอกต้มหวาน อาหารพื้นถิ่นบ้านรางจันทร์ คือ ห่อหมกปลาหมอเทศ และบ้านโรงกุ้ง คือ ไข่ทอดใบชะคราม เป็นต้น อาหารพื้นถิ่นของแต่ละชุมชนบางอย่างได้กลายมาเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงของจังหวัด เช่น กุ้งแพทอด กุ้งต้มเค็มหวาน ปลากระบอกต้ม น้ำปลา เป็นต้น

ขนมและของหวาน

- ขนมหมี่กรอบไทยสูตรโบราณ

ขนมหมี่กรอบ เป็นขนมไทยโบราณที่สืบทอดกันมาช้านาน โดยนิยมรับประทานกันเป็นอาหารว่าง วัตถุประสงค์ในการทำขนมหมี่กรอบไทยสูตรโบราณสามารถหาได้ในท้องถิ่นคือ ส่วนผสมที่เป็นกุ้งก็มีแหล่งเลี้ยงกุ้ง ไข่ เป็ดก็มีการเลี้ยงเปิด และน้ำตาลมะพร้าว ชาวบ้านก็ปลูกมะพร้าวกันเป็นจำนวนมาก จึงถือเป็นปัจจัยหลักในการผลิตขนมชนิดนี้ และทำให้ขนมชนิดนี้เป็นขนมขึ้นชื่อของจังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ 33 แสดงภาพขนมหมี่กรอบไทยสูตรโบราณ

- ลอดช่องวัดเจษฎา

ลอดช่องวัดเจษฎาเป็นลอดช่องชื่อดังที่ผลิตมานานจนเป็นที่รู้จัก เอกลักษณ์ที่โดดเด่นคือ ตัวลอดช่องทำจากแป้งข้าวเจ้า มีสีเขียวจากใบเตย ลักษณะเป็นเส้นเรียวยาว ไม่อวบ น้ำกะทิลอดช่องรสชาติไม่หวานจัดทำจากกะทิซึ่งคั้นจากมะพร้าวสวนที่มีความหอมผสมกับน้ำตาลมะพร้าว

ภาพที่ 34 – 35 แสดงภาพขนมลอดช่องวัดเจษฎา

ของที่ระลึก

- เครื่องเบญจรงค์หมู่บ้านดอนไถ่

ความโดดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใครของเครื่องเบญจรงค์ดอนไถ่คือ ลวดลายของเครื่องเบญจรงค์ดอนไถ่จะเป็นลวดลายที่ถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตแบบไทย ๆ ไม่ว่าจะเป็น ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ ลายไม้เลื้อย ลายจักรี ลายประเพณีไทย ประเพณีสงกรานต์ ลายตลาดน้ำดำเนิน ลายดอกพิกุล ลายก้านแย่ง และลวดลายดอกไม้จีนต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนการลงสี มีทั้งแบบดั้งเดิมคือ แบบมัน จนถึงรูปแบบใหม่ แบบนูนและด้าน ซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์และความสวยงามของเครื่องเบญจรงค์ดอนไถ่แห่งนี้ จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ 36 เครื่องเบญจรงค์หมู่บ้านดอนไถ่

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

- **ดอนหอยแครง** มีลักษณะเหมือนกับดอนหอยหลอดของจังหวัดสมุทรสงคราม จนได้ชื่อว่าเป็นคู่แฝดกับดอนหอยหลอด ดอนหอยแครงอยู่ในพื้นที่ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวมหาชัย ถนนบางหญ้าแพรก จังหวัดสมุทรสาคร มีกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรม เช่น มีเส้นทางเดินชมระบบนิเวศป่าชายเลนไว้รองรับนักท่องเที่ยว อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังสามารถเห็นวิถีชีวิตชาวบ้านที่ถีบกระดานไม้ฝ่าโคลนเลนออกไปเก็บหอยแครงบริเวณดินดอนปากแม่น้ำ พร้อมทั้งมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวลงไปเก็บหอยที่ดอนหอยแครงได้

ดอนหอยแครง ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีลักษณะคล้ายกับดอนหอยหลอดในจังหวัดสมุทรสงคราม จนบางครั้งถูกเรียกว่าเป็น "คู่แฝด" ของกันและกัน พื้นที่นี้อยู่ในเขตศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวมหาชัย บริเวณถนนบางหญ้าแพรก ซึ่งเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสกับระบบนิเวศป่าชายเลนและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างใกล้ชิด

ดอนหอยแครง เกิดจากตะกอนดินที่ถูกพัดพามาทับถมบริเวณปากแม่น้ำท่าจีน ส่งผลให้เกิดสันดอนโคลนที่อุดมไปด้วยหอยแครงตามธรรมชาติ ชาวบ้านในพื้นที่มักใช้กระดานไม้เลื่อนฝ่าโคลนเลนออกไปเก็บหอยแครง ซึ่งเป็นภาพวิถีชีวิตที่สะท้อนความผูกพันระหว่างคนกับธรรมชาติ นักท่องเที่ยวที่มาเยือนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมเก็บหอยแครงด้วยตนเอง เดินชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน หรือล่องเรือเพื่อสำรวจความหลากหลายของระบบนิเวศในบริเวณนี้ได้

นอกจากนี้ ดอนหอยแครงยังเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ชีวิตแบบพึ่งพากันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในชุมชนที่มีรากฐานจากชาวมอญและชาวประมงพื้นบ้านที่อาศัยอยู่ในสมุทรสาครมานาน การเดินทางมาที่นี่ สะดวก เนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองสมุทรสาคร และเป็นจุดหมายที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับจากกรุงเทพฯ

หากมีโอกาสมานเยือน นักท่องเที่ยวยังสามารถลิ้มลองอาหารทะเลสดๆ จากท้องถิ่น โดยเฉพาะเมนูที่ทำจากหอยแครง ซึ่งเป็นของขึ้นชื่อที่ทั้งสดและอร่อยตามแบบฉบับของจังหวัดชายทะเลแห่ง

ภาพที่ 37 - 38 ดอนหอยแครง

- ป่าชายเลนพันท้ายนรสิงห์

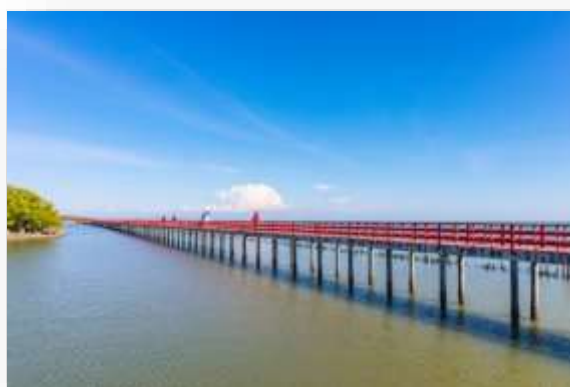
ป่าชายเลนพันท้ายนรสิงห์ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งทะเล และเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติของป่าชายเลน ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังของศาลพันท้ายนรสิงห์ ใกล้กับคลองโคกขามเดิม บรรยากาศดี เงียบสงบ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถให้อาหารปลาได้ โดยในเส้นทางศึกษาธรรมชาติจะเป็นสะพานปูนที่ทอดยาว มีต้นโกงกางขึ้นอยู่โดยรอบตลอดแนวชายคลอง ต้นโกงกางส่วนมากจะเป็นต้นโกงกาง ใบใหญ่สามารถพบเห็นปลาตีน ปูเปรี้ยว ปลาหมอ และปลานิล เป็นต้น จุดเด่นของป่าชายเลนแห่งนี้ที่นักท่องเที่ยวจะต้องแวะถ่ายภาพเป็นที่ระลึก คือ สะพานแขวนที่สามารถเดินข้ามคลองข้ามไปอีกฝั่งหนึ่ง เส้นทางศึกษาธรรมชาตินี้ถึงแม้จะไม่ค่อยมีสัตว์ชายเลนให้เห็นอุดมสมบูรณ์มากนัก แต่ถือว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การเดินทางมาพักผ่อนแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ภายในป่าชายเลนแห่งนี้ยังมีต้นกล่ำจาก ต้นโกงกางทรงปลูกของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในรัชกาลที่ 9 อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าอีกด้วย

ภาพที่ 39 – 40 ป่าชายเลนพันท้ายนรสิงห์

- จุดชมวิวปลาโลมา

จุดชมวิวปลาโลมา ตั้งอยู่ที่ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสาคร ใกล้กับศาลเจ้าพ่อมัจฉานุ เป็นจุดชมวิวบรรยากาศริมชายฝั่งทะเล ชมพระอาทิตย์ตก และชมป่าชายเลนและไม้ไผ่ชะลอคลื่น แต่ก่อนในช่วงเดือน พฤศจิกายน - มกราคม จะเป็นช่วงที่ลมหนาวพัดเข้าสู่อ่าวไทย สายลมและน้ำเค็มได้พัดพาเอาฝูงปลาโลมาเข้ามาเป็นจำนวนมาก จุดนี้จึงเป็นจุดชมปลาโลมา จนเป็นที่มาของชื่อจุดชมวิวแห่งนี้ แต่ปัจจุบันโอกาสที่จะได้เห็นปลาโลมานั้นน้อยมากหรืออาจจะไม่ได้เห็นเลย แต่จุดชมวิวแห่งนี้ยังคงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากมีสะพานไม้สีแดงที่ทอดยาวขนานไปกับชายทะเลความยาวถึง 700 เมตร สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ของชายฝั่งที่สวยงาม ชมบรรยากาศของพระอาทิตย์ขึ้นและตกได้ มีลมทะเลพัดเย็นสบาย อีกทั้งบริเวณทางเข้ายังมีร้านอาหารทะเลให้บริการอีกด้วย

ภาพที่ 41 – 42 จุดชมวิวปลาโลมา ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสาคร

สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

- วัดโกรกกราก

วัดโกรกกราก ตั้งอยู่ที่ตำบลโกรกกราก ฝั่งมหาชัย อำเภอมะนัง เป็นวัดเก่าแก่ ร่มแม่น้ำท่าจีน เป็นวัดเก่าแก่อายุเกือบ 200 ปี ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีความแปลกของวัดโกรกกรากแห่งนี้อยู่ที่พระประธานในโบสถ์อันเป็นพระพุทธรูปศิลาแลงปางมารวิชัยศิลปะสมัยสุโขทัยตอนปลายที่ “สวมแว่นดำ” ซึ่งการสวมแว่นดำของพระพุทธรูปองค์นี้มีตำนานเล่าว่า ในสมัยก่อนที่การแพทย์ยังไม่เจริญนักได้เกิดโรคตาแดงระบาดไปทั่วบ้านโกรกกรากชาวบ้านจึงได้พากันมาบนบานศาลกล่าวถ้าตาหายแดงเมื่อไหร่จะนำแผ่นทองมาปิดที่ดวงตาขององค์พระ ศิลาแลง ปรากฏว่าชาวบ้านที่เป็นโรคตาแดงนั้นพากันหายจนเกือบหมดทั้งหมู่บ้านจึงได้มีการนำแผ่นทอง มาปิดที่ดวงตาของพระศิลาแลงเต็มไปหมด ต่อมาพระครูธรรมสาคร ญาณวฒโน หรือ หลวงปู่กรับ หลังจากได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสท่านได้หาอุบายเพื่อไม่ให้ญาติโยมปิดทองที่ตาองค์พระอีกต่อไปจึงได้นำแว่นดำมาใส่ให้พระศิลาแลง หลังจากนั้นเป็นต้นมาชาวบ้านเลยนำแว่นตามาถวายแทนการปิดทองที่ดวงตาพระพุทธรูปองค์นี้ไปโดยปริยายและถือเป็นประเพณีปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ 43 - 44 วัดโกรกกราก

การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 3242 เลี้ยวขวาตรงสามแยกเข้าถนนกิจมณี (ทางหลวงหมายเลข 3243) ตรงไปข้ามทางรถไฟและสะพานข้ามคลองมหาชัย ลงสะพานแล้วเลี้ยวขวา ผ่านโค้งวัดตึกมหาชยาราม ตรงไปอีกราว 2.5 กิโลเมตร มีบริการรถสองแถวสายมหาชัย-บ้านโกรกกราก ที่คิวรถถนนราษฎร์บรรจบ

- วัดใหญ่จอมปราสาท

วัดใหญ่จอมปราสาท เป็นวัดเก่าแก่อายุประมาณ 400 ปี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับพระราชทานนามว่า วัดใหญ่สาครบุรี รวมทั้งได้พระราชทานพระไตรปิฎก และยกฐานะเป็นพระอารามหลวง

ภาพที่ 45 วัดใหญ่จอมปราสาท

วัดใหญ่จอมปราสาท ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าจีน ห่างจากตัวจังหวัด 4 กิโลเมตร สามารถเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนธนบุรี-ปากท่อ) บริเวณกิโลเมตรที่ 31 เชิงสะพานท่าจีน เป็นวัดเก่าแก่อายุประมาณ 400 ปี สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับพระราชทานนามว่าวัดใหญ่สาครบุรี รวมทั้งได้พระราชทานพระไตรปิฎก และยกฐานะเป็นพระอารามหลวง ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญ คือ พระวิหารเก่าแก่ก่ออิฐถือปูนฐานแอ่นโค้งคล้ายท้องเรือสำเภา ที่ซุ้มประตูและหน้าต่างมีการประดับลวดลายปูนปั้น นอกจากนี้ยังมีงานแกะสลักไม้ที่บานประตูและหน้าต่างของพระอุโบสถ เป็นลายพันธุ์พฤกษา ต้นไม้ ภูเขา รูปสัตว์ และบุคคล เป็นศิลปะแบบจีน ซึ่งเป็นลวดลายแกะสลักลึกลงไปในเนื้อไม้ที่งดงามมาก กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2479

- ศาลพันท้ายนรสิงห์

ศาลพันท้ายนรสิงห์ ตั้งอยู่ตำบลโคกขาม เดินทางจากถนนเอกชัย เข้าทางหลวงหมายเลข 3423 (วัดสหกรณ์ - ศาลพันท้ายนรสิงห์) ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร ศาลนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันท้ายนรสิงห์ ในคราวที่คัตท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยจนหัวเรือชนกิ่งไม้ใหญ่ริมคลองโคกขาม ทำให้โขงเรือหักตกลงในน้ำ พันท้ายนรสิงห์กราบบังคมทูลพระเจ้าเสือ ให้ประหารชีวิตตามกฎหมายเถียรบาล พระเจ้าเสือทรงจำเริญพระทัยตามพระราชกำหนดที่วางไว้ จึงมีรับสั่งให้ประหารชีวิตพันท้ายนรสิงห์ แล้วให้ทำศาลขึ้นสูงเพียงตา และนำศีรษะพันท้ายนรสิงห์กับหัวเรือพระที่นั่งเอกชัยที่หักขึ้นพลีกรรมไว้บน ศาล เพื่อเป็นอนุสรณ์แสดงถึงความซื่อสัตย์จงรักภักดี ต่อมากรมศิลปากรได้จัดสร้างศาลขึ้นใหม่แทนหลังเก่าที่พังลงมา ภายในศาลมีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ ขนาดเท่าคนจริงอยู่ในท่าถือท้ายคัตเรือ เป็นที่นับถือของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 46 ศาลพันท้ายนรสิงห์

การเดินทางจาก ตัวเมืองมหาชัยใช้ทางหลวงหมายเลข 3242 เลี้ยว รพ.สมุทรสาครไปราว 500 ม. เลี้ยว ขวาทรงสามแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 3243 ตรงไปข้ามสะพานข้ามคลองมหาชัย ขับไปจนสุดถนน ซึ่งเป็นทาง แยก เลี้ยวซ้ายเข้า ถ.นิคมสหกรณ์ ตรงไป ผ่านวัดสหกรณ์โฆสิตาราม แล้วเลี้ยวซ้ายเข้า ถ.สหกรณ์-พันท้ายนรสิงห์ ตรงไปจนสุดทางก็จะถึงศาล

- ตลาดริมคลองพันท้ายนรสิงห์

ตลาดริมคลองพันท้ายนรสิงห์ตั้งอยู่ติดกับศาลพันท้ายนรสิงห์ ที่ตั้งของตลาดแห่งนี้อยู่ริมคลองและมี ต้นโกกงางของป่าชายเลนปกคลุม ถือได้ว่าเป็นตลาดน้ำที่แทรกตัวอยู่ในพื้นที่ป่าโกงกางบ่งบอกถึงความเป็นเมือง ริมฝั่งทะเล และเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร ภายในตลาดแห่งนี้มีร้านค้าถึง 200 ร้านโดยจัดแบ่ง ออกเป็น 2 โซน คือ โซนแรกตั้งอยู่บริเวณทางเข้า จัดเป็นซุ้มขายอาหารมีทั้งอาหารคาว และขนมหวาน ของดี ของฝาก ของเมืองสมุทรสาคร โซนที่สอง เป็นตลาดริมคลองแบบตลาดน้ำ ตกแต่งสไตล์พื้นบ้านแบบกระท่อมไม้ ไผ่บุงจาก สร้างบรรยากาศให้เป็นชุมชนพื้นบ้าน ของที่ขายมีทั้งอาหารพื้นเมือง ของใช้ ของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ 47 ตลาดริมคลองพ่อพันท้ายนรสิงห์

- **นาเกลือ** จังหวัดสมุทรสาครมีชายฝั่งที่เหมาะสมกับการทำนาเกลือนาเกลือหลายแห่งโดยเฉพาะที่ ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ และบริเวณสอง ข้างทางสายธนบุรี-ปากท่อต่อเขตจังหวัดสมุทรสงคราม มีนาเกลือและเกลือวางขายเรียงราย มีนกหลายชนิดบิน ผ่านไปมา มีกังหันวิดน้ำเข้านาเกลือหมุนแล่นลม เป็นทัศนียภาพที่สวยงาม

ภาพที่ 48 นาเกลือสมุทรสาคร

นาเกลือ การทำนาเกลือนั้นมีวิธีที่ไม่ยุ่งยากโดยการผันน้ำเค็มเข้ามาขังไว้ในนาเกลือ จากนั้นตากแดด ไปเรื่อย ๆ ใช้เวลาหลายเดือนในการรอให้เกลือดกผลึก การตกผลึกของเม็ดเกลือนั้นจะตกเป็นชั้น ๆ การตากแดด รอเวลาแต่ละครั้งจะได้ผลึกเกลือนานาประมาณ 5 มิลลิเมตร จากนั้นก็จะเอาเครื่องมือมากวาดเกลือนารวมกัน ก่อนที่จะตักแล้วหาบเกลือไปกอง รวมกันไว้ จึงเห็นเป็นกองเกลือกองย่อม ๆ อยู่กระจัดกระจายในท้องนาเกลือ กับกองเกลือขนาดใหญ่ที่นำมากองรวมกันไว้ด้วยการหาบ ยกเว้นฤดูฝนจะไม่มีการทำนาเกลือเพราะฝนจะชะเอา น้ำเค็มออกจากนา

ภาพที่ 49 หาบเกลือ

นาเกลือ หาบแต่ละข้างใส่เกลือเกือบหมดทั้งกอง เกลือที่หาบขึ้นจากนํานั้นยังไม่แห้งดี ทำให้เกลือมีน้ำหนักมากเพราะอุ้มน้ำอยู่ การนำมากองรวมกันไว้เป็นรูปสี่เหลี่ยมสูงๆ เพื่อให้เกลือแห้งลงอีกก่อนที่จะแบ่งใส่ถุงนำมาวางขายริมท้องถนน หรือส่งโรงงานผลิตเกลือที่จะได้ความสะอาดเพิ่มมากขึ้นสีของเกลือที่ผ่านโรงงานจะขาวมากขึ้น

ภาพที่ 50 – 51 วิธีชีวิตนาเกลือ

โรงนาเกลือ เป็นกระท่อมไม้แบบเรียบง่ายสร้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาวๆ เพื่อให้มีความกว้างขวาง อุปกรณ์เครื่องมือในการทำนาเกลือและผลผลิตเกลือเม็ดที่หาบมาได้จะเก็บรักษา ไว้ในโรงนาเกลือ จึงทำให้มีหน้าที่เป็นโกดังได้อีกด้วย

ภาพที่ 52 โรงนาเกลือ

กังหันลม กังหันผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานลมที่นำมาตั้งในพื้นที่ที่มี การทำนาเกลือไม่เกี่ยวข้องกับกังหันลมสำหรับวิดน้ำเข้านาเกลือ แต่เป็นวิธีที่สวยงามและแปลกใหม่ สำหรับการเดินทางไปเที่ยวชมนาเกลือและขั้นตอนการทำนาเกลือ นั้นไม่ยุ่งยาก บริเวณริมทางหลวงหมายเลข 35 รอยต่อระหว่างพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงคราม ซึ่งมีการทำนาเกลืออยู่มากมายและไม่ต้องไปเช่าขอยเล็กขอยน้อยที่ไหน เพียงแต่มาให้อูทตรงกับฤดูกาลทำนาเกลือก็พอ หรือจะเป็นจุดแวะของการเดินทางเส้นทางสายใต้ ไปเที่ยวอัมพวาก็ได้

ภาพที่ 53 กังหันลมนาเกลือ

- วัดสุทธิวาตวราราม หรือ วัดช่องลม

วัดสุทธิวาตวราราม หรือ วัดช่องลม ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมือง วัดแห่งนี้มีพระอารามหลวง ได้รับการตกแต่งอย่างสวยงาม และเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง ด้านหน้าวัดมีพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประดิษฐานอยู่ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินท่าฉลอม และทรงตั้งเป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย อีกทั้งในบริเวณวัดยังมีพระโพธิสัตว์กวนอิมที่สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสที่ฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี

ภาพที่ 54 วัดสุทธิวาตวราราม หรือ วัดช่องลม

- หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่

หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่ เป็นหนึ่งในหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP เป็นกลุ่มอาชีพที่ทำเครื่องเบญจรงค์คุณภาพดี เครื่องเบญจรงค์ดอนไถ่ ถือเป็นหนึ่งในชิ้นงานที่สะท้อนเอกลักษณ์ไทยได้ดีที่สุดอย่างหนึ่ง โดยลวดลายบนเครื่องเบญจรงค์ดอนไถ่นั้นมีเอกลักษณ์โดดเด่น คือเป็นลวดลายที่เสนอเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นไทยอย่างประณีตและทรงคุณค่าซึ่งถือว่าเป็นมรดกของประเทศไทยที่น่าหวงแหนและอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองของเราตลอดไป

ภาพที่ 55 หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่

1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.4.1 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลติดต่อกับกรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัด มีดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงถนนสายหลัก 35 (ถนนพระรามที่ 2)

ทางบก		
ถนนสายหลัก 35		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	สายที่ 5	สถานีฯ - โรงแก๊ส
2	สายที่ 6	วงกลมสมุทรสาคร - คลองบางหญ้า
3	สายที่ 7	วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย - ตลาดทะเลไทย
4	สายที่ 8	รอบเมือง ก.
5	สายที่ 1169	สมุทรสาคร - บางโหนด
6	สายที่ 6013	สมุทรสาคร - บ้านหัวโพง
7	สายที่ 6026	สมุทรสาคร - วัดเจ็ดริ้ว
8	สายที่ 6034	สมุทรสาคร - กระทุ่มแบน
9	สายที่ 6035	สมุทรสาคร - หมู่บ้านสินสมบูรณ์
10	สายที่ 6059	มหาชัย - ท่าทราย
11	สายที่ 6074	สถานีขนส่งผู้โดยสารสมุทรสาคร - โรงเรียนฐานเทคโนโลยี
12	สายที่ 8179	สมุทรสาคร - บ้านแพ้ว
13	สายที่ 8188	สมุทรสาคร - หลักสี่
14	สายที่ 8221	สมุทรสาคร - วัดปัจจันตาราม
15	สายที่ 8222	สมุทรสาคร - ประตูนํ้าบางยาง - บ้านเกษตรพัฒนา
16	สายที่ 8233	สมุทรสาคร - บ้านป่อ
17	สายที่ 8246	สมุทรสาคร - วัดกระเช้าขาว
18	สายที่ 8281	สมุทรสาคร - ชัยมงคล
19	สายที่ 8257	สมุทรสาคร - วัดหนองสองห้อง
20	สายที่ 8327	สมุทรสาคร - แคราย - โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด
21	สายที่ 8328	สมุทรสาคร - การเคหะแห่งชาติธนบุรี
22	สายที่ 8387	สมุทรสาคร - บางกระบือ
23	สายที่ 8388	สมุทรสาคร - ยกกระบือ

ตารางที่ 14 แสดงถนนสายรอง 3091 (ถนนเศรษฐกิจ 1) ได้แก่

ทางบก		
ถนนสายรอง 3091 ผถนนเศรษฐกิจ 1)		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	สายที่ 1	สถานีฯ - บางปลา - สามแยกพัฒนา
2	สายที่ 2	สถานีฯ - วัดบ้านขอม
3	สายที่ 3	สถานีฯ - คลองท่อ
4	สายที่ 6011	โรงพยาบาลกระทุ่มแบน - อ้อมน้อย - หมู่บ้านวรรณจิตร
5	สายที่ 6013	สมุทรสาคร - บ้านหัวโพง
6	สายที่ 6027	ปากทางสาย 4 (ถนนเพชรเกษม) - วัดหนองแขม
7	สายที่ 6034	สมุทรสาคร - กระทุ่มแบน
8	สายที่ 6035	สมุทรสาคร - หมู่บ้านสินสมบุรณ์
9	สายที่ 6059	มหาชัย - ท่าทราย
10	สายที่ 6108	กระทุ่มแบน - โรงงานสุรากระทิงแดง
11	สายที่ 6109	สมุทรสาคร - สามแยกวัดบางปลา
12	สายที่ 6133	วงกลมกระทุ่มแบน - ปากทางสาย 4 (ถนนเพชรเกษม)
13	สายที่ 6135	สมุทรสาคร - หมู่บ้านสินสมบุรณ์
14	สายที่ 8185	สมุทรสาคร - วัดสุวรรณรัตนาราม
15	สายที่ 8188	สมุทรสาคร - หลักสี่
16	สายที่ 8221	สมุทรสาคร - วัดปัจจันตาราม
17	สายที่ 8222	สมุทรสาคร - ประตูน้าบางยาง - บ้านเกษตรพัฒนา
18	สายที่ 8233	สมุทรสาคร - บ้านบ่อ
19	สายที่ 8246	สมุทรสาคร - วัดกระเช้าขาว
20	สายที่ 8250	สมุทรสาคร - ดอนไก่อี
21	สายที่ 8257	สมุทรสาคร - วัดหนองสองห้อง
22	สายที่ 8275	กระทุ่มแบน - หนองแขม
23	สายที่ 8287	กระทุ่มแบน - สวนหลวง - หมู่บ้านหรรษา (อ้อมน้อย)
24	สายที่ 8295	กระทุ่มแบน - สมุทรสาคร
25	สายที่ 8327	สมุทรสาคร - แคราย - โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด
26	สายที่ 8328	สมุทรสาคร - การเคหะแห่งชาติธนบุรี
27	สายที่ 8375	กระทุ่มแบน - บ้านสวนหลวง - วัดหนองแขม
28	สายที่ 8387	สมุทรสาคร - บางกระเจ้า
29	สายที่ 8388	สมุทรสาคร - ยกกระบัต

ตารางที่ 15 แสดงถนนสายรอง 3097 (ถนนบ้านแพ้ว) ได้แก่

ทางบก		
ถนนสายรอง 3097		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	สายที่ 8179	สมุทรสาคร - บ้านแพ้ว
2	สายที่ 8277	กระทุ่มแบน - บ้านแพ้ว
3	สายที่ 8376	บ้านแพ้ว - วัดศรีเพชรพัฒนา

ตารางที่ 16 แสดงถนนสายรอง 3190 (ถนนสุคนธรวิท) ได้แก่

ทางบก		
ถนนสายรอง 3190		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	6033	วงกลมกระทุ่มแบน - ปากทางสาย 4 (ถนนเพชรเกษม)
2	6034	สมุทรสาคร - กระทุ่มแบน
3	6108	กระทุ่มแบน - โรงงานสุรากระทิงแดง
4	8277	กระทุ่มแบน - บ้านแพ้ว
5	8288	รพ. กระทุ่มแบน - สุขาภิบาล 1
6	8295	กระทุ่มแบน - สมุทรสาคร
7	8342	กระทุ่มแบน - เกษตรพัฒนา

ตารางที่ 17 แสดงถนนสายรอง 3423 (ถนนสหกรณ์)

ทางบก		
ถนนสายรอง 3423		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	8276	สมุทรสาคร - นิคมบ้านไร่ฯ
2	8325	สมุทรสาคร - บ้านโกรกกรากใน

ตารางที่ 18 แสดงถนนสายรอง 3242 (ถนนเอกชัย)

ทางบก		
ถนนสายรอง 3242		
ลำดับที่	สาย	ชื่อถนน
1	สายที่ 7	วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย - ตลาดทะเลไทย
2	สายที่ 8	รอบเมือง ก.
3	สายที่ 8281	สมุทรสาคร - ชัยมงคล
4	สายที่ 8233	สมุทรสาคร - บ้านบ่อ
5	สายที่ 6059	มหาชัย - ท่าทราย
6	สายที่ 8183	สมุทรสาคร - ตลาดปิ่นทอง

2) เส้นทางรถไฟ

รถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เริ่มต้นที่สถานีวงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผ่านเขตอำเภอเมือง ถึงสถานีมหาชัย สมุทรสาคร (ระยะทาง 33.1 กม.) และทางรถไฟสายมหาชัย - แม่กลอง เริ่มต้นที่สถานีบ้านแหลม ต.ท่าฉลอม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร ถึงสถานีแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม (ระยะทาง 33.7 กม.)

3) สนามบิน

ไม่มีสนามบิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

4) ท่าเรือ

มีการคมนาคมทางน้ำส่วนมากจะใช้เรือยนต์โดยสาร เรือยนต์บรรทุกสินค้า ตลอดจนเรือแจว/เรือพาย เดินทางไปมาระหว่างตำบล หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด ปัจจุบันยังมีเรือหางยาวรับจ้างขนส่งผู้โดยสารทำให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้นในการคมนาคมทางน้ำ

5) รถตู้โดยสาร

รถตู้จากสมุทรสาคร ไปอนุสาวรีย์, หมอชิต, สายใต้, รังสิต, บางนา, รามคำแหง, พาด้า, ราชบุรี, สมุทรสงคราม, เพชรบุรี, ประจวบฯ, กาญจนบุรี และนครปฐม

6) รถโดยสารประจำทางจังหวัดสมุทรสาคร

6.1 รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางภายในจังหวัดสมุทรสาคร

สายที่ 1 เส้นทาง สถานีฯ - บางปลา - สามแยกพัฒนา, ช่วงสถานีฯ บางปิ้ง

สายที่ 2 เส้นทาง สถานีฯ - วัดบ้านขอม

สายที่ 3 เส้นทาง สถานีฯ - คลองท่อ

สายที่ 5 เส้นทาง สถานีฯ - โรงแกส

สายที่ 6 เส้นทาง วงกลมสมุทรสาคร - คลองบางหญ้า

สายที่ 7 เส้นทาง วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย - ตลาดทะเลไทย, ช่วงเคหะชุมชนมหาชัย - ตลาดทะเลไทย

สายที่ 8 เส้นทาง รอบเมือง ก.

6.2 รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางเดินรถ ระหว่างจังหวัด

สายที่ 725 เส้นทาง ปากทางวัดเทียนดัด - หมู่บ้านเอื้ออาทร (โครงการพุทธมณฑลสาย 4)

สายที่ 755 เส้นทาง โรงเรียนภัทรนุสรณ์ - ม. อ้อมน้อย, ช่วงโรงเรียนภัทรนุสรณ์ - โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ - ม.อ้อมน้อย

สายที่ 756 เส้นทาง หมู่บ้านสิวารัตน์ 3 - วัดเทียนดัด - อำเภอสามพราน, ช่วงหมู่บ้านสิวารัตน์ 3 - วัดท่าข้าม, ช่วงหมู่บ้านสิวารัตน์ 3 - บ้านบางประแดง, ช่วงหมู่บ้านสิวารัตน์ 3 - วัดอ้อมใหญ่ - บ้านบางประแดง, ช่วงหมู่บ้านสิวารัตน์ 3 - หมอศรี - ซอยไร่ชิง 18

สายที่ 786 เส้นทาง กาญจนบุรี - ระยอง, ช่วงกาญจนบุรี - สมุทรสาคร, ช่วงนครปฐม - พัทยา

6.3 รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางเดินรถมีจุดต้นทางและปลายทางอยู่ระหว่างอำเภอกับจังหวัดหรือระหว่างอำเภอกับอำเภอ ซึ่งอยู่ภายในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

สายที่ 1169 เส้นทาง สมุทรสาคร - บางไทร

สายที่ 6011 เส้นทาง รพ.กระทุ่มแบน - อ้อมน้อย - หมู่บ้านวรรณวิจิตร, ช่วง รพ.กระทุ่มแบน - บ้านเตาอิฐ, ช่วง รพ.กระทุ่มแบน - ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน

สายที่ 6013 เส้นทาง สมุทรสาคร - บ้านหัวโพ

สายที่ 6017 เส้นทาง บ้านแพ้ว - วัดหนองสองห้อง
 สายที่ 6026 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดเจ็ดริ้ว
 สายที่ 6027 เส้นทาง ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม) - วัดหนองแขม
 สายที่ 6033 เส้นทาง วงกลมกระทู้แบน - ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม)
 สายที่ 6034 เส้นทาง สมุทรสาคร - กระทู้แบน
 สายที่ 6035 เส้นทาง สมุทรสาคร - หมู่บ้านสินสมบูรณ์
 สายที่ 6056 เส้นทาง อำเภอบ้านแพ้ว - วัดหนองนกไข่
 สายที่ 6059 เส้นทาง มหาชัย - ท่าทราย
 สายที่ 6074 เส้นทาง สถานีขนส่งผู้โดยสารสมุทรสาคร - โรงเรียนฐานเทคโนโลยี
 สายที่ 6108 เส้นทาง กระทู้แบน - โรงงานสุรากระทิงแดง
 สายที่ 6109 เส้นทาง สมุทรสาคร - สามแยกวัดบางปลา
 สายที่ 8179 เส้นทาง สมุทรสาคร - บ้านแพ้ว
 สายที่ 8183 เส้นทาง สมุทรสาคร - ตลาดปิ่นทอง, ช่วงสมุทรสาคร - คอกกระบือ
 สายที่ 8185 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดสุวรรณรัตนาราม
 สายที่ 8188 เส้นทาง สมุทรสาคร - หลักสี่, ช่วงสมุทรสาคร - วัดบางพลีใหญ่, ช่วงสมุทรสาคร - วัดบางน้ำวน
 สายที่ 8221 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดปัจจันตาราม, ช่วงสมุทรสาคร - วัดนาโคก, ช่วงสมุทรสาคร - บ้านชายทะเลโรงกุ้ง, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านชายทะเลกาหลง
 สายที่ 8222 เส้นทาง สมุทรสาคร - ประตูน้่าบางยาง - บ้านเกษตรพัฒนา
 สายที่ 8233 เส้นทาง สมุทรสาคร - บ้านบ่อ
 สายที่ 8246 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดกระซ้าขาว
 สายที่ 8250 เส้นทาง สมุทรสาคร - ดอนไก่อี้, ช่วงสมุทรสาคร - วัดพันธุวงศ์, ช่วงสมุทรสาคร - คลองสี่วา, ช่วงสมุทรสาคร - วัดทองธรรมิการาม, ช่วงสมุทรสาคร - หมู่ 4
 สายที่ 8257 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดหนองสองห้อง
 สายที่ 8275 เส้นทาง กระทู้แบน - หนองแขม
 สายที่ 8276 เส้นทาง สมุทรสาคร - นิคมสหกรณ์บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร - วัดศาลพันท้ายนรสิงห์
 สายที่ 8277 เส้นทาง กระทู้แบน - บ้านแพ้ว
 สายที่ 8281 เส้นทาง สมุทรสาคร - ชัยมงคล
 สายที่ 8287 เส้นทาง กระทู้แบน - สวนหลวง - หมู่บ้านหรรษา (อ้อมน้อย), ช่วงกระทู้แบน - สวนหลวง - ปากทางสายที่ 4 (เพชรเกษม)
 สายที่ 8288 เส้นทาง รพ.กระทู้แบน - สุขาภิบาล 1, ช่วง รพ.กระทู้แบน - วัดสิรินธรเทพรัตนาราม
 สายที่ 8295 เส้นทาง กระทู้แบน - สมุทรสาคร, ช่วงกระทู้แบน - มหาชัยเมืองใหม่
 สายที่ 8325 เส้นทาง สมุทรสาคร - บ้านโกรกกรากใน
 สายที่ 8327 เส้นทาง สมุทรสาคร - แคราย - โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด, ช่วงสมุทรสาคร - คลองสี่วา
 สายที่ 8328 เส้นทาง สมุทรสาคร - การเคหะแห่งชาติธนบุรี, ช่วงสมุทรสาคร - ศาลพันท้ายนรสิงห์, ช่วงสมุทรสาคร - บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร - ท่าเรือบ้านโคกขาม - สารินชิตี, ช่วงสมุทรสาคร - ท่าเรือบ้านโคกขาม - วัดบ้านไร่ฯ

สายที่ 8342 เส้นทาง กระทุ่มแบน - เกษตรพัฒนา
 สายที่ 8375 เส้นทาง กระทุ่มแบน - บ้านสวนหลวง - วัดหนองแขม
 สายที่ 8376 เส้นทาง บ้านแพ้ว - วัดศรีเพชรพัฒนา
 สายที่ 8387 เส้นทาง สมุทรสาคร - บางกระเจ้า
 สายที่ 8388 เส้นทาง สมุทรสาคร - วัดยกระบัตร์, ช่วงสมุทรสาคร - วัดคลองซื่อ

ที่มา: สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานแขวงการทางสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.4.2 ด้านกักกันของจังหวัด

ตรวจพืช	☒ ไม่มี	☐ มี
ปศุสัตว์	☒ ไม่มี	☐ มี
ตรวจประมง	☐ ไม่มี	☒ มี

ศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร) มีหน้าที่

1. ควบคุม กำกับ ดูแล วางแผน ติดตามผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ของด้านตรวจประมงในสังกัด
2. ปฏิบัติงานในฐานะศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง
3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และป้องกันปราบปราม ควบคุมตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
4. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงในพื้นที่ และบริหารจัดการ ความเสี่ยงในพื้นที่รับผิดชอบ
5. ทำหน้าที่เป็นจุดให้บริการวิชาการ ตลอดจนสนับสนุนข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต และให้คำปรึกษาแนะนำการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมประมง
6. ให้บริการออกใบอนุญาต หนังสืออนุญาต ใบรับรองหรือหนังสือรับรองเกี่ยวกับการควบคุมเรือประมงสินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการประมงตามกฎหมาย ว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
7. ตรวจสอบท่าเทียบเรือ และเรือประมง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัย ของท่าเทียบเรือประมงและเรือประมงในการจับ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การขนส่งหรือ การขนถ่ายสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
8. ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการของเรือประมง และแพปลาที่จดทะเบียน กับกรมประมง ให้เป็นไปตามกฎหมาย
9. ปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรสาคร

1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 6.2 สาขาประมงขยายร้อยละ 4.2 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.2 สาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ 1.5 ส่วนสาขาปศุสัตว์หดตัวร้อยละ 0.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก รวมถึงสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกและเพิ่มการผลิต ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร อยู่ที่ระดับ 74.8 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 71.2 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ในขณะที่ดัชนีราคา อยู่ที่ระดับ 112.4 ที่เกษตรกรขายได้ลดลงร้อยละ 6.6 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลงร้อยละ 1.9

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 – 1.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 สาขาปศุสัตว์อยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต สนับสนุนการรวมกลุ่มทำการผลิต และการแปรรูป รวมทั้งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตลอดจนบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง เช่น ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การระบาดของโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อกำลังซื้อของเกษตรกร

1.5.2 ผลผลิตทั้งหมดรวมของจังหวัดสมุทรสาคร (GPP) 16 สาขา

ผลผลิตทั้งหมดรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2566 มีมูลค่า 410,768 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตรมูลค่า 9,961 ล้านบาท และนอกภาคเกษตรมูลค่า 400,807 ล้านบาท โดยภาคเกษตร มีสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นสาขาการผลิตหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.4 ส่วนนอกภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 97.6 โดยมีสาขาอุตสาหกรรมการผลิตคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 68.6 รองลงมาภาคบริการ มีสัดส่วนร้อยละ 29.0 (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

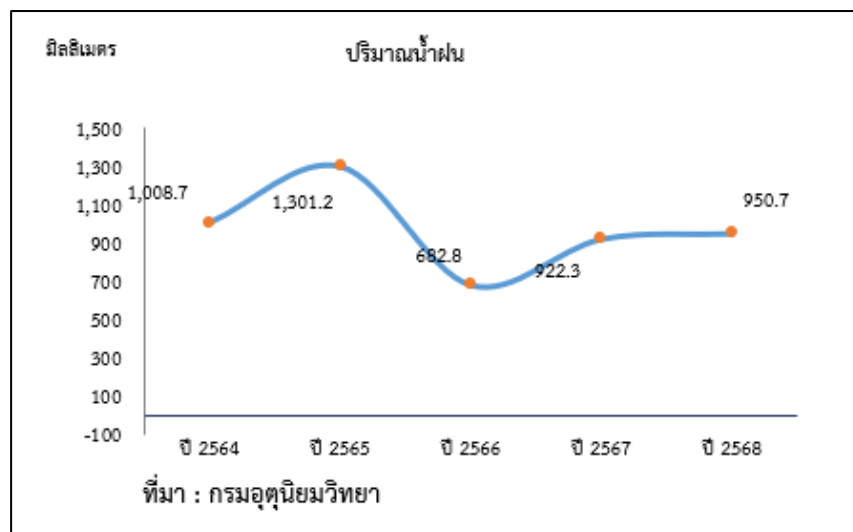
โครงสร้างการผลิตภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568 ประกอบด้วย 5 สาขาดังนี้ สาขาประมง มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 68.83 รองลงมาสาขาพืชร้อยละ 30.85 สาขาปศุสัตว์ร้อยละ 0.28 สาขาบริการทางการเกษตรร้อยละ 0.03 และสาขาป่าไม้ร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

15.1.3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

1) สถานการณ์น้ำ

ปี 2568 ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครเฉลี่ย 950.7 มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของ ปีที่ผ่านมาซึ่งมีปริมาณน้ำฝน 922.3 มิลลิเมตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ในขณะที่จำนวนวันฝนตกมีจำนวน 115 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งอยู่ที่ 113 วัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ส่งผลให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการเพาะปลูกพืช

2) สถานการณ์ภัยธรรมชาติ และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

สถานการณ์ระบาดของศัตรูพืชของพืชเศรษฐกิจหลัก สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูลตามระบบรายงาน ณ เดือนพฤศจิกายน 2568 ดังนี้

1. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง (พื้นที่คาดการณ์ว่าจะเสี่ยงน้ำเค็มรุกพื้นที่เกษตร) มีพื้นที่ปลูกพืช จำนวน 3 อำเภอ 13 ตำบล 39 หมู่บ้าน เกษตรกร 451 ครอบครัว รวมพื้นที่ 2,378 ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง จำนวน 2 อำเภอ 5 ตำบล เกษตรกร 13 ราย รวมพื้นที่ 82 ไร่

2. พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย (พื้นที่การเกษตรที่คาดการณ์ว่าจะได้รับผลกระทบในช่วงฤดูฝน) พื้นที่ปลูกพืช จำนวน 3 อำเภอ 26 ตำบล 80 หมู่บ้าน รวมพื้นที่ 12,195.64 ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงประมง จำนวน 2 อำเภอ 7 ตำบล 25 หมู่บ้าน รวมพื้นที่ 620 ไร่

3. การเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญในมะพร้าว

- พบการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 100 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 264 ไร่ การดำเนินการแก้ไข มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ และสนับสนุน เชื้อราบีเวอร์เรีย

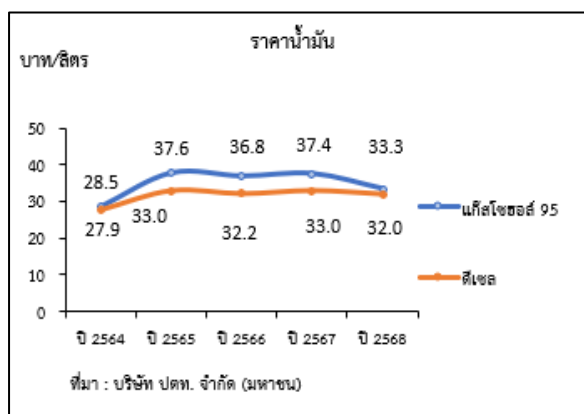
- พบการระบาดของ ดั้วแตรมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 206 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 548 ไร่ การดำเนินการแก้ไขให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ โดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียมในการป้องกัน กำจัด

- พบการระบาดของ โรคศัตรูมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 136 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 297.25 ไร่ การดำเนินการแก้ไข ให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ

- พบการระบาดของ ดั้วงวงมะพร้าว เกษตรกรได้รับผลกระทบ 5 ราย/ครัวเรือน พื้นที่ 23 ไร่ การดำเนินการแก้ไขมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำข้อปฏิบัติตามหลักวิชาการ

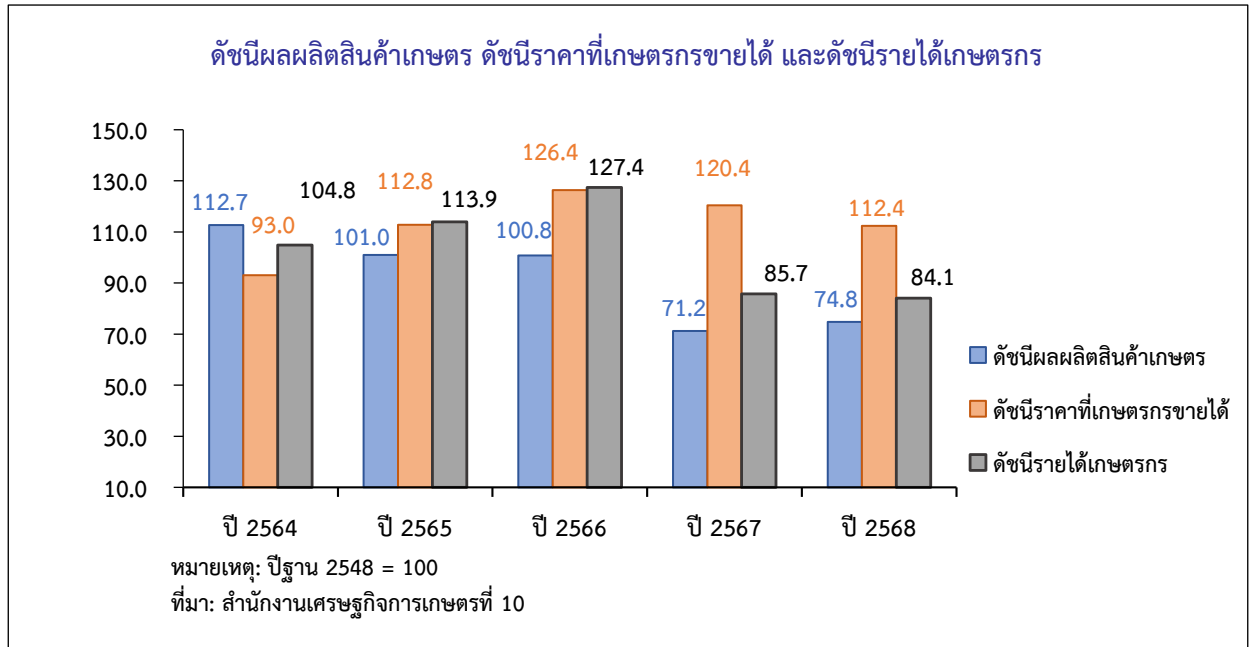
3) ราคาน้ำมัน

ปี 2568 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ของจังหวัดสมุทรสาคร มีราคาเฉลี่ยลิตรละ 33.3 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยลิตรละ 37.4 บาทหรือลดลงร้อยละ 11.0 ขณะที่น้ำมันดีเซลเฉลี่ยลิตรละ 32.0 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยลิตรละ 33.0 บาท หรือลดลงร้อยละ 3.0 เนื่องจากราคาน้ำมันปรับตัวลดลง โดยสำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) คาดการณ์ว่าอุปทานน้ำมันโลกอาจล้นตลาดหลังกลุ่ม OPEC+ เดินหน้าเพิ่มกำลังการผลิตต่อเนื่อง และแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ทำให้อุปสงค์การใช้พลังงานทั่วโลกลดลง ส่งผลให้ราคาน้ำมันปรับตัวลดลง

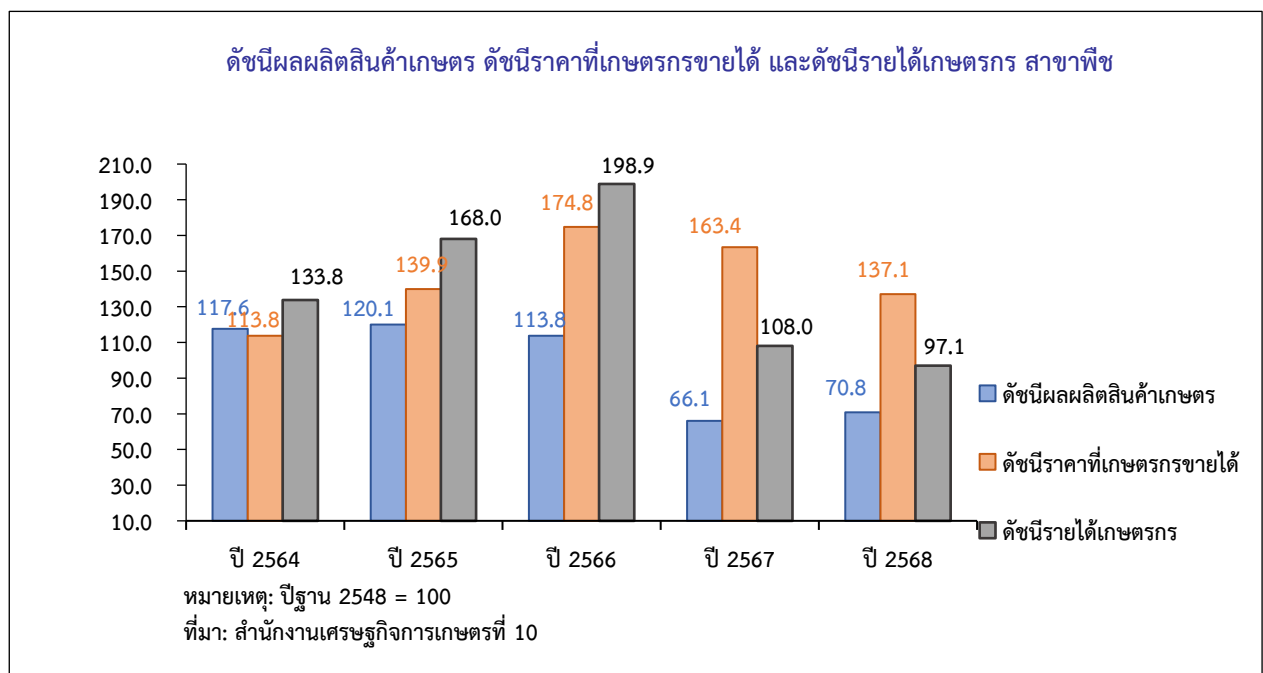

4) เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

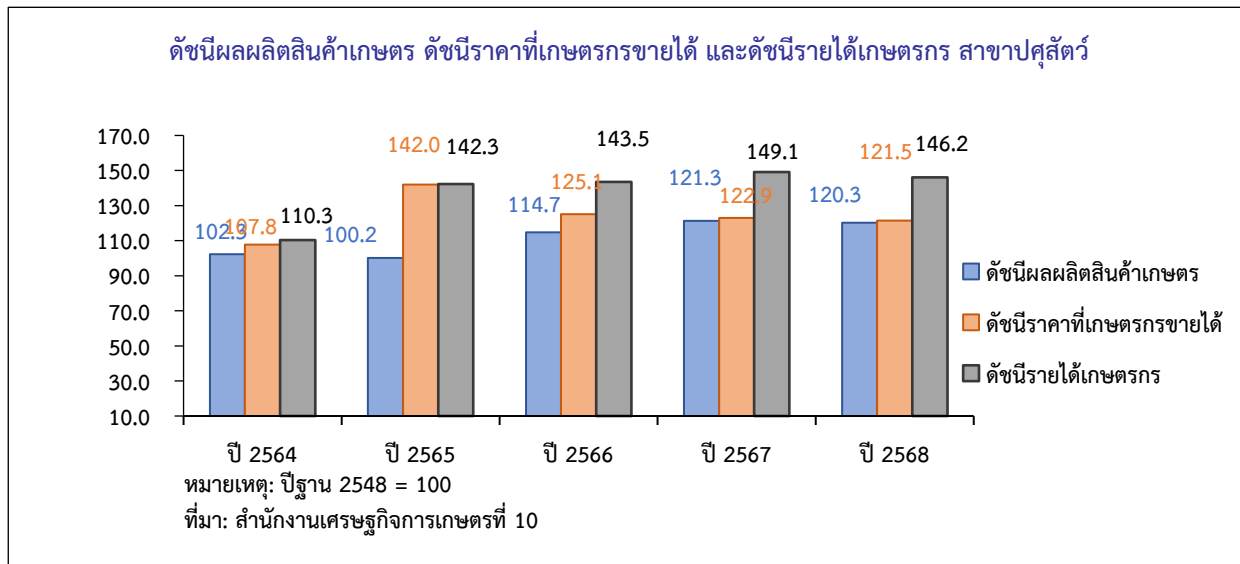
4.1 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 74.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 71.2 ส่วนดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ 112.4 ลดลงร้อยละ 6.6 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 120.4 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 84.1 ลดลงร้อยละ 1.9 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 85.7

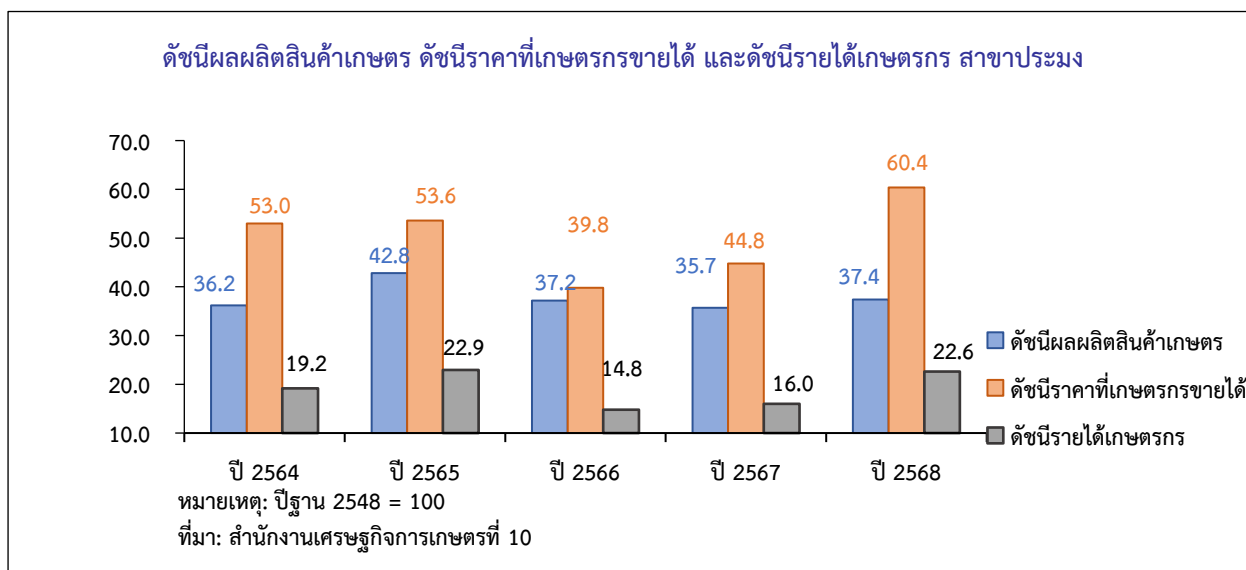
4.2 ดัชนีผลผลิตสาขาพืช ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 70.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 66.1 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าพืชที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่ระดับ 137.1 ลดลงร้อยละ 16.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 163.4 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืชอยู่ที่ระดับ 97.1 ลดลงร้อยละ 10.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 108.0

4.3 ดัชนีผลผลิตสาขาปศุสัตว์ ในปี 2568 อยู่ที่ระดับ 120.3 ลดลงร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 121.3 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 121.5 ลดลงร้อยละ 1.1 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 122.9 ส่วนดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 146.2 ลดลงร้อยละ 1.9 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 149.1

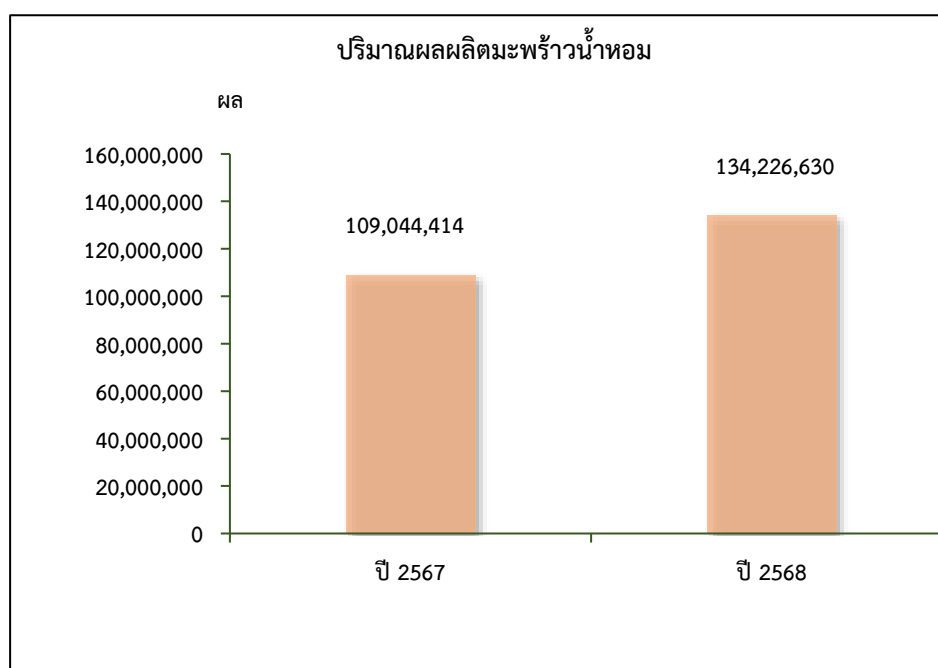
4.4 ดัชนีผลผลิตสาขาประมง ในปี 2567 อยู่ที่ระดับ 37.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 35.7 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าประมงที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 60.4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.8 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 44.8 ส่วนดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 22.6 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.3 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 16.0

5) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาเนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช และทำประมง ส่งผลให้สาขาพืชขยายตัวได้ดี และส่งผลบวกต่อเนื่องไปยังสาขาบริการทางการเกษตร รวมทั้งสาขาประมง และสาขาป่าไม้ โดยมีรายละเอียดแต่ละสาขา ดังนี้

5.1 สาขาพืช ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 6.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตพืชที่สำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวและมะพร้าวน้ำหอม เนื่องจากปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อการเพาะปลูก รวมทั้งราคาอยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

มะพร้าวน้ำหอม

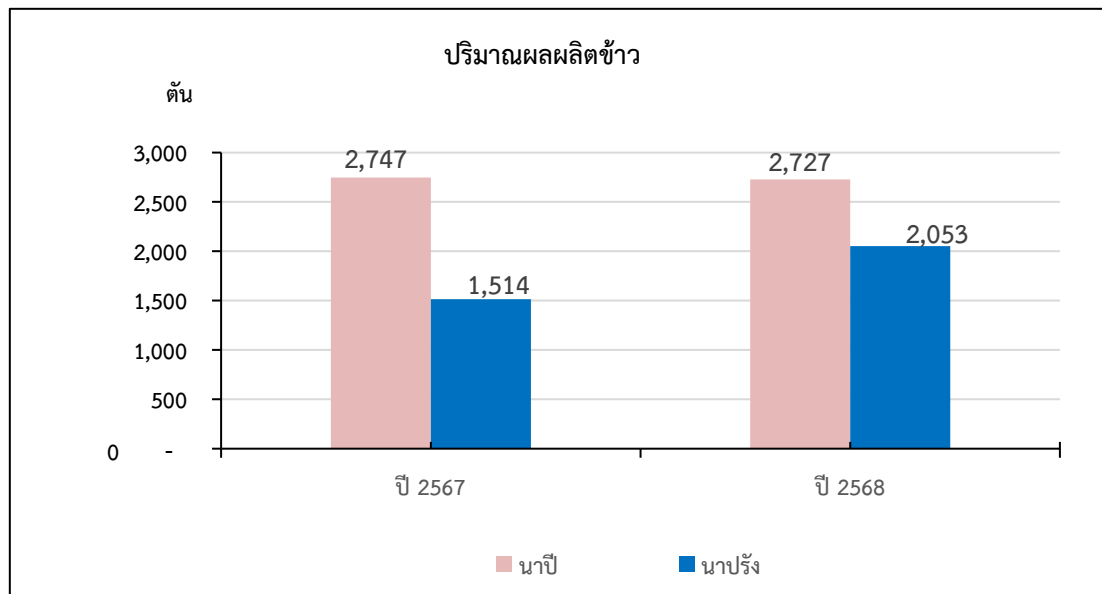
ภาวะการผลิต

ผลผลิตมะพร้าวน้ำหอม ปี 2568 เท่ากับ 134,226,630 ผล เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 109,044,414 ผล หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 เนื่องจากตลาดในประเทศและต่างประเทศมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคามะพร้าวน้ำหอมผลสดคละ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยผลละ 9.65 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยผลละ 19.59 บาท หรือลดลงร้อยละ 50.7 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ความต้องการของตลาดมีอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง

ข้าว

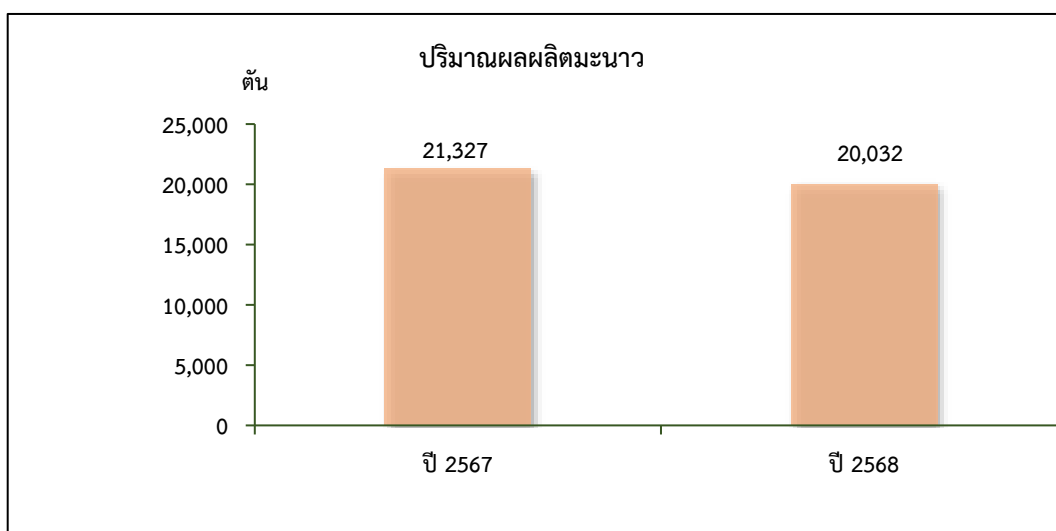
ภาวะการผลิต

ผลผลิตข้าวรวม ปี 2568 เท่ากับ 4,780 ตัน โดยเป็นข้าวนาปี 2,727 ตัน และข้าวนาปรัง 2,053 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิตรวม 4,261 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2 เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอในช่วงการเจริญเติบโต ไม่มีภัยธรรมชาติและแมลงรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ ณ ความชื้น 15% โดยข้าวนาปี เฉลี่ยตันละ 7,058.33 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ 10,512.67 บาท หรือลดลงร้อยละ 32.9 ส่วนข้าวนาปรังราคาเฉลี่ยตันละ 7,735.50 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยตันละ 11,716.50 บาท หรือลดลงร้อยละ 34.0 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ทำให้ปริมาณข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวลดลง ประกอบกับประเทศคู่ค้าหันไปสั่งซื้อข้าวจากประเทศคู่แข่งที่มีราคาถูกกว่า ทำให้ราคาส่งออกข้าวของไทยปรับตัวลดลง ส่งผลให้ข้าวในประเทศลดลงด้วย

มะนาว

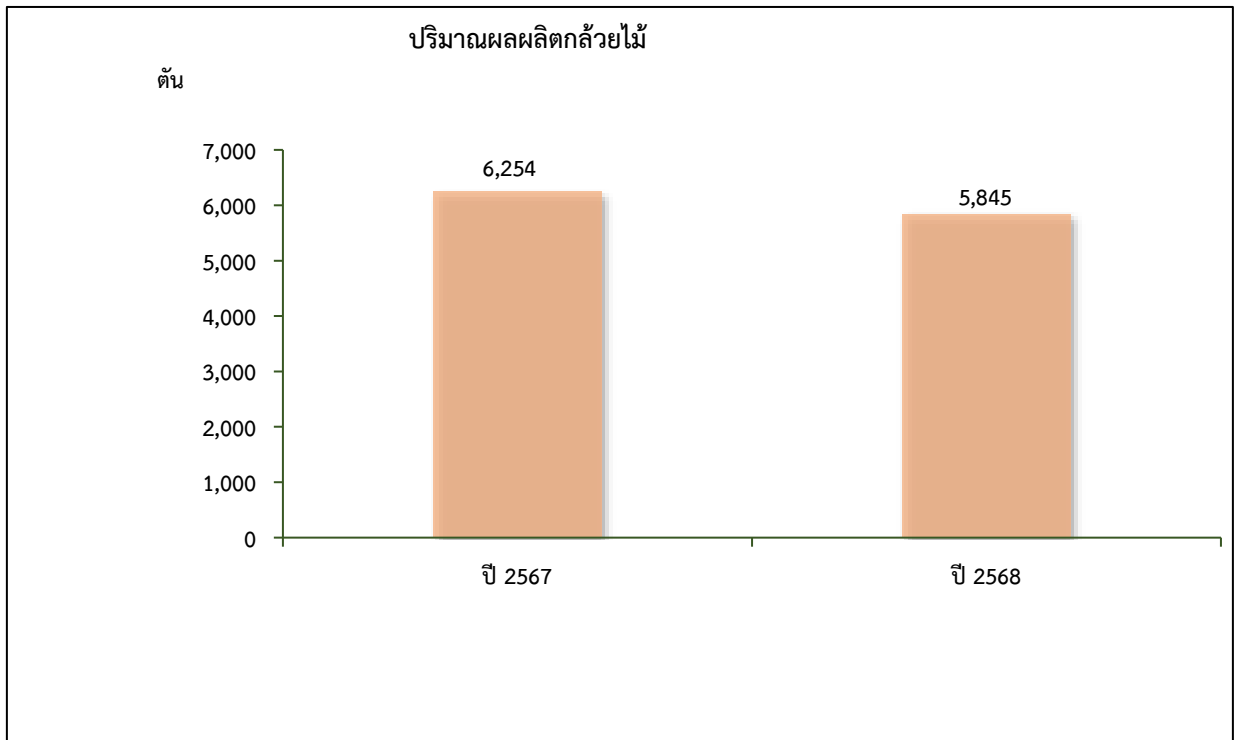
ภาวะการผลิต

ผลผลิตมะนาว ปี 2568 เท่ากับ 20,032 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 21,327 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.1 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต ประกอบกับมีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคามะนาวที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 27.98 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 44.63 บาท หรือลดลงร้อยละ 37.3 เนื่องจากความต้องการบริโภคลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุด เกษตรกรไม่สามารถระบายสินค้าได้ทัน ประกอบกับตลาดรับซื้อผลผลิตในราคา ที่ลดลง ส่งผลให้ภาพรวมทั้งปีราคามะนาวลดลง

กล้วยไม้

ภาวะการผลิต

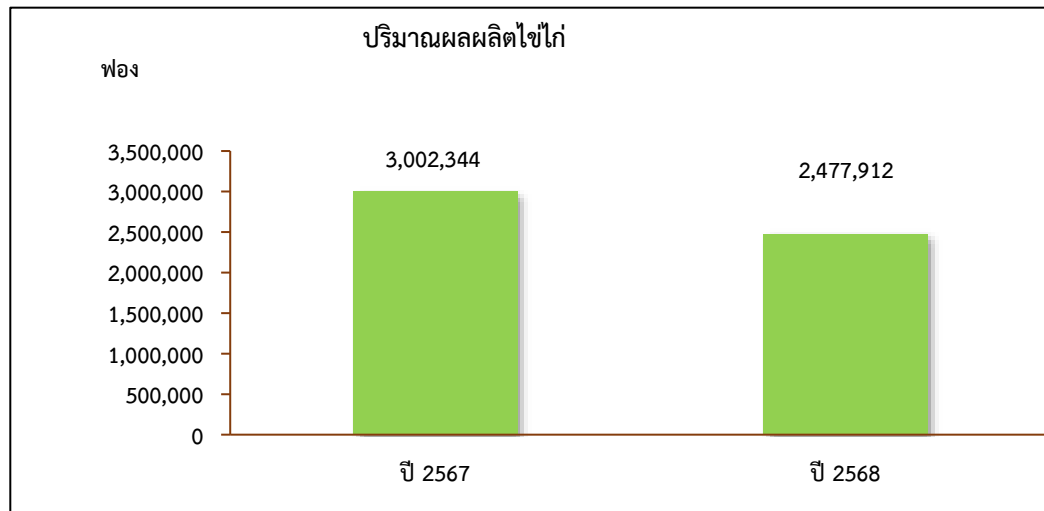
ผลผลิตกล้วยไม้ ปี 2568 เท่ากับ 5,845 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 6,254 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.5 เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและการเจริญเติบโต ประกอบกับพื้นที่การผลิตลดลงและพบศัตรูพืชรบกวน ส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ระดับราคา

ปี 2568 ราคากล้วยไม้ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 63.16 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 66.99 บาท หรือลดลงร้อยละ 5.7 เนื่องจากกล้วยไม้ไม่สมบูรณ์มีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

5.2 สาขาปศุสัตว์ ปี 2568 หดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ประกอบกับราคาไม่จูงใจให้เลี้ยงเพิ่ม ส่งผลให้ปริมาณการผลิตลดลง โดยสินค้าปศุสัตว์ที่ลดลง ได้แก่ ไช้ไก่

ไช้ไก่

ภาวะการผลิต

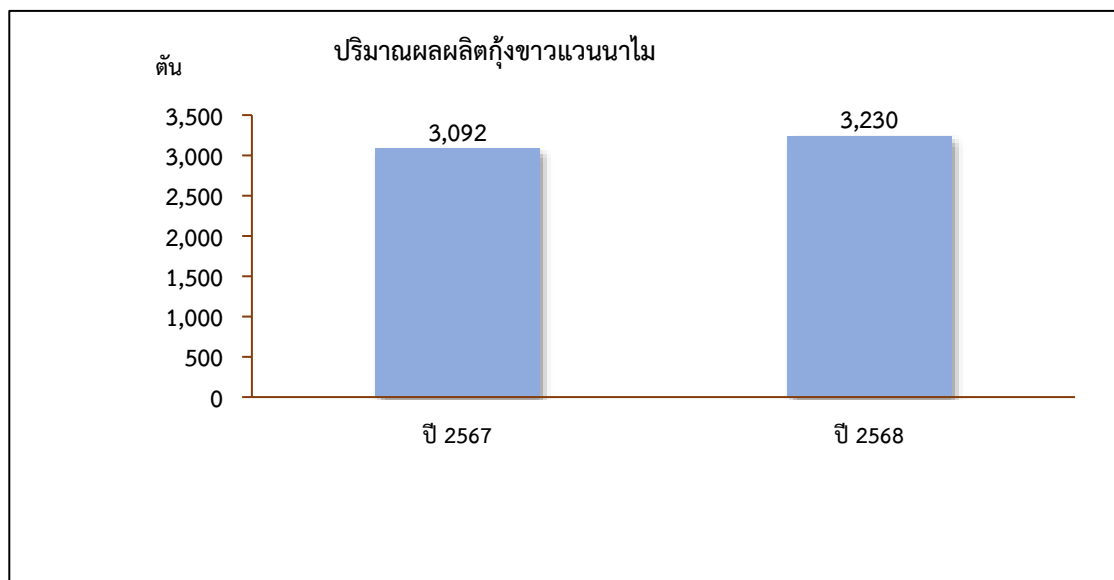
ผลผลิตไช้ไก่ ปี 2568 เท่ากับ 2,477,912 ฟอง ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,002,344 ฟอง หรือลดลงร้อยละ 17.5 เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรเลี้ยงไก่น้อยลง ประกอบกับสภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลต่อสุขภาพและอารมณ์ของไก่ ทำให้ไก่บางส่วนหยุดออกไข่ชั่วคราว ซึ่งมีผลทำให้ผลผลิตไช้ไก่อลดลง

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาไช้ไก่เบอร์ 1 ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยฟองละ 3.91 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยฟองละ 4.03 บาท หรือลดลงร้อยละ 3.0 เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ทำให้ไช้ไก่ที่ออกสู่ตลาดมีขนาดค่อนข้างเล็ก ส่งผลให้ราคาขายได้โดยเฉลี่ยลดลง

5.3 สาขาประมง ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 4.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตปรับตัวลดลง ทำให้ผลผลิตสินค้าประมงเพิ่มขึ้น

กุ้งขาวแวนนาไม

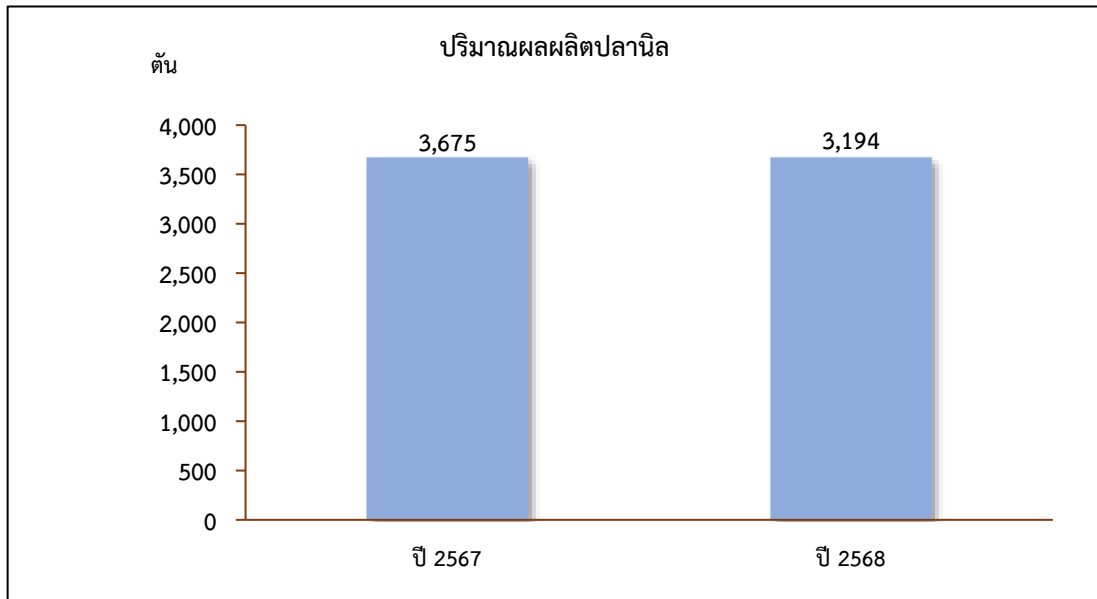
ภาวะการผลิต

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม ปี 2568 เท่ากับ 3,230 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 3,092 ตัน หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.5 เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับราคาเพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กุ้งขาวแวนนาไมออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคากุ้งขาวแวนนาไมขนาด 70 ตัว/กิโลกรัม ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ย กิโลกรัมละ 119.56 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 83.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.0 เนื่องจากการส่งเสริมการบริโภคกุ้งภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งช่วยกระตุ้นการบริโภคในตลาดท้องถิ่น รวมถึงร้านค้าและร้านอาหาร ส่งผลให้ราคากุ้งขาวแวนนาไมปรับตัวสูงขึ้น

ปลานิล

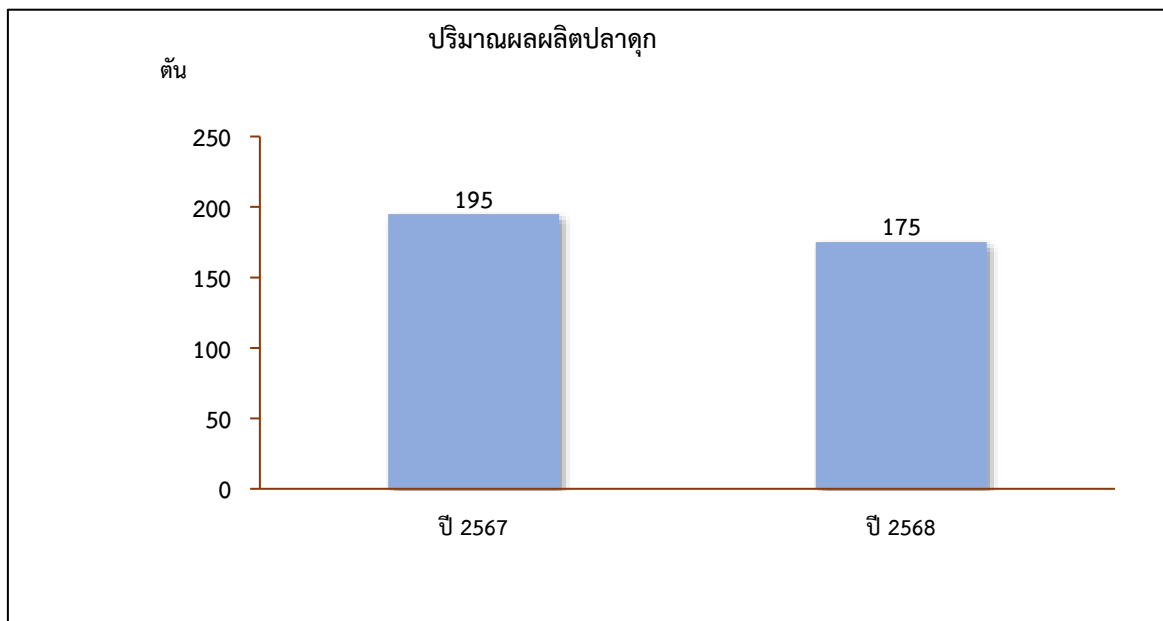
ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลานิล ปี 2568 รวม 3,194 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลิตรวม 3,675 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 13.1 เนื่องจากปัจจัยการผลิตอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรลดพื้นที่การเลี้ยงลง และบางรายไม่ต่อสัญญา การเช่าที่ดิน ส่งผลให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาปลานิลขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 49.27 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 44.01 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.0 เนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง และราคาสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต ส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น

ปลาดุก

ภาวะการผลิต

ผลผลิตปลาดุก ปี 2568 เท่ากับ 175 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 195 บาท หรือลดลง ร้อยละ 10.3 เนื่องจากต้นทุนอยู่ในระดับสูง ทำให้พื้นที่ การเลี้ยงลดลง ประกอบกับความต้องการของผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ระดับราคา

ปี 2568 ราคาปลาดุกขนาดใหญ่ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 45.31 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 43.80 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 เนื่องจากราคาปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต

5.4 สาขาบริการทางการเกษตร ปี 2568 อัตราการเติบโต สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 1.2 จากการจ้างบริการเตรียมดินและบริการเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรกลเพิ่มขึ้นในพื้นที่ปลูกข้าวรวมทั้งการจ้างดูเล่นในร่องสวนมะพร้าวน้ำหอม และการจัดการในบ่อกุ้ง

5.5 สาขาป่าไม้ ปี 2568 สาขาป่าไม้ มีการขยายตัวร้อยละ 1.5 เนื่องจากกิจกรรมปลูกป่าทั้งป่าธรรมชาติและป่าเศรษฐกิจ เช่น ป่าโกงกาง เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาป่าไม้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

6) แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ในปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 – 1.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 สาขาปศุสัตว์อยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 ทั้งนี้เป็นไปตามปัจจัยบวกที่เป็นแรงสนับสนุนให้ภาคเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้นมากจากฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องในช่วงปลายปี 2568 เป็นผลดีต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช รวมทั้งการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตร ให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร การยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังมีความแปรปรวนของสภาพอากาศ ซึ่งอาจส่งผลต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร โดยรายละเอียดแต่ละสาขาการผลิต มีดังนี้

6.1 สาขาพืช ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 เนื่องจากมุ่งใจให้เกษตรกรขยายการผลิตเพิ่มผลผลิตคาดว่าจะออกสู่ตลาดมากกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งราคาอยู่ในเกณฑ์ดี การส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

6.2 สาขาปศุสัตว์ ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 จากการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ประกอบกับกรมปศุสัตว์ร่วมมือกับเกษตรกรในการควบคุมอย่างเข้มงวด

6.3 สาขาประมง ในปี 2569 ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3 เนื่องจากความต้องการสินค้าทั้งในและต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเกษตรกรบริหารจัดการฟาร์มที่ดี ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่เลี้ยงเพิ่มขึ้น

6.4 สาขาบริการทางการเกษตร ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 – 1.5 เนื่องจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น

6.5 สาขาป่าไม้ ในปี 2569 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 เนื่องจากการปลูกป่าธรรมชาติ และป่าเศรษฐกิจ เช่น ป่าโกงกาง เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 19 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2568	ปี 2569
ภาคเกษตร	4.7	0.8 – 1.8
พืช	6.2	0.6 – 1.6
ปศุสัตว์	- 0.5	(-0.2) – 0.8
ประมง	4.2	0.3 – 1.3
บริการทางการเกษตร	1.2	0.5 – 1.5
ป่าไม้	1.5	0.7 – 1.7

ที่มา : ประเมินการ โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ 20 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

รายการ	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มะพร้าว น้ำหอม (ผล)	109,044,414	134,226,630	23.1
กล้วยไม้	6,254	5,845	-6.5
มะนาว	21,327	20,032	-6.1
ข้าวนาปี	2,747	2,727	-0.7
ข้าวนาปรัง	1,514	2,053	35.6
ไข่ไก่ (ฟอง)	3,002,344	2,477,912	-17.5
กุ้งขาวแวนนาไม	3,092	3,230	4.5
ปลานิล	3,792	3,194	-15.8
ปลาดุก	195	175	-10.3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 21 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

รายการ	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มะพร้าว น้ำหอม (บาท/ผล)	19.59	9.65	-50.7
กล้วยไม้สกุลหวาย (ก้านยาว)	66.99	63.16	-5.7
มะนาว	44.63	27.98	-37.3
ข้าวเปลือกเจ้า นาปี ความชื้น 15% (บาท/ตัน)	10512.67	7058.33	-32.9
ข้าวเปลือกเจ้า นาปรัง ความชื้น 15% (บาท/ตัน)	11716.50	7735.50	-34.0
ไข่ไก่ เบอร์ 1 (บาท/ฟอง)	3.95	3.91	-1.0
กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กิโลกรัม	83.00	119.56	44.0
ปลานิล	49.95	45.77	-8.4
ปลาดุก	45.73	42.85	-6.3

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1-2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จากทางด้านเหนือไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีคลองชลประทานจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อการคมนาคมและการชลประทานเหมาะแก่การทำการเกษตร โดยส่วนใหญ่จะทำการกสิกรรม การประมงและการเลี้ยงสัตว์ ทำให้การใช้ที่ดินครึ่งหนึ่งของจังหวัดเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดจะเป็นพื้นที่การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย นาข้าวและสวนผลไม้ ซึ่งสวนผลไม้จะอยู่ในบริเวณอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกะทุ่มแบน โดยเฉพาะพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้คลองดำเนินสะดวกและคลองภาษีเจริญ มีการปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผลไม้เป็นจำนวนมาก

ทางทิศใต้ เป็นบริเวณที่ราบและน้ำทะเลท่วมถึง มีสภาพเป็นป่าชายเลนและมีการทำนาเกลือ ซึ่งในเวลาต่อมาป่าชายเลนได้ถูกทำลายลงจนเหลือพื้นที่เป็นป่าชายเลนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการทำนาเกลือ ได้เปลี่ยนมาทำการเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของพื้นที่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงทำสวนมะพร้าวเป็นจำนวนมาก

พื้นที่ทั้งหมดจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 545,216 ไร่ พื้นที่การผลิตด้านการเกษตร ปี 2568 มีทั้งหมด 232,268 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.60 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด โดยจำแนกตามสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ดังนี้

พื้นที่การผลิตด้านพืช	172,775 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	31.69	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
พื้นที่การผลิตด้านประมง	40,683 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	7.47	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
พื้นที่นาเกลือ	18,810 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	3.45	ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด

2.1 ครีวเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนครีวเรือนรวม	ครีวเรือนด้านพืช	ครีวเรือนด้านประมง	ครีวเรือนเกษตรกรรมนาเกลือ	ครีวเรือนด้านปศุสัตว์	ครีวเรือนนอกภาคเกษตร
1	เมืองสมุทรสาคร	296,617	811	2,429	111	800	292,466
2	กะทุ่มแบน	178,108	1,995	153	-	682	175,278
3	บ้านแพ้ว	108,898	6,217	1,438	-	900	100,343
	รวม	583,714	9,023	4,020	111	2,382	568,087

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำการปกครอง จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.1 ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ครั้วเรือน รวม	ครั้วเรือน ด้านพืช	ครั้วเรือน ด้านประมง	ครั้วเรือน เกษตรกร นาเกลือ	ครั้วเรือน ด้านปศุสัตว์	ครั้วเรือนนอกภาค เกษตร
1	เมืองสมุทรสาคร	296,617	811	2,429	111	800	292,466
2	กระทุ่มแบน	178,108	1,995	153	-	682	175,278
3	บ้านแพ้ว	108,898	6,217	1,438	-	900	100,343
	รวม	583,714	9,023	4,020	111	2,382	568,087

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร
ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ 24 แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ข้อมูล	จังหวัด	อำเภอเมือง	อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่การผลิตด้านพืช ทั้งหมด (ไร่)	172,775	50,485	19,760	102,530
พื้นที่การผลิตด้านประมง ทั้งหมด (ไร่)	40,683	28,294	621	11,768
พื้นที่นาเกลือ ทั้งหมด (ไร่)	18,810	18,810	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านพืช (ครั้วเรือน)	9,023	811	1,995	6,217
จำนวนเกษตรกรด้านประมง (ราย)	3,103	1,512	153	1,438
จำนวนเกษตรกรทำนาเกลือ (ครั้วเรือน)	111	111	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ (ราย)	2,382	800	682	900

ที่มา: ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

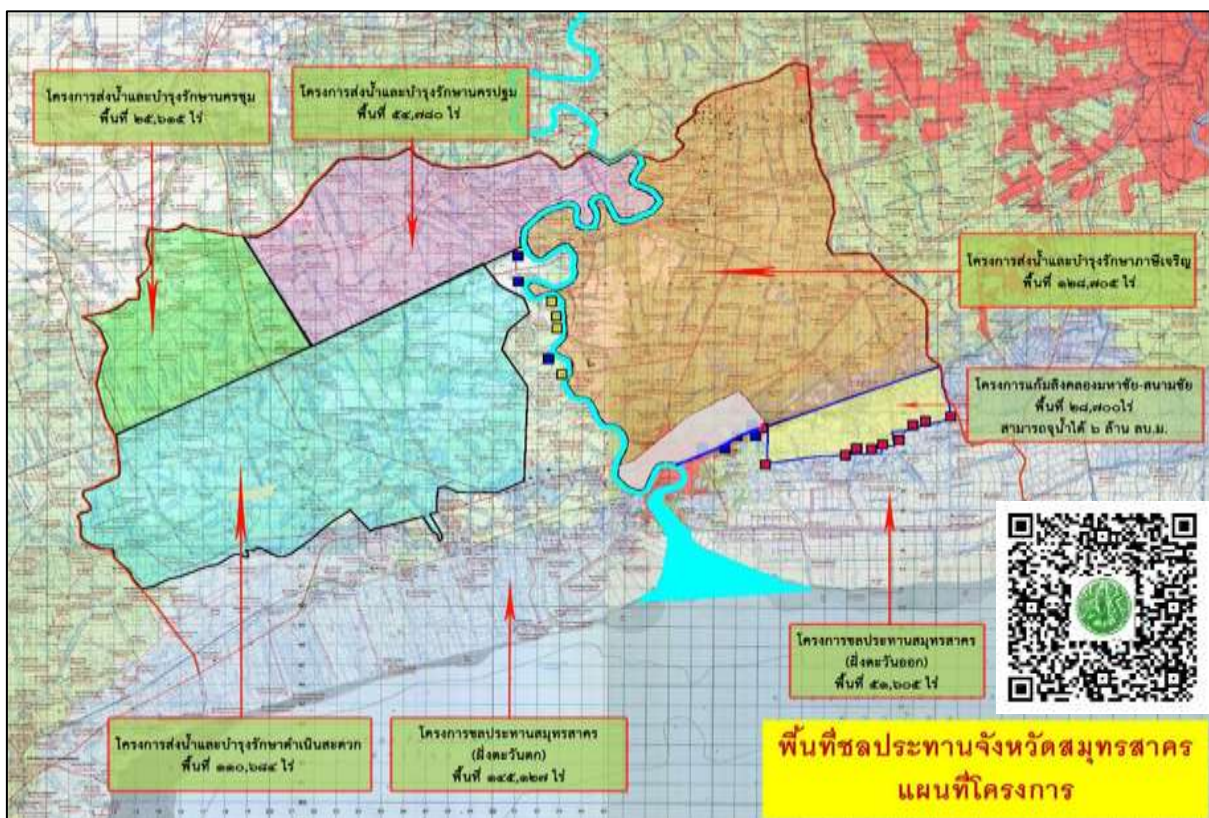
2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

พื้นที่แหล่งน้ำและระบบชลประทานที่อยู่ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยโครงการชลประทาน และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา รวม 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการชลประทานสมุทรสาคร
2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ
3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก
4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
5. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม

ภาพที่ 56 โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 319,784 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.65 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทานดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ จำนวน 128,705 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก จำนวน 110,684 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม จำนวน 54,780 ไร่ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม จำนวน 25,615 ไร่ และยังมีพื้นที่ทางตอนล่างของจังหวัดที่อยู่ติดกับชายทะเล เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 225,432 ไร่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร

ตารางที่ 25 แสดงพื้นที่ชลประทานในจังหวัดสมุทรสาคร

ที่	โครงการ	เขตที่รับประโยชน์	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
พื้นที่ในเขตชลประทาน			
1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	อำเภอเมืองฯ และอำเภอกะทู้ม้วน	128,705
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	อำเภอเมืองฯ และอำเภอบ้านแพ้ว	110,684
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	อำเภอบ้านแพ้ว	54,780
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม	อำเภอบ้านแพ้ว	25,615
	รวม	3 อำเภอ	319,784
พื้นที่นอกเขตชลประทาน			
1	พื้นที่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร	อำเภอเมืองสมุทรสาคร	225,432
	รวม	3 อำเภอ	545,216

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

การบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครมีแม่น้ำท่าจีนเป็นลำน้ำสายหลักผ่านเมืองสมุทรสาคร จึงแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็นสองฝั่งแม่น้ำ คือ พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน และพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

1) พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน

พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีนเป็นที่ตั้งของตัวจังหวัด ศาลากลาง ศูนย์ราชการต่าง ๆ โรงเรียน ย่านธุรกิจการค้าด้านอาหารทะเล ทั้งที่เป็นของทะเลสดและร้านอาหาร เขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ชุมชนที่พักอาศัย นอกจากนี้ยังเป็นท่าเทียบเรือประมง แหล่งอุตสาหกรรมด้านการส่งออกอาหารทะเลแปรรูป ต่างๆ กระจายอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง พื้นที่ฝั่งตะวันออกรับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ ผ่านทางคลองภาษีเจริญ คลองสี่วาพาสวัสดิ์ คลองคอกกระบือ คลองบางน้ำจืด และคลองที่เชื่อมต่อตามแนวเหนือ-ใต้ จากกรุงเทพมหานครผ่านทางคลองมหาชัย-สนามชัย มีโครงการที่สำคัญได้แก่ โครงการแก้มลิง คลองมหาชัย-สนามชัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ช่วยระบายน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วม กรุงเทพฯและปริมณฑล โดยโครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ 11 ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารชลประทานต่างๆ ในส่วนของกรมชลประทานที่รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครประกอบด้วย คันกั้นน้ำเค็มที่เชื่อมต่อระหว่างประตูระบายน้ำ, ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย-สนามชัย, ประตูระบายน้ำ คลองพระราม (คลองหลวง), ประตูระบายน้ำคลองเจ๊ก, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 3, ประตูระบายน้ำคลองโคกขามเก่า, ประตูระบายน้ำคลองโคกขาม, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 4, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 5, ประตูระบายน้ำคลองลัดตะเคียน, ประตูระบายน้ำคลองแสมดำ

ส่วนประตุน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ได้แก่ ประตุน้ำคลองจาก, ประตุน้ำคลองหวายลิง, ประตุน้ำคลองหวายลิงใหญ่, ประตุน้ำคลองข้างวัดเจษฎาราม, ประตุน้ำคลองตาขุน, ประตุน้ำคลองยม, ประตุน้ำคลองลัดป้อม ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างประตุน้ำแล้วเสร็จทั้งระบบสามารถช่วยในด้านการระบายน้ำโดย Gravity ได้ประมาณวันละ 3 ล้าน ลบ.ม. และใช้เครื่องสูบน้ำระบายน้ำได้ วันละ 1.5 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งใช้ช่วยการระบายน้ำในระบบแก้มลิง เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ปกป้องพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสินสาคร หมู่บ้านจัดสรรต่างๆ ในส่วนของเขตเทศบาลนครมหาชัย ได้ดำเนินการก่อสร้างกำแพงป้องกันน้ำท่วมริมคลองมหาชัย ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่บริเวณท้ายประตุน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย - คลองสนามชัย ถึงสะพานข้ามคลองมหาชัย และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง บริเวณปากคลองมหาชัยบริเวณสะพานปลา นอกจากนี้ในพื้นที่ฝั่งตะวันออก ยังได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารชลประทานบริเวณปากคลองที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีน เพื่อป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ภาคการเกษตร และที่อยู่อาศัย

2) พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

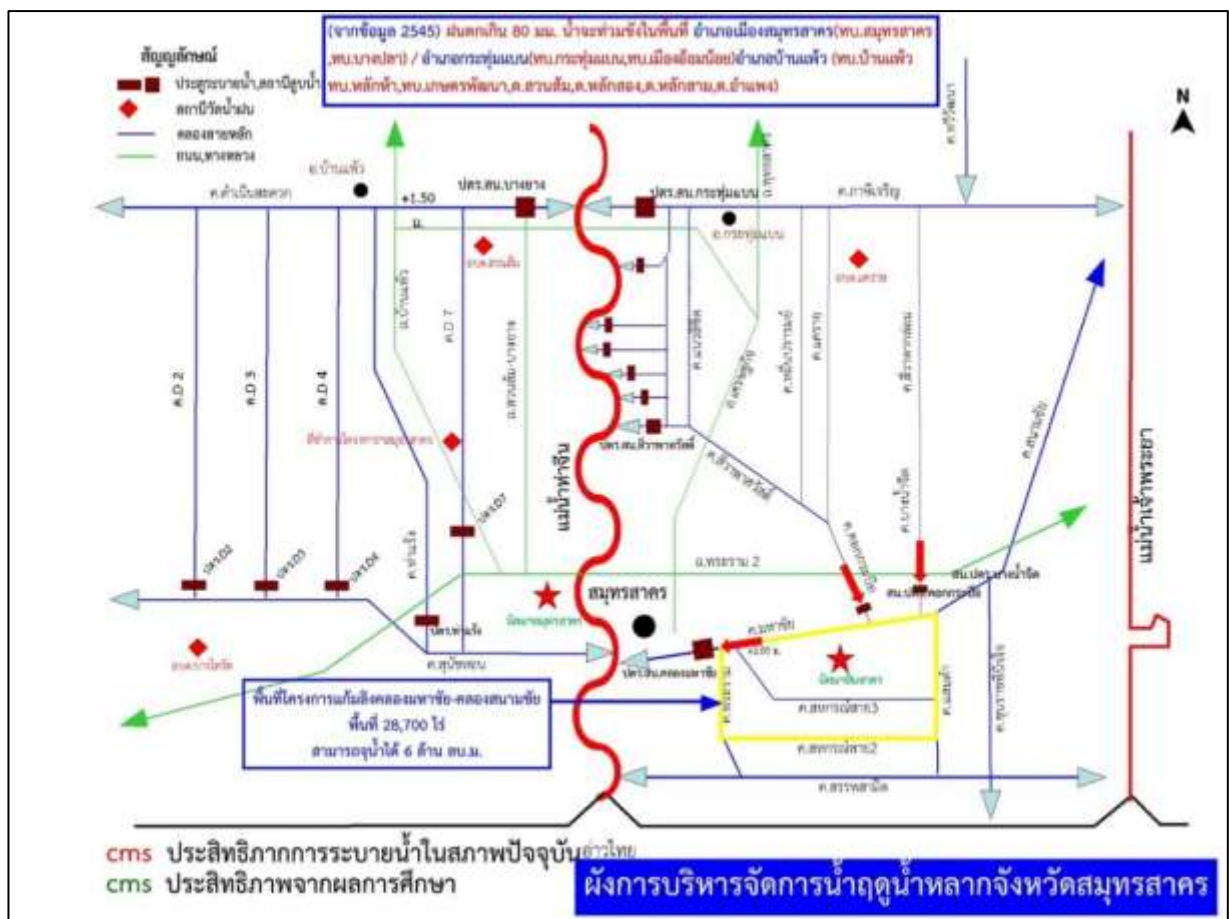
พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน เขตชุมชนท่าฉลอม (เป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย) ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของบ้านเรือนย่านธุรกิจการค้าอาหารทะเล มีท่าเทียบเรือประมงในการนำอาหารทะเลมาขึ้นฝั่ง และเหนือถนนพระราม 2 เป็นนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พื้นที่อำเภอเมืองบางส่วนเป็นพื้นที่การเกษตรกรรม ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีคลองที่สำคัญ คือ คลองดำเนินสะดวกและคลองสุนัขหอนซึ่งเป็นคลองเชื่อมต่อในแนวตะวันออก-ตะวันตกระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองคลองดำเนินสะดวกเป็นคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำแม่กลองมาใช้ในภาคการเกษตร ส่วนคลองสุนัขหอนเป็นคลองที่รับน้ำจากคลองระบายน้ำสายต่างๆ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก เช่น ประตุน้ำดี 2, ดี 3, ดี 4, ดี 7 และประตุน้ำคลองท่าแร่ พื้นที่ใต้แนวถนนพระราม 2 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลและนาเกลือ มีคลองเชื่อมต่อระหว่างคลองสุนัขหอนกับทะเล เช่น คลองบางสีด, คลองบางยี่พระ, คลองบางขุด, คลองนิคม 1 โดยใช้ประโยชน์ในการนำน้ำทะเลมาทำนาเกลือ

พื้นที่ข้างต้นเป็นพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล ประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วมในช่วงน้ำทะเลหนุนมาโดยตลอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำและเป็นพื้นที่รับน้ำจากการระบายน้ำโดยตรงปัจจุบันโครงการชลประทานสมุทรสาครได้ดำเนินการขุดลอกคลองสุนัขหอนบางส่วน เพื่อช่วยในการระบายน้ำจากพื้นที่ตอนบน ทั้งนี้พื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวกจะเกิดปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอบ้านแพ้วในกรณีที่มีปริมาณน้ำฝนในพื้นที่มากกว่า 80 มิลลิเมตร เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศเป็นที่ลุ่มต่ำ ประกอบกับการหนุน ของน้ำทะเลทำให้การระบายน้ำเป็นไปตามจังหวะการขึ้น - ลงของน้ำทะเล โครงการชลประทานสมุทรสาครยังได้ ดำเนินการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมเป็นประตุน้ำริมแม่น้ำท่าจีนและท่อระบายน้ำริมแม่น้ำท่าจีนและก่อสร้างทำนบชั่วคราวป้องกันน้ำท่วมตามคลองสาขาที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีนเพื่อป้องกันน้ำท่วมจากการหนุนของน้ำทะเล

ระบบระบายน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครมีโครงการแก้มลิง “คลองมหาชัย - คลองสนามชัย” ในการจัดการการระบายน้ำ ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการระบายน้ำผ่านทางแม่น้ำเจ้าพระยา ในช่วงฤดูน้ำหลากลงสู่ทะเล เนื่องจากปัญหาน้ำทะเลหนุนทำให้ปริมาณน้ำหลากไหลออกทะเลไม่ทัน โดยส่วนหนึ่งให้ระบายน้ำผ่านไปทางพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างผ่านคลองต่าง ๆ ลงไปทางคลองมหาชัย - คลองสนามชัย และแม่น้ำท่าจีน แล้วออกสู่ทะเลทางด้านจังหวัดสมุทรสาคร โดยการก่อสร้างประตูระบายน้ำ (ปตร.) ปิดกั้นคลองมหาชัย - คลองสนามชัย และคลองสายต่าง ๆ พร้อมสถานีสูบน้ำตามความจำเป็น ซึ่งความจุของคลอง หนอง บึง ในพื้นที่จะทำหน้าที่เป็น “แก้มลิง” รวบรวมรับและดักน้ำท่วมขังจากพื้นที่ตอนบนมาเก็บไว้ และระบายออกสู่ทะเลทางปากคลองมหาชัย คลองพระราม คลองขุนราชพินิจใจ และคลองต่าง ๆ โดยอาศัยแรงโน้มถ่วง ของโลก/สูบน้ำ ตามจังหวะการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล เช่นเดียวกับโครงการทางฝั่งตะวันออกแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งดำเนินการได้ผลมาแล้วเมื่อคราวเกิดน้ำท่วมใหญ่ปี พ.ศ. 2538

ภาพที่ 57 แผนผังน้ำจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

โครงการชลประทานสมุทรสาคร ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำโครงการแก้มลิงคลองมหาชัย - สนามชัย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

1) **ช่วงน้ำหลาก** จะมีการปิดประตูระบายน้ำทั้ง 10 แห่ง ในระบบแก้มลิงของกรมชลประทานในเขต จังหวัดสมุทรสาครทั้งหมด โดยมีการบริหารจัดการน้ำที่ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยเป็นหลัก เมื่อระดับน้ำด้านนอกหรือน้ำทะเลมีระดับต่ำกว่าประตูระบายน้ำ ให้มีการระบายน้ำโดยระบบแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ตามธรรมชาติ เมื่อระดับน้ำทะเลสูงกว่าระดับน้ำในลำคลองให้ทำการปิดประตูระบายน้ำ โดยยึดหลักน้ำไหลลงทางเดียว (One Way Flow) และใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานไฟฟ้าขนาดกำลังสูบเครื่องละ 3 ลบ.ม./วินาที จำนวน 12 เครื่อง รวมทั้งสิ้น 36 ลบ.ม./วินาที สูบน้ำออกจากคลองมหาชัย ที่ทำหน้าที่ "แก้มลิง" เป็นการพร่องน้ำภายในระบบแก้มลิง เพื่อจะได้ทำให้น้ำตอนบนค่อยๆ ไหลมาเองตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณ น้ำท่วมพื้นที่ลดน้อยลง

2) **ช่วงน้ำปกติ** จะมีการเปิดประตูระบายน้ำจำนวน 9 แห่ง ทางด้านใต้ของระบบแก้มลิง เพื่อรับน้ำ คุณภาพดีจากทะเลเข้ามาหมุนเวียนในระบบแก้มลิง ส่วนประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยจะมีหน้าที่ บริหารจัดการน้ำเป็นหลัก โดยเมื่อน้ำทะเลหนุนสูงจะทำการปิดประตูระบายน้ำคลองมหาชัยทั้งหมด และให้น้ำคุณภาพดีจากทะเลไหลเข้าในระบบแก้มลิง เมื่อน้ำทะเลไหลลงจะเปิดประตูระบายน้ำที่คลองมหาชัย เพื่อระบายน้ำในระบบแก้มลิงลงสู่ทะเลทางด้านคลองมหาชัย และแม่น้ำท่าจีน เป็นการหมุนเวียนน้ำในระบบ แก้มลิงให้มีคุณภาพดีขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ทำเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปี 2568

ข้อมูลพื้นฐานการผลิตด้านพืช พื้นที่เกษตรกรรมด้านการเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน พื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่จะทำนาข้าว และเพาะปลูกไม้ผลยืนต้น เช่น มะม่วง มะนาว มะพร้าว เป็นต้น ส่วนพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน จะเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น กล้วยไม้ เป็นต้น ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดินและแหล่งน้ำเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช

ตารางที่ 26 สินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ชนิด	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุน การผลิต (บาท/ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. มะพร้าว น้ำหอม	6,957	71,730.93	2,602	17,250	141,592.80	9,330	2,571.70
2. ฝรั่ง	1,356	7,696.62	5,384.67	15,000	41,443.76	25,800	1,069.21
3. มะนาว	736	6,452.51	3,104.65	13,000	20,032.781	49,760	996.84
4. มะม่วง	1,279	7,108.97	2,172.88	15,000	15,446.90	27,410	423.47
5. กล้วยไม้	338	3,152	2,074	95,600	6,534.87	46,000	326.74
6. ลำไย	503	4,117.75	1,441	15,450	5,928.35	50,000	296.39
7. องุ่น	66	588.25	2,200	13,000	1,236.50	60,000	86.59
8. มะขามเทศ	163	604.00	600	20,000	362.40	80,000	28.99
9. ข้าวนาปี	177	3,391.37	708.44	4,590	2,402.57	83,300	20.02
10. ข้าวนาปรัง	126	2,415.00	704.27	4,950	1,695.87	93,300	15.81

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 27 ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการเกษตร

ข้อมูล	ทั้งจังหวัด	หน่วย	อำเภอเมือง	อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล (สบกต.)	36	ศูนย์	15	9	12
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	14	ศูนย์	2	4	8
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	6	ศูนย์	2	2	2
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	3	แห่ง	1	1	1
ศูนย์เครือข่าย ศพก.	56	ศูนย์	16	18	22
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	1	ศูนย์	-	-	1
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	8	ศูนย์	3	2	3

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 28 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน./ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสมสูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	480	4,173.68	2.6	13,990.64	24.06	-	-	75.94	-	84.39	15.61
2.	มะนาว	10	20.51	3.5	71.79	-	-	-	-	✓	92.72	7.30
3.	ฝรั่ง	80	287.37	2.70	775.90	-	-	-	-	✓	93.56	6.44
4.	กล้วยไม้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	ลำไย	3	10.00	1.30	13.00	52.24	-	47.76	-	-	-	100
6.	มะม่วง	135	275.47	1.11	305.77	-	-	-	-	✓	92.72	7.30
7.	องุ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	มะขามเทศ	132	481.00	0.62	288.60	-	-	-	-	✓	95.65	4.35
9.	ข้าวนาปี	3	52.0	0.78	36.82	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100
10.	ข้าวนาปรัง	5	114	0.70	58.10	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 29 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	689	6,286.25	4.50	11,939.20	69.86	-	-	30.14	-	100	-
2.	มะนาว	114	326.00	3.20	1,043.00	-	-	-	-	✓	100	-
3.	ฝรั่ง	312	1,266.25	5.50	6,964.38	-	-	-	-	✓	100	-
4.	กล้วยไม้	266	1,961.00	2.00	6,534.87	-	-	-	-	✓	100	-
5.	ลำไย	34	158.75	1.20	190.50	-	-	-	-	✓	100	-
6.	มะม่วง	420	1,619.00	2.2	3,651.80	-	-	-	-	✓	100	-
7.	องุ่น	3	0.75	1.2	1.1	-	-	-	-	✓	100	-
8.	มะขามเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	ข้าวนาปี	114	2,055.75	0.75	1,449.30	12.50	-	-	87.50	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	114	2,055.75	0.68	1,412.30	12.50	-	-	87.50	-	100	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 30 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2568 รายอำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	5,788	61,271.00	50.84	244,046.40	69.86	-	-	30.14	-	100	-
2.	มะนาว	524	5,309.00	3.50	18,581.50	-	-	-	-	✓	100	-
3.	ฝรั่ง	909	5,461.00	5.35	29,216.35	-	-	-	-	✓	100	-
4.	กล้วยไม้	112	1,191.00	2.07	2,073.25	-	-	-	-	✓	100	-
5.	ลำไย	431	3,748.00	1.50	5,622.00	-	-	-	-	✓	100	-
6.	มะม่วง	747	5,112.00	2.20	11,209.00	-	-	-	-	✓	100	-
7.	องุ่น	61	544.00	2.20	1,152.80	-	-	-	-	✓	100	-
8.	มะขามเทศ	31	123.00	0.60	73.80	-	-	-	-	✓	100	-
9.	ข้าวนาปี	58	1,056.50	0.71	782.20	12.50	-	-	87.50	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	47	966.50	0.70	676.55	12.50	-	-	87.50	-	100	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.4.2 ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2568

จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพด้านการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบกับโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวกต่อการขนส่ง และการตลาด อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากหันไปประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าการเลี้ยงสัตว์ แม้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการส่งเสริมด้านการปศุสัตว์ แต่รูปแบบการเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ยังคงเป็นฟาร์มขนาดเล็ก (เกษตรกรรายย่อย) และเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมากกว่าอาชีพหลัก

สินค้าปศุสัตว์ที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 31 แสดงสถิติด้านปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

รายการ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	ผลผลิตรวม	หน่วย	ราคาเฉลี่ย (บาท/ หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. ไก่พื้นเมือง	2,132	64,331	122,230	ตัว	160	19.5568
2. ไก่ไข่	190	11,475	3,350,700	ฟอง	3.46	11.5934
3. ไก่เนื้อ	2	27,030	128,400	ตัว	76	9.7584
4. โคขุน	4	177	355	ตัว	21,600	7.6680
5. สุกรขุน	3	244	510	ตัว	7,800	3.9780
6. นกกระทา	6	9,955	2,936,700	ฟอง	0.8	2.3493
7. โคเนื้อ	60	714	107	ตัว	14,000	1.4980
8. แพะเนื้อ	20	354	185	ตัว	3,250	0.6012
9. เป็ดเทศ	36	1,183	2,800	ตัว	60	0.1680
10. ไก่ลูกผสม	3	80	380	ตัว	76	0.0288
11. เป็ดไข่	85	5,359	1,564,800	ฟอง	4	0.0112

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 32 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณ ผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อย เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	โคขุน	117	4	355	21,600	7.6680	ตัว	-	-	-	✓	35.90	64.10
2.	ไก่พื้นเมือง	754	20,743	39,400	160	6.3040	ตัว	-	-	-	✓	64.98	35.02
3.	สุกรขุน	1	200	395	7,800	3.0810	ตัว	-	-	-	✓	4.00	96.00
4.	ไก่ไข่	21	2,220	648,240	3.46	2.2429	ฟอง	-	-	-	✓	43.59	56.41
5.	นกกกระทา	2	7,000	2,065,000	0.80	1.6520	ฟอง	-	-	-	✓	-	100
6.	โคเนื้อ	17	433	45	14,000	0.6300	ตัว	-	-	-	✓	35.90	64.10
7.	แพะเนื้อ	9	247	125	3,250	0.4062	ตัว	-	-	-	✓	-	100
8.	ไก่ลูกผสม	2	60	285	76	0.0216	ตัว	-	-	-	✓	100	-
9.	เป็ดไข่	5	606	1,920	4	0.00768	ฟอง	-	-	-	✓	86.60	13.40
10.	เป็ดเทศ	1	10	25	60	0.0015	ตัว	-	-	-	✓	11.65	88.35

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 33 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่ เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	สุกรขุน	3	244	510	7,800	3.9780	ตัว	-	-	-	✓	100	-
2.	ไก่พื้นเมือง	663	16,273	30,920	160	4.9472	ตัว	-	-	-	✓	100	-
3.	ไก่ลูกผสม	1	20	95	76	0.00722	ตัว	-	-	-	✓	100	-
4.	ไก่ไข่	16	1,248	364,400	3.46	1.2608	ฟอง	-	-	-	✓	100	-
5.	เป็ดเทศ	10	252	630	60	0.0378	ตัว	-	-	-	✓	100	-
6.	เป็ดไข่	5	265	77,380	4	0.3095	ฟอง	-	-	-	✓	100	
7.	นกกระทา	1	100	29,200	0.80	0.02336	ฟอง	-	-	-	✓	100	

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 34 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่ เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	ไก่เนื้อ	2	27,030	128,400	76	9.7584	ตัว	-	-	-	✓	100	-
2.	ไก่พื้นเมือง	715	27,315	51,900	160	8.3040	ตัว	-	-	-	✓	100	-
3.	ไก่ไข่	153	8,000	2,336,000	3.46	8.0825	ฟอง	-	-	-	✓	100	-
4.	เป็ดไข่	75	4,488	1,310,490	4	5.2419	ฟอง	-	-	-	✓	100	-
5.	โคเนื้อ	44	393	58	14,000	0.8120	ตัว	-	-	-	✓	100	-
6.	นกกกระทา	3	2,855	533,660	0.80	0.4269	ฟอง	-	-	-	✓	100	-
7.	แพะเนื้อ	9	96	63	3,250	0.2047	ตัว	-	-	-	✓	100	-
8.	เป็ดเทศ	25	912	2,280	60	0.1368	ตัว	-	-	-	✓	100	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2568

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพหลัก จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งธุรกิจการประมงที่สำคัญของประเทศ ผู้ประกอบการค้าการประมง มีทั้ง ประมงน้ำจืด และประมงน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและธุรกิจหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์น้ำซึ่งมีตลาดจำหน่ายสินค้าด้านประมงทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงมีคำขวัญของจังหวัดว่า “เมืองประมง” เกษตรกรประมงและชาวประมงมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยแสวงหาเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกิจการของตนเองอยู่เสมอ สภาพการประมงสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำการประมงทะเล

1) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

การเพาะเลี้ยงน้ำจืด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบน และบางส่วนอยู่ในอำเภอเมืองสมุทรสาคร สัตว์น้ำจืดที่มีการเพาะเลี้ยงส่วนใหญ่ คือ กุ้งขาวแวนนาไม ปลาสลิด ปลานิล และปลากะพงขาว การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแบบพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว กะทู้แบน และตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร ปัจจุบันการเลี้ยงกุ้งขาวในพื้นที่ประสบปัญหาโรคซีขาว (White faces syndrome), โรคหัวเหลือง (Yellow head disease), และโรคตายด่วน (EMS) เกษตรกรจึงต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งก่อนการเลี้ยง ระหว่างการเลี้ยง และหลังการเลี้ยง มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความสะอาดของบ่อเลี้ยง และอุปกรณ์ต่างๆ การเพาะเลี้ยงปลาสลิด และปลานิลอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว และเขตตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร การเพาะเลี้ยงปลาสลิดมักประสบปัญหาปลาไม่โต ส่วนมากจะพบปรสิตภายนอกจำพวกเห็บและพยาธิใบไม้ในช่องท้องเป็นจำนวนมาก และไม่มียาที่จะฆ่าเชื้อพยาธิในช่องท้องได้ แต่เพื่อเป็น การบรรเทาปัญหาเกษตรกร จึงพยายามลดจำนวนหอยขมและหอยกาบในบ่อให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่ควรรีเลี้ยงปลาในบ่อแน่นจนเกินไป ควรมีการตากบ่อ กำจัดหอยและโรยปูนขาวฆ่าเชื้อ ซึ่งจะช่วยให้การเลี้ยงปลาในรุ่นต่อไปได้ผลดีขึ้น โดยผลผลิตจำหน่ายทั้งในจังหวัดสมุทรสาคร และต่างจังหวัด เช่น สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี เป็นต้น

2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (น้ำกร่อย)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดในกลุ่ม 3 จังหวัด คือ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม มีการเลี้ยงกุ้งทะเล เป็นวิธีการเลี้ยงแบบพัฒนา ปัจจุบันสภาพนิเวศวิทยาเสื่อมโทรมลงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำไม่ได้ผล ทำให้ผู้ประกอบการขาดทุน พื้นที่นาถูกปล่อยให้ร้าง เกษตรกรบางส่วนหันมาเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลแบบธรรมชาติแทน บางส่วนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นรวมกัน ในนาุ้งแทน เช่น การเลี้ยงหอยแครง เลี้ยงปูทะเล เลี้ยงปลากะพงขาว เป็นต้น ปัจจุบันมีการนำกุ้งขาวแวนนาไมเข้ามาเลี้ยงทดแทนกุ้งกุลาดำกันมากขึ้น ซึ่งประสบความสำเร็จมาเป็นระยะเวลานานพอควรก่อนที่จะมีปัญหาโรคตายด่วน (EMS) ทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาภาวะขาดทุนอีกครั้ง

3) การเพาะเลี้ยงในทะเลชายฝั่ง

เป็นการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภูแบบปักหลักไม้ไผ่ ในที่อนุญาต ซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ปีทำการประมง 2568 – 2569 มีผู้ยื่นขออนุญาตฯ จำนวน 225 ราย แปลงอนุญาตฯ รวม 225 แปลง พื้นที่รวม 1,350 ไร่

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 35 สินค้าประมงเพาะเลี้ยงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

รายการชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา/ตัน (บาท)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. ปลาสลิด	345	4,694	9,857	95,000	936.45
2. กุ้งขาวแวนนาไม	867	7,348	3,601	145,860	525.17
3. หอยแครง	200	5,666	2,833	120,000	339.96
4. ปลากะพงขาว	204	2,823	3,755	85,000	319.14
5. กุ้งกุลาดำ	325	8,837	1,149	180,000	206.79
6. ปลานิล/นิลแดง	497	4,621	3,235	50,000	161.74
7. หอยแมลงภู่	234	1,160	12,760	12,500	159.50
8. กุ้งแชบ๊วย	79	2,098	273	220,000	60.00
9. ปูทะเล	73	1,563	63	300,000	18.76
10. ปลาดุก	25	87	174	45,000	7.83
11. กุ้งก้ามกราม	15	63	32	210,000	6.62
12. ปลาตะเพียน	102	377	117	48,000	5.61
13. สัตว์น้ำสวยงาม	70	46	-	-	-
14. อื่น ๆ	67	700	-	-	-
รวม	3,103	40,683	37,849		2,747.57

หมายเหตุ - จำแนกพื้นที่การเลี้ยงตามชนิดสัตว์น้ำหลักที่เกษตรกรแจ้งไว้ตามแบบ ทบ.1
 - สัตว์น้ำสวยงาม และจระเข้ ขยายลักษณะเป็นตัว ไม่สามารถระบุปริมาณผลผลิต
 ราคา และมูลค่าได้

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 36 จำนวนเที่ยวเรือประมงและปริมาณสัตว์น้ำของเรือประมงพาณิชย์ ปี 2568

เดือน	จำนวนการออกทำการประมง (เที่ยว)	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (ตัน)
มกราคม	429	1,126.53
กุมภาพันธ์	351	1,224.89
มีนาคม	288	1,317.05
เมษายน	295	1,448.61
พฤษภาคม	316	1,464.86
มิถุนายน	235	925.65
กรกฎาคม	51	969.68
สิงหาคม	72	1,194.94
กันยายน	592	1,668.39
ตุลาคม	629	1,989.75
พฤศจิกายน	933	1,262.31
ธันวาคม	903	1,018.45
รวม	5,094	15,611.11

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 37 ข้อมูลการประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน

ข้อมูลเกษตรกรผู้ทำการประมง	จำนวน	หน่วย
เกษตรกรผู้ทำการประมงชายฝั่ง (พื้นบ้าน)	493	ราย
จำนวนเรือประมง	424	ลำ

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 38 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง
จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง	จำนวน (ราย)
1. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3,103
2. ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	37
3. ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	13
4. แพ/ตลาดกลาง/ผู้รวบรวม	356
5. แปรรูปเบื้องต้น (ล้าง)	177
6. ห้องเย็น	57
7. แปรรูปพื้นเมือง	114
8. แปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	165
9. นำเข้า-ส่งออก	326
10. อื่นๆ	12
รวม	4,360

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 39 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	184	3,032	95,000	0.22	667	-	-	-	✓	10.00	90.00
2.	ปลาสด	13	218	145,860	2.1	458	-	-	-	✓	100	-
3.	กุ้งกุลาดำ	323	8,828	120,000	0.129	1139	-	-	-	✓	-	100
4.	ปลากะพงขาว	109	2,179	85,000	0.7	1,525	-	-	-	✓	1.07	98.93
5.	หอยแครง	200	5,666	180,000	0.5	2,833	-	-	-	✓	-	100
6.	กุ้งแชบ๊วย	79	2,098	50,000	0.13	273	-	-	-	✓	-	100
7.	หอยแมลงภู่	234	1,760	12,500	11	12,760	-	-	-	✓	-	100
8.	ปลานิล/นิลแดง	212	2,355	220,000	0.75	1,766	-	-	-	✓	89.59	10.41
9.	ปูทะเล	73	1,563	300,000	0.04	63	-	-	-	✓	-	100
10.	กุ้งก้ามกราม	1	2	45,000	0.5	1	-	-	-	✓	100	-
11.	ปลาตะเพียน	3	29	210,000	0.4	12	-	-	-	✓	100	-
12.	ปลาดุก	6	41	48,000	2	82	-	-	-	✓	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 40 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	21	159	145,860	0.67	107	-	-	-	✓	100	-
2.	ปลาสด	2	36	95,000	2.1	76	-	-	-	✓	100	-
3.	ปลานิล/นิลแดง	202	359	50,000	0.65	2,333	-	-	-	✓	100	-
4.	กุ้งก้ามกราม	11	3	210,000	0.5	2	-	-	-	✓	100	-
5.	ปลาตะเพียน	89	33	48,000	0.35	12	-	-	-	✓	100	-
6.	ปลาดุก	14	9	45,000	2	18	-	-	-	✓	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 41 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2568 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	662	4,157	145,860	0.68	2,827	-	-	-	✓	100	-
2.	ปลาสด	330	4,440	95,000	2.1	9,324	-	-	-	✓	100	-
3.	กุ้งกุลาดำ	2	9	180,000	1.1	10	-	-	-	✓	100	-
4.	ปลากะพงขาว	95	644	85,000	3.5	2,254	-	-	-	✓	100	-
5.	ปลานิล/นิลแดง	202	1,908	50,000	0.65	1,240	-	-	-	✓	100	-
6.	กุ้งก้ามกราม	11	58	210,000	0.5	29	-	-	-	✓	100	-
7.	ปลาตะเพียน	89	314	48,000	0.3	94	-	-	-	✓	100	-
8.	ปลาดุก	14	37	45,000	2	75	-	-	-	✓	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 42 สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดสมุทรสาคร

รายการ	วันที่ขึ้นทะเบียน	คำนิยาม	รูปภาพสินค้า
1. มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว Banphaeo Aromatic Coconut หรือ Mapraaonamhom Banphaeo	26 กรกฎาคม 2560	มะพร้าวน้ำหอมต้นเตี้ย ผลมีลักษณะกลมรีเหมือนหัวลิงและก้นมีจีบเป็นพู 3 พู ชัดเจน เปลือกสีเขียว เนื้อมะพร้าวเหนียวนุ่ม น้ำมะพร้าวมีรสหวานและกลิ่นหอมคล้ายใบเตยซึ่งปลูกครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร ของจังหวัดสมุทรสาคร	
2. ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว Banphaeo Phuang Thong Longan หรือ Lamyai Phuang Thong Banphaeo	19 กรกฎาคม 2562	ลำไยพันธุ์พวงทอง มีผิวเปลือกเรียบสีน้ำตาลอ่อน ผลค่อนข้างแป้น เมล็ดขนาดเล็ก เนื้อหนาแห้ง ไม่แฉะ เนื้อใสจนเห็นเมล็ดมีรสชาติหวานกรอบ ซึ่งปลูกในเขตอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบนของจังหวัดสมุทรสาคร	

รายการ	วันที่ขึ้นทะเบียน	คำนิยาม	รูปภาพสินค้า
3. ปลาสลิดบ้านแพ้ว Pla Salid Ban Phaeo หรือ Ban Phaeo Snakeskin Gouram	12 ธันวาคม 2568	ปลาสลิดพันธุ์ลายเสือ และพันธุ์ลายแดง ที่เลี้ยงในพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยวิธีการเลี้ยงแบบธรรมชาติและแบบพัฒนา เพศเมียมีลักษณะลำตัวป้อม แบน สันหลังหนาอุมมีสันท้องยาวมน ไม่ขนานกับสันท้อง มีครีบหลังมนไม่ยาวจนถึงโคนหาง สีลำตัวเป็นสีเทาอ่อน ซึ่งจางกว่าเพศผู้ ในฤดูวางไข่ท้องจะอุมเป่งออกมาสองข้าง เพศเมียจะมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้ เพศผู้มีลำตัวยาวเรียว สันหลังหนาอุมและสันท้องเกือบเป็นเส้นตรงขนานกัน มีครีบหลังยาวจรดหรือเลยโคนหาง เนื้อปลามีความละเอียด นุ่ม แน่น ไม่ร่วน ไม่มีกลิ่นโคลนดิน นำมาผ่านกระบวนการแปรรูปตามภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ เป็นปลาสลิดสด ปลาสลิดแดดเดียว และปลาสลิดหอม	
4. น้ำช่อดอกมะพร้าว Ban Phaeo Coconut Nectar Drink หรือ Nam Choe Dok Mapraonamhom Ban Phaeo	12 ธันวาคม 2568	น้ำช่อดอกมะพร้าวน้ำหอมใส น้ำช่อดอกมะพร้าวน้ำหอมสดและน้ำช่อดอกมะพร้าว น้ำหอมแบบสเตอริไลซ์ (Sterilization) ที่มีลักษณะสีใสถึงสีน้ำตาลอ่อน มีรสชาติหวาน กลิ่นหอมคล้ายใบเตย ผลิตจากช่อดอกมะพร้าว หรือจั่นมะพร้าว น้ำหอมผลิตและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร	

2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ 43 การรับรองมาตรฐานทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) ปี 2568

ด้านการเกษตร	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร ที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน GAP (ราย)	พื้นที่ที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน GAP (ไร่)
ด้านพืช	1. มะพร้าว น้ำหอม	394	6,424.80
	2. ฝรั่ง	8	49.50
	3. กัลยไม้	24	185.50
	4. ลำไย	21	206.25
	5. พืชอื่นๆ	77	261.68
	รวม	524	7,181.73
ด้านประมง	1. กุ้งทะเล	239	1,474.11
	2. ปลาสลิด	106	1,626.02
	3. ปลานิล	11	167.00
	4. ปลากระพงขาว	26	436.51
	5. สัตว์น้ำจืดรวม	20	301.30
	6. สัตว์น้ำทะเลรวม	18	640.20
	รวม	400	4,343.84
ด้านปศุสัตว์	1. ไก่เนื้อ	1	66 ไร่ 1 งาน 63 ตร.ว
	2. ไก่พันธุ์	1	66 ไร่ 1 งาน 63 ตร.ว
	3. โรงฟักไข่	2	66 ไร่ 0 งาน 63 ตร.ว
	รวม	4	198 ไร่ 3 งาน 89 ตร.ว
ด้านอื่นๆ	1. เกลือทะเล	12	458 ไร่ 1 งาน 106 ตร.ว
	รวม	12	458 ไร่ 1 งาน 106 ตร.ว

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดสมุทรสาครในปี 2568 มีสหกรณ์จำนวนรวมทั้งสิ้น 45 สหกรณ์ จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 13 สหกรณ์ และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 32 สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 8 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
1.	สหกรณ์การเกษตร	4	11,138	4	2,519	3	1,601	11	15,258
2.	สหกรณ์การประมง	2	338	-	-	-	-	2	338
3.	สหกรณ์นิคม	1	2,964	-	-	-	-	1	2,964
รวมสหกรณ์ภาคการเกษตร		7	14,440	4	2,519	2	1,601	14	18,560
4.	สหกรณ์ออมทรัพย์	13	15,283	1	346	10	1,777	24	17,406
5.	สหกรณ์บริการ	3	276	-	-	5	438	8	714
6.	สหกรณ์ร้านค้า	-	-	1	592	-	-	1	592
7.	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมสหกรณ์นอกภาคการเกษตร		16	15,559	2	938	14	2,184	33	18,712
รวมทั้งสิ้น		23	29,999	6	3,457	16	3,785	47	37,272

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ตารางที่ 45 กลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก
1	ทำสวน	-	-	3	245	1	62	4	307
2	ทำประมง	3	191	1	324	-	-	4	515
รวม		3	191	4	569	1	62	8	822

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.5.3 ข้อมูลชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์

การจัดระดับชั้นสหกรณ์เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) สหกรณ์ชั้น 1 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 70 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับมาตรฐานขึ้นไป มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในดีถึงดีมาก และไม่มีข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน หรือมีข้อบกพร่องแต่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จสมบูรณ์

2) สหกรณ์ชั้น 2 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ระหว่างร้อยละ 60 - 69 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับพอใช้ หรือเป็นสหกรณ์ที่มีข้อบกพร่องซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จแต่ต้องติดตาม หรืออยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไข

3) สหกรณ์ชั้น 3 คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในต้องปรับปรุงหรือไม่มีระบบการควบคุมภายใน หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดข้อบกพร่องและยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข

4) สหกรณ์ชั้น 4 คือ สหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกกิจการแล้ว อยู่ในระหว่างการชำระบัญชี

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนชั้นความเข้มแข็งของสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	ชั้นความเข้มแข็ง (แห่ง)			รวม (แห่ง)
		ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	
1.	สหกรณ์การเกษตร	4	4	3	11
2.	สหกรณ์การประมง	-	2	-	2
3.	สหกรณ์นิคม	-	-	1	1
	รวมสหกรณ์ภาค การเกษตร	4	6	4	14
4.	สหกรณ์ออมทรัพย์	17	4	3	24
5.	สหกรณ์บริการ	3	2	2	7
6.	สหกรณ์ร้านค้า	1	-	-	1
7.	สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	-	-	-	-
	รวมสหกรณ์นอกภาค การเกษตร	21	6	5	32
รวมทั้งหมด		25	12	9	46

หมายเหตุ: มีสหกรณ์บริการ 1 แห่ง ตั้งใหม่ยังไม่ครบ 2 ปี จึงไม่นำมาจัดชั้นความเข้มแข็ง

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนชั้นความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568

ที่	ประเภท	ชั้นความเข้มแข็ง			รวม
		ชั้น 1	ชั้น 2	ชั้น 3	
1	กลุ่มทำสวน	-	3	1	4
2	กลุ่มทำประมง	2	2	-	4
	รวมทั้งหมด	2	5	1	8

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ 48 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกร ปี 2569

อาสาสมัครด้าน	จำนวนอาสาสมัครด้านต่างๆ			รวม
	อำเภอเมืองสมุทรสาคร	อำเภอบ้านแพ้ว	อำเภอกระทุ่มแบน	
1. ครูบัญชีอาสา	16	24	12	52
2. ปศุสัตว์อาสา	14	19	15	48
3. หมอดินอาสา	55	123	68	246
4. อาสาสมัครสหกรณ์	4	17	30	51
5. ประมงอาสา	7	26	11	44
6. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	37	68	98	203
7. เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	1	2	1	4

ที่มา: ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ข้อมูลกิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 49 กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ของจังหวัดสมุทรสาครปี 2569

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2568			2569								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ครูบัญชีอาสา	1. ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานครูบัญชีอาสา				✓								
	2. จัดจ้างครูบัญชีประจำศูนย์ ศพก. 3 คน/3 ศูนย์				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	3. กำกับและแนะนำการจัดทำบัญชี								✓	✓			
	4. ติดตามการจัดทำบัญชี										✓	✓	
ปศุสัตว์อาสา	1. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตามแผนงานโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	✓	✓										
	2. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	✓	✓										
	3. ปรับปรุงทะเบียนอาสาสมัครเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	✓	✓										
	4. คัดเลือกอาสาปศุสัตว์เข้าร่วมโครงการประกันอุบัติเหตุ และส่งมอบกรมธรรม์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2568			2569								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	5. ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ หลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์”			✓	✓	✓	✓						
	6. รายงานผลการดำเนินงาน การพัฒนาอาสา ปศุสัตว์ ให้ปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์เขตทราบ			✓	✓	✓	✓						
	7. รายงานผลการปฏิบัติงานในระบบ e-Operation			✓	✓	✓	✓						
	8. ดำเนินการตรวจเยี่ยม ติดตาม นิเทศงานอาสาปศุสัตว์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	9. รายงาน และสรุปผลการดำเนินการให้กรมปศุสัตว์ทราบ												✓
หมอดินอาสา	1. อบรมหมอดินหลักสูตร 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)			✓									
	2. อบรมหมอดินหลักสูตร 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน				✓	✓							
	3. อบรมหมอดินหลักสูตร 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสา ด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น			✓									
	4. 10 กุมภาพันธ์ วันหมอดินอาสา					✓							
อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน	1. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรและอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน			✓	✓								
	2. ประชุมคณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัด									✓	✓		

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ข้อมูลเกษตรกรดีเด่นระดับ จังหวัด/เขต/ประเทศ ของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรดีเด่น จำนวนทั้งหมด 14 ราย/กลุ่ม

1) เกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด จำนวน 5 ราย/กลุ่ม แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านปศุสัตว์

นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2566

ด้านประมง

1. นายนิวัช เรืองขำ เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพ
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

2. นายสมชาย ทรัพย์สินไพบูลย์ เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568
สาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย

3. นายสุริยะ แก้วรักษา เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2568

4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านกระเช้าขาว สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมง
ระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568

2) เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต จำนวน 7 ราย/กลุ่ม แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพืช

1. นางสุกัญญา แอนินน รางวัลอันดับที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน

2. กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านดอนไก่อี รางวัลอันดับที่ 1 สถาบันเกษตรกรดีเด่น ประเภทกลุ่มยุวเกษตรกร

3. วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวชุมชน รางวัลชมเชย วิสาหกิจชุมชนดีเด่น

ด้านปศุสัตว์

1. นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต 7 ประจำปี พ.ศ. 2567

2. นายสาธิต สะอาดเงิน อาสาปศุสัตว์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567

ด้านประมง

1. นายสุริยะ แก้วรักษา เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ประจำปี พ.ศ. 2568

2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านกระเช้าขาว สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมง
ระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขากลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ

3) เกษตรกรดีเด่น ระดับประเทศ จำนวน 2 ราย ดังนี้

ด้านพืช

1. นายบุญประเสริฐ ทรัพย์มา รางวัลอันดับที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน

2. นางธนวรรณ เสือสีนวล รางวัลชมเชย บุคคลทางการเกษตรกรดีเด่น ประเภทที่ปรึกษา
กลุ่มยุวเกษตรกร

ตารางที่ 50 เกษตรกรดีเด่นระดับ จังหวัด/เขต/ประเทศ

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับประเทศ (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน		ชื่อ : นายบุญประเสริฐ ทรัพย์มา ที่อยู่ : สวนทรัพย์ประภา ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 086-1617733	เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม และผู้ผลิตต้นพันธุ์มาตรฐาน มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว
ระดับประเทศ (ด้านพืช)	รางวัลชมเชย บุคคลทางการเกษตรดีเด่น ประเภทที่ปรึกษา กลุ่มยุวเกษตรกร		ชื่อ : นางฉนวนวรรณ เสือสินวล ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 092-2516898	ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรบ้าน ดอนไถ่ดี โรงเรียนบ้านดอนไถ่ดี
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำสวน		ชื่อ : นางสุกัญญา แอนิน ที่อยู่ : สวนบุญส่ง ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 085-7002383	เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม และต่อยอดภูมิปัญญาการแปรรูป น้ำช่อดอกมะพร้าวและน้ำตาล มะพร้าวแท้ 100% ที่ไม่ผสม น้ำตาลทราย

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลอันดับที่ 1 สถาบันเกษตรกรดีเด่น ประเภทกลุ่มยุวเกษตรกร		ชื่อ : กลุ่มยุวเกษตรกรบ้านดอนไถ่ดี ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านดอนไถ่ดี ตำบลดอนไถ่ดี อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 034-447641	ศูนย์กลางการบ่มเพาะยุว เกษตรกรที่เน้น 'การเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง' ผ่านฐานการ เรียนรู้ที่หลากหลาย และโดดเด่น ด้านการสร้างภาวะผู้นำให้สมาชิก
ระดับเขต (ด้านพืช)	รางวัลชมเชย วิสาหกิจชุมชนดีเด่น		ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวชุมชน ที่อยู่ : บ้านคลองแค ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 080-6547022	แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ เชื่อมโยงวิถีคลองและสวนเข้า ด้วยกัน โดดเด่นด้วยกิจกรรม เล่นน้ำคลองใส ชมสวนเมล่อน
ระดับจังหวัด (ด้านปศุสัตว์)	เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี กรมปศุสัตว์ ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2566		ชื่อ : นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร ที่อยู่ : 12 หมู่ที่ 3 ตำบลบางไทร อำเภอมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 084-6521121	เป็นเกษตรกรที่องค์ความรู้ในการ เลี้ยงแพะเนื้อ เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยง นกกระทา เลี้ยงหมู และเลี้ยงวัว สามารถผลิตปุ๋ยหมัก และปุ๋ย อินทรีย์ ได้ด้วยตัวเอง

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านปศุสัตว์)	เกษตรกรดีเด่น ระดับเขต 7 (ด้านปศุสัตว์) ประจำปีงบประมาณ 2567		ชื่อ : นายปณณดิษฐ์ จาดสมุทร ที่อยู่ : 12 หมู่ที่ 3 ตำบลบางไทร อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 084-6521121	เป็นเกษตรกรที่องค์ความรู้ในการ เลี้ยงแพะเนื้อ เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงนก กระทา เลี้ยงหมูและเลี้ยงวัว สามารถผลิตปุ๋ยหมัก และปุ๋ย อินทรีย์ ได้ด้วยตัวเอง
ระดับเขต (ด้านปศุสัตว์)	อาสาปศุสัตว์ดีเด่น ประจำปีงบประมาณ 2567		ชื่อ : นายสาธิต สอาดเงิน ที่อยู่ : 20/3 หมู่ที่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 089-9107142	เป็นเกษตรกรที่มีการเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เลี้ยงโคเนื้อ เลี้ยงกระบือ และอื่น ๆ แบบผสมผสาน พัฒนา ปรับปรุงสายพันธุ์ของแพะให้เป็น ที่ต้องการของตลาด และพัฒนา สูตรอาหารจนสามารถลดต้นทุน การผลิต จนเป็นที่ยอมรับของ เกษตรกรทั่วไป
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด		ชื่อ : นายนิวัช เรืองขำ ที่อยู่ : เลขที่ 48 หมู่ 6 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 085-3842337	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชะโด ปลาสร้อย และปลานิลแดง ได้รับการรับรองมาตรฐานการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์ม เลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค (มกษ. 7436)

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำกร่อย		ชื่อ : นายสมชาย ทรัพย์สินไพบูลย์ ที่อยู่ : เลขที่ 66/3 หมู่ 8 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 082-2432902	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงหอยแมลงภู่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์ม เลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค (มกษ. 7436)
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568		ชื่อ : นายสุริยะ แก้วรักษา ที่อยู่ : เลขที่ 160/636 หมู่ 13 ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 062-5626149	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด สวยงาม ได้มาตรฐานการจัดการ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดี (GAP กรมประมง) และเป็น ผู้อนุรักษ์พันธุ์ปลากัดป่าหาย
ระดับจังหวัด (ด้านประมง)	สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2568		ชื่อ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ทะเลบ้านกระเช้าขาว ที่อยู่ : 84/1 หมู่ 9 ตำบลบ้านป่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 087-8031459	กลุ่มเกษตรกรแปรรูปกะปิ ที่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) ปัจจุบันมี 10 ชนิต มีการทำตลาดทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

ระดับ	สาขาที่ได้รับรางวัล	รูปถ่าย	ข้อมูลพื้นฐาน	ผลงานเด่น
ระดับเขต (ด้านประมง)	เกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สวยงามและพรรณไม้น้ำ		ชื่อ : นายสุริยะ แก้วรักษา ที่อยู่ : เลขที่ 160/636 หมู่ 13 ตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 062-5626149	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากัด สวยงาม ได้มาตรฐานการจัดการ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดี (GAP กรมประมง) และเป็น ผู้นุรักษ์พันธุ์ปลากัดป่าหาย
ระดับเขต (ด้านประมง)	สถาบันเกษตรกรดีเด่น ด้านการประมงระดับเขต ปี พ.ศ. 2568 สาขากลุ่มเกษตรกรแปรรูป สัตว์น้ำ		ชื่อ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร ทะเลบ้านกระเช้าขาว ที่อยู่ : 84/1 หมู่ 9 ตำบลบ้านป่อ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โทรศัพท์ : 087-8031459	กลุ่มเกษตรกรแปรรูปกะปิ ที่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ได้รับมาตรฐานอาหารและยา (อย.) ปัจจุบันมี 10 ชนิต มีการตลาดทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ข้อมูลปราชญ์เกษตรของแผ่นดินประจำจังหวัดสมุทรสาคร

6.4.1 สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย

ชื่อ-สกุล : นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ

อาชีพ : ประมงชายฝั่ง และแปรรูปอาหารทะเล

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย ปี 2561
- โล่เกียรติคุณ อาสาเผ่าระวีงการทำให้ประมงดีเด่น “คนเฝ้าทะเล” กรมประมง ปี 2558
- รางวัลคนดีแทนคุณแผ่นดิน จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2556
- รางวัลคนไทยหัวใจสีเขียว (คนค้นคนอวอร์ด ครั้งที่ 3) ปี 2555
- โล่เกียรติคุณ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
- รางวัลคนดีศรีสาคร สาขาการประมงชายฝั่ง สภาวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2549

นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ พื้นฐานครอบครัวประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน โดยหลังจากเกณฑ์ทหารได้กลับมาสมัครเป็นลูกเรือของเรือประมงขนาดใหญ่และได้ไต่ขั้นเป็นนายท้ายเรือ ไต่กองเรือจนในที่สุดสามารถซื้อเรือประมงเป็นของตนเองได้ ต่อมาทำนาทำไร่ทำสวนควบคู่กันไป แต่ประสบภาวะขาดทุนเนื่องจากมีต้นทุนในการเช่าที่และปัญหาโรคระบาดในกุ้ง เพราะทำไปตามกระแสนิยม ไม่ได้ศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง จึงทำให้มีหนี้สินจำนวนมากจนในที่สุดจำเป็นต้องขายเรือประมงและกลับมาทำประมงแบบพื้นบ้าน เริ่มจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ดำเนินการผลิตและพัฒนาอย่างสมดุล ไม่เร่งรีบ ไม่ลงทุนจนเกินตัว ไม่ก่อหนี้สินและไม่ทำตามกระแสของการเปลี่ยนแปลง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายกฤตกร ได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ โดยเริ่มจากการผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มผู้ผลิตกะปิ ในชุมชน เนื่องจากบ้านกระเช้าขาวเป็นแหล่งชุมชน ผลิตกะปิของจังหวัดสมุทรสาคร จนเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง จึงก่อตั้งสหกรณ์ผู้ผลิตกะปิ สมุทรสาคร จำกัด จำนวนสมาชิกกว่า 80 หลังคาเรือน โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน คือ กุ้งเคย ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการทำกะปิ ประกอบกับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแปรรูปอาหาร มาสร้างเป็นรายได้ให้แก่สมาชิก สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิก และมีอำนาจในการต่อรองด้านการซื้อขายสินค้าที่ผลิตได้ในกลุ่ม เป็นแหล่งจัดหาเงินทุนในการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้พึ่งพาตนเองได้ ประกอบกับนายกฤตกรได้ทำการส่งเสริม สนับสนุนให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยการรวมกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เช่น การจัดตั้งธนาคารปูคอกหอย และบ้านปลา เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนเพิ่มปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำ การณรงค์และสร้างจิตสำนึกคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การทำป่าเทียมและไม้ไผ่ชะลอคลื่น เพื่อป้องกันการไหลของดินเลน การปลูกต้นโกงกาง ต้นแสมเพื่ออนุบาล

นายกฤตกร แซ่เอี้ยบ สังเกตเห็นว่าทรัพยากรทางทะเลเริ่มลดลง โดยเฉพาะปูที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมถูกทำลายทำให้สัตว์น้ำไม่มีที่เพาะพันธุ์และวางไข่ จึงเริ่มณรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างสมาชิกชุมชนและกลุ่มเครือข่ายทั้งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ กระตุ้นจิตสำนึกและผลักดันให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม นอกจากนี้ นายกฤตกรยังเป็นแบบอย่างที่ดีต่อคนในชุมชน ด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่หาความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

สัตว์อ่อน ซึ่งผลงานที่นายกฤตกร ได้สร้างสรรค์สามารถนำไปแก้ไขปัญหานี้ ในหลากหลายพื้นที่และเกิดประโยชน์ในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กับชุมชน กลุ่มและเครือข่าย ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งเป็นชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสร้างรายได้จากการประกอบอาชีพประมง สร้างงานให้กับคนในชุมชน และเครือข่าย

การขยายผลงาน

นายกฤตกร ได้ศึกษาค้นคว้าและถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนใกล้ชิดรวมถึงคนในชุมชน และมีการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายขยายความรู้โดยเริ่มจากเครือข่ายกลุ่มประมงขนาดเล็กโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขยายผลงานผ่านการสร้างมัลติมีเดีย โดยมีการอบรมให้กับนักเรียนในชุมชนให้มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด มีความรู้เกี่ยวกับชุมชนสามารถบอกเล่าให้กับผู้มาเยือนได้อีกทั้งมีการเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์วารสาร นิตยสาร วิทยุและโทรทัศน์ รวมถึงเป็นที่ศึกษาดูงานของนักเรียน นักศึกษาและผู้ที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ

มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดกว่า 2,000 คน ครอบคลุมพื้นที่ 24 จังหวัด นอกจากนี้ยังได้รับเชิญให้ร่วมเป็นคณะกรรมการประมงแห่งชาติคณะกรรมการชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ประธานอนุกรรมการชุมชนสหกรณ์ประมงแห่งประเทศไทย รวมถึงได้รับเชิญเป็นวิทยากรเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับส่วราชการ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาด้วย

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

ด้านการเป็นผู้นำชุมชนและเครือข่าย มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรทำประมงพื้นบ้านบางกระเจ้า และสหกรณ์ผู้ผลิตกะปิสมุทรสาคร จำกัด (กลุ่มนิติบุคคลตามกฎหมาย) จำนวนสมาชิกกว่า 80 หลังคาเรือน โดยผลักดันให้คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรและเป็นสหกรณ์ รวมถึงสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์และส่งเสริมให้คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน เช่น กลุ่มธนาคารปูม้า กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มอนุรักษ์หอยพิมกลุ่มเลี้ยงหอยแมลงภู่ กลุ่มแปรรูปอาหารทะเล กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นต้น สำหรับในระดับเครือข่ายเป็นผู้ประสานงานในเครือข่ายประมงอ่าวไทยตอนบน หรือเครือข่ายรักษ่อ่าวไทยตอนบน (อ่าวตัวกอก) มีจำนวนสมาชิกทั้งหมดกว่า 700 คน ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด และเป็นผู้ประสานเครือข่ายภาคีเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ประกอบด้วย 4 เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายอ่าวไทยตะวันออก เครือข่าย ประมงอ่าวไทยตอนบน เครือข่ายประมงอ่าวไทยตอนล่าง และ เครือข่าย ประมงฝั่งอันดามัน

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

1. ธนาการปูมี 2 ประเภท ดังนี้

แพลอยน้ำ

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ถังน้ำ 200 ลิตร
2. ไม้กระดาน สำหรับทำพื้น
3. ไม้ไผ่
4. ตะกร้าพลาสติก
5. เหล็ก
6. เชือก

ขั้นตอนการทำ

1. นำไม้ไผ่มาประกอบกันให้เป็นโครงสร้างแบบโปิ๊ะ สามารถรับน้ำหนักคนจำนวนมากได้
2. ใช้ไม้กระดานปูพื้น เพื่อให้คนสามารถยืนและทำกิจกรรมบนแพลอยน้ำได้โดยเว้นช่องว่างสำหรับใส่คอนโดปู
3. นำถังน้ำมาประกอบและยึดติดกับโครงสร้างของแพเป็นท่อนลอยเพื่อให้แพสามารถลอยน้ำได้
4. นำแพที่ประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้วไปลอยน้ำ และใช้เชือกผูกแพเพื่อกันไม่ให้แพเคลื่อนที่ออกจากฝั่ง
5. จัดทำคอนโด โดยใช้ตะกร้าพลาสติกแยกตะกร้าละ 1 ตัว เป็นการแยกอาณาเขตการอยู่อาศัยของแม่ปูแต่ละตัว เพื่อป้องกันการกัดกิน และนำตะกร้ามาซ้อนกันหลาย ๆ ชั้น ผูกเป็นกระชัง คล้ายคอนโดมิเนียม ก่อนจะปล่อยลงน้ำ
6. ใส่แม่ปูในคอนโดชั้นละ 1 ตัว นำคอนโดไปใส่ในช่องว่างของแพและผูกคอนโดติดไว้กับแพ

ธนาการปูบนพื้นดิน

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ถังน้ำ
2. สายยาง
3. ท่อพีวีซี
4. วาล์วเปิด-ปิด

ขั้นตอนการทำ

1. นำถังน้ำเจาะรูเพื่อต่อสายยางให้น้ำสามารถไหลผ่านได้
2. ต่อสายยางกับท่อพีวีซีเพื่อระบายน้ำ และใช้ช่องแม่ปูไหลลงสู่ทะเล
3. ต่อวาล์วสำหรับการเปิดปิดน้ำ
4. นำน้ำทะเลที่ผ่านการกรองจนใสใส่ลงในถัง และใส่แม่ปูลงไปในถัง เมื่อแม่ปูสลัดไข่ก็สามารถเปิดวาล์วน้ำให้ไหลผ่านสายยาง ท่อน้ำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติต่อไป

7. แม่ปูจะอยู่ในคอนโด 7-10 วัน รอให้แม่ปูสลัดไข่ ออกลงสู่ทะเล เมื่อถึงเวลาแม่ปูจะเอาไข่ไข่ออกไข่ที่ถูกไข่ออกจากตัวแม่ก็จะฟักเป็นตัวอ่อนและกินอาหารตามธรรมชาติหลังจากที่ถูกปล่อยลงสู่ชายฝั่งทะเลจนเติบโตเป็นปูขนาดใหญ่

ข้อดีคือ ลูกปูจะได้ผลผลิตดีไม่ถูกสัตว์ทะเลกิน เนื่องจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีความชุ่มชื้นเป็นที่หลบพักจากสัตว์ทะเลอื่น ๆ ได้

ข้อเสียคือ แม่ปูเมื่อสลัดไข่แล้วจะตายเพราะน้ำมีความชุ่มชื้น ทำให้อัตราการรอดของแม่ปูน้อยลง

ข้อจำกัด ไม่มีแต่อาจมีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ที่ต้องเลือกใช้วัสดุที่คงทน ซึ่งขึ้นอยู่กับทุน ถ้าทุนน้อยมีผู้สนับสนุนน้อย สามารถใช้เหล็กธรรมดา หรือไม้แทนสแตนเลส

ข้อดีธนาการปูบนพื้นดิน

1. เยาวชน ประชาชน ผู้สนใจสามารถเห็นกระบวนการวงจรชีวิตของปูได้ชัดเจนทุกขั้นตอน
2. อัตราการรอดของแม่ปูมีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการกรองน้ำทะเลให้มีความใสก่อนจึงจะนำมาใส่ถังพัก

วัสดุ/อุปกรณ์ ได้แก่ ไม้ไผ่

ขั้นตอนการทำ

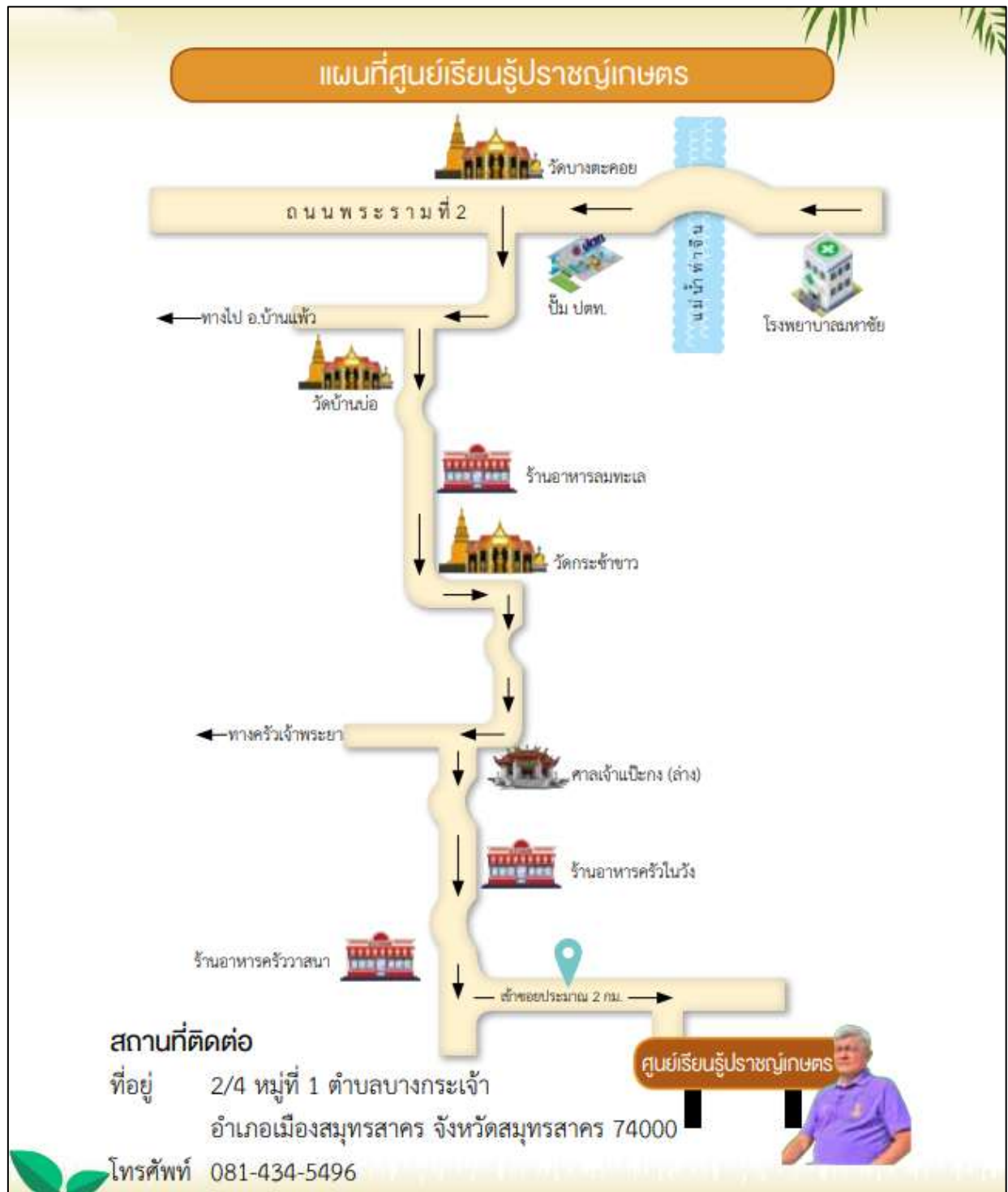
1. นำไม้ไผ่มาปอกเป็นกลุ่มลงในทะเล ทำเป็นบ้าน
2. นำไม้ไผ่มาปกรอบ ๆ ล้อมรั้วเพื่อป้องกันเครื่องมือทำการประมง ไม่ให้เข้ามาบริเวณบ้านปลาได้
3. น้ำทะเลจะไหลตามวงรอบ กระแสน้ำวนจะพัดเอาตะกอนสะสม อยู่ในบ้านปลา ปลาก็จะเข้าไปอยู่อาศัยในบ้านที่เราทำไว้เนื่องจากมีอาหาร และเป็นสถานที่หลบพักของปลาได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งขยายพันธุ์ออกลูก ออกหลาน

2. บ้านปลา หรือปะการังเทียมมีชีวิต

ประโยชน์

1. เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ พ่อพันธุ์แม่พันธุ์
2. เป็นที่เพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำ สร้างอาชีพ สร้างรายได้
3. เป็นที่หยุดการกัดเซาะชายฝั่งของคลื่นลม
4. สามารถเปลี่ยนลักษณะนิสัยของชาวประมง โดยเปลี่ยนจากการล่าเป็นการเลี้ยง
5. เป็นที่สะสมของตะกอนดิน เป็นอาหารให้สัตว์น้ำวัยอ่อน

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ในอดีตครอบครัวประกอบอาชีพการทำนาเพียงอย่างเดียว โดยเป็นการทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูงก่อให้เกิดหนี้สิน และยังคงทำการเกษตรตามกระแสไปเรื่อย ๆ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเป็นสวนอ้อย สวนส้มเขียวหวาน และสวนมะม่วง ตามลำดับ สุดท้ายก็ประสบความล้มเหลวจนหนี้สินสะสมเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดก็ต้องขายที่ดินบางส่วนเพื่อชำระหนี้ ต่อมาจึงปฏิวัติตนเอง และครอบครัวโดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เคยได้รับการฝึกอบรมสมัยตอนเป็นทหารเกณฑ์มาปรับใช้ ในปี 2517 เริ่มทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง มีการลองผิดลองถูกและทำการจดบันทึกด้วยตนเอง อาศัยการพึ่งพาปัจจัยการผลิตในท้องถิ่นให้มากที่สุด ลดการใช้สารเคมีทั้งหมด จนประสบความสำเร็จในพื้นที่สามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นในการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา 24 ปี ใช้ชีวิตแบบพอเพียง มีความพอดี พอประมาณ ไม่มีหนี้สิน ทำการเกษตรแบบพอเพียง ตามวิถีชาวบ้าน ใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว รู้จักคิด วิเคราะห์ หาเหตุผล สาเหตุเพื่อแก้ปัญหา โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ และทดลองปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ลดการใช้สารเคมี ปรับรูปแบบการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรผสมผสาน ทำให้ลดต้นทุน การผลิตสามารถพึ่งพาตนเอง

6.4.2 สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ-สกุล : นายสุทัศน์ รอดคลองตัน

อาชีพ : เกษตรกร

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2563
- รางวัลแทนคุณแผ่นดิน โครงการแทนคุณแผ่นดิน ปี 2560
- รางวัลโล่เกียรติคุณ ประมงอาสาดีเด่น ระดับภาคกลาง ปี 2558
- รางวัลโล่ประกาศเกียรติคุณ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร ปี 2555
- รางวัลชนะเลิศ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาประมงน้ำจืด ระดับประเทศ ปี 2544

โดยปัจจุบันดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรบนพื้นที่ 11 ไร่ ประกอบด้วย การทำนา การทำสวน ไม้ผล มะม่วง มะพร้าว อินทผาลัม การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลาหมอ ปลานิล ปลาตะเพียน และปลาสร้อย การเลี้ยงกบ การเลี้ยงกุ้งขาว การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยหมักน้ำ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การเผาถ่าน การผลิตน้ำส้มควันไม้ การผลิตแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน และการประดิษฐ์เครื่องมือภาคการเกษตรใช้เอง อาทิเช่น เครื่องคัดและนับมะนาว เครื่องคัดแยกข้าวกล้อง เครื่องขุดเกล็ดปลา เป็นต้น

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ดำเนินชีวิตครอบครัวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่แบบพอเพียงพออยู่พอกิน ไม่เป็นหนี้สิน ทำการเกษตรแบบพอเพียงตามวิถีชาวบ้านในที่ดินของตนเองทำให้ครอบครัวมีอาชีพ มีรายได้และอยู่อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นายสุทัศน์ยังคงยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทดลองทำในสิ่งต่าง ๆ ที่อยากรู้และพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและคนในชุมชน จนทำให้เป็นผู้มีความรอบรู้ในหลายเรื่อง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนนอกจากนี้ยังอาสาช่วยเหลือทำงานเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและสังคม โดยสมัครใจไม่หวังสิ่งตอบแทน รวมถึงเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการติดต่อประสานงานกับเกษตรกรเพื่อพัฒนาภาคการเกษตรในภาพรวม

นายสุทัศน์ ได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดผลงานและองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่ เกษตรกรและผู้สนใจทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด ตั้งแต่ปี 2544 โดยมี องค์ความรู้ที่โดดเด่น ได้แก่ การเพาะพันธุ์และอนุรักษ์พันธุ์ปลาหมอไทย ซึ่งสามารถ เพาะพันธุ์ได้สูงสุด จำนวน 5 ล้านตัวต่อปี โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะพันธุ์ อย่างแพร่หลาย จนเป็นที่ นิยมสามารถส่งขายได้ในต่างประเทศ อาทิเช่น จีน บังกลาเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น โดยมีมูลค่าส่งออก 100,000 บาทต่อปี และมีการเลี้ยงปลาหมอร่วมกับกบ เพื่อช่วยในการปรับปรุงสภาพน้ำ ทำให้ได้รับการยกย่องเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด

นอกจากนี้นายสุทัศน์ ยังมีองค์ความรู้ในด้านการจัดการที่ดิน โดยมีการทำนาข้าวสลับกับการเลี้ยงปลา และกึ่งในพื้นที่ยึดเดิม เพื่อเพิ่มแร่ธาตุต่างๆ ในดิน และทำให้ดินมีความร่วนซุยมากขึ้น และได้สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมทางการเกษตรสำหรับช่วยให้เกษตรกรลดระยะเวลาการทำงาน และใช้เป็นเครื่องทุ่นแรง เช่น เครื่องคัดและนับมะนาว เครื่องคัดแยกข้าวกล้อง เครื่องขุดเกล็ดปลา เป็นต้น ได้รับคัดเลือกเป็นคลังเกษตรภูมิปัญญาของจังหวัดสมุทรสาคร

การขยายผลงาน

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ได้รับการยอมรับในการทำเกษตรแบบอินทรีย์ ทั้งด้านพืช สัตว์ และประมง โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนสามารถพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของกรมปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านการประมง และแปลงสาธิตโครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกของกรมประมง แปลงใหญ่แพะของจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ด้านการประมงประจำจังหวัดของกรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยเป็นที่ศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัด รวมถึงมีคณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศ อาทิเช่น เกาหลีใต้ (Korea International Cooperation Agency : KOICA) จีน บังกลาเทศ เวียดนาม ลาว เป็นต้น เข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่และนำไปปรับใช้ในประเทศของตนเอง โดยเฉพาะองค์ความรู้ในเรื่องการเพาะเลี้ยงปลาหมอ เนื่องจากเป็นปลาสายพันธุ์ใหม่ เลี้ยงง่าย และยังไม่เป็นที่นิยมเพาะเลี้ยงในต่างประเทศ นายสุทัศน์ยังมีการเผยแพร่องค์ความรู้ทางการเกษตรผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และวารสารต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

นายสุทัศน์ รอดคลองตัน ได้สร้างเครือข่ายโดยการเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ประกอบด้วยกลุ่มพลังชุมชนคนคลองตัน และโรงสีข้าวชุมชนดำเนินกิจกรรมโดยให้สมาชิกในชุมชนสามารถนำข้าวเปลือกมาสีที่โรงสีข้าวชุมชนไม่มีค่าใช้จ่าย กลุ่มธรรมชาติเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินกิจกรรมเพาะพันธุ์สัตว์น้ำและจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น ปลาหมอไทย กบ และเพาะเลี้ยงกุ้งขาว ปลาสลิดเพื่อการจำหน่าย รวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะสมุทรสาคร ดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงแพะ จำหน่ายพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ขายเป็นเนื้อแพะเพื่อการบริโภคและขายมูลแพะ โดยสนับสนุนให้สมาชิกภายในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงเพิ่มอำนาจต่อรองในการซื้อปัจจัยการผลิตและการขายผลผลิตของกลุ่ม ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่แพะสมุทรสาคร และเป็นหัวหน้าศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงแพะ

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

การเพาะพันธุ์ปลาหมอไทย

1. การคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ปลาหมอไทย

1) คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ ในกรณีที่เกษตรกรต้องการเพาะพันธุ์เอง เพื่อลดต้นทุนในกระบวนการผลิต การเลือกพ่อแม่พันธุ์ปลาหมอไทยให้เลือกตัวที่ใหญ่และสมบูรณ์ที่สุด

2) การแยกเพศพ่อแม่พันธุ์ปลา ปลาตัวเมียจะมีลักษณะลำตัวแบนกว้าง ท้องจะใหญ่ เพราะมีไข่ ปลาหมอตัวผู้มีลักษณะลำตัวยาว กลม ท้องแห้ง

2. ขั้นตอนการเตรียมบ่อ

- ปล่อยน้ำเข้าสู่บ่อ โดยใส่มูลสัตว์ลงไปบ่อ ทำให้เป็นแหล่งกำเนิดของลูกไร ซึ่งเป็นอาหารของลูกปลาและลูกกบในวัยอ่อน

3. การผสมพันธุ์ปลาหมอไทย

การผสมพันธุ์ปลาหมอเกษตรกรสามารถทำได้ 2 วิธี ดังนี้

1) การผสมพันธุ์แบบธรรมชาติ ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม (ช่วงฤดูฝน) โดยเริ่มจากการทำความสะอาดบ่อ นำน้ำสะอาดเข้าบ่อที่ระดับความลึก 50 เซนติเมตร จากนั้นปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลาไปบ่อ พื้นที่ 1 ไร่ ใช้พ่อแม่พันธุ์ปลาที่มีน้ำหนัก จำนวน 5 กิโลกรัม (พ่อแม่พันธุ์ปลาชนิดละ 5 คู่) พ่อพันธุ์แม่พันธุ์จะผสมพันธุ์กันเอง และจะวางไข่ โดยใช้ระยะเวลา จำนวน 3 คืน จากนั้นให้ปล่อยน้ำเข้าบ่อที่ระดับความลึก 80 เซนติเมตรจนถึง 1 เมตร และนำลูกพันธุ์ปลาออกจำหน่ายได้ตอนอายุ 1 – 2 เดือน ทั้งนี้ การผสมพันธุ์ปลาโดยใช้วิธีธรรมชาติ จะให้ลูกปลาจำนวนตั้งแต่ 10,000 – 20,000 ตัว

2) การผสมพันธุ์เทียมเป็นการใช้สารเคมีช่วยเร่งการตกไข่ วิธีนี้ช่วยให้ได้ลูกพันธุ์ปลาคราวละมาก ๆ เพราะสามารถกำหนดปริมาณได้เองให้เพาะพันธุ์ในบ่อซีเมนต์ ขนาด 3 x 3 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร โดยล้างทำความสะอาดบ่อให้เรียบร้อย และใส่น้ำลงในบ่อความลึก 30 เซนติเมตร ปล่อยพ่อแม่พันธุ์ปลา จำนวน 5 คู่ ใช้เคมีในการผสมเทียม ได้แก่ suprefact จำนวน 20 มิลลิกรัม น้ำกลั่น จำนวน 80 มิลลิกรัม และยากระตุ้นโมติเลียม (Motilium) เป็นยากระตุ้นให้ไข่สุก จำนวน 1 เม็ด ผสมส่วนผสมทั้งหมด

ให้เข้ากันในอัตรา 1 ซีซี ใช้เข็มฉีดยาฉีดสารเคมีดังกล่าว ที่ผิวหนังปลาใต้เกล็ดปลาพองพันธุ์และแม่พันธุ์ปลา แม่พันธุ์ปลาจะวางไข่ ภายในระยะเวลา 6 ชั่วโมง และจะฟักเป็นตัวภายใน 6 ชั่วโมง ทั้งนี้ การผสมพันธุ์ปลาโดยใช้วิธีผสมเทียมด้วยสารเคมีจะให้ลูกปลาจำนวนตั้งแต่ 25,000 ตัว ขึ้นไป การผสมพันธุ์ปลาหมอไทยทั้ง 2 แบบมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะการผสมพันธุ์เพื่อการค้า เหมาะสมอย่างมากที่จะใช้วิธีการผสมเทียม ใน 1 ปี สามารถทำได้ 12 เดือน ช่วยให้แม่พันธุ์ปลาออกจำหน่ายได้ทันตามความต้องการของลูกค้า แต่ถ้าใช้วิธีเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติใน 1 ปี สามารถทำได้เพียง 3 เดือนเท่านั้น ซึ่งไม่ทันต่อความต้องการของตลาด

การทำนาข้าวสลับเลี้ยงปลาและกุ้ง

1. ระยะเวลาในการทำนาข้าวไรซ์เบอร์รี่ 4 – 5 เดือน
2. ระยะเวลาทำนาข้าวปกติ 3 เดือน

การทำนาข้าวสลับกับการเลี้ยงปลาและกุ้ง เป็นการสลับปรับเปลี่ยน พื้นที่ทำการเกษตร หลีกเลี้ยงการระบาดของโรคและแมลง และเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงดิน เพราะการเกษตรในรูปแบบเดียวเป็นประจำจะทำให้ดินสูญเสียแร่ธาตุบางอย่างไป และต้องใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง และยัง ทำให้ดินแข็ง การอุ้มน้ำในดินลดลง นอกจากนั้น ยังให้ประโยชน์ในด้าน เศรษฐกิจด้วย คือทำให้ผลผลิตไม่ล้นตลาด โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวในนา ดำเนินการปรับเปลี่ยนจากการทำนามาเป็นการเลี้ยงกุ้งหรือปลาด้วยวิธีธรรมชาติ โดยเริ่มปรับสภาพพื้นที่นาข้าวให้เป็นบ่อปลาด้วยการตัดต่อซังข้าว นำไปทำปุ๋ยหมัก นำน้ำเข้าพื้นที่อย่างน้อย 1 เมตร ปรับสภาพน้ำ/ข่าเชื้อด้วย EM ถ้าหากน้ำเสียให้ใช้ EM จำนวน 200 ลิตร ใส่ลงไปบ่อ

2. ปล่อยู่นพันธุ์กุ้งหรือปลาลงในบ่อที่เตรียมไว้ ลูกกุ้งจะกินฟางข้าวที่อยู่ในบ่อใช้ระยะเวลา 2 เดือน ต่อมาเราสามารถให้อาหารกุ้งได้ตามปกติ (อาหารสำเร็จรูป) และทำอาหารเสริมเพื่อช่วยให้กุ้งมีการขับถ่ายที่ดี ส่งผลให้กุ้งมีสุขภาพที่ดี โดยมีส่วนผสม ดังนี้ กัลลวยสุกบดละเอียดหรือสับปะรด จำนวน 2 กิโลกรัม กากน้ำตาล จำนวน 1 ลิตร น้ำเปล่า จำนวน 4 ลิตร ถังหมัก ขนาดบรรจุ 5 ลิตร ใส่ส่วนผสมทั้งหมดลงไปในถังหมัก หมักเป็นเวลา 30 – 60 วัน วิธีการใช้ให้นำอาหารกุ้งผสมกับอาหารที่ทำเอง และผสมน้ำเปล่าให้พอเหมาะคลุกเคล้าให้เข้ากันในอัตราส่วน อาหารปกติ 5 กิโลกรัม/อาหารที่ทำเอง จำนวน 100 ซีซี

3. ในระหว่างการเลี้ยงต้องมีการเติมน้ำ/ถ่ายน้ำออกจากบ่อ สังเกตสีของน้ำในบ่อจะเป็นสีเขียว ลอยบนผิวน้ำให้เติมน้ำเข้าบ่อ และปล่อยหน้า่น้ำทิ้งจนกว่าสีของน้ำในบ่อกลับมาเป็นปกติ เมื่อกุ้งโต ใช้เวลา 4 เดือน สามารถจับขายได้

การเลี้ยงปลาหมอร่วมกับกบ

สามารถเลี้ยงปลาหมอในบ่อดินตามธรรมชาติ ในพื้นที่ 1 ไร่ ให้ปล่อย ลูกพันธุ์ปลา จำนวน 10,000 ตัว โดยสามารถเลี้ยงร่วมกับปลา โดยการเลี้ยงกบ ในกระชัง กว้าง 2 x 5 เมตร ในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถเลี้ยงกบได้ จำนวน 15 กระชัง

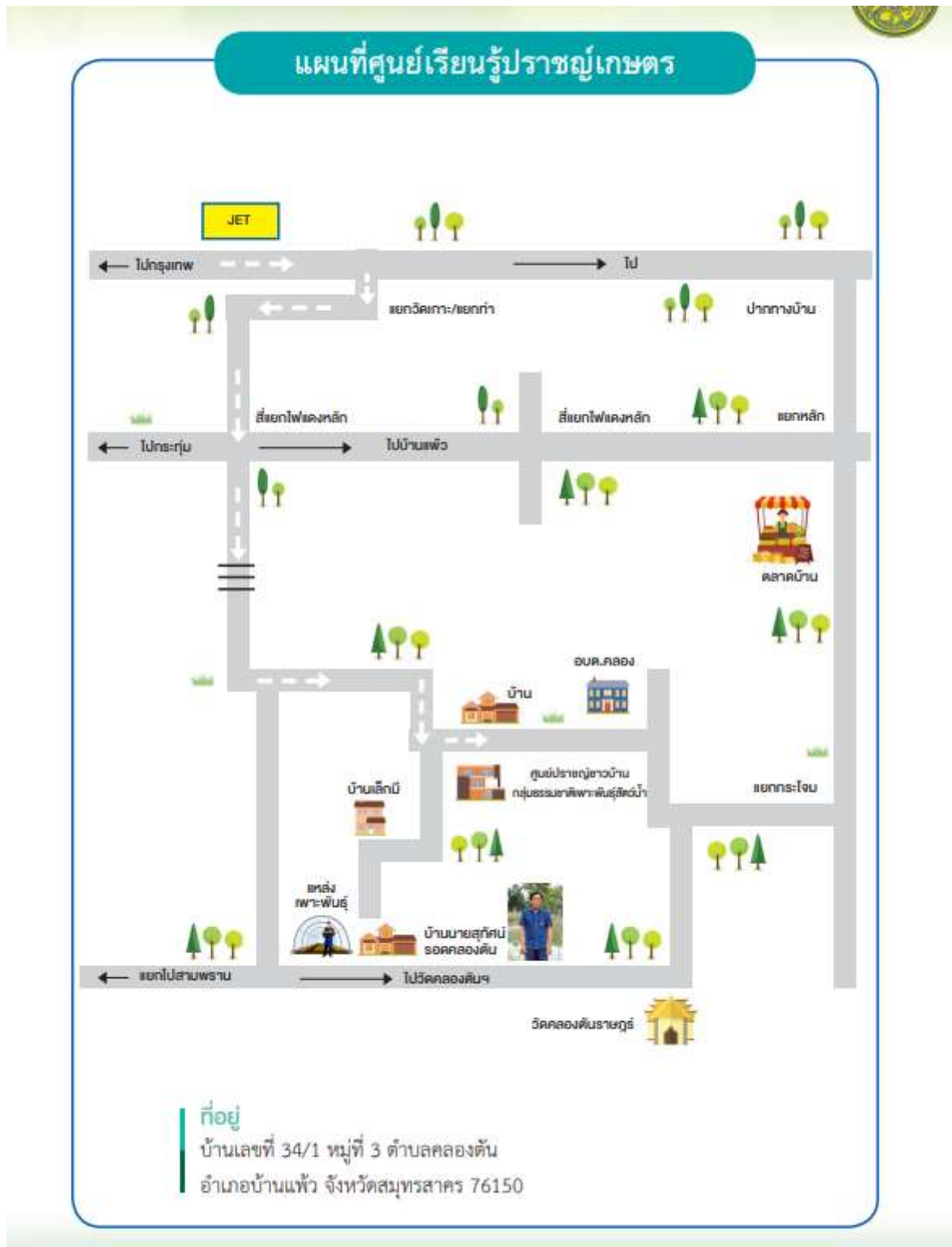
การเลี้ยงปลาหมอ เริ่มต้นให้เตรียมบ่อสำหรับเลี้ยง บ่อดินชุดใหม่ให้ ตากบ่อให้แห้งประมาณ 1 สัปดาห์ นำน้ำเข้าบ่อที่ระดับความลึก 1 เมตร ทิ้งไว้ 1 วัน ก็สามารถปล่อยปลาได้ เมื่อปล่อยปลา แล้วค่อยๆ เติมน้ำให้มีความลึก 2 เมตร จนตลอดฤดูกาลเลี้ยง เกษตรกรที่มีบ่อปลาอยู่แล้ว ให้เอาน้ำ ออกและตากบ่อให้แห้ง เพื่อกำจัดศัตรูของลูกปลาหมอ เช่น ปลาช่อน ตากบ่อให้แห้งประมาณ 1 สัปดาห์ จากนั้นปล่อยน้ำเข้าบ่อ แล้วปล่อยปลา ส่วนบ่อซีเมนต์ทำความสะอาดบ่อ ก่อนใส่สารปรับ สภาพน้ำ ก่อนปล่อยปลาลงเลี้ยง

การให้อาหารปลา เมื่อปล่อยปลาลงในน้ำแล้ว ให้อาหารเม็ดเล็กไประยะหนึ่ง หรือประมาณ 1 เดือน ให้ปริมาณมื่อละ 1 กิโลกรัมต่อปริมาณปลา 5,000 ตัว เลี้ยง 3 มื้อ ค่อยๆ เพิ่มปริมาณอาหาร ในแต่ละมื้อ ให้มากขึ้นตามความเหมาะสมในช่วง 2 เดือน เริ่มให้กินอาหารเม็ดปลาดุกขนาดเล็ก พิเศษ หรือดูขนาดของตัวปลา ให้เหมาะสมกับขนาดของอาหารเม็ด จากนั้นค่อยๆ เปลี่ยนขนาดของ อาหารปลา ตามความเหมาะสมของขนาดปลา ใช้อาหารปลาดุกเลี้ยงประมาณ 2 - 3 เดือน จากนั้นเข้าเดือนที่ 4-5 ก็ให้อาหารสด เช่น ไล่ปลา ไส้ไก่ ปลาเป็ด หัวไก่ มาบด แล้วผสมกับรำ ให้ปลากินแทนอาหารสำเร็จรูปเพื่อลดต้นทุนจากที่เคยเลี้ยงอาหาร 3 มื้อ ก็ลดเหลือ 2 มื้อ

เกษตรกรสามารถเลี้ยงปลาหมอร่วมกับการเลี้ยงกบในกระชัง เพราะอาหารที่ให้กับจะไม่สูญเสีย ไปไหน ปลาจะช่วยกิน ช่วยบำบัดของเสีย ช่วยทำให้กระชังกบสะอาด ในเวลา 6 เดือน ก็สามารถ จับปลาได้ กบที่เลี้ยงจะมีสุขภาพดีกระชังกบจะสะอาดไม่มีโรครบกวน

6.4.3 สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น

ชื่อ-สกุล : นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น

อาชีพ : เกษตรกร

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรดีเด่น ปี 2567
- เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติอาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงามและพรรณไม้น้ำ ปี 2563
- ประกวดปลาสวยงามรวมระยะเวลา 8 ปี (เมื่อปี 2546 – 2554) ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลและรางวัลอื่น ๆ (22 ถ้วยพระราชทานและ 18 Best in show)
- ผู้เชี่ยวชาญด้านปลากัดสวยงาม GURU BETTA AWARD ปีพ.ศ. 2560 จากประเทศมาเลเซีย

ผลงานสร้างคุณประโยชน์

นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น คิดค้นและพัฒนาสายพันธุ์ปลากัดสวยงามที่มีชื่อทางการค้าว่า “เรดดราก้อน” ได้เป็นคนแรกของโลก โดยพัฒนามาจากปลากัดดั้งเดิม (betta splendens) กับปลากัดปามหาชัย (betta mahachaiensis) โดยปลากัด red dragon มีการพัฒนาการต่อยอดตามลำดับ ดังนี้

ระยะแรก(generation 1) พัฒนาการจากปลาที่มีเกล็ดบริเวณลำตัวเงาแวววาวและมีครีบทั้งหมดเป็นสีแดง (red dragon) เปลี่ยนเป็นปลาที่มีครีบเป็นสีอื่น เช่น ครีบสีดำ (black dragon) ครีบสีเหลือง (yellow dragon) ครีบสีส้ม (orange dragon)

ระยะที่ 2 (generation 2) พัฒนารูปทรงเป็นปลากัดครีบยาวหางพระจันทร์ครึ่งดวง (half moon) ปลากัดครีบยาวสองหางคู่ (full moon)

และระยะปัจจุบัน (generation 3) ถูกต่อยอดพัฒนาสีและรูปทรง ให้มีความหลากหลาย แปลกตา แต่ก็ยังคงจุดเด่นที่มีเกล็ดเงาแวววาว

ชีวิตที่พอเพียง

นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น ดำเนินกิจกรรมการเพาะพันธุ์และเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยเริ่มจากการเลี้ยงเป็นงานอดิเรกและมีการแลกเปลี่ยนซื้อขายกันภายในกลุ่มเล็ก ๆ ของผู้เลี้ยงปลากัด แล้วได้พัฒนามาเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขนาดเล็ก ในปี 2541 ยกระดับเป็นฟาร์มขนาดกลาง ในปี 2543 ภายใต้อัฒติยวาลักษณ์ฟาร์ม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงามในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดใกล้เคียง ภายใต้อัฒติยวาลักษณ์ Betta Sakorn อีกทั้งเป็นผู้รวบรวมและส่งออกปลากัดสวยงามไปยังต่างประเทศ จากปี 2554 จนถึงปัจจุบัน

นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น ดำเนินชีวิตด้วยความเรียบง่าย ไม่เร่งรีบ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัว ไม่ทำเกินกำลังของตนเอง พออยู่ พอกินและมีเงินเก็บออม โดยยึดคติ “รู้จักพอ ก่อสุข ทุกสถาน” มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจเตรียมพร้อมรับ ผลกระทบและปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นบุคคล ตัวอย่างที่มีความขยัน มานะอดทน ใช้เวลาว่าง ในการคิดค้นพัฒนาพันธุ์ปลากัดให้มีความสวยงาม มีสีสันแปลกตาและพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและเป็น แหล่งเรียนรู้ด้านการเพาะพันธุ์และเลี้ยงปลากัด สวยงามแบบครบวงจรของจังหวัดสมุทรสาคร

การพัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม ด้วยการลดต้นทุนในการผลิตโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การใช้ใบहुกวาง ใบกล้วยใส่ในบ่อเลี้ยงเพื่อปรับสมดุลตามธรรมชาติช่วยบำบัดน้ำในบ่อเลี้ยง ไม่ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำบ่อย สภาพแวดล้อมดีปลากัดเจริญเติบโตเร็ว และนำสมุนไพรพื้นบ้านและ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (PSB) มาใช้ในการเลี้ยงปลากัดทำให้ปลาแข็งแรงเป็นการลดการใช้สารเคมี (ยาฆ่าเชื้อ) และพัฒนารูปแบบการเลี้ยงปลากัด เช่น การเลี้ยงปลากัดในขวดน้ำพลาสติกที่เหลือจากการใช้แล้วแทนการเลี้ยงในขวดแก้วแบน ทำให้ลดต้นทุนในการเลี้ยงและไม่เกิดอันตราย สะดวกต่อการทำความสะอาด ทำให้เชื้อโรคต่าง ๆ ถูกทำลาย ส่งผลให้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ปลาแข็งแรง ไม่เกิดโรค

เยาวลักษณ์ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก GAP สถานประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.3) และสถานรวบรวมสัตว์น้ำเพื่อการส่งออก (สอ.4) จากกรมประมง ได้รับการรับรองเป็นฟาร์มปลอดเชื้อ Megalocytivirus จากกองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ

และมาตรฐานฟาร์มปลาสวยงามเพื่อการส่งออกจากสถาบัน AQSIQ สามารถส่งปลากัดไปยัง ประเทศออสเตรเลีย สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น กลุ่มตะวันออกกลาง เกาหลีใต้จีน สหรัฐอเมริกา และแคนาดา มีมูลค่าการส่งออกจำนวน 17,400,000 บาท/ปีโดยมีมูลค่าการส่งออกของกลุ่มสมาชิก เครือข่ายจำนวน 338,880,000 บาท/ปีทำให้เกิดการขยายการผลิต เพิ่มการส่งออกและสร้างความร่วมมือระหว่างภูมิภาคส่งผลให้ยกระดับรายได้มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ **นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น** ยังเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ในระดับ ประเทศ ได้แก่ ประธาน สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งประเทศไทย จำกัด คณะทำงานจัดทำ “มาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย” เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกวด ปลากัดสวยงามให้เป็นที่ยอมรับของสากล คณะกรรมการวิชาการ พิจารณา มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องปลากัดไทย คณะกรรมการจัดงานวันประมงน้อมเกล้า ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน คณะผู้ตัดสินปลากัดสวยงามในงานแสดงสินค้า เกษตรแห่งชาติของ ประเทศมาเลเซีย(MAHA)

การขยายผลงาน

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นเกษตรกรผู้มีความรู้การพัฒนาสายพันธุ์และเพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม โดยใช้เยาวลักษณ์ฟาร์ม เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงปลากัดสวยงามแบบครบวงจร และเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร นักศึกษาและผู้ที่มีสนใจ รวมถึงเป็นผู้เขียนบทความ เรื่อง Betta in Thailand ในหนังสือ Ornamental Fish and Aquatic Plants Thailand directory 2015 - 2017 บทความ เรื่อง “ปลากัด” ภาควิชาภาษาอังกฤษ ในหนังสือ Thailand directory ตั้งแต่ปีค.ศ. 2013 - ปัจจุบัน และหนังสือมาตรฐานปลากัดสวยงามในประเทศไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559) ทั้งนี้ มีการถ่ายทอดผลงานผ่านสื่อที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น บทความวารสาร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ Facebook YouTube

การสร้างกลุ่ม/เครือข่าย

นายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มเครือข่ายที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติกระจายไปอย่างกว้างขวาง เช่น กลุ่มเบต้าสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีสมาชิกจำนวน 30 ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามนครปฐม (ปลาสวยงามแปลงใหญ่) มีสมาชิก จำนวน 140 ราย กลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลากัดสวยงาม จังหวัดอ่างทอง มีสมาชิก จำนวน 12 ราย สหกรณ์ปลาสวยงามแห่งสยามจำกัด มีสมาชิกจำนวน 130 คน สมาคมปลากัด มีสมาชิก จำนวน 350 คน และนายพิบูลย์ชัย ชวนชื่น เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ เรื่องแนวทางการเตรียมตัวสู่ผู้ประกอบการค้าปลาสวยงามและเรื่องธุรกิจในพื้นที่ ปลากัดเงินล้าน ให้กับนิสิตคณะประมงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เป็นวิทยากรในการสัมมนาเรื่องเกษตรกร CEO ให้กับสมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นวิทยากรอบรมหลักสูตรผู้ตัดสินปลากัดสวยงามให้กับบุคลากรภาครัฐ รวมถึงเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ให้แก่เกษตรกร ทั้งในจังหวัดสมุทรสาครและต่างจังหวัด ทั้งด้านการเลี้ยง การบริหารความเสี่ยง การตลาดออนไลน์และการถ่ายภาพ

องค์ความรู้ที่โดดเด่น

การบริหารจัดการฟาร์ม

การบริหารจัดการฟาร์มได้ดำเนินการจัดการฟาร์มตามแนวการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม (มกษ. 7426) ประกอบด้วย

1. การคัดเลือกสายพันธุ์(ผลิตพ่อแม่พันธุ์)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามให้ความสำคัญกับการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์เป็นลำดับแรก โดยมีหลักการคัดเลือก ดังนี้

- 1) โครงสร้างของปลากัดต้องตรงตามมาตรฐานของปลากัดแต่ละสายพันธุ์
- 2) สีสันทของปลา ตรงกับความต้องการของตลาด ผู้เพาะเลี้ยงต้องมีทักษะ การคิดค้นสายพันธุ์ที่มีความแปลกใหม่สีสันสวยงาม สะดุดตา
- 3) พ่อแม่พันธุ์ต้องมีความสมบูรณ์พร้อมที่จะผสมพันธุ์

ลักษณะพ่อพันธุ์ที่ดี

เพศผู้ มีลักษณะที่แข็งแรง ปราดเปรียว มีการก่อกวนที่สม่ำเสมอและมีอายุไม่น้อยกว่า 3 เดือน

ลักษณะแม่พันธุ์ที่ดี

เพศเมีย มีลักษณะที่แข็งแรง ไม่อ่อนแอ หรือผอมจนเกินไป มีขนาดเล็กกว่าปลากัดเพศผู้ แสดงความพร้อมที่จะผสมพันธุ์ โดยสังเกตได้จาก ฝักไข่มีลักษณะอวบอูม มีลายบั้งตามแนวขึ้น บริเวณข้างลำตัว ขอบเหงือก มีสีแดงขึ้นอยู่ รอบ ๆ ปลากัดที่แข็งแรงสมบูรณ์จะสามารถ ให้ลูกได้ครอกละ 300 – 1,000 ตัว ต่อครอก และสามารถกลับมาผสมพันธุ์กันได้อีกรอบใน 2 สัปดาห์ถัดไป

ขั้นตอนการเพาะพันธุ์ปลากัด

1) จัดเตรียมพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ปลากัดที่ต้องการ ใช้ปลากัดที่มีอายุตั้งแต่ 2 เดือน ในการเพาะ ดูความพร้อมและขนาดของปลาซึ่งขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และการเลี้ยง หากแม่พันธุ์มีการฟักไข่ในท้อง ก็สามารถ จับใส่ตู้หรือภาชนะสำหรับเพาะที่สำคัญคือ แม่พันธุ์ต้องตัวเล็กกว่าพ่อพันธุ์

2) ตักพ่อพันธุ์ปลากัดที่เตรียมไว้ ใส่ตู้หรือภาชนะสำหรับเพาะ หลังจากนั้นพ่อพันธุ์ ก็จะเริ่มก่อหวอด แต่ถ้าหากพ่อพันธุ์ไม่ยอมก่อหวอด เราสามารถตักหวอดของปลากัด ตัวอื่นมาใส่ไว้ในตู้หรือภาชนะก็จะช่วยได้ หรือถ้าหากพ่อพันธุ์ไม่ยอมก่อหวอดเมื่อเวลา ที่ใกล้จะผสม พ่อพันธุ์ก็จะเร่งสร้างหวอดเอง หรือถ้าหากไม่มีหวอดจริง ๆ พ่อพันธุ์ก็สามารถวางไข่ให้ลอยบนน้ำได้

3) ตักแม่พันธุ์ปลาที่เตรียมไว้ลงไปในตู้หรือภาชนะช่วงเวลาประมาณ 4 - 5 โมงเย็น พ่อพันธุ์ก็จะไล่กัดแม่พันธุ์ซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติแต่ทั้งนี้ต้องหาแม่พันธุ์ที่ ตัวขนาดเล็กกว่าพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ถึงจะยอมให้ตัวผู้รัด แต่ถ้าหากแม่พันธุ์ใหญ่กว่า ผลก็คือตัวพ่อพันธุ์จะถูกแม่พันธุ์ไล่กัดและไม่ยอมให้รัด ถ้าหากเห็นว่าแม่พันธุ์ไล่กัด พ่อพันธุ์ต้องเอาออกแล้วเปลี่ยนคู่ใหม่

4) พ่อพันธุ์ปลาจะทำการรัดแม่พันธุ์เป็นเวลานาน 4 - 5 ชั่วโมง รัดกันช่วงแรกไข่ของแม่พันธุ์จะยังไม่ออก ต้องรัดไปได้สักระยะหนึ่งไข่จึงจะออกจากท้อง พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ก็จะช่วยกันเก็บไข่ไปได้หวอด

5) เมื่อพ่อพันธุ์ปลารัดแม่พันธุ์จนเสร็จแล้ว พ่อพันธุ์ก็จะไล่กัดแม่พันธุ์และคอยไล่ไม่ให้แม่พันธุ์มา อยู่ใกล้หวอด จนแม่พันธุ์เริ่มไปอยู่มุมตู้ก็ให้ตักแม่พันธุ์ ออกโดยระวังอย่าไปโดนไข่หรือหวอดของลูกปลา

6) หลังจากเป็นไข่อีก 2 วัน จะเป็นตัวหอย หางออกมาจากหวอด ถัดจากนี้ไปอีก 2 วัน ลูกปลา จะเริ่มว่ายออกจากหวอดแล้ว จึงเริ่มให้อาหารมื้อแรก โดยให้ลูกไรแดงหรือไรจืด ใส่ลงไป ในตู้พ่อปลาจะได้กินอาหารมื้อแรกหลังจากวันรัดกันพร้อม ๆ กับลูกปลา ลูกไร เป็นอาหารที่ดีที่สุดสำหรับลูกปลา ถ้าไม่มีลูกไรให้ใช้อาหารอื่นทดแทน เช่น อาหารผง ไข่ตุ๋น ไข่แดง เต้าหู้ไข่ แต่ควรระวังเรื่องน้ำเน่าเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ลูกปลาตาย หรืออาจทำให้ลูกปลาโตช้า อัตราการรอดน้อยลง ทั้งนี้การให้อาหารมื้อแรก ต้องเริ่มเปิดออกซิเจนเบา ๆ และไว้ไกล ๆ หรือฝั่งตรงข้ามกับหวอดลูกปลา เพื่อเป็นการเพิ่มออกซิเจนในน้ำทำให้ลูกปลากินอาหารได้ดีขึ้น

7) ให้อาหารลูกปลาวันละมื้อ โดยให้พ่อพันธุ์ปลาดูแลลูกปลาในช่วง 10 - 15 วัน พ่อพันธุ์มีความสำคัญในการเลี้ยงลูกอย่างมาก ถ้าหากลูกตัวไหน อ่อนแอ หรือตกจากหวอด พ่อพันธุ์ก็จะอมลูกปลาแล้วไปพ่นไว้บนหวอด อีกทั้งพ่อพันธุ์จะคอยว่ายไล่ต้อนลูกปลาเมื่อลูกปลาวัยออกจากหวอด ถ้าหากตัวไหนอ่อนแอ พ่อพันธุ์ก็จะคอยว่ายอมลูกปลาเพื่อเป็นการรักษา

8) เมื่อครบเวลา 10 - 15 วัน ให้นำพ่อพันธุ์ออก และให้อาหารตามปกติทุกวัน ซึ่งประมาณสัปดาห์ที่ 4 ให้สังเกตน้ำ ถ้าน้ำเริ่มเน่าต้องดูดน้ำเก่าออกและใส่น้ำใหม่เต็มลงไป หรือถ้าปลาแข็งแรงตัวโตแล้วก็ใช้วิธีเปลี่ยนถ่ายน้ำทั้งหมดได้

2. การผลิตอาหาร

1) ไรแดง อาหารมีชีวิตตามธรรมชาติมีโปรตีนสูงสามารถใช้เลี้ยงปลาได้ตั้งแต่ระยะอนุบาล ถึงระยะโตเต็มวัย โดยมีที่มาจาก 2 แหล่งใหญ่ๆ ได้แก่

1.1) ไรแดงจากฟาร์มเพาะเลี้ยง มีคุณภาพดีสามารถเลือกสายพันธุ์ที่เอามาใช้กับลูกปลาในระยะต่าง ๆ ได้เหมาะสม ไม่มีตัวอ่อนของปลากินเนื้อปะปนมากับไรแดงแต่มีราคาสูงและมีค่าขนส่งจากแหล่งผลิต

1.2) ไรแดงตามธรรมชาติสามารถหาได้เองในท้องถิ่น ลดต้นทุนในการผลิตซึ่งไรแดงไม่ว่าจะมาจากแหล่งน้ำใด ก่อนใช้จะต้องนำมาล้างทำความสะอาดและแช่ต่างหับทิม ความเข้มข้น 70% เพื่อฆ่าเชื้อโรคก่อนจะนำไปใช้เป็นอาหารปลา

2) อาหารเม็ด ใช้สารร่ายอาหารธรรมชาติขาดแคลนจากสภาพอากาศโดยใช้อาหารบกชนิดเม็ดจืดเป็นพื้นฐานและนำมาผสมกับวิตามิน/สมุนไพร โดยใช้ไขมันปลาหมักเป็นสารเคลือบ เพื่อให้วิตามินจับตัวกับอาหารบก

3. การดูแลสุขภาพปลา

การดูแลสุขภาพปลาเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ปลามีการเจริญเติบโตได้ดีปลอดโรค ดำเนินการ ดังนี้

1. เลี้ยงแบบไม่หนาแน่น โดยมีสัดส่วนปลา จำนวน 150 – 200 ตัว/ตรม. และคัดเลือกปลาที่มีขนาดเล็กออกไปจากบ่อเลี้ยงเป็นคราว ๆ ไป
2. เลี้ยงอยู่ภายในโรงเรือนที่มีการจัดการที่ดีมีอุณหภูมิเหมาะสมไม่ร้อน
3. หรือหนาวและมีการถ่ายเทอากาศที่ดีให้อาหารให้พอดีกับจำนวนปลา ไม่มีเศษอาหารตกค้างที่ทำให้เกิดการสะสมของโรค
4. คอยสังเกตพฤติกรรมปลา หากพบว่าผิดปกติไม่กินอาหาร ลอยตัวขึ้นบนผิวน้ำ ให้รีบแก้ไขตามอาการ ก่อนเกิดการระบาดลุกลามของโรค

2.7 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัด

ตารางที่ 88 จำนวน ศูนย์ ศพก. แยกรายอำเภอ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรจังหวัด	ที่ตั้ง	เกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก	สินค้าหลัก
1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร	65 หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	นายศักดิ์สิทธิ์ เกาเล็ก	ไม้ผล/ ไม้ยืนต้นอื่นๆ (ไม้ผล)
2. อำเภอกะทู้แบน	18 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร	นายขวัญชัย อุทัย	ไม้ผล/ ไม้ยืนต้นอื่นๆ (ไม้ผล)
3. อำเภอบ้านแพ้ว	56/1 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	นายบุญลอย ทรัพย์มา	ไม้ผล/ ไม้ยืนต้นอื่นๆ (ไม้ผล)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

รายงานการวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตร ของเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร

เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

 พื้นที่จังหวัดทั้งหมด: 545,216 ไร่ | พื้นที่เกษตรกรรม: 232,268 ไร่ (42.60%)

 พืช: 172,755 ไร่ (74.93%) | ประมง: 40,683 ไร่ (17.52%) | นาเกลือ: 18,810 ไร่ (8.09%)

 GPP ภาคการเกษตร: 9,961 ล้านบาท (GPP รวม 440,303 ล้านบาท ณ ปี 2566)

 พืชเด่น: มะพร้าว น้ำหอม 71,730.93 ไร่ | ฝรั่ง 7,696.62 ไร่ | กล้วยไม้ 3,152 ไร่

 สัตว์น้ำเด่น: กุ้งขาวแวนนาไม 889 ฟาร์ม | ปลาสลิค 298 ฟาร์ม | กุ้งกุลาดำ 225 ฟาร์ม

 GAP รับรอง: พืช 736 ราย | ประมง 300 ราย | ปศุสัตว์ 5 ราย | เกลือ 12 ราย

ประเด็นปัญหา ด้านการทำการเกษตร (สาขาพืช)

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ปลูกพืชรวม 115,755 ไร่ สินค้าเกษตรหลัก คือ มะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้ว (71,731 ไร่) ซึ่งเป็นสินค้า GI ของจังหวัด รองลงมา คือ ฝรั่ง มะนาว ลำไย และกล้วยไม้ ขณะนี้ (มกราคม - พฤษภาคม 2569) ภาคการเกษตรด้านพืชเผชิญปัญหาวิกฤตหลายด้านพร้อมกัน โดยเฉพาะวิกฤตราคามะพร้าว น้ำหอมที่ตกต่ำรุนแรงที่สุดในรอบหลายปี

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
1	ราคามะพร้าว น้ำหอมตกต่ำ และผันผวนรุนแรง	• ผลผลิตล้นตลาด ออกสู่ตลาดมากเกินไปเกินความต้องการ • ทุนจีนเข้ามาครอบงำล้งมะพร้าว • อำนาจต่อรองของเกษตรกรต่ำ • การส่งออกชะลอตัว	• ทำให้เกษตรกรมีรายได้เกษตรกรลดลง 60-80% • เกษตรกรขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากผลผลิตมะพร้าว น้ำหอมราคาตกต่ำ • เกษตรกรบางรายผลิตสินค้าขาดทุน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิต 5-7 บาท/ลูก แต่ขายได้ 2-3 บาท/ลูก • แนวโน้มของปัญหารุนแรงขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น
2	ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร	• ค่าจ้างแรงงานแรงงานมีราคาสูง • ขาดแคลนแรงงานท้องถิ่น • คนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำการเกษตร ขาดแรงจูงใจในการทำการเกษตร • ต้องพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อบ้าน	• ต้นทุนการผลิตสูง ต้องจ้างแรงงานจากประเทศเพื่อบ้าน • ผลผลิตตกค้างไม่ได้เก็บเกี่ยว เนื่องจากขาดแคลนแรงงาน • ผลผลิตเกิดความเสียหาย เก็บเกี่ยวไม่ทันเวลา • ผลผลิตลดลง

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
			การบริหารจัดการแปลงมีข้อจำกัด
3	ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืช (หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ดั้วแรด เพี้ยแป้ง)	*** ปี 2568 จังหวัดสมุทรสาคร - พบหนอนหัวดำมะพร้าว (100 ราย/264 ไร่) - ดั้วแรดมะพร้าว (206 ราย/548 ไร่) - ไรศัตรูมะพร้าว (136 ราย/297.25 ไร่) - ดั้วงวงมะพร้าว (5 ราย/23 ไร่) - เพลี้ยแป้งลำไย - มะพร้าวผลลึบ ผลทุย - เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการการป้องกัน ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชที่เหมาะสม - สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้เกิด ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืช - การใช้สารเคมีไม่ถูกต้อง ส่งผลต่อคุณภาพ ของผลผลิต	- ผลผลิตลดลง 20-30% - ต้นทุนค่าสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชสูงขึ้น - คุณภาพผลผลิตเสียหาย
4	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ภัยแล้ง/น้ำท่วม/น้ำทะเลหนุนสูง)	- ปรากฏการณ์เอลนีโญ ลานีญา - พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สูงจาก ระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร ทำให้เกิดน้ำท่วมขังได้ง่าย	ผลผลิตผันผวนรุนแรง - ปี 2567 มะพร้าวขาดคอ 3-4 เดือน - ปี 2568 ผลผลิตล้นตลาด

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
5	ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นต่อเนื่อง (ปุ๋ย สารเคมี พลังงาน ขนส่ง)	ค่าปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืช น้ำมันเชื้อเพลิง และค่าแรงงานปรับตัวสูง และค่าขนส่งปรับสูงขึ้น เนื่องจากภาวะสงครามจะภูมิภาคตะวันออกกลาง และสถานการณ์ความไม่สงบจากจังหวัดชายแดน ประเทศไทย เช่น ขาดแคลนได้ ขาดแคลนกำพูชา และขาดแคลนเมียน มาร์)	- เกษตรกรมีกำไรลดลง - เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถดำเนินการต่อได้
6	คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน	- ขาดองค์ความรู้การดูแลรักษา และการ ป้องกันแบบองค์รวมที่เหมาะสม - การใช้ปุ๋ยไม่เหมาะสมกับค่าความเหมาะสม ของดิน - การบริหารจัดการน้ำบกพร่อง ขาดองค์ ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำ	- ผลผลิตตกเกรดมากกว่า 70% - ราคาต่ำ ไม่ผ่านมาตรฐานการส่งออก
7	พื้นที่การเกษตรถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่ อุตสาหกรรม	- การขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรม - ราคาที่ดินสูง เนื่องจากเกษตรกรขายที่ดิน	- พื้นที่เกษตรลดลงต่อเนื่อง - สูญเสียฐานการผลิตระยะยาว
8	ขาดระบบชลประทาน และระบบ บริหารจัดการน้ำที่ประสิทธิภาพ	- โครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำไม่ครอบคลุม - น้ำทะเลหนุน - ดินเค็ม	- ผลผลิตต่ำกว่าศักยภาพ - ต้นทุนสูบน้ำเพิ่มขึ้น - ผลผลิตไม่แน่นอน เสี่ยงต่อความเสียหายจากภัยแล้ง

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
	ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร	พื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตชลประทาน (225,43 ไร่) ทำให้ต้องพึ่งพาน้ำฝน	
9	ปัญหาหนี้สินเกษตรกร	- รายได้ไม่แน่นอน - ต้นทุนการผลิตสูง - ขาดการวางแผนทางการเงินที่ดี	- เกษตรกรติดกับดักหนี้สิน - ขาดทุนสำรองสำหรับลงทุน
10	เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง	- เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม - ขาดความไว้วางใจ ขาดผู้นำกลุ่ม	- อำนาจต่อรองต่ำ - ขาดประสิทธิภาพในการจัดหาปัจจัยการผลิตและการตลาด
11	ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและน้ำเค็มรุกพื้นที่ทางการเกษตร	- แหล่งน้ำธรรมชาติลดลง - การแย่งน้ำระหว่างภาคเกษตรและอุตสาหกรรม - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - น้ำทะเลหนุนสูง - ค่าความเค็มในแม่น้ำท่าจีนเพิ่มสูงขึ้น	- จำนวนผลผลิตลดลง - คุณภาพผลผลิตลดลง - ผลผลิตเกิดความเสียหาย เช่น กล้วยไม้ - บางพื้นที่ต้องซื้อน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรในราคาแพง
12	สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมดินและน้ำปนเปื้อน	- น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน - การใช้ปุ๋ย และสารเคมีสะสมต่อเนื่องในพื้นที่เกษตรกรรม - ลำคลองตันเขิน มีวัชพืชปกคลุม	- คุณภาพผลผลิตลดลง - ดินเสื่อมสภาพ - ต้นทุนการใช้ปุ๋ยเพิ่มขึ้น - สุขภาพเกษตรกรและผู้บริโภค

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		ล้าคล่องสาธารณะไม่ได้รับการขุดลอกอย่างสม่ำเสมอ	ได้รับผลกระทบ - การระบายน้ำไม่ดี - น้ำเน่าเสีย - ขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง
13	ขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิต	- ต้นทุนสูง - ขาดความรู้ - ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐในการเข้าถึงเทคโนโลยี	- ประสิทธิภาพการผลิตต่ำกว่าศักยภาพ - ต้นทุนต่อหน่วยสูง
14	ปัญหาการส่งออกสินค้าเกษตร	- ทุนต่างชาติครองตลาดส่งออก (ล้งนอมินี) - อำนาจต่อรองต่ำ - ระบบมาตรฐานสินค้าอ่อนแอ	มะพร้าว น้ำหอม มีมูลค่าการส่งออกลดลง - จาก 9,888 ล้านบาท (2566) เหลือ 6,456 ล้านบาท (2568)
15	เกษตรกรสูงอายุ ขาดผู้สืบทอดอาชีพ	- คนรุ่นใหม่ไม่สนใจสืบทอดอาชีพเกษตรกรรมเนื่องจากมีรายได้ต่ำ ละครไม่แน่นอน - เป็นงานหนัก - ภาพลักษณ์การทำงานเกษตรไม่น่าดึงดูดความสนใจ	- ขาดแรงงานในอนาคต ระยะยาว - การถ่ายทอดความรู้ขาดช่วง - ฐานเกษตรกรลดลงระยะยาว - ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสูญหาย
16	ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า	- ขาดเงินทุน - ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย - ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์แปรรูป	- จำหน่ายแบบวัตถุดิบ - มูลค่าเพิ่มต่ำ - ราคาผันผวนตามตลาด

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		• ผลผลิตเสียหาย • ขาดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิต	• สูญเสียโอกาสในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต • ผลผลิตเสียหาย
17	ขาดข้อมูลการผลิตและตลาดที่ทันสมัย การเชื่อมโยงตลาด	• ระบบข้อมูลการเกษตรไม่ครอบคลุม • เกษตรกรขาดการเข้าถึงข้อมูลตลาดดิจิทัล • ขาดความรู้การขายออนไลน์ • การสร้างแบรนด์สินค้า	• ไม่สามารถวางแผนการผลิตได้อย่างเหมาะสม • สูญเสียโอกาสตลาด
18	โครงสร้างพื้นฐาน และ ระบบโลจิสติกส์การเกษตร ไม่มีประสิทธิภาพ	• ขาดห้องเย็น • ขาดโรงคัดบรรจุ • ขาดยานพาหนะขนส่งที่เหมาะสม • ระบบเกษตรอัจฉริยะ	• สูญเสียผลผลิตระหว่างขนส่ง • ต้นทุนโลจิสติกส์สูง คุณภาพเสื่อม • เสียเปรียบในด้านคุณภาพ และประสิทธิภาพของผลผลิต
19	การเข้าถึงแหล่งทุนยาก และดอกเบี้ยสูง	• ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน • ประวัติเครดิตไม่ดี • ขาดการรับรองจากกลุ่ม	• ขาดทุนหมุนเวียนในฤดูกาลผลิต • ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ
20	ขาดระบบการรับรองมาตรฐาน GAP และออร์แกนิก	• ขั้นตอนซับซ้อน • ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต • ขาดองค์ความรู้ • เกษตรกรยังเข้าถึงการรับรองได้ไม่ทั่วถึง • ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง	• ไม่สามารถเข้าตลาด Premium และตลาดส่งออกได้ • ราคาต่ำกว่าที่ควร • สินค้าเกษตรไม่สามารถแข่งขันในตลาดคุณภาพสูงได้

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
21	ขาดการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์	- เกษตรกรยังคุ้นเคยกับการใช้สารเคมี - ขาดความรู้และการเข้าถึงช่องทางการใช้สารชีวภัณฑ์	- สารเคมีตกค้างในดิน น้ำ และผลผลิต - สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
22	ขาดแคลนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ	เมล็ดพันธุ์ต้นกล้า ปุ๋ย สารเคมี ไม่ได้มาตรฐาน หรือมีราคาสูง คุณภาพไม่สม่ำเสมอ	ผลผลิตต่ำกว่าศักยภาพ ไม่ได้มาตรฐาน ขาดความมั่นใจในการลงทุน
23	ขาดการบริหารจัดการแปลงที่ได้มาตรฐาน	- ขาดองค์ความรู้แบบองค์รวม - ใช้ความเคยชินในการปฏิบัติ - ยึดติดกับการปฏิบัติแบบเดิม	- ผลผลิตไม่มีคุณภาพ - ต้นทุนการผลิตสูง - ขาดความสม่ำเสมอของผลผลิต
24	ผลผลิตไม่เป็นไปตามความต้องการของตลาด	- ขาดการวิเคราะห์ตลาด - ผลิตตามความเคยชิน - Subply ไม่สอดคล้องกับ Demand	- เสี่ยงต่อราคตกต่ำ - สินค้าไม่มีคุณภาพ - สินค้าไม่ตรงความต้องการของตลาด
25	ขาดที่ดินทำกินที่มั่นคง	ขาดเอกสารสิทธิที่ดินทำกินที่เป็นของตนเอง	ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินได้ เนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน
26	ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง	- เกษตรกรไม่รวมกลุ่มกันผลิต - ขาดอำนาจต่อรอง - ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- เสียเปรียบด้านการตลาด - ขาดการพัฒนาาร่วมกันเป็นกลุ่ม

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
27	ขาดเทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิต	• เกษตรกรขาดความรู้ • ต้นทุนการผลิตสูง • การถ่ายทอดเทคโนโลยีไม่ทั่วถึง	• ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ • ต้นทุนสูง • ไม่สามารถแข่งขันได้
ประเด็นปัญหา ด้านการทำการประมง			

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 34,270 ไร่ สัตว์น้ำเศรษฐกิจหลักคือปลาสลิด (42%) กุ้งขาวแวนนาไม (16%) หอยแครง (14%) และกุ้งกุลาดำ (9%) โดยมีเกษตรกรประมง GAP รับรอง 300 ราย ปัจจุบันภาคประมงเผชิญปัญหาซับซ้อนและรุนแรง โดยเฉพาะการระบาดของปลาหมอหางดำ และมลพิษทางน้ำ

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
1	การระบาดของปลาหมอหางดำ ทำลายระบบนิเวศ	• นำเข้าปลาต่างถิ่น • ควบคุมไม่ได้ • แพร่พันธุ์เร็ว • กินอาหารทุกชนิด	• ระบบนิเวศเสียหาย • สัตว์น้ำพื้นเมืองลดลง ส่งผลกระทบรุนแรง ใน 19 จังหวัด รวมถึงจังหวัดสมุทรสาคร
2	ทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลลดลง	• การทำประมงเกินขนาด • ทำลายแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และ • มลพิษทางทะเล	• รายได้ชาวประมงลดลง • ต้องออกเรือไกลขึ้น • ต้นทุนน้ำมันสูงขึ้น
3	ราคาน้ำมันสูงส่งผลต้นทุนประมงเพิ่ม	• ราคาน้ำมันผันผวน • เรือประมงใช้น้ำมันมาก	• ต้นทุนเพิ่มขึ้น 30-50% • กำไรลดลง

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		ขาดพลังงานทางเลือก	ชาวประมงบางส่วนหยุดทำประมง
4	น้ำเสียจากอุตสาหกรรมปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติ	- โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ปล่อยน้ำเสีย - ระบบบำบัดน้ำเสียไม่เพียงพอ	- สัตว์น้ำตาย - คุณภาพสัตว์น้ำลดลง - ผู้บริโภคกังวลความปลอดภัย
5	โรคระบาดในฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	- ความหนาแน่นสูง - ไม่มีระบบชีวনিরภัย - คุณภาพน้ำเสื่อม - ขาดการจัดการที่ดี	- สัตว์น้ำตาย - คุณภาพสัตว์น้ำลดลง - ผลผลิตเสียหาย 20-50% - ต้นทุนยารักษาโรค และการรักษาสูง
6	กฎระเบียบการประมงเข้มงวด (IUU Fishing)	- นโยบาย EU-IUU - ปัญหาแรงงานบังคับในภาคประมง - กฎหมายประมงใหม่	- ต้นทุนปฏิบัติตามกฎระเบียบสูง - ชาวประมงบางส่วนถูกจำกัดพื้นที่ทำประมง
7	ขาดแรงงานประมงและต้นทุนแรงงานสูง	- แรงงานไทยไม่นิยมทำประมง - ต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าว - ค่าแรงสูงขึ้น	- ต้นทุนแรงงานเพิ่มขึ้น - ปัญหาการจ้างแรงงานผิดกฎหมาย
8	ระบบตลาดสัตว์น้ำไม่เป็นธรรม	- พ่อค้าคนกลางกดราคา - เกษตรกรขาดข้อมูลราคาตลาด - ไม่มีตลาดกลาง	- เกษตรกรได้รับราคาต่ำกว่าที่ควร - ความเหลื่อมล้ำรายได้สูง

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
9	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกระทบ ประมง	- อุณหภูมิน้ำทะเลสูงขึ้น - รูปแบบกระแสน้ำเปลี่ยน - พายุรุนแรงขึ้น	- สัตว์น้ำอพยพเปลี่ยนพื้นที่ - ผลผลิตผันผวน - เรือประมงเสี่ยงอันตราย
10	ขาดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงที่ทันสมัย	- ต้นทุนการลงทุนสูง - ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี - ขาดการสนับสนุน	- ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ต่ำ - อัตราการเติบโตช้า - อัตราการตายสูง
11	ปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่เพาะเลี้ยง เสื่อมโทรม	- น้ำเสียจากฟาร์มข้างเคียง - น้ำเสียจากชุมชน - น้ำเสียจากอุตสาหกรรม - การหมุนเวียนน้ำไม่เพียงพอ - ดินปนเปื้อน	- กุ้งและปลาตายจำนวนมาก - ต้นทุนการบริหารจัดการน้ำสูง
12	ขาดการรับรองมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ	- กระบวนการรับรองซับซ้อน - ต้นทุนสูง - ขาดการอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสม	ไม่สามารถเข้าตลาดส่งออกกระดังสูง ราคาต่ำกว่าที่ควร
13	ระบบโลจิสติกส์สัตว์น้ำไม่เพียงพอ	- ขาดห้องเย็น - ขาดยานพาหนะขนส่งที่เหมาะสม - ท่าเรือประมงไม่เพียงพอ	- สูญเสียสัตว์น้ำหลังการจับ - คุณภาพลดลง - ราคาต่ำลง
14	หนี้สินจากการลงทุนเพาะเลี้ยง	- ต้นทุนลงทุนสูง - โรคระบาดทำให้ขาดทุน	เกษตรกรประมงติดกับดักหนี้สิน บางรายต้องเลิกกิจการ

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		การกู้ยืมเพื่อลงทุนไม่ได้ผลตามเป้า	
15	การใช้สารเคมีและยาปฏิชีวนะเกินขนาด	ขาดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง	- สารตกค้างในสัตว์น้ำ - ตลาดส่งออกปฏิเสธสินค้าที่พบสารตกค้าง - ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในสินค้าประมง
16	พื้นที่ชายฝั่ง และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำลดลง	- การถมทะเล การรุกรานพื้นที่ชายฝั่งทะเล ส่งผลให้พื้นที่ชายฝั่ง และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำลดลง - การพัฒนาชายฝั่งเพื่อกิจกรรมอื่นทำให้เกิดมลพิษทำลายป่าชายเลน	- แหล่งวางไข่และอนุบาลสัตว์น้ำลดลง - ทรัพยากรประมงชายฝั่งลดลงระยะยาว
17	ขาดระบบประกันภัยความเสียหายสำหรับประมง	- ไม่มีผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่เหมาะสม - ต้นทุนเบี้ยสูง	เกษตรกรไม่มีความคุ้มครองเมื่อเกิดความเสียหาย ทำให้ฟื้นตัวช้า
18	ปัญหาแรงงานบังคับในภาคประมง	- ขาดการตรวจสอบ - การจ้างแรงงานผิดกฎหมาย - นายหน้าแรงงานทุจริต	- ถูกตรวจสอบจากนานาชาติ - ตลาดส่งออกถูกจำกัด - ภาพลักษณ์ประมงไทยเสีย
19	ขาดการวิจัย และพัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำชนิดใหม่ ๆ	- งบประมาณวิจัยน้อย - สถาบันวิจัยมีจำกัด - ขาดความร่วมมือภาครัฐ - เอกชน	- ผลผลิตต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง - ไม่มีพันธุ์ที่ตรงตามความต้องการตลาด

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
20	การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อลงทุนต่ำ	- ขาดหลักทรัพย์ - ประวัติการชำระหนี้ไม่ดี - สถาบันการเงินมีเงื่อนไขเข้มงวด	- ไม่สามารถลงทุนปรับปรุงฟาร์ม อุปกรณ์ลำสมัย - ผลผลิตไม่เติบโต
21	ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำที่ได้มาตรฐาน	ขาดการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	สัตว์น้ำอ่อนแอ ป่วยง่าย ไม่กินอาหาร และตายเป็นจำนวนมาก
22	ระบบนิเวศวิทยาชายฝั่งเสื่อมโทรม	- มีการทำการประมงเกินขนาด - ทำลายป่าชายเลน - การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	- สัตว์น้ำธรรมชาติลดลง - พื้นที่อนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนถูกทำลาย - สภาพแวดล้อมไม่สมดุล
23	ขาดการพัฒนาตลาดกลาง และการเชื่อมโยงตลาด	- ต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง - ขาดการเชื่อมโยงกับร้านอาหาร โรงแรม ห้างค้าปลีก	- ราคาขายไม่เป็นธรรม - ขาดอำนาจต่อรอง - กำไรถูกกดทับ
24	ขาดการแปรรูปและการสร้างมูลค่าเพิ่ม	- การแปรรูปสัตว์น้ำขั้นต้นยังมีไม่มาก - พอ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้หลากหลาย	มูลค่าสินค้าไม่สูง ไม่สามารถเจาะตลาดคุณภาพได้
25	ขาดการรับรองมาตรฐานฟาร์มและสินค้า (GAP, GMP, HACCP)	- ฟาร์มส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐาน - ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณและองค์ความรู้	- ไม่สามารถส่งออกไปตลาดคุณภาพสูงได้ - ขาดความเชื่อมั่น

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
26	ขาดการบริหารจัดการฟาร์มโดยใช้เทคโนโลยี	- ยังใช้ระบบการเลี้ยงแบบเดิมๆ - ขาดเซนเซอร์วัดค่าคุณภาพน้ำระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ	- การจัดการไม่มีประสิทธิภาพ - ใช้แรงงานคนในการดูแลมากเกินไป
27	ขาดการวางแผนการผลิตเชิงพาณิชย์แบบมืออาชีพ	- เกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตตามประสบการณ์ - ไม่มีการวิเคราะห์ตลาด ต้นทุน และผลตอบแทน	- ผลผลิตล้นตลาดหรือขาดตลาด - ขาดทุน - ขาดสภาพคล่อง
28	ขาดแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำสำหรับปรับปรุงฟาร์ม	- เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงสินเชื่อยาก - เงื่อนไขยุ่งยาก - ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	- ฟาร์มขาดการพัฒนา - ขาดนวัตกรรม - ผลิตภาพต่ำ
29	ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรประมงที่เข้มแข็ง	- เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงแบบแยกตัว - ขาดการรวมกลุ่ม - ขาดการเรียนรู้ร่วมกัน	- เสียเปรียบด้านการตลาด - ขาดอำนาจต่อรอง - ซื้อวัตถุดิบแพง
30	ขาดการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง	- ไม่มีการวางแผนรับมือกับโรคระบาด - ภัยแล้ง - น้ำเค็มรุก - ราคาตกต่ำ	- ประสบปัญหาซ้ำซาก - ไม่มีทางออก - ขาดทุนเรื้อรัง

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
31	ขาดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านประมง (Homestay, อุทยาน, เส้นทาง)	ไม่มีการบริหารจัดการเชื่อมโยงกับ สหกรณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	- ขาดรายได้เสริม - ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย - เสียโอกาสในการพัฒนา
32	ขาดการจัดการองค์ความรู้เรื่องพันธุ์สัตว์น้ำ	- พ่อแม่พันธุ์อ่อนแอ - มีโรคประจำพันธุ์ - ลูกพันธุ์ไม่แข็งแรง โตช้า	- ผลผลิตต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง ไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศ ได้
33	น้ำมันเชื้อเพลิงราคาสูง	- ราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง - ขาดการอุดหนุนจากภาครัฐ	- ชาวประมงไม่กล้าออกทะเล - ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ - ขาดรายได้
34	ต้นทุนอาหารสัตว์น้ำสูง	วัตถุดิบอาหารสัตว์น้ำมีราคาสูง	- ต้นทุนการเลี้ยงเพิ่มขึ้น - กำไรลดลง - ความสามารถในการแข่งขันลดลง
35	ขาดแคลนลูกพันธุ์สัตว์น้ำคุณภาพดี	- ระบบผลิตลูกพันธุ์ไม่เพียงพอ - การควบคุมคุณภาพไม่เข้มงวด	- อัตราการรอดต่ำ - ผลผลิตไม่แน่นอน - ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น
36	ราคาผลผลิตผันผวน จากการควบคุมของพ่อค้า คนกลาง	- เกษตรกรขาดอำนาจต่อรอง - ระบบการตลาดไม่โปร่งใส	- รายได้ไม่แน่นอน - ไม่สามารถวางแผนการผลิตระยะยาวได้

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
37	ขาดการรับรองมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (GAP มกษ.7436)	- ขั้นตอนการขอรับรองซับซ้อน - เกษตรกรขาดความรู้และทุน	- สินค้าไม่สามารถส่งออกหรือเข้าสู่ตลาด - พรีเอียมได้
38	การขาดระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)	ขาดเทคโนโลยีและระบบจัดการข้อมูล	- ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น - สินค้าไม่สามารถแข่งขันในตลาดคุณภาพสูง
39	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- อุณหภูมิน้ำเปลี่ยนแปลง - ระดับความเค็มไม่คงที่	- สัตว์น้ำเครียด - อัตราการเจริญเติบโตลดลง - ความเสี่ยงโรคเพิ่มขึ้น
40	การขาดแคลนแรงงานมีทักษะในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	- เยาวชนไม่สนใจอาชีพประมง - การฝึกอบรมไม่เพียงพอ	- การจัดการฟาร์มไม่มีประสิทธิภาพ - ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ
41	การเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับพัฒนาฟาร์มจำกัด	- เกษตรกรขาดหลักทรัพย์ ค้ำประกัน - ขั้นตอนสินเชื่อซับซ้อน	- ไม่สามารถลงทุนปรับปรุงฟาร์ม - นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้
42	ขาดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มสมัยใหม่	- เกษตรกรขาดความรู้ - ทุนลงทุนสูง - การสนับสนุนจากรัฐไม่เพียงพอ	- ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ - ต้นทุนสูง - ไม่สามารถแข่งขันได้
43	ระบบโลจิสติกส์และห้องเย็นไม่เพียงพอ	- โครงสร้างพื้นฐานไม่ครอบคลุม - การลงทุนภาคเอกชนจำกัด	- สัตว์น้ำเสียหายระหว่างขนส่ง - คุณภาพลดลง ราคาตก

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
44	การแข่งขันจากสินค้านำเข้าราคาถูก	• สัตว์น้ำจากประเทศเพื่อนบ้านมีต้นทุนต่ำกว่า	• ราคาผลผลิตในประเทศถูกกดดัน • เกษตรกรขายได้ราคาต่ำ
45	ขาดข้อมูลข่าวสารด้านราคาและความต้องการตลาด	• ระบบข้อมูลไม่ทันสมัย • การสื่อสารไม่ทั่วถึง	• เกษตรกรตัดสินใจผลิตไม่สอดคล้องกับตลาด ขายได้ในราคาต่ำ
46	การรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอ่อนแอ	• ขาดผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ • การบริหารจัดการกลุ่มไม่มีประสิทธิภาพ	• ไม่มีอำนาจต่อรองราคา • ไม่สามารถรวมซื้อปัจจัยการผลิตในราคาถูก
47	ข้อจำกัดด้านพื้นที่เพาะเลี้ยงจากการขยายตัวของเมือง	• การแข่งขันการใช้ที่ดินระหว่างเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม	• พื้นที่เพาะเลี้ยงลดลง • ต้นทุนค่าเช่าที่สูงขึ้น
48	การขาดระบบประกันภัยสัตว์น้ำ	• นโยบายรัฐไม่ครอบคลุม เกษตรกรไม่เข้าใจระบบประกัน	• เกษตรกรแบกรับความเสี่ยงทั้งหมด • ขาดความมั่นคงในอาชีพ
48	ผลกระทบจากสารเคมีและยาปฏิชีวนะตกค้าง	• การใช้ยาไม่ถูกต้อง การขาดระบบตรวจสอบ	• สินค้าไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย • ไม่สามารถส่งออกได้
49	ขาดความรู้ด้านการจัดการสุขภาพสัตว์น้ำ	• การฝึกอบรมไม่ต่อเนื่อง • เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการ	• การป้องกันและรักษาโรคไม่มีประสิทธิภาพ ผลผลิตเสียหาย

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
50	การขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ	ขาดทุนลงทุนในโรงงานแปรรูป ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี	- ขายสัตว์น้ำสดในราคาต่ำ - ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้
51	ขาดการรับรองมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (GAP มกษ.7436)	ขั้นตอนการขอรับรองซับซ้อน เกษตรกรขาดความรู้และทุน	- สินค้าไม่สามารถส่งออกหรือเข้าสู่ตลาด - พรีเมียไม่ได้
52	การขาดระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)	ขาดเทคโนโลยีและระบบจัดการข้อมูล	- ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น - สินค้าไม่สามารถแข่งขันในตลาดคุณภาพสูง
53	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- อุณหภูมิน้ำเปลี่ยนแปลง - ระดับความเค็มไม่คงที่	- สัตว์น้ำเครียด - อัตราการเจริญเติบโตลดลง ความเสี่ยงโรคเพิ่มขึ้น
54	การขาดแคลนแรงงานมีทักษะในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	- เยาวชนไม่สนใจอาชีพประมง - การฝึกอบรมไม่เพียงพอ	การจัดการฟาร์มไม่มีประสิทธิภาพ ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ

ประเด็นปัญหา ด้านการทำการปศุสัตว์

จังหวัดสมุทรสาครมีการเลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิด ทั้งโคเนื้อ แพะ สัตว์ปีก และสุกร ปัจจุบันมีเกษตรกรปศุสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เพียง 5 ราย พื้นที่ 18.155 ไร่ สะท้อนให้เห็นว่าภาคปศุสัตว์ยังต้องการการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานอย่างมาก

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
1	ต้นทุนอาหารสัตว์สูงขึ้นต่อเนื่อง	- ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์โลกผันผวน - ค่าขนส่งสูง	- กำไรลดลง - บางรายขาดทุน - ต้นทุนคิดเป็น 60-70% ของต้นทุนรวม
2	โรคระบาดในสัตว์ปีก (โรคไข้หวัดนก)	การเคลื่อนย้ายสัตว์ ขาดระบบชีวনিরภัย	- การสูญเสียฝูงสัตว์ทั้งหมด - ผลผลิตหยุดชะงัก - ต้นทุนป้องกันสูง
3	โรค ในโค-กระบือ (ปากและเท้าเปื่อย, โรคล้มปี-สกิน, โรคคอบวม)	- ขาดวัคซีนที่เพียงพอ - การเคลื่อนย้ายสัตว์ขาดการตรวจสอบ	- โค-กระบือตาย - ผลผลิตเนื้อและนมลดลง - ห้ามส่งออก
4	ขาดแคลนพื้นที่เลี้ยงสัตว์เพียงพอ	การขยายตัวของชุมชน อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย ทำให้มีพื้นที่จำกัด	- การขยายฝูงสัตว์ทำได้ยาก - ต้นทุนที่ดินสูง
5	ราคาผลผลิตปศุสัตว์ไม่มีเสถียรภาพ	- ผลผลิตล้นตลาดในบางช่วง เช่น ไก่ - การนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ต่างประเทศ	- รายได้เกษตรกรผันผวน - วางแผนการผลิตยาก

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
6	ขาดแรงงานปศุสัตว์ที่มีทักษะเฉพาะ	• คนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำอาชีพด้านการปศุสัตว์ • แรงงานต่างด้าวมีราคาสูง • ขาดการฝึกอบรม	• ประสิทธิภาพการดูแลสัตว์ต่ำ • โรคระบาดควบคุมยาก
7	ปัญหาของเสียและกลิ่นจากฟาร์มปศุสัตว์	• ระบบจัดการมูลสัตว์ไม่ดี • ฟาร์มอยู่ใกล้ชุมชน • กฎหมายสิ่งแวดล้อมเข้มงวด	• ขัดแย้งกับชุมชน • ถูกร้องเรียน • ต้นทุนจัดการสิ่งแวดล้อมสูง
8	ขาดการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM/GAP	• ขั้นตอนยุ่งยาก • ต้นทุนปรับปรุงสูง • ขาดการสนับสนุนทางเทคนิค	• ไม่สามารถเข้าตลาดสูงได้ • ราคาต่ำกว่าที่ควร
9	น้ำเสียจากฟาร์มปนเปื้อนแหล่งน้ำชุมชน	• ระบบบำบัดน้ำเสียไม่เพียงพอ • ฟาร์มขนาดเล็กไม่มีงบ	• มลพิษแหล่งน้ำ • กระทบการเกษตรรอบข้าง • ปัญหาสาธารณสุข
10	ขาดระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าปศุสัตว์	• ขาดระบบข้อมูลติดตาม • ไม่มีการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ	• เมื่อเกิดโรคระบาดควบคุมได้ยาก • ตลาดส่งออกไม่ยอมรับ
11	ขาดโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานในพื้นที่	• โรงฆ่าสัตว์เก่าและไม่เพียงพอ • การลงทุนต้องใช้งบสูง	• ต้นทุนขนส่งสัตว์ไปโรงฆ่าสัตว์นอกพื้นที่สูง • คุณภาพเนื้อลดลง
12	ปัญหาการใช้ยาปฏิชีวนะในปศุสัตว์	• ขาดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง	• สารตกค้างในเนื้อสัตว์

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		• ต้องการป้องกันโรคอย่างรวดเร็ว	• ตลาดส่งออกปฏิเสธ • ปัญหาการดื้อยา
13	ขาดตลาดรองรับผลผลิตปศุสัตว์ในพื้นที่	• ตลาดปศุสัตว์ในพื้นที่จำกัด • ต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลางจากนอกพื้นที่	• ราคาถูกกดโดยคนกลาง • ต้นทุนขนส่งสูง
14	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกระทบปศุสัตว์	• อุณหภูมิสูงขึ้น ความชื้นสูง ทำให้สัตว์เครียด โรคระบาดง่ายขึ้น	• ผลผลิตนม เนื้อ และไข่ลดลง สัตว์ป่วยบ่อยขึ้น
15	เกษตรกรปศุสัตว์ขาดองค์ความรู้ด้านสุขภาพสัตว์	• ขาดการฝึกอบรม • สัตวแพทย์ในพื้นที่ไม่เพียงพอ • ข้อมูลเข้าถึงยาก	• ป้องกันโรคได้ไม่ดี • สูญเสียสัตว์สูงกว่าที่ควร • ใช้จ่ายผิดประเภท
16	ปัญหาหนี้สินจากการลงทุนปศุสัตว์	• ลงทุนสูง • รายได้ไม่สม่ำเสมอ • โรคระบาดทำให้ขาดทุน	• เกษตรกรติดกับดักหนี้ • ไม่สามารถขยายกิจการได้
17	ระบบประกันภัยปศุสัตว์ไม่เพียงพอ	• ผลิตภัณฑ์ประกันภัยสำหรับปศุสัตว์มีน้อย • เบี้ยประกันมีราคาสูง	• เกษตรกรไม่มีความคุ้มครอง • เมื่อโรคระบาดสูญเสียทั้งหมด
18	ขาดศูนย์บริการสัตวแพทย์เคลื่อนที่	• สัตวแพทย์ภาครัฐไม่เพียงพอ • งบประมาณจำกัด	• เข้าถึงบริการยาก • รักษาโรคช้า • การสูญเสียสัตว์สูงขึ้น

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
19	ขาดการส่งเสริมการรวมกลุ่มปศุสัตว์	• เกษตรกรทำงานเดี่ยว • ขาดความไว้วางใจ • ขาดผู้นำ	• ต้นทุนสูง • อำนาจต่อรองต่ำ • ไม่สามารถเข้าถึงตลาดระดับสูง
20	ขาดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ในพื้นที่	• ขาดเงินทุน • ขาดเทคโนโลยีการแปรรูป • ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์แปรรูป	• ขายเป็นวัตถุดิบ ทำให้มูลค่าเพิ่มต่ำ รายได้จำกัด

ประเด็นปัญหา ด้านการทำนาเกลือทะเล

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่นาเกลือ 18, 810 ไร่ ปัจจุบันกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เป็นแหล่งผลิตเกลือที่สำคัญของประเทศไทย ปัจจุบันมีเกษตรกรนาเกลือที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพียง 12 ราย พื้นที่ 56 ไร่ ปัญหาราคาเกลือตกต่ำ และการสูญหายของอาชีพนาเกลือ เป็นวิกฤตเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยทันที

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
1	ราคาเกลือทะเลตกต่ำอย่างรุนแรง	• ผลผลิตล้นตลาด • เกลื่อนำเข้าต่างประเทศราคาถูก • ไม่มีมาตรการรัฐแทรกแซง	• เกษตรกรขาดทุน • ต้นทุน 800 - 900 บาท/ตัน • ราคาตลาดต่ำกว่า
2	คุณภาพเกลือทะเลไม่ได้มาตรฐาน (เกลือดำ)	• กระบวนการผลิตแบบดั้งเดิม • ดินปนเปื้อนในผลผลิต • ขาดเทคโนโลยีการผลิต	• ราคาต่ำ • ไม่ผ่านมาตรฐานอุตสาหกรรม • ตลาดจำกัด
3	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กระทบการผลิต	• ฝนตกในช่วงฤดูทำเกลือ • อุณหภูมิและความชื้นไม่เอื้ออำนวย	• ผลผลิตลดลง 30-50% • บางปีไม่ได้เก็บเกี่ยว • ทำให้รายได้หายไปทั้งปี
4	พื้นที่นาเกลือถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่อื่น	• ราคาที่ดินสูง • ชาวนาเกลือขายที่ดิน	• พื้นที่นาเกลือลดลงต่อเนื่อง • สูญเสียอาชีพ และวัฒนธรรมดั้งเดิม

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		การขยายตัวของชุมชนและอุตสาหกรรม	
5	เกษตรกรนาเกลือสูงอายุ ขาดทายาท	- คนรุ่นใหม่ไม่สืบทอด - รายได้ต่ำ - งานหนัก ไม่น่าดึงดูด	- อาชีพนาเกลือกำลังสูญหาย - ขาดแรงงานในอนาคต
6	น้ำทะเลปนเปื้อน และเกิดมลพิษ	- น้ำเสียจากโรงงานและชุมชน - มลพิษชายฝั่ง	- คุณภาพเกลือลดลง - มีสารปนเปื้อน - ไม่ปลอดภัยสำหรับอุปโภคบริโภค
7	ขาดเทคโนโลยีการผลิตเกลือที่ทันสมัย	- ต้นทุนการลงทุนสูง - ขาดการสนับสนุน - เกษตรกรใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม	- ผลผลิตต่อไร่ต่ำ - คุณภาพไม่สม่ำเสมอ - ต้นทุนต่อหน่วยสูง
8	ขาดการรับรองมาตรฐานเกลือทะเล	- ขั้นตอนรับรองซับซ้อน - ขาดองค์ความรู้ด้านการรับรองมาตรฐาน	ไม่สามารถขายในตลาดระดับสูง (เกลือสปา เกลือพรีเมียม)
9	ปัญหาด้านที่ดินในนิคมสหกรณ์	- กรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ชัดเจน - ปัญหาข้อพิพาทที่ดินในนิคมสหกรณ์ โคกขาม	เกษตรกรไม่มีความมั่นคงในการใช้ที่ดิน ลงทุนพัฒนาได้ยาก
10	ขาดตลาดรองรับเกลือคุณภาพสูง	ตลาดเกลือพรีเมียมในประเทศ	ไม่สามารถยกระดับราคาผลิตภัณฑ์

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
		ยังแคบ ขาดการเชื่อมโยงกับตลาดต่างประเทศ	ได้ (ขายเป็นเกลี้อย่าง)
11	ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นไม่สอดคล้องกับราคา	ค่าแรงงาน ค่าน้ำมัน ค่าบำรุงรักษาเพิ่มขึ้น แต่ราคาเกลือไม่เพิ่ม	ขาดทุนทุกปี เกษตรกรท้อแท้ เลิกประกอบอาชีพ
12	ขาดการแปรรูปเกลือเพิ่มมูลค่า	- ขาดเงินทุน - ขาดเทคโนโลยีการแปรรูป - ขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์	จำหน่ายเป็นวัตถุดิบราคาต่ำ ไม่ได้ประโยชน์จากมูลค่าเพิ่ม
13	ขาดระบบชลประทานที่เหมาะสมสำหรับนาเกลือ	- โครงสร้างพื้นฐานไม่รองรับนาเกลือ - น้ำทะเลเข้าไม่ถึงในบางพื้นที่	- ผลผลิตต่ำ - ต้นทุนสูบน้ำสูง - ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำได้
14	ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของชาวนาเกลือ	- เกษตรกรกระจัดกระจาย - ขาดผู้นำ - ขาดความไว้วางใจ	- อำนาจต่อรองต่ำ - ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเพียงพอ
15	ภาพลักษณ์และการส่งเสริมการตลาดเกลือทะเลไทยต่ำ	- ขาดการส่งเสริมการตลาดเชิงรุก - การสื่อสารคุณค่าผลิตภัณฑ์ไม่ดี	- ผู้บริโภคไม่ทราบคุณค่าเกลือทะเลไทย - ยอดขายต่ำ

ที่	ประเด็นปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ/แนวโน้ม
16	ขาดความรู้ด้านสุขภาพและโภชนาการของเกลือ	ขาดการวิจัยและสื่อสารองค์ความรู้	- ไม่สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพได้ - ตลาด Wellness ไม่เติบโต
17	ปัญหาหนี้สินของชาวนาเกลือ	- รายได้ไม่เพียงพอ - ผลผลิตขาดทุน - ต้องกู้ยืมเพื่อดำรงชีพ	- ชาวนาเกลือติดกับดักหนี้ - ต้องขายที่ดินชำระหนี้
18	ขาดนวัตกรรมการผลิตเกลือสมัยใหม่	- ขาดงบวิจัย - สถาบันวิจัยเฉพาะทางน้อย - ขาดความร่วมมือ	- ผลผลิตไม่เพิ่ม - คุณภาพไม่พัฒนา - ไม่สามารถแข่งขันกับเกลื่อนำเข้าได้
19	ขาดระบบประกันรายได้สำหรับชาวนาเกลือ	ไม่มีนโยบายประกันรายได้เฉพาะสำหรับนาเกลือ	- ความเสี่ยงสูง - เกษตรกรไม่มีความมั่นคงด้านรายได้
20	ขาดการส่งเสริมเกลือทะเลเป็นสินค้า GI ระดับโลก	- ขาดการผลักดันเชิงนโยบาย - ขาดการพัฒนาแบรนด์	- ไม่ได้ประโยชน์จากมรดกภูมิปัญญา - คู่แข่งต่างประเทศแข่งขันมาตรฐานเกลือไทย

รายงานการวิเคราะห์ความต้องการ และข้อเสนอแนะ
ด้านการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร
เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าเกษตรกรมีความต้องการการสนับสนุนในหลายด้าน เพื่อยกระดับรายได้ ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยสามารถจัดกลุ่มความต้องการได้เป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านองค์ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยี
1.1 การอบรมการปรับปรุงพันธุ์พืช สัตว์น้ำ และสัตว์เลี้ยงให้ได้คุณภาพสูง 1.2 การฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming, IoT, Drone) 1.3 การส่งเสริมความรู้การผลิตเกษตรปลอดภัย GAP และเกษตรอินทรีย์ 1.4 การฝึกอบรมการบริหารจัดการฟาร์มเชิงธุรกิจและการทำบัญชีฟาร์ม 1.5 การถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรเพิ่มมูลค่า 1.6 การอบรมการตลาดออนไลน์และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับเกษตรกร 1.7 ต้องการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การจัดการโรคพืชและสัตว์น้ำ การแปรรูป การรักษาสินแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง 1.8 ต้องการศูนย์เรียนรู้การเกษตรประจำชุมชน เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1.9 ต้องการการสนับสนุนการเรียนรู้แบบเกษตรกรต้นแบบ (Best Practice) 1.10 ต้องการการถ่ายทอดองค์ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านนาเกลือทะเล

2. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- 2.1 การสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ทดแทนแรงงาน
- 2.2 ต้องการระบบติดตามและเฝ้าระวังโรคแมลงผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2.3 ต้องการระบบให้น้ำอัตโนมัติและการจัดการดิน (Precision Farming)
- 2.4 ต้องการเทคโนโลยีผ้าใบปูนาเกลือเพื่อยกระดับคุณภาพผลผลิต
- 2.5 ต้องการแอปพลิเคชันให้ข้อมูลราคาสินค้าเกษตรแบบ Real-time
- 2.6 ต้องการระบบคัดแยกและบรรจุภัณฑ์ผลผลิตอัตโนมัติ
- 2.7 ต้องการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูป (Smart Farming)
- 2.8 ต้องการสนับสนุนอุปกรณ์และแอปพลิเคชันที่เหมาะสม เช่น การดูแลนาเกลือ การจัดการฟาร์ม
- 2.9 ต้องการส่งเสริมเครื่องจักรกลการเกษตรและนวัตกรรมการแปรรูปเพื่อลดการพึ่งพาแรงงาน
- 2.10 ต้องการงานวิจัยที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้และนำไปใช้ได้จริง

3. ด้านเงินทุนและการเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

- 3.1 ต้องการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรรายย่อยโดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์
- 3.2 ต้องการกองทุนพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัดสำหรับสนับสนุนการลงทุน
- 3.3 ต้องการระบบประกันรายได้เกษตรกรครอบคลุมทุกสาขา
- 3.4 ต้องการกองทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเกษตรเกษตรระดับจังหวัด
- 3.5 ต้องการเงินอุดหนุนต้นทุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย สารชีวภัณฑ์ พลังงาน)
- 3.6 ต้องการการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร
- 3.7 ต้องการแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิตคุณภาพสูงในราคาถูกลง
- 3.8 ต้องการสนับสนุนกองทุนหรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกร
- 3.9 ต้องการแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำสำหรับการประกอบอาชีพและการต่อยอดธุรกิจ

4. ด้านการพัฒนาตลาดและการเชื่อมโยง

- 4.1 ต้องการตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร พร้อมห้องเย็น และโรงคัดบรรจุ
- 4.2 ต้องการการเชื่อมโยงกับห้างสรรพสินค้า (Modern Trade) ซูเปอร์มาร์เก็ต และโรงแรม
- 4.3 ต้องการแพลตฟอร์มออนไลน์รวมสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร
- 4.4 ต้องการพัฒนาแบรนด์สินค้าเกษตรจังหวัดให้เป็นที่รู้จัก
- 4.5 ต้องการการเชื่อมโยงตลาดส่งออกโดยตรง ลดการพึ่งพาคนกลาง
- 4.6 ต้องการส่งเสริมตลาดเกษตรกรในเมือง (Farmers Market) เพื่อเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง
- 4.7 ต้องการสร้างแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตร หรือตลาดกลางรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นธรรม
- 4.8 ต้องการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและบริหารจัดการการจำหน่ายร่วมกัน
- 4.9 ต้องการอบรมด้านการตลาด การขายออนไลน์ และการบริหารจัดการการตลาด
- 4.10 ต้องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ตลาดนำการผลิต)
- 4.11 ต้องการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อลดความเสียหาย
- 4.12 ต้องการประชาสัมพันธ์และสร้างอัตลักษณ์สินค้า (Storytelling, Branding)
- 4.13 ต้องการส่งเสริมการขายออนไลน์และ E-commerce
- 4.14 ต้องการสร้างลังกลางหรือตัวแทนรับซื้อในราคาที่เป็นธรรม
- 4.15 ต้องการพัฒนาระบบประกันราคาสินค้าเกษตรหรือการประกันรายได้
- 4.16 ด้านการพัฒนามาตรฐานสินค้าและการแปรรูป
- 4.17 ต้องการสนับสนุนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น GAP, GMP, GI, ออ.
- 4.18 ต้องการส่งเสริมศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชน
- 4.19 ต้องการพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า (Traceability)
- 4.20 ต้องการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

5. ด้านการพัฒนามาตรฐานและการรับรองสินค้า

- 5.1 ต้องการการบริการรับรองมาตรฐาน GAP ออร์แกนิก และ GI แบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ลดขั้นตอนและต้นทุนการขอรับรองมาตรฐาน
- 5.2 ต้องการการส่งเสริมการผลิตเกลือทะเลสมุทรสาครให้ได้รับรองมาตรฐานระดับสากล
- 5.3 ต้องการพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสินค้าเกษตรทุกสาขา
- 5.4 ต้องการการรับรองสินค้าประมงตามมาตรฐานสำหรับการทำ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ASC (Aquaculture Stewardship Council) และมาตรฐานสำหรับการประมงธรรมชาติ (จับจากทะเลหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ) MSC (Marine Stewardship Council)

6. ด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

- 6.1 ต้องการศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชน (มะพร้าว ปลาสลิด เกลือ กุ้ง)
- 6.2 ต้องการการสนับสนุนบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6.3 ต้องการพัฒนาสูตรและผลิตภัณฑ์ใหม่จากวัตถุดิบการเกษตรในพื้นที่
- 6.4 ต้องการการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารขนาดใหญ่ในพื้นที่
- 6.5 ต้องการการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์เกษตร

7. ด้านการบริหารจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อม

- 7.1 ต้องการการพัฒนาระบบชลประทานและการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรครอบคลุมทั่วถึง
- 7.2 ต้องการการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำเกษตร
- 7.3 ต้องการฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่งและป่าชายเลน
- 7.4 ต้องการส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและลดการสูญเสีย
- 7.5 ต้องการพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้งสำหรับพื้นที่เกษตร

8. ด้านการรวมกลุ่มและสหกรณ์

- 8.1 ต้องการการเสริมสร้างความเข้มแข็งสหกรณ์การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน
- 8.2 ต้องการการส่งเสริมระบบแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มอำนาจต่อรอง
- 8.3 ต้องการการพัฒนาผู้นำกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่
- 8.4 ต้องการการสร้างเครือข่ายเกษตรกรระหว่างสาขาการผลิต
- 8.5 ต้องการการส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรอย่างมืออาชีพ 7.5 ต้องการพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำท่วมและภัยแล้งสำหรับพื้นที่เกษตร

9. ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ

- 9.1 ต้องการมาตรการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย
- 9.2 ต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์การเกษตร (ถนน ท่าเรือ ห้องเย็น)
- 9.3 ต้องการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) สำหรับเกษตรกร
- 9.4 ต้องการกฎหมายคุ้มครองเกษตรกรจากการผูกขาดและการกีดราคา
- 9.5 ต้องการโครงการพัฒนาทักษะและอาชีพทางเลือกสำหรับเกษตรกร
- 9.6 ต้องการระบบข้อมูลเกษตรกรดิจิทัลที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงาน
- 9.7 ต้องการจัดหาถังกลางหรือตัวแทนรับซื้อในราคาที่เป็นธรรม
- 9.8 ต้องการการสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร (วิสาหกิจชุมชน, สหกรณ์, กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่)
- 9.9 ต้องการพัฒนาผู้นำเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร
- 9.10 ต้องการสนับสนุนการจัดสรรที่ดินทำกินอย่างถูกกฎหมาย
- 9.11 ต้องการสนับสนุนคลังสินค้า/ยุ้งฉาง/ห้องเย็น สำหรับเก็บผลผลิต
- 9.12 ต้องการสร้างหน่วยงานกลางเพื่อประสานงานระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 9.13 ต้องการจัดหาถังกลางหรือตัวแทนรับซื้อในราคาที่เป็นธรรม

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

การวิเคราะห์ จุดแข็ง ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
S1	สินค้าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความโดดเด่นสูง	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	มะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้วเป็นสินค้าอัตลักษณ์ที่ได้รับการ รับรอง GI และเป็นพืชหลักของจังหวัด จึงมีจุดขายที่ต่างจากสินค้าเกษตรทั่วไป / ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลาสดแห้งบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาครต่างมีรสชาติ วิธีผลิต และเรื่องเล่าเฉพาะพื้นที่ที่ใช้สร้างมูลค่าเพิ่มได้
S2	มีท่าเรือใกล้กรุงเทพฯ ปริมาณพล และโครงข่ายโลจิสติกส์สำคัญ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	สมุทรสาครตั้งอยู่ติดกรุงเทพมหานครและเป็นพื้นที่ปริมาณพล จึงเข้าถึงตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ได้รวดเร็ว / ถนนพระราม 2 เส้นทางเชื่อมต่อท่าเรือ สนามบิน และตลาดกลาง ช่วยลดเวลาและต้นทุนขนส่งสินค้าเกษตรสดที่เน่าเสียง่าย
S3	ฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปขนาดใหญ่รองรับวัตถุดิบในพื้นที่	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	สมุทรสาครเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารทะเลและอาหารแปรรูปที่สำคัญของประเทศ / โรงงานแปรรูปอาหารทะเลใช้สัตว์น้ำและเกลือเป็นวัตถุดิบโดยตรง ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างประมงกับนาเกลือ
S4	ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพพื้นที่เหมาะสมกับสินค้าเฉพาะถิ่น	พืช, ประมง, เกลือทะเล, ปศุสัตว์บางระบบ	พื้นที่สวนบ้านแพ้วและพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนมีความเหมาะสมต่อพืชสวนเขตร้อน เช่น มะพร้าว ฝรั่ง มะนาว และลำไย / พื้นที่ชายฝั่งและน้ำกร่อยเหมาะต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมงพื้นบ้าน และระบบนิเวศป่าชายเลน
S5	มีระบบมาตรฐาน GAP แปลงใหญ่ และกลุ่มเกษตรกรเป็นฐานการพัฒนา	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ทั้ง 4 สินค้ามีฐานการพัฒนาในรูปแบบมาตรฐาน GAP แปลงใหญ่ หรือกลุ่มเกษตรกรแล้วในระดับหนึ่ง / ภาคพืชมีเกษตรกร GAP และแปลงใหญ่หลายชนิดพืช ทำให้มีต้นแบบการผลิตปลอดภัย

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
S6	สินค้าเกษตรมีความหลากหลายและช่วยกระจายความเสี่ยงรายได้	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกษตรทะเล	จังหวัดไม่ได้พึ่งสินค้าเดียว แต่มีพืชสวน ประมง ปศุสัตว์ และเกษตรทะเลที่สร้างรายได้ต่างฤดูกาล / ภาคพืชมีมะพร้าว ฝรั่ง มะนาว กล้วยไม้ ลำไย และพืชสวนอื่น ๆ ที่ตลาดต้องการ
S7	เกษตรกรและแรงงานมีทักษะเฉพาะทางที่สะสมจากประสบการณ์จริง	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกษตรทะเล	เกษตรกรสวนบ้านแพ้วมีทักษะด้านการคัดพันธุ์ ดูแลสวน และเก็บเกี่ยวพืชสวนคุณภาพสูง / ชุมชนประมงมีความรู้เรื่องฤดูกาล สภาพน้ำ การจับ การเพาะเลี้ยง และการแปรรูปเบื้องต้น
S8	มีตลาดรองรับทั้งในพื้นที่ กรุงเทพฯ และต่างประเทศ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกษตรทะเล	ตลาดภายในจังหวัดและกรุงเทพฯ รองรับสินค้าเกษตรสดและแปรรูปที่ต้องการความสดและคุณภาพสูง / มะพร้าวน้ำหอม กล้วยไม้ และสินค้า GI มีโอกาสเข้าสู่ตลาดส่งออกและตลาดพรีเมียม
S9	มีหน่วยงานสนับสนุน วิจัย และบริการภาครัฐในพื้นที่หรือใกล้เคียงพื้นที่	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกษตรทะเล	จังหวัดมีสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นกลไกหลัก / ภาคประมงมีศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาครสนับสนุนองค์ความรู้
S10	มีศักยภาพต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและกิจกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกษตรทะเล	มะพร้าวน้ำหอมสามารถต่อยอดเป็นเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สุขภาพ และสินค้าของฝากพรีเมียม / สัตว์น้ำสามารถแปรรูปเป็นอาหารพร้อมรับประทาน อาหารทะเลพรีเมียม และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากของเหลือ

การวิเคราะห์ จุดอ่อน ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
W1	พื้นที่เกษตรจำกัด แปรผิวย่อย และแรงกดดันจากราคาที่ดินสูง	พืช, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล, ประมงชายฝั่ง	พื้นที่เกษตรของจังหวัดมีส่วนจำกัดเมื่อเทียบกับฐานอุตสาหกรรมและเมืองที่ขยายตัวต่อเนื่อง / พื้นที่สวน นาเกลือ และฟาร์มปศุสัตว์มีแรงจูงใจถูกเปลี่ยนเป็นโรงงาน ที่อยู่อาศัย หรือกิจการอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดินสูงกว่า
W2	เกษตรกรสูงวัย ขาดทายาท และขาดแคลนแรงงานทักษะ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	หลายอาชีพเกษตรในสมุทรสาครเป็นงานหนัก รายได้ผันผวน และแข่งขันกับงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้สม่ำเสมอ / คนรุ่นใหม่จำนวนมากจึงเลือกทำงานในโรงงาน ภาคบริการ หรืออาชีพอื่นแทนการสืบทอดเกษตร
W3	มาตรฐานสินค้าและระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	แม้ทุกกลุ่มสินค้ามีฐานมาตรฐานแล้ว แต่จำนวนเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การผลิตทั้งหมด / ภาคพืชยังมีพื้นที่จำนวนมากที่ไม่ได้รับ GAP หรือมาตรฐานปลอดภัยระดับสูง
W4	ต้นทุนการผลิตสูงจากค่าแรง ที่ดิน พลังงาน และปัจจัยการผลิต	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	สมุทรสาครเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมและปริมณฑล ทำให้ค่าแรงและต้นทุนที่ดินสูงกว่าพื้นที่เกษตรทั่วไป / พืชสวนมีต้นทุนแรงงาน บำรุง สารชีวภัณฑ์หรือสารเคมี และการจัดการสวนสูงขึ้น
W5	การใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรมยังไม่ทั่วถึง	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	เกษตรกรจำนวนมากยังผลิตด้วยวิธีดั้งเดิมและใช้เทคโนโลยีเพียงบางส่วน / พืชสวนยังต้องการระบบน้ำอัจฉริยะ การจัดการศัตรูพืชแม่นยำ และการบันทึกข้อมูลฟาร์ม
W6	การตลาดยังพึ่งพาคนกลาง แปรพันธ์ท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็ง	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	เกษตรกรหลายกลุ่มยังขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้มีอำนาจต่อรองต่ำและรับรู้ราคาตลาดไม่ครบถ้วน / สินค้าอัตลักษณ์หลายชนิดยังไม่ได้พัฒนาแบรนด์ จังหวัดหรือแบรนด์กลุ่มที่ผู้บริโภคจดจำได้ชัด

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
W7	การแปรรูประดับชุมชน บรรจุภัณฑ์ และการเพิ่มมูลค่า ยังจำกัด	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	แม้จังหวัดมีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ แต่การแปรรูประดับเกษตรกรและชุมชนยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร / พืชสวนจำนวนมากยังขายสด ทำให้เสี่ยงต่อราคาตกและการสูญเสียหลังเก็บเกี่ยว
W8	มลพิษ น้ำเสีย ของเสีย และการจัดการสิ่งแวดล้อมยังเป็นข้อจำกัด	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	ความเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมทำให้แหล่งน้ำ ดิน และพื้นที่ชายฝั่งมีความเสี่ยงต่อมลพิษมากกว่าพื้นที่เกษตรทั่วไป / พืชสวนอาจได้รับผลจากคุณภาพน้ำและการสะสมสารเคมีในดิน
W9	โรค ศัตรูพืช และโรคสัตว์ยังเป็นความเสี่ยงต่อผลผลิต	พืช, ประมง, ปศุสัตว์	พืชสวนสำคัญ เช่น มะพร้าว น้ำหอม มีความเสี่ยงจากหนอนหัวดำและศัตรูพืชอื่นที่ทำให้ผลผลิตเสียหายรวดเร็ว / ฟาร์มกุ้งและสัตว์น้ำมีความเสี่ยงจากโรคระบาด เช่น EMS และโรคสัตว์น้ำอุบัติใหม่
W10	ระบบข้อมูล วิจัย สินเชื่อ และประกันภัยยังไม่เพียงพอ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	ข้อมูลการผลิต ราคา ต้นทุน มาตรฐาน และความเสี่ยงยังถูกจัดเก็บแยกตามหน่วยงาน ทำให้มองภาพรวมจังหวัดได้ไม่ครบ / การขาดฐานข้อมูลกลางทำให้การวางแผนโครงการและติดตามผลทำได้ยาก

การวิเคราะห์ โอกาส ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
O1	ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย สุขภาพ อินทรีย์ และธรรมชาติมีแนวโน้มเติบโต	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับอาหารปลอดภัย สุขภาพ และแหล่งผลิตที่น่าเชื่อถือมากขึ้น / มะพร้าวน้ำหอม ผลไม้ และสินค้าเกษตรปลอดภัยสามารถเชื่อมกับกระแสสุขภาพและ Functional Food ได้
O2	การใช้ GI อัตลักษณ์จังหวัด และ Soft Power ยกระดับราคา	พืช, ประมง, เกลือทะเล, ปศุสัตว์ บางชนิด	มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้วมี GI แล้ว จึงเป็นต้นแบบการสร้างมูลค่าจากแหล่งผลิต / ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลาสลิดแห้งบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาครมีศักยภาพสร้างการรับรู้เชิงพื้นที่
O3	E-commerce การขายตรง และระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัลเปิดตลาดใหม่	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	แพลตฟอร์มออนไลน์ทำให้เกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงมากขึ้น / สินค้าเฉพาะถิ่น เช่น มะพร้าวน้ำหอม ปลาสลิด เกลือพรีเมียม และผลิตภัณฑ์แปรรูป เหมาะกับการขายออนไลน์
O4	เทคโนโลยี Smart Farming, Aquaculture 4.0, IoT และ AI ช่วยเพิ่มผลิตภาพ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ต้นทุนเทคโนโลยีการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกษตรกรรายกลางและกลุ่มแปลงใหญ่เข้าถึงได้มากขึ้น / พืชสวนสามารถใช้ระบบน้ำแม่นยำ เซนเซอร์ ความชื้น โดรน และข้อมูลสภาพอากาศเพื่อเพิ่มผลผลิต
O5	BCG Economy, Circular Economy และ Carbon Credit สร้างมูลค่าใหม่	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	แนวทาง BCG สนับสนุนการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า ลดของเสีย และสร้างรายได้จากเศรษฐกิจสีเขียว / เศษพืชจากสวนมะพร้าวและผลไม้สามารถทำปุ๋ย วัสดุปลูก หรืออาหารสัตว์ได้

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
O6	การเชื่อมกับอุตสาหกรรมอาหาร HoReCa และ ตลาดพรีเมียม	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ตลาดโรงแรม ร้านอาหาร และ Catering ในกรุงเทพฯ ต้องการวัตถุดิบคุณภาพสูง และมีเรื่องราว / มะพร้าวน้ำหอม ผลไม้ และกล้วยไม้สามารถเข้าสู่ตลาดของฝาก โรงแรม และร้านอาหารสุขภาพ
O7	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประมง และวัฒนธรรมนา เกลือสร้างรายได้เสริม	พืช, ประมง, ปศุสัตว์บางกิจกรรม , เกลือทะเล	สมุทรสาครอยู่ใกล้กรุงเทพฯ จึงเหมาะกับการท่องเที่ยวระยะสั้นแบบวันเดียวหรือ สองวันหนึ่งคืน / สวนมะพร้าวและสวนผลไม้บ้านแพ้วสามารถพัฒนาเป็นเส้นทาง เรียนรู้และชิมสินค้าในสวน
O8	FTA, RCEP และตลาดต่างประเทศเปิดพื้นที่ให้สินค้า เฉพาะถิ่น	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตะวันออกกลาง และอาเซียนยังมีความต้องการสินค้า อาหารและเกษตรคุณภาพจากไทย / มะพร้าวน้ำหอมและกล้วยไม้เป็นสินค้าที่มี ฐานตลาดส่งออกและภาพลักษณ์ดี
O9	การพัฒนา Young Smart Farmer และความร่วมมือ กับสถาบันวิจัย	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	การดึงคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตรเป็นโอกาสสำคัญในการแก้ปัญหาเกษตรกรสูงวัย / Young Smart Farmer สามารถนำเทคโนโลยี การตลาดออนไลน์ และการ ออกแบบผลิตภัณฑ์เข้ามาเสริมภูมิปัญญาเดิม
O10	พลังงานทดแทน นโยบายรัฐ และระบบประกันภัยช่วย ลดความเสี่ยง	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	พลังงานทดแทน เช่น โซลาร์ สามารถลดต้นทุนไฟฟ้าในฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และระบบสูบน้ำได้ / เครื่องจักรร่วมในแปลงใหญ่ช่วยลดภาระค่าแรงและ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การวิเคราะห์ ภัยคุกคาม ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
T1	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ น้ำท่วม ฝนผิดปกติ และน้ำทะเลหนุน	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	สภาพอากาศแปรปรวนส่งผลกระทบต่อรอบการผลิตของพืชสวน สัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และนาเกลือพร้อมกัน / ฝนผิดปกติทำให้นาเกลือเสียหายโดยตรง เพราะการผลิตต้องอาศัยแดดและอากาศแห้งต่อเนื่อง
T2	การแข่งขันจากสินค้านำเข้าและประเทศต้นทุนต่ำ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล	สินค้าเกษตรของสมุทรสาครมีต้นทุนสูง จึงเสี่ยงต่อการแข่งขันกับสินค้าจากประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่า / ประมงไทยแข่งขันกับเวียดนาม อินเดีย เอกวาดอร์ และอินโดนีเซียในตลาดสัตว์น้ำและกุ้ง
T3	กฎระเบียบการค้า มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม และสุขอนามัยเข้มงวดขึ้น	ประมง, ปศุสัตว์, พืช, เกื้อทะเล	ตลาดส่งออกให้ความสำคัญกับมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร แรงงาน สิ่งแวดล้อม และความโปร่งใสเพิ่มขึ้น / ประมงได้รับผลโดยตรงจากกฎ IUU Fishing มาตรฐานแรงงาน และระบบตรวจสอบย้อนกลับสัตว์น้ำ
T4	โรคระบาดและศัตรูพืช/สัตว์มีแนวโน้มรุนแรงและเคลื่อนที่เร็วขึ้น	พืช, ประมง, ปศุสัตว์	การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการเคลื่อนย้ายสินค้าเพิ่มโอกาสเกิดโรคและศัตรูชนิดใหม่ / พืชสวนเสี่ยงจากหนอนหัวดำมะพร้าว โรคพืช และแมลงศัตรูที่กระทบผลผลิตและคุณภาพ
T5	การขยายตัวของเมือง อุตสาหกรรม และโครงสร้างพื้นฐานทำให้ฐานการผลิตหดตัว	พืช, ปศุสัตว์, เกื้อทะเล, ประมง ชายฝั่ง	การเติบโตของโรงงาน ที่อยู่อาศัย และโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มแรงกดดันต่อพื้นที่เกษตร / พื้นที่ที่เคยเป็นสวน นาเกลือ หรือฟาร์มอาจถูกเปลี่ยนการใช้ประโยชน์เมื่อราคาที่ดินสูงขึ้น

รหัส	ประเด็น	สินค้าที่เกี่ยวข้อง	สาระสำคัญที่ใช้วิเคราะห์
T6	ราคาสินค้าเกษตรผันผวนและภาวะเศรษฐกิจอาจลดกำลังซื้อ	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	สินค้าเกษตรจำนวนมากขึ้นกับฤดูกาล อุปทานตลาด และการสั่งซื้อของผู้ประกอบการ / มะพร้าว ผลไม้ สัตว์น้ำ และเกลืออาจราคาตกเมื่อผลผลิตออกมากหรือมีสินค้านำเข้าเพิ่ม
T7	มลพิษอุตสาหกรรม ขยะทะเล และความเสื่อมโทรมระบบนิเวศกระทบความปลอดภัยอาหาร	พืช, ประมง, เกลือทะเล, ปศุสัตว์	ฐานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เพิ่มความเสี่ยงน้ำเสียและสารปนเปื้อนในแหล่งน้ำเกษตร / พืชสวนอาจกระทบจากน้ำไม่เหมาะสมและการปนเปื้อนในดินหรือแหล่งน้ำ
T8	ความผันผวนของพลังงาน ค่าไฟ อาหารสัตว์ และปัจจัยการผลิต	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	ราคาพลังงานมีผลต่อประมงทะเล ระบบสูบน้ำ ระบบทำความเย็น และการขนส่งสินค้าเกษตร / ค่าไฟฟ้ากระทบฟาร์มสัตว์น้ำและปศุสัตว์ที่ใช้ระบบ Intensive หรือระบบควบคุมสภาพแวดล้อม
T9	การสูญหายของภูมิปัญญา อัตลักษณ์ และความเสี่ยงสินค้าปลอมแปลง	พืช, ประมง, เกลือทะเล, ปศุสัตว์พื้นถิ่น	สินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดพึ่งพาภูมิปัญญาการผลิตและชื่อเสียงแหล่งผลิตอย่างมาก / เมื่อเกษตรกรสูงวัยและคนรุ่นใหม่ไม่สืบทอด ความรู้เฉพาะพื้นที่อาจหายไป
T10	อำนาจตลาดของรายใหญ่ คนกลาง และโครงสร้างห่วงโซ่ที่เกษตรกรต้องรองรับได้น้อย	พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล	เกษตรกรรายย่อยมีขนาดการผลิตเล็ก จึงมักต้องพึ่งพาคนกลางหรือผู้ซื้อรายใหญ่ในการระบายผลผลิต / ภาคประมงและปศุสัตว์มีบริษัทใหญ่และโรงงานแปรรูปที่มีอำนาจต่อรองสูงในห่วงโซ่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 – 2575

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
S1	สินค้าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความโดดเด่นสูง (พืช, ประมง, ปศุสัตว์, เกลือทะเล)	มะพร้าว น้ำหอม บ้านแพ้ว เป็นสินค้าอัตลักษณ์ที่ได้รับการรับรอง GI และเป็นพืชหลักของจังหวัด จึงมีจุดขายที่ต่างจากสินค้าเกษตรทั่วไป ลำไย พวงทอง บ้านแพ้ว ปลาสด บ้านแพ้ว และ เกลือทะเลสมุทรสาคร ต่างมีรสชาติ วิธีผลิต และ เรื่องเล่าเฉพาะพื้นที่ที่ใช้สร้างมูลค่าเพิ่มได้ ภูมิปัญญาการทำสวน การตากปลาสด การทำนาเกลือ และการเลี้ยงสัตว์พื้นถิ่น เกิดจากการสั่งสมความรู้หลายรุ่น เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ความรู้ท้องถิ่นช่วยให้เกษตรกรเลือกพันธุ์ เลือก ฤดูกาล และจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ได้ดีกว่าการผลิตแบบทั่วไป สินค้าอัตลักษณ์ยังช่วย สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ซื้อ เพราะผู้บริโภคสามารถเชื่อมโยงสินค้าเข้ากับแหล่งผลิตและชื่อเสียงของจังหวัด เมื่อรวมสินค้า 4 กลุ่มเข้าด้วยกัน จังหวัดสามารถเล่าเรื่อง “เกษตรชายฝั่ง-สวน-อาหารทะเล-นาเกลือ” ได้ครบห่วงโซ่ การมีอัตลักษณ์ชัดเจนทำให้แข่งขันด้านคุณค่าได้มากกว่าการแข่งขันด้านราคาเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ประเด็นนี้จึงควรรวมจากหลายรายการเดิม ได้แก่ GI, ภูมิปัญญา, ประวัติชุมชน, รสชาติ และ สินค้าเฉพาะถิ่น ให้เป็นจุดแข็งเดียว การยกระดับควรต่อยอดด้วยตราสินค้า เรื่องราวแหล่งผลิต และ มาตรฐานรับรอง เพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ หากบริหารจัดการดี สินค้าอัตลักษณ์จะเป็นฐานสำคัญของตลาดพรีเมียมและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัด
S2	ท่าเลใกล้กรุงเทพฯ ปริมาณ และโครงข่ายโลจิสติกส์สำคัญ	สมุทรสาครตั้งอยู่ติดกรุงเทพมหานครและเป็นพื้นที่ปริมาณท่า จึงเข้าถึงตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ ได้รวดเร็ว ถนนพระราม 2 เส้นทางเชื่อมท่าเรือ สนามบิน และตลาดกลาง ช่วยลดเวลาและต้นทุนขนส่ง สินค้าเกษตรสดที่เน่าเสียง่าย สินค้าเกษตรทั้งมะพร้าว ผลไม้ สัตว์น้ำ เนื้อสัตว์ และเกลือ สามารถเข้าสู่ ตลาดกรุงเทพฯ ร้านอาหาร โรงแรม และโรงงานแปรรูปได้ในระยะสั้น

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ความใกล้ชิดตลาดทำให้จังหวัดมีข้อได้เปรียบด้านความสด คุณภาพ และความยืดหยุ่นในการส่งมอบ โลจิสติกส์ที่ดีช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถจัดการคำสั่งซื้อขนาดเล็กและขนาดใหญ่ได้พร้อมกัน ประเด็นนี้ซ้ำในไฟล์ทุกสินค้า จึงควรรวมเป็นจุดแข็งหลักด้านพื้นที่และการเชื่อมโยงตลาด ทำเลดังกล่าวยังเอื้อต่อการทดลองตลาดสินค้าแปรรูปหรือพรีเมียมก่อนขยายไปต่างประเทศ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ สำหรับประมงและปศุสัตว์ ระบบขนส่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการรักษาคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร สำหรับพืชและเกลือ ทำเลช่วยเชื่อมผลผลิตสด วัตถุดิบ และสินค้าแปรรูปเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารในจังหวัด จุดแข็งนี้ควรถูกใช้เป็นเหตุผลในการออกแบบศูนย์กระจายสินค้าและช่องทางขายตรงระดับจังหวัด
S3	ฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปขนาดใหญ่รองรับวัตถุดิบในพื้นที่	สมุทรสาครเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารทะเลและอาหารแปรรูปที่สำคัญของประเทศ โรงงานแปรรูปอาหารทะเลใช้สัตว์น้ำและเกลือเป็นวัตถุดิบโดยตรง ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างประมงกับนาเกลือ ภาคพืชและปศุสัตว์สามารถเชื่อมต่อกับอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สุขภาพ และอาหารพรีเมียมได้ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า การมีผู้ซื้อขนาดใหญ่ในพื้นที่ช่วยลดความเสี่ยงตลาดและเพิ่มโอกาสทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า อุตสาหกรรมแปรรูปยังช่วยรองรับผลผลิตส่วนเกินในช่วงฤดูกลด ลดปัญหาราคาตกเมื่อผลผลิตออกพร้อมกัน ฐานโรงงานในจังหวัดมีประสบการณ์ด้านมาตรฐานสากล เช่น GMP, HACCP และระบบคุณภาพอาหาร ความเชี่ยวชาญดังกล่าวสามารถถ่ายทอดสู่กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับมาตรฐานได้ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ประเด็นนี้เป็นจุดแข็งร่วมของประมง เกลือ พืช และปศุสัตว์ จึงควรรวมเป็นห่วงโซ่คุณค่าอาหารจังหวัด การพัฒนาความเชื่อมโยงวัตถุดิบท้องถิ่นกับโรงงานที่ต้องการคุณภาพเฉพาะและการตรวจสอบ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ย้อนกลับ ถ้าจัดระบบได้ดี สมุทรสาครจะเป็นทั้งแหล่งผลิตวัตถุดิบและฐานแปรรูปมูลค่าสูงในพื้นที่เดียวกัน
S4	ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพพื้นที่เหมาะสมกับสินค้าเฉพาะถิ่น	พื้นที่สวนบ้านแพ้วและพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนมีความเหมาะสมต่อพืชสวนเขตร้อน เช่น มะพร้าว ฝรั่ง มะนาว และลำไย พื้นที่ชายฝั่งและน้ำกร่อยเหมาะต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมงพื้นบ้าน และระบบนิเวศป่าชายเลน แนวชายฝั่งกันอ่าวไทยและน้ำทะเลมีความสำคัญต่อการผลิตเกลือทะเลที่มีคุณสมบัติเฉพาะ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกษตรผสมผสานระหว่างสวนกับปศุสัตว์สามารถใช้มูลสัตว์และเศษพืชหมุนเวียนในระบบได้ ความเหมาะสมของพื้นที่ช่วยลดต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่และทำให้ผลผลิตมีคุณภาพสม่ำเสมอ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมทำให้สินค้าเชื่อมโยงกับแนวคิด BCG และการผลิตยั่งยืนได้ ประเด็นเดิมในไฟล์ต่าง ๆ กล่าวถึงดิน น้ำ ชายฝั่ง นาเกลือ และระบบนิเวศแยกกัน จึงควรรวมเป็นฐานทรัพยากรการผลิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ อย่างไรก็ตาม จุดแข็งนี้ต้องอาศัยการบริหารจัดการน้ำ มลพิษ และระบบนิเวศไม่ให้เสื่อมโทรม ข้อมูล Agri-Map และข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสามารถใช้สนับสนุนการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมรายสินค้า การวางแผนควรใช้ฐานทรัพยากรเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่ขยายการผลิตโดยไม่คำนึงถึงขีดความสามารถของพื้นที่
S5	มีระบบมาตรฐาน GAP แปลงใหญ่ และกลุ่มเกษตรกรเป็นฐานการพัฒนา	สินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร มีฐานการพัฒนาในรูปแบบมาตรฐาน GAP แปลงใหญ่ หรือกลุ่มเกษตรกรแล้วในระดับหนึ่ง ภาคพืชมีเกษตรกร GAP และแปลงใหญ่หลายชนิดพืช ทำให้มีต้นแบบการผลิตปลอดภัย ภาคประมงมีผู้ผ่านมาตรฐาน GAP จำนวนมากเมื่อเทียบกับกลุ่มสินค้าอื่น และมีแปลงใหญ่กุ้ง ปลาสลิด และปลากระพง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ภาคเกลือมีมาตรฐาน มกษ. 9055-2562 เป็นกรอบเฉพาะสำหรับการทำนาเกลือทะเล ภาคปศุสัตว์แม้มีฐาน GAP ไม่มาก แต่มีแปลงใหญ่แพะและโคนเนื้อเป็นจุดเริ่มต้นของการรวมกลุ่ม ระบบแปลงใหญ่ช่วยลดต้นทุน เพิ่มอำนาจต่อรอง และทำให้

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		หน่วยงานรัฐถ่ายทอดเทคโนโลยีได้มีประสิทธิภาพ มาตรฐานและกลุ่มเกษตรกรเป็นเงื่อนไขสำคัญของตลาดสมัยใหม่ ตลาดส่งออก และตลาดพรีเมียม ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร จึงควรรวมเป็นจุดแข็งด้าน “โครงสร้างสถาบันเกษตรกรและมาตรฐาน” การพัฒนาต่อควรเพิ่มสัดส่วนสมาชิกที่ผ่านมาตรฐานและเชื่อมโยงข้อมูลมาตรฐานกับระบบตรวจสอบย้อนกลับ หากเชื่อมโยงกับตลาดเฉพาะ จะทำให้มาตรฐานไม่ใช่เพียงเอกสารรับรอง แต่กลายเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นจริง
S6	สินค้าเกษตรมีความหลากหลายและช่วยกระจายความเสี่ยงรายได้	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า จังหวัดไม่ได้พึ่งสินค้าเดียว แต่มีพืชสวน ประมง ปศุสัตว์ และเกลือทะเลที่สร้างรายได้ต่างฤดูกาล ภาคพืชมีมะพร้าว ฝรั่ง มะนาว ถั่วลิสง ลำไย และพืชสวนอื่น ๆ ที่ตลาดต้องการ ภาคประมงมีทั้งกุ้ง ปลาสด ปลากระพง หอยแมลงภู่ และประมงทะเล จึงมีความหลากหลายสูง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ภาคปศุสัตว์มีแพะ โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์เฉพาะตลาดที่สามารถเสริมรายได้ครัวเรือน เกลือทะเลผลิตได้หลายเกรด เช่น เกลือขาว เกลือกลาง และเกลือดำ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมต่างกัน ความหลากหลายช่วยลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งตกต่ำหรือเกิดโรคระบาดเฉพาะสินค้า เมื่อออกแบบยุทธศาสตร์ควรมองสินค้าเหล่านี้เป็นระบบเกษตรจังหวัด ไม่ใช่แยกส่วนตามหน่วยงาน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การเชื่อมระหว่างสินค้า เช่น สวน-ปศุสัตว์-ประมง-เกลือ ช่วยสร้างโมเดลหมุนเวียนทรัพยากรได้ ความหลากหลายยังเปิดทางให้พัฒนาชุดสินค้าแพ็คเกจสำหรับตลาดท่องเที่ยวและตลาดของฝาก จุดแข็งนี้ควรถูกใช้เป็นฐานของแผนพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าและการบริหารความเสี่ยงรายได้เกษตรกร
S7	เกษตรกรและแรงงานมีทักษะเฉพาะทางที่สะสมจากประสบการณ์จริง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า เกษตรกรสวนบ้านแพ้วมีทักษะด้านการคัดพันธุ์ ดูแลสวน และเก็บเกี่ยวพืชสวนคุณภาพสูง ชุมชนประมงมีความรู้เรื่องฤดูกาล สภาพน้ำ การจับ การเพาะเลี้ยง

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		และการแปรรูปเบื้องต้น ชาวนาเกลือมีความชำนาญในการจัดการน้ำ การดูแลดิน และการแบ่งเกรดเกลือ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกษตรกรปศุสัตว์มีความรู้ด้านการจัดการฝูงสัตว์ อาหารสัตว์ และสุขภาพสัตว์เบื้องต้น แรงงานในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลของจังหวัดมีทักษะเฉพาะที่เป็นทุนมนุษย์สำคัญ ทักษะเหล่านี้ช่วยลดความผิดพลาดในการผลิตและรักษาคุณภาพของสินค้าเฉพาะถิ่น ประเด็นนี้ควรรวมรายการเดิมที่กล่าวถึงภูมิปัญญา ประสบการณ์แรงงาน และทักษะเกษตรกรไว้ด้วยกัน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การพัฒนาต้องไม่แทนที่ภูมิปัญญาด้วยเทคโนโลยีทั้งหมด แต่ควรนำเทคโนโลยีไปเสริมความรู้เดิม หากถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ได้ จะลดความเสี่ยงการสูญหายขององค์ความรู้ท้องถิ่น ควรพัฒนาเป็นหลักสูตรระยะสั้น ศูนย์เรียนรู้ และคู่มือมาตรฐานรายสินค้าเพื่อรักษาความรู้ในพื้นที่ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกษตรกรปศุสัตว์มีความรู้ด้านการจัดการฝูงสัตว์ อาหารสัตว์ และสุขภาพสัตว์เบื้องต้น แรงงานในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลของจังหวัดมีทักษะเฉพาะที่เป็นทุนมนุษย์สำคัญ ทักษะเหล่านี้ช่วยลดความผิดพลาดในการผลิตและรักษาคุณภาพของสินค้าเฉพาะถิ่น ประเด็นนี้ควรรวมรายการเดิมที่กล่าวถึงภูมิปัญญา ประสบการณ์แรงงาน และทักษะเกษตรกรไว้ด้วยกัน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การพัฒนาต้องไม่แทนที่ภูมิปัญญาด้วยเทคโนโลยีทั้งหมด แต่ควรนำเทคโนโลยีไปเสริมความรู้เดิม หากถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ได้ จะลดความเสี่ยงการสูญหายขององค์ความรู้ท้องถิ่น ควรพัฒนาเป็นหลักสูตรระยะสั้น ศูนย์เรียนรู้ และคู่มือมาตรฐานรายสินค้าเพื่อรักษาความรู้ในพื้นที่
S8	มีตลาดรองรับทั้งในพื้นที่ กรุงเทพฯ และต่างประเทศ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดภายในจังหวัดและกรุงเทพฯ รองรับสินค้าเกษตรสดและแปรรูปที่ต้องการความสดและคุณภาพสูง มะพร้าว น้ำหอม กล้วยไม้ และสินค้า GI มีโอกาสเข้าสู่

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ตลาดส่งออกและตลาดพรีเมียม อาหารทะเลแปรรูปจากสมุทรสาครมีฐานตลาดต่างประเทศและเครือข่ายการค้าชัดเจน เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกือบทะเลมีตลาดตรงในอุตสาหกรรมอาหารทะเล น้ำปลา กะปิ และอาหารหมักดอง ปศุสัตว์มีตลาดเฉพาะ เช่น แพะสำหรับกลุ่มผู้บริโภคมุสลิม และเนื้อคุณภาพสูงสำหรับร้านอาหาร การมีตลาดหลายระดับช่วยให้เกษตรกรออกแบบสินค้าได้หลากหลาย ไม่ต้องพึ่งตลาดเดียว ตลาดในพื้นที่ทำให้สามารถทดลองผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ง่ายกว่าจังหวัดที่อยู่ไกลตลาดใหญ่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ประเด็นนี้รวมจากหลายข้อเดิมที่กล่าวถึงตลาดส่งออก ตลาด HoReCa ตลาดอาหารทะเล และตลาดเฉพาะกลุ่ม การต่อยอดควรสร้างฐานข้อมูลผู้ซื้อ สัญญาซื้อขาย และระบบขายตรงให้เกษตรกรเข้าถึงตลาดมากขึ้น ตลาดที่มีอยู่เดิมควรถูกใช้เป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพ ไม่ใช่เพียงช่องทางระบายผลผลิต
S9	มีหน่วยงานสนับสนุน วิจัย และบริการภาครัฐในพื้นที่หรือใกล้เคียง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า จังหวัดมีสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นกลไกหลัก ภาคประมงมีศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาครสนับสนุนองค์ความรู้ ภาคปศุสัตว์มีเครือข่ายสัตวแพทย์และระบบเฝ้าระวังโรคของกรมปศุสัตว์ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ภาคพืชมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและระบบส่งเสริมการเกษตร ภาคเกลือมีกรอบมาตรฐานและกลไกส่งเสริมเกลือทะเลไทยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานเหล่านี้ช่วยให้การแก้ปัญหาเชิงเทคนิคทำได้เร็วและตรงจุดมากขึ้น จุดแข็งนี้ควรรวมจากข้อเดิมที่กล่าวถึงศูนย์วิจัย งบประมาณ ภาครัฐ และเครือข่ายความร่วมมือ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ข้อสำคัญคือควรบูรณาการข้อมูลและโครงการระหว่างหน่วยงาน ไม่ให้ดำเนินงานแยกส่วน การมี

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		หน่วยงานหลายฝ่ายเป็นโอกาสในการทำโครงการ Flagship ที่ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่คุณค่า หากใช้กลไกคณะกรรมการระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้การสนับสนุนตรงกับปัญหาของเกษตรกรจริง
S10	มีศักยภาพต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและกิจกรรมเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า มะพร้าว น้ำหอมสามารถต่อยอดเป็นเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สุขภาพ และสินค้าของฝากพรีเมียม สัตว์น้ำสามารถแปรรูปเป็นอาหารพร้อมรับประทาน อาหารทะเลพรีเมียม และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากของเหลือ ปศุสัตว์สามารถพัฒนาเนื้อคุณภาพสูง ผลิตภัณฑ์นมแพะ และสินค้า Halal ได้ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกลือทะเลสามารถต่อยอดเป็นเกลือสปา เกลือปรุงอาหารพรีเมียม และผลิตภัณฑ์ Wellness การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงประมง และเชิงวัฒนธรรมนาเกลือสามารถเพิ่มรายได้ที่ไม่ขึ้นกับผลผลิตอย่างเดียว ประเด็นนี้รวมข้อเดิมเรื่องการแปรรูป แบรินด์ สปา Gastronomy Wellness และ Agri-tourism สินค้ามูลค่าสูงเหมาะกับข้อจำกัดพื้นที่ของสมุทรสาคร เพราะเพิ่มรายได้ต่อหน่วยพื้นที่ได้มากกว่าการขยายพื้นที่ผลิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การพัฒนาต้องควบคู่กับมาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ การตลาด และเรื่องเล่าแหล่งผลิต การเชื่อมกับโรงแรม ร้านอาหาร และแพลตฟอร์มออนไลน์จะทำให้สินค้าเข้าถึงผู้ซื้อพรีเมียมโดยตรง จุดแข็งนี้ควรกลายเป็นแนวทางหลักของแผนพัฒนาสินค้าเกษตรจังหวัดระยะ 2571-2575
W1	พื้นที่เกษตรจำกัด แปรลงย่อย และแรงกดดันจากราคาที่ดินสูง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า พื้นที่เกษตรของจังหวัดมีสัดส่วนจำกัดเมื่อเทียบกับฐานอุตสาหกรรมและเมืองที่ขยายตัวต่อเนื่อง พื้นที่สวน นาเกลือ และฟาร์มปศุสัตว์มีแรงจูงใจถูกเปลี่ยนเป็นโรงงาน ที่อยู่อาศัย หรือกิจการอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดินสูงกว่า แปลงเกษตรขนาดเล็กทำให้การใช้เครื่องจักร เทคโนโลยี และระบบจัดการสมัยใหม่ทำได้ยาก เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์ได้รับผลกระทบมากเพราะต้องใช้พื้นที่เลี้ยงสัตว์และพื้นที่ปลูกอาหารสัตว์ นาเกลือต้องใช้พื้นที่ต่อเนื่อง หากพื้นที่แตกกระจายจะทำให้จัดการน้ำและผลผลิตยากขึ้น ประมงชายฝั่งและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำก็ได้รับผลจากการแย่งใช้พื้นที่ชายฝั่งและ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		คุณภาพแหล่งน้ำ ประเด็นนี้ซ้ำในหลายไฟล์ จึงควรรวมเป็นจุดอ่อนเชิงโครงสร้างด้านที่ดินและการใช้ประโยชน์พื้นที่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบโดยตรงคือผลิตภาพต่อหน่วยพื้นที่ที่ต้องสูงขึ้น เพราะจังหวัดไม่สามารถแข่งขันด้วยพื้นที่ขนาดใหญ่ได้ การแก้ไขควรใช้การจัดโซนนิ่ง พื้นที่คุ้มครองเกษตรสำคัญ และส่งเสริมสินค้าเพิ่มมูลค่าสูง หากไม่จัดการ พื้นที่ผลิตอัตลักษณ์ เช่น สวนบ้านแพ้วและนาเกลือ อาจลดลงจนเสียฐานการผลิตระยะยาว
W2	เกษตรกรสูงวัย ขาดทายาท และขาดแคลนแรงงานทักษะ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า หลายอาชีพเกษตรในสมุทรสาครเป็นงานหนัก รายได้ผันผวน และแข่งขันกับงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้สม่ำเสมอ คนรุ่นใหม่จำนวนมากจึงเลือกทำงานในโรงงาน ภาคบริการ หรืออาชีพอื่นแทนการสืบทอดเกษตร พี่ชชนต้องใช้เวลาเก็บเกี่ยวและดูแลสวนที่มีทักษะ โดยเฉพาะมะพร้าวและผลไม้คุณภาพ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า นาเกลือต้องใช้แรงงานกลางแดดและความชำนาญสูง ทำให้ขาดทายาทสืบทอดอย่างชัดเจน ประมงและแปรรูปอาหารทะเลพึ่งแรงงานจำนวนมาก รวมถึงแรงงานต่างด้าว จึงมีความเสี่ยงด้านความต่อเนื่องและภาพลักษณ์ ปศุสัตว์ต้องการแรงงานที่รู้เรื่องสุขภาพสัตว์และการจัดการฟาร์ม แต่ยังมีเกษตรกรมืออาชีพไม่มาก ประเด็นนี้ควรรวมปัญหาแรงงานค่าแรงสูง เกษตรกรสูงวัย และทายาทเกษตรไว้ในจุดอ่อนเดียว ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบคือความรู้ท้องถิ่นอาจสูญหาย และการรับเทคโนโลยีใหม่อาจช้ากว่าที่ควร การแก้ไขควรใช้ Young Smart Farmer การฝึกอาชีพ การสร้างรายได้ฟรีเมียม และเทคโนโลยีลดแรงงาน หากไม่ทำให้เกษตรเป็นอาชีพที่มั่นคงและทันสมัย การผลิตสินค้าอัตลักษณ์อาจขาดผู้สืบทอด
W3	มาตรฐานสินค้าและระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า แม้ทุกกลุ่มสินค้ามีฐานมาตรฐานแล้ว แต่จำนวนเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานยังไม่ครอบคลุมพื้นที่การผลิตทั้งหมด ภาคพืชยังมีพื้นที่จำนวนมากที่ไม่ได้รับ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		GAP หรือมาตรฐานปลอดภัยระดับสูง ภาคปศุสัตว์มีผู้ผ่านมาตรฐานจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับเป้าหมายการเข้าสู่ตลาดพรีเมียม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ภาคเกลือมีมาตรฐานเฉพาะแล้ว แต่เกษตรกรผ่านการรับรองยังมีสัดส่วนน้อย ภาคประมงมี GAP เด่นกว่า แต่ระบบตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่ยังต้องพัฒนาให้ครบวงจร ตลาดส่งออกและตลาดสมัยใหม่ต้องการหลักฐานด้านความปลอดภัย แหล่งที่มา และการผลิตที่รับผิดชอบ ปัญหานี้จึงควรรวมจากข้อเดิมเรื่อง GAP ต่ำ ระบบคุณภาพ บรรจุก้นท์ และ traceability ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบคือสินค้าที่มีคุณภาพจริงอาจขายได้เพียงตลาดทั่วไป ไม่สามารถรับราคาพรีเมียมได้ แนวทางแก้ไขควรทำระบบพี่เลี้ยงมาตรฐาน แปลงต้นแบบ และฐานข้อมูลรับรองระดับจังหวัด การตรวจสอบย้อนกลับควรเชื่อมกับ QR code และข้อมูลแหล่งผลิต เพื่อป้องกันการปลอมแปลงสินค้า
W4	ต้นทุนการผลิตสูงจากค่าแรง ที่ดิน พลังงาน และปัจจัยการผลิต	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สมุทรสาครเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมและปริมณฑล ทำให้ค่าแรงและต้นทุนที่ดินสูงกว่าพื้นที่เกษตรทั่วไป พืชสวนมีต้นทุนแรงงาน บัญชีสวัสดิการหรือสารเคมี และการจัดการสวนสูงขึ้น ประมงทะเลได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมัน ค่าแรง และต้นทุนอุปกรณ์เรือ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและปศุสัตว์มีต้นทุนอาหารสัตว์ พลังงาน และระบบฟาร์มที่เพิ่มขึ้น นาเกลือมีต้นทุนแรงงานสูงและรายได้ขึ้นกับสภาพอากาศและราคาตลาด เมื่อราคาขายไม่เพิ่มตามต้นทุน กำไรสุทธิของเกษตรกรจะลดลงและแรงจูงใจลงทุนลดลง ประเด็นนี้ซ้ำในทุกไฟล์ จึงควรรวมเป็นจุดอ่อนด้านโครงสร้างต้นทุนการผลิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การแก้ไขต้องเน้นเทคโนโลยีลดต้นทุน รวมซื้อปัจจัยการผลิต และใช้พลังงานทดแทน ควรพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนรายสินค้า เพื่อให้เกษตรกรรู้จุดคุ้มทุนและต่อรองราคาได้ หากต้นทุนสูงต่อเนื่อง จังหวัดต้องหลีกเลี่ยงตลาดราคาถูกและยกระดับสู่สินค้าแตกต่างมูลค่าสูง

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
W5	การใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรมยังไม่ทั่วถึง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า เกษตรกรจำนวนมากยังผลิตด้วยวิธีดั้งเดิมและใช้เทคโนโลยีเพียงบางส่วน พืชสวนยังต้องการระบบน้ำอัจฉริยะ การจัดการศัตรูพืชแม่นยำ และการบันทึกข้อมูลฟาร์ม ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต้องการระบบตรวจคุณภาพน้ำ อาหารอัดโนมัต และการเฝ้าระวังโรค เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์ต้องการระบบ Smart Farm การติดตามสุขภาพสัตว์ และการจัดการอาหารสัตว์ นาเกลือต้องการพยากรณ์อากาศเฉพาะพื้นที่ เครื่องมือจัดการน้ำ และนวัตกรรมลดแรงงาน ทักษะดิจิทัลต่ำทำให้เกษตรกรใช้ตลาดออนไลน์และข้อมูลราคาได้ไม่เต็มที่ ประเด็นนี้ควรรวมข้อเดิมเรื่องเทคโนโลยีการผลิต ดิจิทัล การตลาดออนไลน์ และ R&D ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบคือผลิตภาพต่ำ ต้นทุนสูง และตอบสนองความเสี่ยงได้ช้ากว่าคู่แข่ง การแก้ไขควรทำโครงการนำร่องที่เห็นผลจริงในแปลงใหญ่หรือกลุ่มเกษตรกรก่อนขยายผล เทคโนโลยีที่เหมาะสมต้องใช้ง่าย ต้นทุนไม่สูง และเชื่อมกับปัญหาจริงของแต่ละสินค้า
W6	การตลาดยังพึ่งพาคนกลาง แบรินด์ท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็ง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า เกษตรกรหลายกลุ่มยังขายผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้มีอำนาจต่อรองต่ำและรับรู้ราคาตลาดไม่ครบถ้วน สินค้าอัตลักษณ์หลายชนิดยังไม่ได้พัฒนาแบรนด์จังหวัด หรือแบรนด์กลุ่มที่ผู้บริโภคจดจำได้ชัด มะพร้าว พลาสติก เกลือทะเล และสินค้าแปรรูปชุมชนมีโอกาสรสร้างมูลค่าสูง แต่ยังขาดการตลาดเชิงเรื่องราว เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์ท้องถิ่นยังขาดแบรนด์ที่เชื่อมกับคุณภาพความปลอดภัย หรือ Halal อย่างเป็นระบบ เมื่อไม่มีแบรนด์ ผู้ซื้อจะเปรียบเทียบด้วยราคาเป็นหลัก ทำให้สินค้าแข่งขันยากขึ้น ประเด็นนี้ควรรวมข้อเดิมเรื่องพ่อค้าคนกลาง ขาดแบรนด์ ขาดข้อมูลตลาด และตลาดพรีเมียมไม่ชัด ผลกระทบคือมูลค่าที่แท้จริงของสินค้าไม่กลับถึงเกษตรกรอย่างเต็มที่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การแก้ไขควรพัฒนา Brand Architecture ของสินค้าเกษตรสมุทรสาครและใช้ GI/มาตรฐาน/QR

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		code สนับสนุน ควรสร้างช่องทาง Direct Marketing เช่น ตลาดออนไลน์ จุดจำหน่ายจังหวัด และการขายให้ร้านอาหารโดยตรง การตลาดต้องทำควบคู่กับคุณภาพสม่ำเสมอ มิฉะนั้นแบรนด์จะไม่สร้างความเชื่อมั่นระยะยาว
W7	การแปรรูประดับชุมชน บรรจุภัณฑ์ และการเพิ่มมูลค่ายังจำกัด	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า แม้จังหวัดมีโรงงานแปรรูปขนาดใหญ่ แต่การแปรรูประดับเกษตรกรและชุมชนยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร พืชสวนจำนวนมากยังขายสด ทำให้เสี่ยงต่อราคตก และการสูญเสียหลังเก็บเกี่ยว สัตว์น้ำมีการแปรรูปในอุตสาหกรรมใหญ่ แต่ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีมาตรฐานและมูลค่าสูงยังพัฒนาได้อีกมาก เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกลือทะเลยังขาดบรรจุภัณฑ์ มาตรฐานสินค้า และผลิตภัณฑ์ต่อยอดสำหรับตลาดพรีเมียม ปศุสัตว์ยังขาดผลิตภัณฑ์แปรรูปเฉพาะถิ่น เช่น นมแพะ เนื้อแพะ หรือไก่พื้นเมืองแปรรูป การขาดบรรจุภัณฑ์ที่ดีทำให้สินค้าไม่สามารถเข้าสู่ตลาดของฝาก ร้านสะดวกซื้อ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ได้เต็มที่ ประเด็นนี้ควรรวมจากข้อเดิมเรื่องขาดระบบรวบรวม แปรรูป บรรจุภัณฑ์ และตลาดมูลค่าสูง ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การแปรรูปช่วยยืดอายุสินค้า ลดการสูญเสีย และเพิ่มรายได้ต่อหน่วยผลผลิต แนวทางแก้ไขควรเน้นมาตรฐานโรงงานแปรรูปชุมชน สูตรผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และช่องทางตลาด สินค้าแปรรูปควรเชื่อมกับเรื่องราวอัตลักษณ์จังหวัดเพื่อให้ขายได้สูงกว่าสินค้าทั่วไป
W8	มลพิษ น้ำเสีย ของเสีย และการจัดการสิ่งแวดล้อมยังเป็นข้อจำกัด	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ความเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมทำให้แหล่งน้ำ ดิน และพื้นที่ชายฝั่งมีความเสี่ยงต่อมลพิษมากกว่าพื้นที่เกษตรทั่วไป พืชสวนอาจได้รับผลจากคุณภาพน้ำและการสะสมสารเคมีในดิน ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและนาเกลือต้องพึ่งคุณภาพน้ำโดยตรง จึงอ่อนไหวต่อมลพิษจากภายนอก เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ประมงทะเลยังได้รับผลจากขยะทะเล ไมโครพลาสติก และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศชายฝั่ง ปศุสัตว์มีข้อจำกัดเรื่องกลิ่น น้ำเสีย และมูลสัตว์ หาก

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		จัดการไม่ดีจะเกิดข้อร้องเรียนจากชุมชน ประเด็นนี้ซ้ำในหลายไฟล์ จึงควรรวมเป็นจุดอ่อนด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยฐานทรัพยากร ผลกระทบไม่ใช่แค่ผลผลิตลดลง แต่กระทบความเชื่อมั่นด้านอาหารปลอดภัยและการเข้าสู่ตลาดมาตรฐาน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การแก้ไขต้องใช้ระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ดิน และชายฝั่งร่วมกับหน่วยงานสิ่งแวดล้อม ควรส่งเสริมการจัดการของเสียแบบ BCG เช่น ทำปุ๋ย อินทรีย์ พลังงานชีวภาพ และวัสดุหมุนเวียน หากบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมดี จะเปลี่ยนจุดอ่อนนี้เป็นโอกาสด้านสินค้าเกษตรสีเขียวได้
W9	โรค ศัตรูพืช และโรคสัตว์ยังเป็นความเสี่ยงต่อผลผลิต	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า พืชสวนสำคัญ เช่น มะพร้าว น้ำหอม มีความเสี่ยงจากหนอนหัวดำและศัตรูพืชอื่นที่ทำให้ผลผลิตเสียหายรวดเร็ว ฟาร์มกุ้งและสัตว์น้ำมีความเสี่ยงจากโรคระบาด เช่น EMS และโรคสัตว์น้ำอุบัติใหม่ ปศุสัตว์มีความเสี่ยงจากโรคสัตว์ปีก โรคปากและเท้าเปื่อย ASF และโรคอุบัติใหม่ตามแนวคิด One Health เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า โรคระบาดทำให้ต้นทุนการป้องกันสูงขึ้น และอาจทำให้สูญเสียผลผลิตทั้งรุ่นการผลิต สินค้าเกษตรที่เข้าสู่ตลาดส่งออกต้องมีระบบควบคุมโรคและสารตกค้างที่น่าเชื่อถือ ประเด็นนี้ควรรวมจากข้อเดิมเรื่องโรคพืช โรคสัตว์น้ำ โรคปศุสัตว์ และระบบเฝ้าระวังการแก้ไขต้องใช้ระบบเตือนภัย แผนปฏิบัติการฉุกเฉิน และเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรกรในพื้นที่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ควรส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ มาตรการ biosecurity และการจัดการฟาร์มตามมาตรฐาน การวิจัยสายพันธุ์ที่ทนโรคและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่จะช่วยลดความเสี่ยงระยะยาว หากไม่ควบคุมโรคได้ดี จุดแข็งด้านคุณภาพและตลาดพรีเมียมจะถูกระงับโดยตรง
W10	ระบบข้อมูล วิจัย สินเชื่อ และประกันภัยยังไม่เพียงพอ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ข้อมูลการผลิต ราคา ต้นทุน มาตรฐาน และความเสี่ยงยังถูกจัดเก็บแยกตามหน่วยงาน ทำให้มองภาพรวมจังหวัดได้ไม่ครบ การขาดฐานข้อมูลกลางทำให้การ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		วางแผนโครงการและติดตามผลทำได้ยาก งานวิจัยเฉพาะพื้นที่ เช่น เกลือทะเลสมุทรสาคร สายพันธุ์สัตว์น้ำ หรือพืชทนภูมิอากาศ ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากเข้าถึงสินเชื่อเพื่อลงทุนเทคโนโลยีหรือแปรรูปได้จำกัด ระบบประกันภัยพืชผล ประมง ปศุสัตว์ และนาเกลือยังไม่ครอบคลุมความเสี่ยงจริงของพื้นที่ เมื่อเกิดฝนผิดปกติ น้ำท่วม โรคระบาด หรือราคาตก เกษตรกรต้องรับภาระความเสียหายเอง ประเด็นนี้ควรรวมข้อเดิมเรื่องขาดข้อมูล ขาดวิจัย ขาดประกันภัย และขาดทุนสนับสนุน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบคือเกษตรกรไม่กล้าลงทุนปรับปรุงการผลิตและไม่สามารถวางแผนระยะยาวได้ แนวทางแก้ไขควรตั้งฐานข้อมูลเกษตรจังหวัดและใช้ข้อมูลเพื่อออกแบบสินเชื่อ/ประกันภัยเฉพาะสินค้า ข้อมูลและงานวิจัยต้องถูกนำไปใช้จริงในแผนงาน ไม่ใช่เป็นเพียงรายงานแยกส่วน
O1	ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย สุขภาพ อินทรีย์ และธรรมชาติมีแนวโน้มเติบโต	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับอาหารปลอดภัย สุขภาพ และแหล่งผลิตที่น่าเชื่อถือมากขึ้น มะพร้าว น้ำหอม ผลไม้ และสินค้าเกษตรปลอดภัยสามารถเชื่อมกับกระแสสุขภาพและ Functional Food ได้ สัตว์น้ำคุณภาพดีและอาหารทะเลที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มีโอกาสเข้าสู่ตลาดพรีเมียม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปลอดภัย นมแพะ และสินค้า Halal สามารถตอบโจทย์ตลาดเฉพาะได้ เกลือทะเลธรรมชาติสามารถเชื่อมกับแนวโน้ม Natural Food และ Clean Label ประเด็นนี้ควรรวมโอกาสเดิมเรื่องสุขภาพ อินทรีย์ Natural Food Wellness และอาหารปลอดภัย โอกาสดังกล่าวเหมาะกับสมุทรสาครเพราะพื้นที่จำกัด แต่สามารถเพิ่มมูลค่าต่อหน่วยได้สูง ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การใช้มาตรฐาน GAP อินทรีย์ หรือมาตรฐานเฉพาะจะทำให้โอกาสตลาดแปลงเป็นรายได้จริง

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ควรพัฒนาเรื่องราวสินค้าให้ผู้บริโภคได้รับรู้ถึงคุณภาพ ความปลอดภัย และแหล่งผลิต หากทำได้ จะช่วยลดการพึ่งพาดตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ราคาต่ำ
O2	การใช้ GI อัตลักษณ์จังหวัด และ Soft Power ยกระดับราคา	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า มะพร้าว น้ำหอม บ้านแพ้ว มี GI แล้ว จึงเป็นต้นแบบการสร้างมูลค่าจากแหล่งผลิต ลำไย พวงทอง บ้านแพ้ว ปลาสด ห้างบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาครมีศักยภาพสร้างการรับรู้เชิงพื้นที่ สินค้าอัตลักษณ์สามารถเชื่อมกับอาหารไทย วัฒนธรรมชายฝั่ง วิถีสวน และวิถีนาเกลือ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า Soft Power ด้านอาหารทำให้ผู้บริโภคต่างประเทศสนใจวัตถุดิบที่มีเรื่องราวมากขึ้น การพัฒนา GI หรือเครื่องหมายรับรองแหล่งผลิตจะช่วยป้องกันการปลอมแปลงและเพิ่มความเชื่อมั่น ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง GI, Salt Terroir, เรื่องเล่า ความยั่งยืน และ Soft Power การสร้างอัตลักษณ์ต้องมีมาตรฐานคุณภาพร่วม ไม่เช่นนั้นชื่อเสียงจะไม่คงทน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ควรออกแบบตราสัญลักษณ์จังหวัดหรือชุดมาตรฐาน “Samut Sakhon Premium” สำหรับหลายสินค้า เมื่อสินค้าเล่าเรื่องเดียวกันได้ จังหวัดจะมีภาพจำที่ชัดเจนในตลาดและการท่องเที่ยว โอกาสนี้เหมาะกับแผน Flagship เพราะทำได้ครอบคลุมทั้งสินค้าและพื้นที่
O3	E-commerce การขายตรง และระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัลเปิดตลาดใหม่	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า แพลตฟอร์มออนไลน์ทำให้เกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรงมากขึ้น สินค้าเฉพาะถิ่น เช่น มะพร้าว น้ำหอม ปลาสด เกลือพรีเมียม และผลิตภัณฑ์แปรรูป เหมาะกับการขายออนไลน์ การขายตรงช่วยลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางและเพิ่มส่วนแบ่งรายได้ที่กลับสู่เกษตรกร เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ระบบ QR code และ Blockchain สามารถแสดงแหล่งผลิต มาตรฐาน และเรื่องราวสินค้าได้ ตลาดออนไลน์ยังช่วยทดลองผลิตภัณฑ์ใหม่และรับข้อมูล

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ผู้บริโภคได้เร็ว ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง E-commerce, Direct Marketing, Blockchain และ traceability ข้อจำกัดคือเกษตรกรต้องมีทักษะดิจิทัล ภาพสินค้า บรรจุภัณฑ์ และระบบจัดส่งที่ดี ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ หน่วยงานรัฐควรทำแพลตฟอร์มหรือแคตตาล็อกกลางสินค้าเกษตรสมุทรสาคร การตรวจสอบย้อนกลับจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและป้องกันปัญหาสินค้าปลอม หากทำครบวงจร โอกาสดิจิทัลจะช่วยยกระดับทั้งตลาดและมาตรฐานการผลิต
O4	เทคโนโลยี Smart Farming, Aquaculture 4.0, IoT และ AI ช่วยเพิ่มผลิตภาพ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ต้นทุนเทคโนโลยีการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกษตรกรรายกลางและกลุ่มแปลงใหญ่เข้าถึงได้มากขึ้น พืชสวนสามารถใช้ระบบน้ำแม่นยำ เซนเซอร์ ความชื้น โดรน และข้อมูลสภาพอากาศเพื่อเพิ่มผลผลิต ประมงสามารถใช้เซนเซอร์คุณภาพน้ำ อาหารอัตโนมัติ และระบบเตือนภัยโรคในฟาร์ม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์สามารถใช้ IoT ติดตามอุณหภูมิ สุขภาพ สัตว์ และประสิทธิภาพการให้อาหาร นาเกลือสามารถใช้ AI พยากรณ์ฝนและวางแผนจัดการน้ำเพื่อลดความเสี่ยงฤดูผลิต ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง Precision Agriculture, Aquaculture 4.0, Smart Livestock และพยากรณ์อากาศนาเกลือ เทคโนโลยีช่วยแก้จุดอ่อนเรื่องแรงงาน ต้นทุน และความเสี่ยงจากภูมิอากาศ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การนำไปใช้ควรเริ่มจากกลุ่มแปลงใหญ่และเกษตรกรต้นแบบเพื่อพิสูจน์ผลตอบแทน ควรมีศูนย์บริการเทคโนโลยีร่วม เช่น เครื่องมือให้เช่า ทีมช่าง และการอบรมหลังการขาย เมื่อเชื่อมข้อมูลเทคโนโลยีกับฐานข้อมูลจังหวัด จะช่วยวางแผนเชิงนโยบายได้แม่นยำขึ้น
O5	BCG Economy, Circular Economy และ Carbon Credit สร้างมูลค่าใหม่	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า แนวทาง BCG สนับสนุนการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า ลดของเสีย และสร้างรายได้จากเศรษฐกิจสีเขียว เศษพืชจากสวนมะพร้าวและผลไม้สามารถทำปุ๋ย

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		วัสดุปลูก หรืออาหารสัตว์ได้ ของเหลือจากประมงและอาหารทะเลสามารถพัฒนาเป็นอาหารสัตว์ ปุ๋ย ชีวภัณฑ์ หรือสารสกัดมูลค่าสูง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า มูลสัตว์สามารถทำปุ๋ยอินทรีย์หรือพลังงานชีวภาพ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากฟาร์ม นาเกลือและพื้นที่ชายฝั่งสามารถเชื่อมกับแนวคิดระบบนิเวศ คาร์บอน และการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวชายฝั่งได้ ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง Bio-economy, Circular Economy, Carbon Credit และของเสียมูลค่าสูง BCG เหมาะกับสมุทรสาครเพราะจังหวัดมีทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และปัญหาของเสียที่ต้องจัดการ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การทำโครงการต้องมีการคำนวณต้นทุน ผลตอบแทน และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่พิสูจน์ได้ ตลาดสีเขียวช่วยเพิ่มภาพลักษณ์และตอบโจทย์ผู้ซื้อที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน หากดำเนินการเป็นเครือข่ายจังหวัด จะลดต้นทุนการจัดการของเสียและสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกร
O6	การเชื่อมกับอุตสาหกรรมอาหาร HoReCa และตลาดพรีเมียม	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดโรงแรม ร้านอาหาร และ Catering ในกรุงเทพฯ ต้องการวัตถุดิบคุณภาพสูงและมีเรื่องราว มะพร้าว น้ำหอม ผลไม้ และกล้วยไม้สามารถเข้าสู่ตลาดของฝาก โรงแรม และร้านอาหารสุขภาพ อาหารทะเลพรีเมียมและปลาสลิดคุณภาพสูงมีโอกาสขายผ่านร้านอาหารและตลาดเฉพาะ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เนื้อแพะ โคเนื้อ หรือผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปลอดภัย สามารถเจาะตลาดเฉพาะและ Halal ได้ เกลือทะเลคุณภาพสามารถเป็นวัตถุดิบเฉพาะสำหรับเชฟ ร้านอาหาร Artisan และผลิตภัณฑ์สปา ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง HoReCa, Gastronomy, Wellness, ตลาดพรีเมียม และโรงงานแปรรูป ความใกล้ชิดกรุงเทพฯ เป็นข้อได้เปรียบในการส่งมอบและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ซื้อ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ต้องพัฒนาคุณภาพสม่ำเสมอ ขนาดบรรจุ มาตรฐาน และเรื่องราวสินค้าให้ตรงกับตลาดพรีเมียม

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ควรจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจระหว่างเกษตรกร กลุ่มแปรรูป เชฟ โรงแรม และผู้ค้าปลีก ตลาดพรีเมียมจะ ช่วยแก้ปัญหาพื้นที่จำกัดและต้นทุนสูงของจังหวัดได้ดีกว่าตลาดแมส
O7	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประมง และวัฒนธรรมนาเกลือสร้าง รายได้เสริม	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สมุทรสาครอยู่ใกล้กรุงเทพฯ จึงเหมาะกับการท่องเที่ยว ระยะสั้นแบบวันเดียวหรือสองวันหนึ่งคืน สวนมะพร้าวและสวนผลไม้บ้านแพ้วสามารถพัฒนาเป็น เส้นทางเรียนรู้และชิมสินค้าในสวน ชุมชนประมงและตลาดอาหารทะเลสามารถเชื่อมกับกิจกรรมกิน เที่ยว เรียนรู้วิถีชายฝั่ง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า นาเกลือมีทัศนียภาพและวิถีการผลิตที่แตกต่าง จากพื้นที่ท่องเที่ยวทั่วไป ปศุสัตว์บางชนิด เช่น แพะหรือฟาร์มเรียนรู้ สามารถเป็นกิจกรรมเสริมสำหรับ ครอบครัวและเยาวชน ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง Agri-tourism, Fisheries tourism, Salt tourism และวัฒนธรรมชุมชน การท่องเที่ยวช่วยสร้างรายได้ที่ไม่ขึ้นกับราคาผลผลิตเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ต้องออกแบบมาตรฐานความปลอดภัย เส้นทาง สิ่งอำนวยความสะดวก และการเล่าเรื่องให้มือ อาชีพ ควรเชื่อมสินค้าในพื้นที่กับของฝากและกิจกรรมทดลองทำ เช่น ทำเกลือ ตากปลาสด หรือชิม มะพร้าวสด หากทำแบบชุมชนมีส่วนร่วม จะช่วยรักษาภูมิปัญญาและเพิ่มความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตร
O8	FTA, RCEP และตลาดต่างประเทศเปิดพื้นที่ให้สินค้าเฉพาะถิ่น	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ตะวันออกกลาง และอาเซียนยัง มีความต้องการสินค้าอาหารและเกษตรคุณภาพจากไทย มะพร้าวน้ำหอมและกล้วยไม้เป็นสินค้าที่มีฐาน ตลาดส่งออกและภาพลักษณ์ดี อาหารทะเลแปรรูปของสมุทรสาครมีเครือข่ายการค้าต่างประเทศเดิมที่ แข็งแรง เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า สินค้า Halal จากปศุสัตว์และอาหารทะเลมีโอกาส ในตลาดมุสลิมและตะวันออกกลาง เกลือทะเลพรีเมียมสามารถเข้าตลาดเฉพาะ เช่น อาหาร Artisan และ Wellness หากมีมาตรฐานและบรรจุภัณฑ์ดี ความตกลงการค้าเสรีช่วยลดอุปสรรคภาษี แต่การ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		แข่งขันและมาตรฐานก็เข้มข้นเช่นกัน ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง FTA, RCEP, ตลาดจีน, ตลาดตะวันออกกลาง และตลาดส่งออกใหม่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การส่งออกต้องใช้มาตรฐาน สารตกค้าง สุขอนามัย และระบบตรวจสอบย้อนกลับที่เข้มแข็ง จังหวัดควรเลือกสินค้าที่มีความพร้อมสูงทำตลาดนำร่องก่อน แล้วค่อยขยายสู่สินค้าอื่น การส่งออกควรเชื่อมกับการสร้างแบรนด์จังหวัด เพื่อไม่ให้สินค้าแข่งด้วยราคาเพียงอย่างเดียว
O9	การพัฒนา Young Smart Farmer และความร่วมมือกับสถาบันวิจัย	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า การดึงคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตรเป็นโอกาสสำคัญในการแก้ปัญหาเกษตรกรสูงวัย Young Smart Farmer สามารถนำเทคโนโลยี การตลาดออนไลน์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์เข้ามาเสริมภูมิปัญญาเดิม สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยสามารถช่วยพัฒนาสายพันธุ์ ระบบผลิต และผลิตภัณฑ์แปรรูป เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ภาคประมงต้องการงานวิจัยโรคสัตว์น้ำ สายพันธุ์ และระบบเพาะเลี้ยงที่ทนสภาพแวดล้อม ภาคปศุสัตว์ต้องการองค์ความรู้ด้านอาหารสัตว์ สุขภาพสัตว์ และฟาร์มมาตรฐาน ภาคเกลือต้องการงานวิจัยองค์ประกอบแร่ธาตุ คุณภาพ และวิธีผลิตเพื่อตลาดพรีเมียม ภาคพืชต้องการวิจัยสายพันธุ์ทนโรค ทนภูมิอากาศ และเพิ่มคุณภาพผลผลิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่อง Young Farmer, ความร่วมมือสถาบันวิจัย และนวัตกรรมสินค้า ควรตั้งโจทย์วิจัยจากปัญหาจริงของเกษตรกรและมีแปลงทดลองในพื้นที่ เมื่อคนรุ่นใหม่และงานวิจัยเชื่อมกัน จะช่วยให้การพัฒนาสินค้าไม่หยุดอยู่ที่การผลิตแบบเดิม
O10	พลังงานทดแทน นโยบายรัฐ และระบบประกันภัยช่วยลดความเสี่ยง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า พลังงานทดแทน เช่น โซลาร์ สามารถลดต้นทุนไฟฟ้าในฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และระบบสูบน้ำได้ เครื่องจักรร่วมในแปลงใหญ่ช่วยลดภาระค่าแรงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต นโยบายรัฐด้านเกษตรอัจฉริยะ มาตรฐานสินค้า และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเป็นแรงสนับสนุนสำคัญ

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ระบบประกันภัยหรือกองทุนความเสี่ยงสามารถช่วยเกษตรกรรับมือฝนผิดปกติ โรคระบาด น้ำท่วม และราคาตก ภาคประมงและนาเกลือต้องการเครื่องมือรับมือความเสี่ยงสภาพอากาศเป็นพิเศษ ภาคพืชและปศุสัตว์ต้องการระบบประกันภัยและสินเชื่อที่สอดคล้องกับรอบการผลิตจริง ประเด็นนี้รวมโอกาสเดิมเรื่องพลังงานทดแทน ประกันภัย กองทุน และการสนับสนุนภาครัฐ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ มาตรการเหล่านี้ช่วยเปลี่ยนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เป็นระบบบริหารความเสี่ยงระยะยาว ควรออกแบบโครงการแบบบูรณาการ เช่น เทคโนโลยีลดต้นทุนควบคู่กับประกันภัยและตลาดรับซื้อ หากมีนโยบายต่อเนื่อง เกษตรกรจะกล้าลงทุนปรับปรุงคุณภาพและยกระดับมาตรฐานมากขึ้น
T1	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ น้ำท่วม ฝนผิดปกติ และน้ำทะเลหนุน	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สภาพอากาศแปรปรวนส่งผลกระทบต่อรอบการผลิตของพืชสวน สัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และนาเกลือพร้อมกัน ฝนผิดปกติทำให้นาเกลือเสียหายโดยตรง เพราะการผลิตต้องอาศัยแดดและอากาศแห้งต่อเนื่อง น้ำท่วมและฝนหนักทำให้สวนผลไม้เสียหาย และเพิ่มความเสี่ยงโรคพืช เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า อุณหภูมิ น้ำทะเล และคุณภาพน้ำที่เปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำและระบบนิเวศชายฝั่ง ปศุสัตว์ได้รับผลจากความร้อน ความเครียดของสัตว์ และต้นทุนระบบระบายอากาศที่สูงขึ้น น้ำทะเลหนุนและการทรุดตัวของพื้นที่ชายฝั่งเพิ่มความเสี่ยงต่อฟาร์มชายฝั่งและนาเกลือ ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องภูมิอากาศ น้ำทะเลสูง น้ำเค็มรุก น้ำท่วม และฤดูผลิตไม่แน่นอน ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบอาจเกิดพร้อมกันหลายสินค้า ทำให้เศรษฐกิจเกษตรจังหวัดเสียหายในวงกว้าง การรับมือควรใช้ระบบเตือนภัย แผนบริหารน้ำ พันธุ์ทนทาน และประกันภัยเฉพาะสินค้า ภัยคุกคามนี้เป็นประเด็นระยะยาวที่ต้องอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดทุกปี

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
T2	การแข่งขันจากสินค้านำเข้าและประเทศต้นทุนต่ำ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สินค้าเกษตรของสมุทรสาครมีต้นทุนสูง จึงเสี่ยงต่อการแข่งขันกับสินค้าจากประเทศที่มีต้นทุนต่ำกว่า ประมงไทยแข่งขันกับเวียดนาม อินเดีย เอกวาดอร์ และอินโดนีเซียในตลาดสัตว์น้ำและกุ้ง เกือบทะเลถูกกดดันจากเพื่อนำเข้าราคาถูกและเกลือสินเธาว์ที่มีต้นทุนต่ำกว่า เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์อาจถูกกดดันจากเนื้อสัตว์แช่แข็งหรือสินค้านำเข้าภายใต้การค้าเสรี พืชผลบางชนิดแข่งขันกับผลไม้นำเข้าหรือสินค้าเกษตรจากจังหวัดอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่า สินค้านำเข้าผิดกฎหมายหรือไม่ได้มาตรฐานยังคงตรึงราคาสินค้าเกษตรไทยและบิดเบือนตลาด ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องเพื่อนำเข้า สัตว์น้ำนำเข้า และการแข่งขันจากประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ หากแข่งขันด้วยราคาเพียงอย่างเดียว เกษตรกรสมุทรสาครจะเสียเปรียบ แนวทางตอบโต้คือใช้มาตรฐาน แหล่งผลิต GI คุณภาพ ความสด และการตรวจสอบย้อนกลับ จังหวัดควรสร้างตลาดเฉพาะและตลาดพรีเมียมเพื่อลดผลกระทบจากสินค้านำเข้าราคาถูก
T3	กฎระเบียบการค้า มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม และสุขอนามัยเข้มงวดขึ้น	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดส่งออกให้ความสำคัญกับมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร แรงงาน สิ่งแวดล้อม และความโปร่งใสเพิ่มขึ้น ประมงได้รับผลโดยตรงจากกฎ IUU Fishing มาตรฐานแรงงาน และระบบตรวจสอบย้อนกลับสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ได้รับผลจากแนวคิด One Health มาตรฐานสุขภาพสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ และกฎเกี่ยวกับยาสัตว์ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า พืชต้องเผชิญข้อกำหนดสารตกค้าง สุขอนามัยพืชและมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ที่เข้มข้น เกือบทะเลอาจต้องพิสูจน์ความปลอดภัยจากการปนเปื้อนและมาตรฐานการผลิตหากเข้าสู่ตลาดพรีเมียม กฎระเบียบเหล่านี้เพิ่มต้นทุนการปฏิบัติตาม แต่เป็นเงื่อนไขจำเป็นในการรักษาตลาดคุณภาพ ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่อง IUU, SIMP, มาตรฐานแรงงาน, สิ่งแวดล้อม และ One Health

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ เกษตรกรรายย่อยอาจเสียเปรียบหากไม่มีระบบสนับสนุนเอกสารและการรับรอง จังหวัดควรจัดทีมช่วยเหลือด้านมาตรฐานและตรวจสอบย้อนกลับสำหรับกลุ่มเกษตรกร หากยกระดับมาตรฐานได้ก่อนคู่แข่ง กฎระเบียบที่เป็นภัยคุกคามจะกลายเป็นความได้เปรียบ
T4	โรคระบาดและศัตรูพืช/สัตว์มีแนวโน้มรุนแรงและเคลื่อนที่เร็วขึ้น	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการเคลื่อนย้ายสินค้าเพิ่มโอกาสเกิดโรคและศัตรูชนิดใหม่ พืชสวนเสี่ยงจากหนอนหัวดำมะพร้าว โรคพืช และแมลงศัตรูที่กระทบผลผลิตและคุณภาพ กุ้งและสัตว์น้ำเสี่ยงจาก EMS โรคไวรัส และปัญหาคุณภาพน้ำที่ทำให้โรครุนแรงขึ้น เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ปศุสัตว์เสี่ยงจากไข้หวัดนก ASF โรคปากและเท้าเปื่อย และโรคอุบัติใหม่ โรคระบาดหนึ่งครั้งอาจทำให้เกษตรกรสูญเสียเงินลงทุนทั้งรอบการผลิต หากควบคุมโรคไม่ดี จะกระทบความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและตลาดส่งออก ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องโรคสัตว์น้ำ โรคปศุสัตว์ โรคพืช และการลักลอบนำเข้าสัตว์มีชีวิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การรับมือควรใช้ Biosecurity ระบบเฝ้าระวัง เครือข่ายแจ้งเตือน และห้องปฏิบัติการตรวจวินิจฉัย ควรมีแผนฟื้นฟูหลังเกิดโรคและกองทุนช่วยเหลือ เพื่อไม่ให้เกษตรกรเลิกอาชีพ โรคระบาดเป็นภัยคุกคามที่ต้องจัดการเชิงระบบ ไม่ใช่แค่เฉพาะฟาร์มรายบุคคล
T5	การขยายตัวของเมือง อุตสาหกรรม และโครงสร้างพื้นฐานทำให้ฐานการผลิตหดตัว	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า การเติบโตของโรงงาน ที่อยู่อาศัย และโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มแรงกดดันต่อพื้นที่เกษตร พื้นที่ที่เคยเป็นสวน นาเกลือ หรือฟาร์มอาจถูกเปลี่ยนการใช้ประโยชน์เมื่อราคาที่ดินสูงขึ้น การขยายเมืองทำให้ข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่น เสียง น้ำเสีย หรือการจราจรจากกิจกรรมเกษตรเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า พื้นที่นาเกลือและชายฝั่งมีความเปราะบาง เพราะต้องใช้พื้นที่ต่อเนื่องและระบบน้ำเฉพาะ ปศุสัตว์ขยายยากในพื้นที่ชุมชนหนาแน่นเนื่องจากข้อจำกัด

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		สิ่งแวดล้อมและพื้นที่อาหารสัตว์ พืชสวนอัตลักษณ์อาจสูญเสียพื้นที่ดั้งเดิมที่ทำให้สินค้ามีคุณภาพเฉพาะ ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องพื้นที่ลดลง กฎหมายคุ้มครองพื้นที่ไม่พอ และแรงกดดันการพัฒนา ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ผลกระทบไม่ใช่เพียงผลผลิตลดลง แต่กระทบตัวตนอาชีพและภูมิทัศน์เกษตรของจังหวัด ควรใช้ผังเมืองเกษตร โซนนิ่ง และมาตรการจูงใจให้เกษตรกรรักษาพื้นที่สำคัญ หากไม่คุ้มครองพื้นที่หลัก สินค้าอัตลักษณ์บางชนิดอาจเหลือเพียงชื่อแต่ไม่มีฐานผลิตเพียงพอ
T6	ราคาสินค้าเกษตรผันผวนและภาวะเศรษฐกิจอาจลดกำลังซื้อ	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สินค้าเกษตรจำนวนมากขึ้นกับฤดูกาล อุปทานตลาด และการสั่งซื้อของผู้ประกอบการ มะพร้าว ผลไม้ สัตว์น้ำ และเกลืออาจราคาตกเมื่อผลผลิตออกมาหรือมีสินค้านำเข้าเพิ่ม ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทำให้ผู้บริโภคลดการซื้อสินค้าพรีเมียมหรืออาหารนอกบ้าน เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า โรงงานแปรรูปอาหารทะเลอาจลดคำสั่งซื้อวัตถุดิบเมื่อส่งออกชะลอตัว ปศุสัตว์และสินค้าคุณภาพสูงได้รับผลจากกำลังซื้อผู้บริโภคโดยตรง เกลือทะเลมีความเสี่ยงราคาเฉลี่ยต่ำกว่าต้นทุนในบางช่วง ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องราคาผันผวน ผลผลิตล้นตลาด และเศรษฐกิจถดถอย ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การพึ่งตลาดเดียวจะทำให้เกษตรกรเปราะบางต่อความผันผวนมากขึ้น ควรพัฒนาสัญญาซื้อขายล่วงหน้า การแปรรูป การเก็บรักษา และช่องทางขายหลายระดับ การบริหารความเสี่ยงราคาควรเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ ไม่ใช่แก้เมื่อเกิดวิกฤต
T7	มลพิษอุตสาหกรรม ขยะทะเล และความเสื่อมโทรมระบบนิเวศ กระทบความปลอดภัยอาหาร	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ฐานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เพิ่มความเสี่ยงน้ำเสียและสารปนเปื้อนในแหล่งน้ำเกษตร พืชสวนอาจกระทบจากน้ำไม่เหมาะสมและการปนเปื้อนในดินหรือแหล่งน้ำ ประมงและสัตว์น้ำชายฝั่งกระทบจากน้ำเสีย ขยะทะเล ไมโครพลาสติก และปะการังเลนเสื่อมโทรม เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า นาเกลือใช้น้ำทะเลเป็นวัตถุดิบโดยตรง หากมีสารปนเปื้อนจะกระทบชื่อเสียงสินค้าอย่างมาก ปศุสัตว์เองหากจัดการของเสียไม่ดีจะเพิ่มแรงกดดัน

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		สิ่งแวดล้อมและข้อร้องเรียนชุมชน ผู้บริโภคและตลาดส่งออกให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหาร และสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องมลพิษโรงงาน ไมโครพลาสติก ขยะทะเล และป่าชายเลนลดลง ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ความเสียหายด้านภาพลักษณ์อาจรุนแรงกว่าความเสียหายด้านผลผลิต เพราะกระทบความเชื่อมั่นระยะยาว ควรมีระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ดิน สัตว์น้ำ และเกลือแบบเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงเป็นทั้งการป้องกันความเสี่ยงและการสร้างจุดขายสินค้าเกษตรสีเขียว
T8	ความผันผวนของพลังงาน ค่าไฟ อาหารสัตว์ และปัจจัยการผลิต	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า ราคาพลังงานมีผลต่อประมงทะเล ระบบสูบน้ำ ระบบทำความเย็น และการขนส่งสินค้าเกษตร ค่าไฟฟ้ากระทบฟาร์มสัตว์น้ำและปศุสัตว์ที่ใช้ระบบ Intensive หรือระบบควบคุมสภาพแวดล้อม ราคาอาหารสัตว์กระทบโดยตรงต่อประมงเพาะเลี้ยงและปศุสัตว์ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า ราคาปุ๋ยและวัสดุการเกษตรกระทบพืชสวนและการดูแลผลผลิตคุณภาพสูง นาเกลือแม้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก แต่ยังได้รับผลจากแรงงานขนส่งและเครื่องจักร เมื่อต้นทุนเพิ่มเร็วกว่า ราคาขายจะทำให้กำไรเกษตรกรลดลงทันที ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องน้ำมัน ค่าไฟ ค่าแรง อาหารสัตว์ และปัจจัยการผลิต ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การลดความเสี่ยงต้องใช้การรวมซื้อ การใช้พลังงานทดแทน และการจัดการต้นทุนรายสินค้า ควรส่งเสริมสูตรอาหารสัตว์ท้องถิ่นและการใช้วัสดุเหลือทิ้งเพื่อลดการพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้า หากไม่ลดต้นทุนเชิงระบบ สินค้าเกษตรจังหวัดจะเสียเปรียบคู่แข่งต้นทุนต่ำ
T9	การสูญหายของภูมิปัญญา อัตลักษณ์ และความเสี่ยงสินค้าปลอมแปลง	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า สินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัดพึ่งพาภูมิปัญญาการผลิตและชื่อเสียงแหล่งผลิตรายมาก เมื่อเกษตรกรสูงวัยและคนรุ่นใหม่ไม่สืบทอด ความรู้เฉพาะพื้นที่อาจหายไป สินค้าอย่างมะพร้าวน้ำหอม ปลาสลิด และเกลือทะเลเสี่ยงถูกนำชื่อไปใช้กับสินค้าจากแหล่งอื่น

S-W-O-T	ประเด็น	เหตุผล/ความเป็นมา
		เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า การปลอมแปลงหรือคุณภาพไม่สม่ำเสมอจะทำให้ความเชื่อมั่นต่อทั้งสินค้าและจังหวัด ปศุสัตว์พื้นถิ่น เช่น ไก่พื้นเมืองหรือแพะท้องถิ่น อาจไม่ถูกพัฒนาเป็นอัตลักษณ์หากไม่มีการจัดการแบรนด์ ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องภูมิปัญญาสูญหาย คนรุ่นใหม่ไม่สืบทอด และการปลอมแปลงสินค้า การคุ้มครองต้องใช้ GI เครื่องหมายรับรอง กลุ่มผู้ผลิต และระบบตรวจสอบย้อนกลับ ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ ควรจัดทำฐานความรู้ ภาพถ่าย วิธีผลิต และหลักสูตรถ่ายทอดภูมิปัญญาให้คนรุ่นใหม่ การรักษาอัตลักษณ์ต้องทำควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพ ไม่ใช่ใช้ชื่อพื้นที่เพียงอย่างเดียว หากบริหารดี อัตลักษณ์จะเป็นสินทรัพย์จังหวัด แต่หากละเลยจะกลายเป็นความเสี่ยงทางตลาด
T10	อำนาจตลาดของรายใหญ่ คนกลาง และโครงสร้างห่วงโซ่ที่เกษตรกรต่อรองได้น้อย	ในภาพรวม ประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นว่า เกษตรกรรายย่อยมีขนาดการผลิตเล็ก จึงมักต้องพึ่งพาคนกลางหรือผู้ซื้อรายใหญ่ในการระบายผลผลิต ภาคประมงและปศุสัตว์มีบริษัทใหญ่และโรงงานแปรรูปที่มีอำนาจต่อรองสูงในห่วงโซ่ ภาคพืชและเกลือก็มีพ่อค้าคนกลางที่รวบรวมผลผลิตและกำหนดเงื่อนไขราคา เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า เมื่อข้อมูลราคาไม่โปร่งใส เกษตรกรไม่สามารถตัดสินใจขายหรือเก็บรักษาสินค้าได้เหมาะสม การรวมตัวของบริษัทขนาดใหญ่หรือผู้ค้ารายใหญ่ทำให้เกษตรกรรายย่อยแข่งขันลำบาก ประเด็นนี้รวมภัยคุกคามเดิมเรื่องคนกลางกดราคา บริษัทใหญ่ครองตลาด และอำนาจต่อรองต่ำ ผลกระทบคือมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่ไม่กลับถึงผู้ผลิตขั้นต้นอย่างเป็นธรรม ดังนั้น ประเด็นดังกล่าวจึงมีนัยสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร เพราะ การแก้ไขต้องเสริมสหกรณ์ แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และระบบตลาดสัญญาที่โปร่งใส ควรจัดทำข้อมูลราคาและต้นทุนกลาง เพื่อให้เกษตรกรเจรจาได้จากข้อมูลจริง หากเกษตรกรรวมกลุ่มและมีช่องทางขายตรงมากขึ้น โครงสร้างตลาดจะสมดุลและยั่งยืนกว่าเดิม

การวิเคราะห์ McKinsey 7-S Framework

องค์ประกอบ 7-S	สภาพปัจจุบัน/ประเด็นวิเคราะห์	ข้อค้นพบเชิงยุทธศาสตร์	แนวทางพัฒนา
1. Strategy กลยุทธ์	จังหวัดมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน โดยมุ่งสู่เกษตรอัจฉริยะ อาหารปลอดภัย สินค้าเกษตรมูลค่าสูง การจัดการทรัพยากรที่สมดุล และการยกระดับรายได้เกษตรกร มีประเด็นการพัฒนา 4 ด้าน คือ 1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ 2) ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน 3) สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปและการตลาด 4) พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	กลยุทธ์หลักมีความเหมาะสมกับบริบทจังหวัดที่มีสินค้าอัตลักษณ์ เช่น มะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้ว ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลาสดบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาคร มีทำเลใกล้กรุงเทพฯ มีฐานอุตสาหกรรมอาหารและตลาดรองรับ แต่ยังต้องเร่งแปลงกลยุทธ์สู่โครงการที่เชื่อมโยงรายสินค้า รายพื้นที่ และรายกลุ่มเกษตรกรให้ชัดเจน	กำหนด “ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนรายคลัสเตอร์สินค้า” ได้แก่ คลัสเตอร์มะพร้าว น้ำหอม/ผลไม้บ้านแพ้ว คลัสเตอร์ประมงและสัตว์น้ำ คลัสเตอร์เกลือทะเล และคลัสเตอร์สินค้าแปรรูป-อาหารปลอดภัย พร้อมกำหนดเป้าหมายรายปีด้านรายได้ มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ การใช้เทคโนโลยี การลดต้นทุน และการเพิ่มมูลค่า
2. Structure โครงสร้าง	โครงสร้างการขับเคลื่อนประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐด้านเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจ	โครงสร้างหน่วยงานมีความครบถ้วน แต่การดำเนินงานยังมีลักษณะแยกตามภารกิจรายหน่วยงาน ทำให้การบูรณาการข้อมูลงบประมาณ โครงการ และการติดตามผลรายสินค้าอาจยังไม่เชื่อมโยงเป็นระบบเดียว	จัดตั้ง “คณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะจังหวัดสมุทรสาคร” แยกเป็นคณะทำงานย่อยรายคลัสเตอร์สินค้า และมีหน่วยกลางด้านข้อมูล ติดตามผล และประสานงบประมาณ เพื่อให้แผนงาน/โครงการของทุกหน่วยงานไปในทิศทางเดียวกัน

องค์ประกอบ 7-S	สภาพปัจจุบัน/ประเด็นวิเคราะห์	ข้อค้นพบเชิงยุทธศาสตร์	แนวทางพัฒนา
3. Systems ระบบงาน	ชุมชน และหน่วยงานวิจัย/สนับสนุนใกล้เคียงพื้นที่		
3. Systems ระบบงาน	มีฐานการพัฒนาเรื่อง GAP แปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกร ระบบส่งเสริม Smartfarming/ Smart Aquaculture การตรวจสอบย้อนกลับ การตลาดออนไลน์ โลจิสติกส์ และระบบข้อมูล แต่ยังพบข้อจำกัดด้านข้อมูลที่ยังแยกตามหน่วยงาน มาตรฐานยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม และเทคโนโลยียังไม่ทั่วถึง	ระบบงานที่จำเป็นต่อการยกระดับเกษตรกรมูลค่าสูงยังต้องเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ได้แก่ ฐานข้อมูลเกษตรกร แผนการผลิต มาตรฐานสินค้า ระบบตรวจสอบย้อนกลับ ระบบตลาด ระบบโลจิสติกส์ และระบบแจ้งเตือนภัย	พัฒนาระบบ “Samut Sakhon Agri Data Platform” รวมข้อมูลเกษตรกร พื้นที่ผลิต มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ ปริมาณผลผลิต ราคา ต้นทุน โรค/ศัตรูพืช แหล่งน้ำ และตลาด พร้อมระบบ QR Traceability และ Dashboard สำหรับผู้บริหารใช้ตัดสินใจ
4. Shared Values ค่านิยมร่วม	ค่านิยมร่วมที่ควรขับเคลื่อนคือ “เกษตรปลอดภัย มูลค่าสูง ยั่งยืน และมีอัตลักษณ์” โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสินค้าเฉพาะถิ่นเป็นฐาน เช่น วิถีสวนบ้านแพ้ว วิถีประมงชายฝั่ง วิถีนาเกลือ และสินค้า GI	จังหวัดมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาสูง แต่มีความเสี่ยงจากการสูญหายของภูมิปัญญา คนรุ่นใหม่ไม่สืบทอด และสินค้าปลอมแปลงหรือสวมสิทธิ์ หากไม่มีระบบคุ้มครองอัตลักษณ์และถ่ายทอดองค์ความรู้	สร้างค่านิยมร่วมภายใต้แนวคิด “Samut Sakhon High Value & Safe Agriculture” เน้นคุณภาพ ความปลอดภัย ความซื่อสัตย์ ต่อแหล่งผลิต ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และการแบ่งปันประโยชน์อย่างเป็นธรรมในห่วงโซ่สินค้า
5. Skills ทักษะ	เกษตรกรมีทักษะเฉพาะทางจากประสบการณ์จริง เช่น การจัดการสวนมะพร้าว/ผลไม้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมงพื้นบ้าน การแปรรูปเบื้องต้น และการทำนาเกลือ แต่ยังขาดทักษะด้านดิจิทัล การตลาดออนไลน์	จุดแข็งด้านภูมิปัญญาและทักษะภาคปฏิบัติ ควรถูกยกระดับด้วย Reskill/Upskill โดยเฉพาะ Smart Farming, Smart Aquaculture, Big Data, AI, IoT, GAP,	จัดทำหลักสูตร “เกษตรกรสมุทรสาคร 4.0” แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ทักษะพื้นฐาน เช่น บัญชีฟาร์มและมาตรฐาน 2) ทักษะเทคนิค เช่น เกษตรแม่นยำ ระบบน้ำ อัจฉริยะ Biosecurity และ 3) ทักษะธุรกิจ

องค์ประกอบ 7-S	สภาพปัจจุบัน/ประเด็นวิเคราะห์	ข้อค้นพบเชิงยุทธศาสตร์	แนวทางพัฒนา
	การจัดการธุรกิจ การใช้ข้อมูล การบริหาร ต้นทุน และมาตรฐานสากล	Traceability, การแปรรูป, Branding และ E-commerce	เช่น แผนธุรกิจ แปรพันธุ์ การเจรจา และ ตลาดออนไลน์
6. Style รูปแบบการบริหาร/ภาวะผู้นำ	รูปแบบการบริหารจำเป็นต้องเปลี่ยนจาก การทำงานแบบโครงการรายหน่วยงาน ไปสู่ การบริหารเชิงเครือข่าย เชิงพื้นที่ และเชิง ผลลัพธ์ เนื่องจากโจทย์เกษตรของ สมุทรสาครเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ทั้ง ภาครัฐ เอกชน สถาบันวิจัย เกษตรกร สหกรณ์ โรงงานแปรรูป และตลาด	การขับเคลื่อนแผนต้องใช้ภาวะผู้นำแบบ บูรณาการและยืดหยุ่น เน้นการทำงาน ร่วมกัน การใช้ข้อมูลจริง การตัดสินใจเร็ว และการทดลองนวัตกรรมในพื้นที่ต้นแบบ	พัฒนารูปแบบการบริหารแบบ “Collaborative Governance” มีผู้ว่า ราชการจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัดเป็น กลไกเชิงนโยบาย หน่วยงานเกษตรเป็นแกน ประสาน และภาคเอกชน/สถาบันวิจัย/กลุ่ม เกษตรกรร่วมออกแบบโครงการ
7. Staff บุคลากร	บุคลากรในระบบประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐ เกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ เกษตรกรรุ่นใหม่ แรงงาน ภาคเกษตร และภาคเอกชนในห่วงโซ่อาหาร แต่มีข้อจำกัดสำคัญคือเกษตรกรสูงวัย ขาด ทายาท และขาดแคลนแรงงานทักษะ	บุคลากรเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของ แผน โดยต้องเพิ่ม Young Smart Farmer ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และเจ้าหน้าที่ที่ มีทักษะด้านมาตรฐาน เทคโนโลยีดิจิทัล และการตลาด	สร้างแผนพัฒนากำลังคนภาคเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร โดยกำหนดเป้าหมาย Young Smart Farmer รายปี พัฒนาเจ้าหน้าที่เป็น Agri-Coach และสร้างเครือข่ายเกษตรกร ต้นแบบ/ครูภูมิปัญญา เพื่อถ่ายทอดความรู้ และลดปัญหาการขาดผู้สืบทอด

การวิเคราะห์ PESTEL
ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571-2575

ปัจจัย PESTEL	ประเด็นสำคัญ จากบริบทจังหวัดสมุทรสาคร	โอกาส/ความเสี่ยง	นัยเชิงยุทธศาสตร์
P: Political ปัจจัยด้านนโยบายและการเมือง	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเน้นเกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร	เป็นโอกาสในการบูรณาการงบประมาณ โครงการ และความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน แต่มีความเสี่ยงหากการดำเนินงานแยกส่วน ไม่เชื่อมโยงเป้าหมาย รายสินค้าและรายพื้นที่	ต้องจัดทำแผนงาน/โครงการให้เชื่อมโยงกับแผน 3 ระดับ และนโยบายกระทรวงอย่างชัดเจน โดยเน้น Flagship Projects ที่ตอบตัวชี้วัด เช่น รายได้เกษตรกร มาตรฐานสินค้า Smart Agriculture การลดสารเคมี และความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร
E: Economic ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	สมุทรสาครมีทำเลใกล้กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีโครงข่ายโลจิสติกส์สำคัญ มีฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปขนาดใหญ่ มีตลาดรองรับทั้งในพื้นที่ กรุงเทพฯ และต่างประเทศ แต่มีต้นทุนสูงจากค่าแรง ที่ดิน พลังงาน และปัจจัยการผลิต รวมทั้งราคาสินค้าเกษตรผันผวน	โอกาสคือการเชื่อมสินค้าเกษตรกับอุตสาหกรรมอาหาร HoReCa ตลาดพรีเมียม E-commerce และตลาดส่งออก ส่วนความเสี่ยงคือการแข่งขันจากสินค้านำเข้าประเทศต้นทุนต่ำ คนกลาง และอำนาจตลาดของรายใหญ่	ต้องเน้นการเพิ่มผลิตภาพต่อหน่วยพื้นที่ ลดต้นทุนด้วยเทคโนโลยีและพลังงานทดแทน พัฒนาโลจิสติกส์และ Cold Chain สร้างแบรนด์จังหวัด ขยายตลาดพรีเมียม และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง
S: Social ปัจจัยด้านสังคมและประชากร	เกษตรกรและแรงงานมีทักษะเฉพาะทางจากประสบการณ์จริง และสินค้าเกษตร	โอกาสคือการพัฒนา Young Smart Farmer ครัวภูมิปัญญา เกษตรกรต้นแบบ	ต้องสร้างระบบถ่ายทอดภูมิปัญญาระหว่างรุ่น พัฒนาแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่กลับสู่ภาค

ปัจจัย PESTEL	ประเด็นสำคัญ จากบริบทจังหวัดสมุทรสาคร	โอกาส/ความเสี่ยง	นัยเชิงยุทธศาสตร์
	หลายชนิดมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน แต่มี ปัญหาเกษตรกรสูงวัย ขาดทายาท ขาด แรงงานทักษะ และคนรุ่นใหม่จำนวนมาก เลือกทำงานในอุตสาหกรรมหรือบริการแทน ภาคเกษตร	และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนความเสี่ยง คือภูมิปัญญาสูญหาย แรงงานขาดแคลน และความต่อเนื่องของอาชีพเกษตรลดลง	เกษตร ส่งเสริมเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ และสร้างรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว เชิงเกษตร ประมง และวัฒนธรรมนาเกลือ
T: Technological ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	เทคโนโลยี Smart Farming, Smart Aquaculture, IoT, AI, Big Data, Remote Sensing, Digital Twin และ E-commerce เป็นโอกาสสำคัญในการเพิ่มผลิตภาพ ลด ต้นทุน วางแผนการผลิต และเชื่อมตลาด แต่ ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล และ นวัตกรรมยังไม่ทั่วถึง	โอกาสคือการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ เซนเซอร์ โดรน ระบบจัดการฟาร์มสัตว์น้ำ แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับ และระบบเตือนภัยอัจฉริยะ ส่วน ความเสี่ยงคือเกษตรกรรายย่อยเข้าไม่ถึง เทคโนโลยี และขาดทักษะการใช้ข้อมูล	ต้องพัฒนา Agri Data Platform ระบบ QR Traceability แอปบันทึกข้อมูลฟาร์ม ศูนย์ เรียนรู้เกษตรดิจิทัล และโครงการนำร่อง Smart Farming/Smart Aquaculture ใน แปลงใหญ่หรือกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย
E: Environmental ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	สมุทรสาครมีพื้นที่ชายฝั่ง น้ำกร่อย นาเกลือ พื้นที่สวน และระบบนิเวศป่าชายเลนที่ เหมาะสมกับสินค้าเฉพาะถิ่น แต่เผชิญความ เสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ น้ำท่วม ฝนกรด น้ำทะเลหนุน มลพิษ อุตสาหกรรม น้ำเสีย ขยะทะเล และความ เสื่อมโทรมของระบบนิเวศ	โอกาสคือการใช้ BCG Economy, Circular Economy, Carbon Credit และ Green Agriculture สร้างมูลค่าใหม่จากของเสีย และทรัพยากรชีวภาพ ส่วนความเสี่ยงคือภัย ภูมิอากาศทำให้ผลผลิตเสียหาย และมลพิษ กระทบความปลอดภัยอาหาร	ต้องส่งเสริมระบบผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ลดสารเคมี ลดก๊าซเรือนกระจก ใช้ของเหลือทางการเกษตรให้เกิดมูลค่า จัดการน้ำเสียและขยะทะเล พัฒนา ระบบนิเวศชายฝั่ง และพัฒนาระบบเตือนภัย ภูมิอากาศสำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ

ปัจจัย PESTEL	ประเด็นสำคัญ จากบริบทจังหวัดสมุทรสาคร	โอกาส/ความเสี่ยง	นัยเชิงยุทธศาสตร์
L: Legal ปัจจัยด้านกฎหมายและกฎระเบียบ	กฎระเบียบการค้า มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม สุขอนามัย IUU Fishing มาตรฐาน GAP/GMP/HACCP ระบบตรวจสอบย้อนกลับ และการคุ้มครอง GI มีความเข้มงวดเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันยังมีความเสี่ยงจากการลักลอบนำเข้า การสวมสิทธิ์สินค้า และสินค้าปลอมแปลง โอกาสคือการใช้มาตรฐานและกฎหมายคุ้มครองสินค้าอัตลักษณ์ เพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดพรีเมียมและตลาดส่งออก	ความเสี่ยงคือเกษตรกรรายย่อยอาจปรับตัวไม่ทันต่อข้อกำหนด และสินค้าปลอมอาจทำลายชื่อเสียงจังหวัด	ต้องพัฒนาระบบ One-Stop Standard Hub, e-Certificate, ฐานข้อมูลผู้ผลิต GAP/GI ระบบตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่ และกลไกควบคุมการลักลอบนำเข้า/สวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างจริงจัง

การจัดทำ TOWS MATRIX ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร
เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

1. กลยุทธ์เชิงรุก SO Strategies (ใช้จุดแข็งของจังหวัดสมุทรสาครเพื่อฉวยโอกาสจากภายนอก)

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
SO1 ยกกระดับเกษตรกรสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer บนฐานสินค้าอัตลักษณ์	S1, S5, S7, S9 + O4, O9	ใช้จุดแข็งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ระบบ GAP/แปลงใหญ่ ทักษะเฉพาะทางของเกษตรกร และหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ มาพัฒนาหลักสูตร Reskill/Upskill ด้านเกษตรอัจฉริยะ การจัดการฟาร์ม การตลาดออนไลน์ การบัญชีต้นทุน และการใช้ข้อมูล เพื่อให้เกษตรกรเดิมและคนรุ่นใหม่สามารถยกระดับการผลิตสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัด เช่น มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลายลิ้นบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาคร ไปสู่การผลิตเชิงธุรกิจที่มีมูลค่าสูง
SO2 สร้างผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูง เชื่อมอุตสาหกรรมอาหารและตลาดพรีเมียม	S1, S2, S3, S8, S10 + O1, O2, O6, O8	ใช้จุดแข็งด้านทำเลใกล้กรุงเทพฯ ฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปขนาดใหญ่ ตลาดรองรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ และศักยภาพการต่อยอดสินค้าเกษตรเป็นฐานพัฒนา Agri-Entrepreneur/SMEs เกษตร ให้สร้างผลิตภัณฑ์สุขภาพของฝากพรีเมียม อาหารพร้อมรับประทาน วัตถุดิบ HoReCa และสินค้าเกษตรแปรรูปส่งออก
SO3 ขับเคลื่อน Smart Farming / Smart Aquaculture ในสินค้าเศรษฐกิจหลัก	S4, S5, S7, S9 + O4, O9, O10	ใช้ความเหมาะสมของทรัพยากรธรรมชาติ ฐานกลุ่มเกษตรกร และหน่วยงานวิจัยในพื้นที่หรือใกล้เคียง เพื่อส่งเสริมระบบน้ำอัจฉริยะ เช่น เซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำ/ดิน ระบบพยากรณ์อากาศ โดรน ระบบจัดการฟาร์มสัตว์น้ำ และ AI เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และลดความเสี่ยงในการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ และเกลือทะเล
SO4 สร้างคลัสเตอร์สินค้าอัตลักษณ์ GI และสินค้าเฉพาะถิ่นมูลค่าสูง	S1, S4, S6, S8, S10 + O1, O2, O6, O7	ใช้สินค้าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจุดขายหลัก เชื่อมกับแนวโน้มตลาดสุขภาพ ตลาดพรีเมียม Soft Power และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อพัฒนาคลัสเตอร์มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลายลิ้นบ้านแพ้ว เกลือทะเล

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
		สมุทรสาคร กล้วยไม้ และผลไม้คุณภาพ ให้เป็นสินค้าพรีเมียมที่มีเรื่องเล่า แหล่งที่มาและมาตรฐานรองรับ
SO5 เชื่อมเกษตรกรกับฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปของจังหวัด	S2, S3, S8, S10 + O1, O5, O6, O8	ใช้ฐานอุตสาหกรรมอาหารทะเลและอาหารแปรรูปของสมุทรสาคร เป็นกลไกเชื่อมเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และโรงงาน เพื่อยกระดับสินค้าสดไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น อาหารพร้อมรับประทาน เครื่องดื่มสุขภาพ ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ เกล็ดพรีเมียม และผลิตภัณฑ์ BCG จากวัสดุเหลือใช้
SO6 สร้างตลาดเชิงรุกด้วย GI, Soft Power, E-commerce และตลาดพรีเมียม	S1, S2, S8, S10 + O2, O3, O6, O8	ใช้ชื่อเสียงสินค้าอัตลักษณ์ ทำเลใกล้ตลาดบริโภคขนาดใหญ่ และโอกาสจากตลาดออนไลน์ สร้างแบรนด์จังหวัด/แบรนด์กลุ่ม ทำ Storytelling ของสินค้า เชื่อมแพลตฟอร์มออนไลน์ ตลาดกรุงเทพฯ ตลาด HoReCa ตลาด Modern Trade และตลาดส่งออก เพื่อให้เกษตรกรลดการพึ่งพาคนกลางและได้ราคาที่เป็นธรรมมากขึ้น
SO7 พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเกษตร ประมง และวัฒนธรรมนาเกลือใกล้กรุงเทพฯ	S1, S2, S4, S7, S10 + O2, O7	ใช้จุดแข็งด้านทำเลใกล้กรุงเทพฯ สินค้าอัตลักษณ์ ภูมิปัญญาเกษตร ประมงพื้นบ้าน และนาเกลือ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแบบวันเดียวหรือสองวันหนึ่งคืน เช่น สวนมะพร้าวบ้านแพ้ว เส้นทางปลาสด บ้านประมงชายฝั่ง นาเกลือ และกิจกรรมเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้เสริมให้ชุมชนและเพิ่มการรับรู้สินค้าเกษตรจังหวัด
SO8 สร้างเครือข่ายความร่วมมือวิจัย การตลาด และการค้าในประเทศ-ต่างประเทศ	S3, S8, S9, S10 + O6, O8, O9	ใช้หน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิจัย ฐานอุตสาหกรรมอาหาร และตลาดต่างประเทศที่มีอยู่เป็นฐานสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัย ภาคเอกชน ผู้ส่งออก HoReCa และผู้ซื้อพรีเมียม เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี พัฒนาผลิตภัณฑ์ ขยายตลาด และผลักดันสินค้าเกษตรของสมุทรสาครสู่ห่วงโซ่มูลค่าสูง

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategies (ใช้โอกาสจากภายนอกเพื่อลดจุดอ่อนภายใน)

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
WO1 ลดข้อจำกัดด้านพื้นที่ แรงงาน ทุน และปัจจัยการผลิตด้วยกลไกสนับสนุนใหม่	W1, W2, W4, W10 + O9, O10	ใช้นโยบายรัฐ พลังงานทดแทน ระบบประกันภัย สินเชื่อสีเขียว และการพัฒนา Young Smart Farmer มาช่วยแก้ปัญหาพื้นที่เกษตรจำกัด เกษตรกรสูงวัย ต้นทุนสูง และการเข้าถึงทุนไม่เพียงพอ โดยส่งเสริมเครื่องจักรร่วม ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ในฟาร์ม ระบบประกันภัยสินค้าเกษตร บัญชีต้นทุน และสินเชื่อที่เชื่อมกับแผนธุรกิจหรือสัญญาซื้อขาย
WO2 ใช้สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลไกรวมคน รวมทุน รวมตลาด	W1, W2, W6, W7, W10 + O3, O6, O9	ใช้โอกาสจากตลาดออนไลน์ ตลาดพรีเมียม และการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อยกระดับสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนให้เป็นศูนย์กลางรวบรวมผลผลิต จัดซื้อปัจจัยการผลิต แปรรูปเบื้องต้น ทำตลาดออนไลน์ บริหารโลจิสติกส์ และเชื่อมโยงผู้ซื้อโดยตรง ช่วยลดปัญหาแปลงย่อย การพึ่งพาคนกลาง และอำนาจต่อรองต่ำ
WO3 ปรับกระบวนการผลิตสู่มาตรฐานปลอดภัย และลดต้นทุน	W3, W4, W5, W9 + O1, O4, O10	ใช้เทคโนโลยี Smart Farming, IoT, AI และระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย มายกระดับกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เช่น ระบบจัดการน้ำในสวน ระบบเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ การใช้ชีวภัณฑ์ การจัดการอาหารสัตว์ การลดสารเคมี และการจัดทำคู่มือการผลิตรายสินค้า เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยและลดต้นทุน
WO4 พัฒนาระบบวางแผนการผลิตและตลาดด้วยข้อมูลจริง	W6, W10 + O3, O4, O6	ใช้ E-commerce แพลตฟอร์มข้อมูลตลาด และระบบดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหาการผลิตไม่สอดคล้องกับตลาด การพึ่งพาคนกลาง และข้อมูลกระจาย โดยจัดทำฐานข้อมูลผลผลิตรายฤดูกาล ราคา ต้นทุน ความต้องการตลาด และคำสั่งซื้อ เพื่อให้เกษตรกรวางแผนการผลิตตามอุปสงค์ ลดผลผลิตล้นตลาด และเพิ่มอำนาจต่อรอง
WO5 ขยาย GAP/มาตรฐาน/Traceability ให้ครอบคลุมสินค้าเป้าหมาย	W3, W5, W8, W9 + O1, O3, O6, O8	ใช้โอกาสจากตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ตลาดส่งออก และระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล เพื่อแก้จุดอ่อนด้านมาตรฐานที่ยังไม่ครอบคลุม โดยจัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิต GAP ระบบบันทึกฟาร์มดิจิทัล QR Traceability การตรวจประเมินด้วยเครื่องมือดิจิทัล และ

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
		ระบบรับรองแบบกลุ่ม เพื่อให้สินค้าเข้าสู่ตลาด Modern Trade, HoReCa และส่งออกได้มากขึ้น
WO6 สร้างฐานข้อมูลกลางการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	W5, W10 + O3, O4, O9	ใช้ Big Data, AI, Open Data และ Agri-Tech เพื่อแก้ปัญหาข้อมูลการผลิต ราคา ต้นทุน มาตรฐาน ความเสี่ยง และแรงงานที่กระจุกกระจาย โดยจัดทำฐานข้อมูลกลางระดับจังหวัด เชื่อมโยงข้อมูลเกษตรกร พื้นที่ผลิต สินค้า มาตรฐาน ตลาด ภัยพิบัติ โรค และโครงการ เพื่อใช้วางแผน ติดตามผล และออกแบบมาตรการได้แม่นยำ 17) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
WO7 ใช้งานวิจัยแก้โจทย์ต้นทุน มาตรฐาน โรค และการเพิ่มมูลค่า	W4, W5, W7, W8, W9, W10 + O4, O5, O9	ใช้ความร่วมมือกับสถาบันวิจัยและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อแก้ปัญหาต้นทุนสูง เทคโนโลยียังไม่ทั่วถึง การแปรรูปชุมชนจำกัด มลพิษ และโรคระบาด โดยวิจัยพันธุ์ ทนทาน ระบบผลิตแม่นยำ ชีวภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง และการใช้ของเหลือจากภาคเกษตรในรูปแบบ BCG

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST Strategies (ใช้จุดแข็งภายในเพื่อลดหรือรับมือภัยคุกคามภายนอก)

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางการดำเนินการเชิงกลยุทธ์
ST1 ใช้ฐานทรัพยากรเฉพาะถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นรับมือภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	S1, S4, S7, S9 + T1, T5, T7, T9	ใช้ความเหมาะสมของพื้นที่สวน บ้านแพ้ว พื้นที่ชายฝั่ง น้ำกร่อย และนาเกลือ ร่วมกับภูมิปัญญาเกษตร ประมง และเกลือทะเล เพื่อจัดการทรัพยากรอย่างสมดุล เช่น บริหารน้ำเค็ม-น้ำจืด อนุรักษ์ป่าชายเลน ปรับระบบผลิตให้เหมาะกับภูมิอากาศ ลดมลพิษ และถ่ายทอดภูมิปัญญาให้คนรุ่นใหม่
ST2 ใช้ความหลากหลายของสินค้าเกษตรสร้างระบบอาหารจังหวัดที่ยืดหยุ่น	S4, S5, S6, S8 + T1, T4, T6, T8	ใช้ความหลากหลายของพืช ประมง ปศุสัตว์ และเกลือทะเล รวมถึงฐานมาตรฐาน GAP/แปลงใหญ่และตลาดในพื้นที่ เพื่อสร้างระบบอาหารปลอดภัยของจังหวัด ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โรคระบาด ราคาผันผวน และต้นทุนอาหารสัตว์ โดยส่งเสริมแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยระดับชุมชน ตลาดเกษตรปลอดภัย และแผนสำรองอาหารในภาวะวิกฤต
ST3 ใช้ทำเลโลจิสติกส์รับมือการแข่งขันและความผันผวนของตลาด	S2, S3, S8 + T2, T6, T8, T10	ใช้จุดแข็งด้านทำเลใกล้กรุงเทพฯ ถนนหลัก ท่าเรือ สนามบิน ตลาดกลาง และฐานอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อพัฒนาระบบรวบรวม คัดแยก บรรจุ ขนส่งเย็น และกระจายสินค้าเกษตรครบวงจร ช่วยลดต้นทุนหลังเก็บเกี่ยว เพิ่มความสด ลดการสูญเสีย และเพิ่มอำนาจต่อรองกับผู้ซื้อรายใหญ่
ST4 ใช้กลไกหน่วยงานรัฐและฐานมาตรฐานเดิมปรับกติกาให้แข่งขันได้	S5, S9 + T3, T5, T7, T10	ใช้จุดแข็งด้านหน่วยงานสนับสนุนและฐานมาตรฐาน GAP/แปลงใหญ่ เพื่อผลักดันกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนา เช่น มาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสำคัญ การอำนวยความสะดวกการขอรับรองมาตรฐาน การกำกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกษตร-อุตสาหกรรม และการสร้างกลไกสัญญาซื้อขายที่เป็นธรรม
ST5 ป้องกันสินค้าปลอมแปลงและการสวมสิทธิ์ด้วย GI, Traceability และการบังคับใช้กฎหมาย	S1, S5, S8, S9 + T2, T3, T9, T10	ใช้จุดแข็งด้านสินค้าอัตลักษณ์ GI ระบบมาตรฐาน หน่วยงานรัฐ และตลาดรองรับ เพื่อควบคุมการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตร เช่น มะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้ว ปลาสดบ้านแพ้ว เกลือทะเลสมุทรสาคร และสินค้าเฉพาะถิ่นอื่น ๆ ด้วยระบบขึ้นทะเบียนผู้ผลิต ตรวจสอบย้อนกลับ QR Code ตรวจจุดจำหน่าย และบูรณาการหน่วยงานควบคุมสินค้านำเข้า

4. กลยุทธ์เชิงรับ WT Strategies (ลดจุดอ่อนภายในและหลีกเลี่ยงผลกระทบจากภัยคุกคามภายนอก)

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
WT1 ลดความเสี่ยงจากโรค ศัตรูพืช ภัยภูมิอากาศ และต้นทุนสูงด้วยระบบผลิตปลอดภัย	W4, W5, W8, W9 + T1, T4, T7, T8	ปรับระบบผลิตให้ทนทานต่อความเสี่ยง โดยจัดทำแผนเฝ้าระวังโรคพืช โรคสัตว์น้ำ โรคปศุสัตว์ ระบบแจ้งเตือนภัยภูมิอากาศ การใช้ชีวภัณฑ์ การจัดการน้ำเสีย การลดสารเคมี และมาตรการลดต้นทุนพลังงาน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดพร้อมกันทั้งภาคพืช ประมง ปศุสัตว์ และเกลือทะเล
WT2 ลดผลกระทบจากราคาผันผวนและอำนาจตลาดของคนกลาง	W6, W7, W10 + T6, T10	จัดระบบบริหารอุปสงค์-อุปทานแบบรายสินค้าและรายฤดูกาล ใช้ข้อมูลตลาดล่วงหน้า สัญญาซื้อขายที่เป็นธรรม การรวมกลุ่มจำหน่าย และแผนกระจายผลผลิตหลายช่องทาง เพื่อลดความเสี่ยงจากราคาตก การพึ่งพาคนกลาง และอำนาจต่อรองต่ำของเกษตรกรรายย่อย
WT3 ป้องกันการหดตัวของฐานการผลิตและความเสื่อมโทรมของทรัพยากร	W1, W8 + T5, T7	จัดทำมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสำคัญ พื้นที่สวน พื้นที่นาเกลือ พื้นที่ประมงชายฝั่ง และพื้นที่อาหารปลอดภัย ควบคู่กับระบบจัดการน้ำเสีย ขยะทะเล ของเสียจากฟาร์ม และการฟื้นฟูระบบนิเวศ เพื่อรักษาฐานทรัพยากรการผลิตในจังหวัดอุตสาหกรรมและปริมณฑล
WT4 ใช้ข้อมูลกลางเพื่อลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจและบริหารความเสี่ยง	W10 + T1, T4, T6, T8	จัดทำระบบข้อมูลความเสี่ยงด้านเกษตรจังหวัด เช่น แผนที่พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม น้ำทะเลหนุน โรคระบาด ศัตรูพืช ต้นทุนพลังงาน ราคาอาหารสัตว์ และราคาสินค้า เพื่อใช้คาดการณ์ แจ้งเตือน วางแผนงบประมาณ และกำหนดมาตรการช่วยเหลือได้รวดเร็ว
WT5 วิจัยเชิงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วนของสมุทรสาคร	W5, W8, W9, W10 + T1, T4, T7, T8	กำหนดโจทย์วิจัยที่ตอบปัญหาเฉพาะพื้นที่ เช่น พันธุ์พืชทนเค็ม ระบบจัดการน้ำในสวน การป้องกันหนอนหัวดำมะพร้าว โรคสัตว์น้ำอุบัติใหม่ การลดต้นทุนอาหารสัตว์ การใช้พลังงานทดแทนในฟาร์ม และการลดมลพิษในพื้นที่เกษตร-ประมง เพื่อให้ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้จริง

กลยุทธ์ TOWS	SWOT ที่เชื่อมโยง	แนวทางดำเนินการเชิงกลยุทธ์
WT6 ปรับกฎระเบียบเพื่อลดข้อจำกัดของเกษตรกรรายย่อยและป้องกันความเสี่ยงเชิงโครงสร้าง	W1, W3, W6, W10 + T3, T5, T10	ทบทวนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการรับรองมาตรฐาน การรวมกลุ่ม การเข้าถึงทุน การใช้พื้นที่เกษตร และการจำหน่ายสินค้าโดยตรง พร้อมกำหนดมาตรการคุ้มครองเกษตรกรรายย่อยในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวต่อมาตรฐานการค้าและแรงกดดันจากรายใหญ่ได้
WT7 ลดผลกระทบจากสินค้านำเข้าราคาถูก สินค้าปลอม และสินค้าไม่ได้มาตรฐาน	W3, W6, W10 + T2, T3, T9, T10	พัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลผู้ผลิต แหล่งผลิต มาตรฐาน และเส้นทางสินค้า ควบคู่กับการตรวจตลาดและการสื่อสารผู้บริโภค เพื่อป้องกันการนำเข้าสินค้าไม่ได้มาตรฐาน การสวมสิทธิ์สินค้า GI และการปลอมแปลงสินค้าอัตลักษณ์ ซึ่งอาจทำให้ราคาสินค้าท้องถิ่นตกและกระทบความเชื่อมั่นของตลาด

ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงป้องกัน เชิงแก้ไข และเชิงรับ

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง	SO1 ยกระดับเกษตรกรสู่ Smart Farmer และ Young Smart Farmer บนฐานสินค้าอัตลักษณ์	1) โครงการ พัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน 2) โครงการ ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่เด็กนักเรียน (ยุวประมง) 3) โครงการ พัฒนาทักษะเกษตรกรสมุทรสาครสู่ Smart Farmer ครบวงจร (Reskill – Upskill)
	2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	SO2 สร้างผู้ประกอบการเกษตรมูลค่าสูง เชื่อมอุตสาหกรรมอาหารและตลาดพรีเมียม	4) โครงการ บ่มเพาะและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่ สมุทรสาคร (Agri-Entrepreneur Incubation)
	3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	WO1 ลดข้อจำกัดด้านพื้นที่ แรงงาน ทุน และปัจจัยการผลิตด้วยกลไกสนับสนุนใหม่	5) โครงการ ศูนย์บริการปัจจัยการผลิตทางการเกษตรคุณภาพและกองทุนสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
	4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร	WO2 ใช้สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลไกรวมคน รวมทุน รวมตลาด	6) โครงการ ยกระดับสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรสมุทรสาครสู่มืออาชีพ
2) ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะปลอดภัย และยั่งยืน	5) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	SO3 ขับเคลื่อน Smart Farming / Smart Aquaculture ในสินค้าเศรษฐกิจหลัก	1) โครงการ เกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร: ระบบเซนเซอร์และ IoT
	6) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	WO3 ปรับกระบวนการผลิตสู่มาตรฐานปลอดภัย และลดต้นทุน WT1 ลดความเสี่ยงจากโรค ศัตรูพืช ภัยภูมิอากาศ และต้นทุนสูงด้วยระบบผลิตปลอดภัย	2) โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ (HAPPY CHICK) 3) โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคนอแบบครบวงจร 4) โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดป้ามหาชัยเพื่ออนุรักษ์และสร้างอาชีพ 5) โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาหยีสกเทศเพื่อการส่งออก 6) โครงการ ยกระดับมาตรฐาน GAP และเกษตรปลอดภัยครบวงจร
	7) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	SO4 สร้างคลัสเตอร์สินค้าอัตลักษณ์ GI และสินค้าเฉพาะถิ่นมูลค่าสูง	7) โครงการ วิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอัตลักษณ์ GI สมุทรสาคร
	8) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร	WO4 พัฒนาระบบวางแผนการผลิตและตลาดด้วยข้อมูลจริง WT2 ลดผลกระทบจากราคาผันผวนและอำนาจตลาดของคนกลาง	8) โครงการ เพิ่มศักยภาพการจำหน่ายสินค้าและบริการ 9) โครงการ เพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
			10) โครงการ ระบบพยากรณ์และบริหารจัดการผลผลิตมะพร้าว น้ำหอมและสินค้าเกษตรล้นตลาดสมุทรสาคร
	9) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร	WO5 ขยาย GAP/มาตรฐาน/Traceability ให้ครอบคลุมสินค้าเป้าหมาย	11) โครงการ เพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ 12) โครงการ พัฒนาคุณภาพการเลี้ยงปลา สลิดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลา สลิดบ้านแพ้ว 13) โครงการ ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรสมุทรสาคร (QR Traceability)
3) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	10) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง	SO5 เชื่อมเกษตรกรกับฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปของจังหวัด	1) โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP 2) โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง 3) โครงการ บริหารจัดการศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำสมุทรสาคร 4) โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
			5) โครงการ Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon 6) โครงการ โครงการสร้างมูลค่าสัตว์น้ำ รุกรานสู่เศรษฐกิจชุมชน 7) โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง 8) โครงการ ศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชน มูลค่าสูงสมุทรสาคร
	11) การตลาดเชิงรุก	SO6 สร้างตลาดเชิงรุกด้วย GI, Soft Power, E-commerce และตลาดพรีเมียม	9) โครงการ งานมหกรรมกล้วยไม้และของดี สมุทรสาคร 10) โครงการ มหกรรมจำหน่ายสินค้าเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร ขององค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่าย 11) โครงการ สร้างแบรนด์และการตลาดเชิง รุกสินค้าเกษตร Samut Sakhon Premium
	12) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เอกลักษณ์ไทย	SO7 พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเกษตร ประมง และวัฒนธรรมนาเกลือใกล้กรุงเทพฯ	12) โครงการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง เกษตร "นาเกลือแห่งวัฒนธรรม" 13) โครงการ พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิง เกษตรอัตลักษณ์

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
4) การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	13) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ	ST1 ใช้ฐานทรัพยากรเฉพาะถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นรับมือภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม WT3 ป้องกันการหลุดตัวของฐานการผลิตและความเสื่อมโทรมของทรัพยากร	1) โครงการ พัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเลอย่างยั่งยืน 2) โครงการ ผลิตถ่านชีวภาพจากทางมะพร้าวแห้งและกากมะพร้าว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดขยะทางการเกษตรเกษตร 3) โครงการ นวัตกรรมการผลิตเกลือทะเลด้วยเทคโนโลยีสะอาด 4) โครงการ เสริมสร้างศักยภาพการผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม) 5) โครงการ บริหารจัดการน้ำและฟื้นฟูดินเพื่อการเกษตรยั่งยืนลุ่มน้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร
	14) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร	ST2 ใช้ความหลากหลายของสินค้าเกษตรสร้างระบบอาหารจังหวัดที่ยืดหยุ่น	6) โครงการ ปลอ่ยปลาผู้ล่า เพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอหางดำ 7) โครงการ บริหารจัดการเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร 8) โครงการ เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวสมุทรสาคร
	15) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร	ST3 ใช้ทำเลโลจิสติกส์รับมือการแข่งขันและความผันผวนของตลาด	9) โครงการ พัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรพร้อมระบบห้องเย็นครบวงจรสมุทรสาคร

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
	16) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร	WO6 สร้างฐานข้อมูลกลางการเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร WT4 ใช้ข้อมูลกลางเพื่อลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจและบริหารความเสี่ยง	10) โครงการ พัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร (Samut Sakhon Agri Data Platform)
	17) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร	WO7 ใช้งานวิจัยแก้โจทย์ต้นทุน มาตรฐาน โรค และการเพิ่มมูลค่า WT5 วิจัยเชิงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วนของสมุทรสาคร	11) โครงการ ลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเล และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและพลังงานสะอาด 12) โครงการ วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำทนโรค-ทนภูมิอากาศสมุทรสาคร
	18) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ	SO8 สร้างเครือข่ายความร่วมมือวิจัยการตลาด และการค้าในประเทศ-ต่างประเทศ	13) โครงการ พัฒนาลิขิตค่าประมงเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออกอย่างยั่งยืน 14) โครงการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐานการเกษตรและการค้าระหว่างประเทศสมุทรสาคร 15) โครงการ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ด้านการประมง
	19) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร	ST4 ใช้กลไกหน่วยงานรัฐและฐานมาตรฐานเดิมปรับกติกาให้แข่งขันได้ WT6 ปรับกฎระเบียบเพื่อลดข้อจำกัดของเกษตรกรรายย่อยและป้องกันความเสี่ยงเชิงโครงสร้าง	16) โครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย 17) โครงการ ทบทวนกฎระเบียบและมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสมุทรสาคร

ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	การกำหนดกลยุทธ์	แนวทางการกำหนดโครงการ
	20) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ	ST5 ป้องกันสินค้าปลอมแปลงและการสวมสิทธิ์ด้วย GI, Traceability และการบังคับใช้กฎหมาย WT7 ลดผลกระทบจากสินค้านำเข้าราคาถูก สินค้าปลอม และสินค้าไม่ได้มาตรฐาน	18) โครงการ ฝักระวังและควบคุมการลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรสมุทรสาคร

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรอัจฉริยะ ฐานการผลิตอาหารปลอดภัยมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม การจัดการทรัพยากร
ที่สมดุลอย่างยั่งยืน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตและรายได้มั่นคง”

2. ประเด็นการพัฒนา (Development Issues)

- 1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- 2) ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
- 3) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
- 4) การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

3. เป้าประสงค์ (Goals)

- 1) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แรงงานภาคเกษตรมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น
- 2) สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ยกระดับคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ได้ตามมาตรฐานสากล
- 4) เพิ่มการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ตลาดโลก
- 5) พื้นที่เกษตรเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่ยั่งยืน ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

- 1) รายได้เกษตรกรสุทธิเพิ่มขึ้น (เฉลี่ยต่อครัวเรือน) 20% ภายในปี 2575
- 2) สัดส่วนสินค้าได้มาตรฐานสากล เพิ่มขึ้น 80% ภายในปี 2575
- 3) พื้นที่เกษตรที่ใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture เพิ่มขึ้น 40% ภายในปี 2575
- 4) เกษตรกรลดใช้สารเคมี และลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก 30% ภายในปี 2575
- 5) จำนวนสถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น 30% ภายในปี 2575
- 6) มี Young Smart Farmer ใหม่ เพิ่มขึ้น 1,000 คน ภายในปี 2575

5. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ผลผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี 2) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ร้อยละ 10 ภายในปี 2575 3) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง 3.1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 3.2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 3.3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 4) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ 50 ราย 5) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน 100 รายต่อปี
แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้ 1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง 2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ผลผลิตสินค้าเกษตร (พืช/ปศุสัตว์/ประมง) ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี 2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด 3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี
แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา จำนวน 5 แนวทาง ดังนี้ 1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร 3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร 5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหารเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี 2) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี 3) ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุลเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา จำนวน 3 แนวทาง ดังนี้ 1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง 2) การตลาดเชิงรุก 3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตรลดลงร้อยละ 15 ภายในปี 2575 2) พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน 10,000 ไร่ ภายในปี 2575 3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ภายในปี 2575 4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 5) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลงน้อยกว่าร้อยละ 4 ในปี 2575 (ร้อยละ 7.1 ในปี 63)
แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา จำนวน 8 แนวทาง ดังนี้ 1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร 3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร 4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร 5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร 6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ 7) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร 8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

6. แผนที่แสดงความสำเร็จของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 – 2575) กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย : 1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน 2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็นพัฒนาหลัก : การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นพัฒนาย่อย : 1. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2. เกษตรปลอดภัย 3. เกษตรชีวภาพ 4. เกษตรแปรรูป 5. เกษตรอัจฉริยะ 6. ระบบนิเวศการเกษตร	
แผนระดับ 2	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ประเด็น : (03) การเกษตร เป้าหมายประเด็น : 1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : 1. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2. เกษตรปลอดภัย 3. เกษตรชีวภาพ 4. เกษตรแปรรูป 5. เกษตรอัจฉริยะ 6. ระบบนิเวศการเกษตร เป้าหมายแผนย่อย : 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศในสาขา เกษตรเพิ่มขึ้น 2. ผลิดาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น	(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2571 - 2575 เสาหลักที่ 1: การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy): เพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการผลิตเดิม พร้อมทั้งยกระดับเครื่องยนตทางเศรษฐกิจใหม่ เสาหลักที่ 4: การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment): มุ่งจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ไขปัญหา PM 2.5 และการมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
แผนระดับ 3	แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571 - 2575 “เมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข” ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงและชุมชนเติบโตทางรายได้ทั่วทั้งจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาคุณภาพประชาชน สร้างสังคมสุขภาวะ และชุมชนเข้มแข็ง มุ่งพัฒนาประชาชนทุกกลุ่มให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกมิติ ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมให้เกิดคุณค่า มูลค่า และความยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การเสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัย	แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2571 - 2575 “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูป และการตลาด ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
สาระสำคัญแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร	เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร “จังหวัดสมุทรสาคร เป็นศูนย์กลางการเกษตรมูลค่าสูงและการประมงที่ยั่งยืน โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและการบริหารจัดการเครือข่ายเกษตรกร เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถแข่งขันในตลาดสากลได้”	ค่าเป้าหมาย (หน่วยนับ) ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนา ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน 1) ผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDPภาคเกษตร/จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี 2) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ร้อยละ 10 ภายในปี 2575 3) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง 3.1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 3.2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 3.3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 4) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ 50 ราย 5) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน 100 รายต่อปี

		ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
		1) ผลผลิตสินค้าเกษตร (พืช/ปศุสัตว์/ประมง) ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี
		2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด
		3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี
		ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
		1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหารเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี
		2) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี
		3) ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุลเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี
		ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
		1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตรลดลงร้อยละ 15 ภายในปี 2575
		2) พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน 10,000 ไร่ ภายในปี 2575
		3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ภายในปี 2575
		4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
		5) ความมั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลงน้อยกว่าร้อยละ 4 ในปี 2575 (ร้อยละ 7.1 ในปี 63)

แนวทางการพัฒนา ด้านการเกษตรและ สหกรณ์ของ จังหวัดสมุทรสาคร ตามประเด็นการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
	1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง 2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร	1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร 3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร 5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร	1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง 2) การตลาดเชิงรุก 3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย	1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร 3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร 4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร 5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร 6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ 7) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร 8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

โครงการสำคัญ	1. โครงการ พัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน 2. โครงการ ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่เด็กนักเรียน (ยุวประมง) 3. โครงการพัฒนาทักษะเกษตรกรสมุทรสาครสู่ Smart Farmer ครบวงจร (Reskill – Upskill) 4. โครงการบ่มเพาะและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่สมุทรสาคร (Agri-Entrepreneur Incubation) " 5. โครงการศูนย์บริการปัจจัยการผลิตทางการเกษตรคุณภาพและกองทุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ 6. โครงการยกระดับสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรสมุทรสาครสู่มีอาชีพ	1. โครงการเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร: ระบบเซนเซอร์และ IoT 2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ (HAPPY CHICK) 3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคเนื้อแบบครบวงจร 4. โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดป่ามหาชัยเพื่ออนุรักษ์และสร้างอาชีพ 5. โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาหยวกเทศเพื่อการส่งออก 6. โครงการยกระดับมาตรฐาน GAP และเกษตรปลอดภัยครบวงจร 7. โครงการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอัตลักษณ์ GI สมุทรสาคร 8. โครงการ เพิ่มศักยภาพการจำหน่ายสินค้าและบริการ 9. โครงการ เพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร 10. โครงการระบบพยากรณ์และบริหารจัดการผลผลิตมะพร้าว น้ำหอมและสินค้าเกษตรล้นตลาดสมุทรสาคร 11. โครงการ เพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ 12. โครงการ พัฒนาคุณภาพการเลี้ยงปลาสลิดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสลิดบ้านแพ้ว	1. โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP 2. "โครงการยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง" 3. โครงการ บริหารจัดการศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำสมุทรสาคร 4. โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน 5. โครงการ Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon 6. โครงการ โครงการสร้างมูลค่าสัตว์น้ำรุกรานสู่เศรษฐกิจชุมชน 7. โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง 8. โครงการศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชนมูลค่าสูงสมุทรสาคร 9. โครงการ งานมหกรรมกล้วยไม้และของดีสมุทรสาคร 10. โครงการ มหกรรมจำหน่ายสินค้าเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ขององค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่าย 11. โครงการสร้างแบรนด์และการตลาดเชิงรุกสินค้าเกษตร Samut Sakhon Premium	1. โครงการพัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเลอย่างยั่งยืน 2. การผลิตถ่านชีวภาพจากทางมะพร้าวแห้งและกากมะพร้าว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดขยะทางการเกษตรเกษตร 3. โครงการนวัตกรรมการผลิตเกลือทะเลด้วยเทคโนโลยีสะอาด 4. โครงการ เสริมสร้างศักยภาพการผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม) 5. โครงการบริหารจัดการน้ำและฟื้นฟูดินเพื่อการเกษตรยั่งยืนลุ่มน้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร 6. โครงการ ปลอ่ยปลาผู้ล่า เพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอหางดำ 7. โครงการบริหารจัดการเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร 8. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวสมุทรสาคร 9. โครงการพัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรพร้อมระบบห้องเย็นครบวงจรสมุทรสาคร 10. โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร (Samut Sakhon Agri Data Platform)

		13. โครงการห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรสมุทรสาคร (QR Traceability)	11. โครงการ ลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและพลังงานสะอาด 12. โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำทนโรค-ทนภูมิอากาศสมุทรสาคร 13. โครงการ พัฒนาสินค้าประมงเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออกอย่างยั่งยืน 14.โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐานการเกษตรและการค้าระหว่างประเทศสมุทรสาคร 15. โครงการ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ด้านการประมง 16. โครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย 17. โครงการทบทวนกฎระเบียบและมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสมุทรสาคร 18. โครงการเฝ้าระวังและควบคุมการลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรสมุทรสาคร

7. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2571 - 2575)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “เมืองเกษตรอัจฉริยะ ฐานการผลิตอาหารปลอดภัยมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม การจัดการทรัพยากร
ที่สมดุลอย่างยั่งยืน เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตและรายได้มั่นคง”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบัน เกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้ เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	1) ผลผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาค เกษตร/จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 ต่อปี	+3%	+3%	+3%	+3%	+3%	+15%
	2) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ร้อยละ 10 ภายในปี 2575	-2%	-2%	-2%	-2%	-2%	-10%
	3) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง						
	3.1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อย กว่าร้อยละ 55	+7%	+9%	+11%	+13%	+16%	+55%
	3.2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40	+8%	+8%	+8%	+8%	+8%	+40%
	3.3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40	+8%	+8%	+8%	+8%	+8%	+40%
	4) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ปีละ 50 ราย	+10%	+10%	+10%	+10%	+10%	+50%
	5) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ที่ดิน จำนวน 100 รายต่อปี	+100 ราย	+100 ราย	+100 ราย	+100 ราย	+100 ราย	+500 ราย
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	1) ผลผลิตสินค้าเกษตร (พืช/ปศุสัตว์/ประมง) ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี	+2.5%	+2.5%	+2.5%	+2.5%	+2.5%	+12.5%
	2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของ พื้นที่เกษตรทั้งหมด	+7%	+7%	+7%	+7%	+7%	+35%
	3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ได้รับการ รับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 8 ต่อปี	+8%	+8%	+8%	+8%	+8%	+40%
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่า สูงด้วยการแปรรูปและการตลาด	1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูป และอาหารเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	+10%	+10%	+10%	+10%	+10%	+50%
	2) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี	+8%	+8%	+8%	+8%	+8%	+40%
	3) ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี	+5%	+5%	+5%	+5%	+5%	+25%

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตรลดลงร้อยละ 15 ภายในปี 2575	-3%	-3%	-3%	-3%	-3%	-15%
	2) พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน 10,000 ไร่ ภายในปี 2575	+2,000 ไร่	+2,000 ไร่	+2,000 ไร่	+2,000 ไร่	+2,000 ไร่	+10,000 ไร่
	3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ภายในปี 2575	+4,000 ไร่	+4,000 ไร่	+4,000 ไร่	+4,000 ไร่	+4,000 ไร่	+20,000 ไร่
	4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70	+10%	+15%	+15%	+15%	+15%	+70%
	5) ความมั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลงน้อยกว่าร้อยละ 4 ในปี 2575 (ร้อยละ 7.1 ในปี 63)	-0.8%	-0.8%	-0.8%	-0.8%	-0.8%	-4%

8. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

(แบบ กษ.1)

(หน่วย : บาท)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
งบประมาณปกติ	28,888,000	28,888,000	28,888,000	28,888,000	28,888,000	144,440,000
งบประมาณจังหวัด	9,770,000	9,770,000	9,770,000	9,770,000	9,770,000	48,850,000
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
งบประมาณอื่น ๆ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
รวม	38,663,000	38,663,000	38,663,000	38,663,000	38,663,000	193,315,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 2						
งบประมาณปกติ	23,484,300	23,484,300	23,484,300	23,484,300	23,484,300	117,421,500
งบประมาณจังหวัด	15,263,420	15,263,420	15,263,420	15,263,420	15,263,420	76,317,100
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
งบประมาณอื่น ๆ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000
รวม	39,197,720	39,197,720	39,197,720	39,197,720	39,197,720	195,988,600
ประเด็นการพัฒนาที่ 3						
งบประมาณปกติ	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	27,532,500
งบประมาณจังหวัด	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	99,680,500
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
งบประมาณอื่น ๆ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000
รวม	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	129,463,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4						
งบประมาณปกติ	280,941,590	52,901,590	52,901,590	52,901,590	52,901,590	488,650,350
งบประมาณจังหวัด	30,199,800	30,199,800	30,199,800	30,199,800	30,199,800	150,999,000
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
งบประมาณอื่น ๆ	63,500	63,500	63,500	63,500	63,500	317,500
รวม	311,204,890	83,164,890	83,164,890	83,164,890	83,164,890	639,966,850
รวม 4 ประเด็นการพัฒนา	414,958,210	186,918,210	186,918,210	186,918,210	186,918,210	1,162,631,050

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร

1. ประเด็นการพัฒนา (Development Issues)

- 1) เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- 2) ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
- 3) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
- 4) การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

2. เป้าประสงค์ (Goals)

- 1) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แรงงานภาคเกษตรมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น
- 2) สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ยกระดับคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตรให้ได้ตามมาตรฐานสากล
- 4) เพิ่มการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ตลาดโลก
- 5) พื้นที่เกษตรเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่ยั่งยืน ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3. แนวทางการพัฒนา

- 1) ส่งเสริม Smart Farming / Smart Aquaculture
- 2) สนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารทะเลมูลค่าสูง
- 3) พัฒนาสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนเป็นศูนย์กลางธุรกิจเกษตร
- 4) ส่งเสริมเกษตรรักษ์สิ่งแวดล้อม (BCG / Green Agriculture)
- 5) พัฒนาระบบตลาดออนไลน์และโลจิสติกส์สินค้าเกษตร

4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) รายได้เกษตรกรสุทธิเพิ่มขึ้น (เฉลี่ยต่อครัวเรือน) 20%
- 2) สัดส่วนสินค้าได้มาตรฐานสากล 80%
- 3) พื้นที่เกษตรที่ใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture 40%
- 4) การลดใช้สารเคมีและก๊าซเรือนกระจก 30%
- 5) จำนวนสถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง (แห่ง) 30%
- 6) Young Smart Farmer ใหม่ 1,000 คน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา จำนวน 4 แนวทาง ดังนี้

1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

1.1) พัฒนาทักษะใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทโลกยุคใหม่ (Reskill)

1.1.1) พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรใน 3 ระดับ ได้แก่

(1) ทักษะพื้นฐาน เช่น การจัดการฟาร์ม การทำบัญชี

(2) ทักษะเฉพาะด้าน เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรแม่นยำ และ

(3) ทักษะธุรกิจ เช่น การตลาด การเจรจาการค้า ผ่านรูปแบบการ

อบรมทั้ง Onsite และ Online ระบบ e-Learning

1.1.2) พัฒนาทักษะใหม่ที่ตอบโจทย์เศรษฐกิจดิจิทัลและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรเข้าใจและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)

1.1.3) การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบ เซนเซอร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

1.1.4) สร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการวางแผนการผลิต ที่ยืดหยุ่น เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวได้ต่อสถานการณ์ เช่น ภัยแล้ง ราคาตลาด หรือความผันผวนของ สภาพภูมิอากาศ

1.1.5) ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงพื้นที่ (Area-Based Learning) ให้เกษตรกร สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตามลักษณะของพื้นที่และทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

1.1.6) พัฒนาทักษะการแปรรูปสินค้าเกษตร การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการตลาดออนไลน์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดผลผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้บริโภคยุคใหม่

1.1.7) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ร่วมออกแบบหลักสูตรอบรมและ หลักสูตรระยะสั้นสำหรับเกษตรกร เช่น การวางแผนธุรกิจเกษตร การตลาดออนไลน์ การจัดการโลจิสติกส์ และการผลิตเกษตรปลอดภัย และสามารถผสมหน่วยการเรียนรู้และนำไปเทียบโอนเป็นคุณวุฒิวิชาชีพได้

1.1.8) จัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่กลับมาทำเกษตร เช่น การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ทุนการศึกษาเกษตรกรรุ่นใหม่ สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับผู้ประกอบการ เกษตรรุ่นใหม่ และสิทธิพิเศษด้านการเข้าถึงกองทุนส่งเสริมต่าง ๆ

1.2) ยกระดับศักยภาพและเสริมทักษะเดิมให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง (Upskill)

1.2.1) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้ก้าวสู่การเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการฟาร์ม การวางแผนการผลิต การตลาด และการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน

1.2.2) ส่งเสริมให้เกษตรกรต้นแบบถ่ายทอดประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง และเป็นพี่เลี้ยงให้แก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อยกระดับคุณภาพและทักษะร่วมกัน

1.2.3) ส่งเสริมการจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรได้แบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ

1.2.4) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานวิชาการ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

1.2.5) ขยายโอกาสให้เกษตรกรสูงวัยมีบทบาททางเศรษฐกิจและสังคม โดยส่งเสริมให้เป็นครูภูมิปัญญาเกษตรในการถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์สู่คนรุ่นใหม่ เพื่อสืบสานและต่อยอดองค์ความรู้ท้องถิ่น

1.2.6) บูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ในการสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับเกษตรกร เช่น ศูนย์เรียนรู้เกษตรดิจิทัล หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ให้บริการองค์ความรู้และข้อมูลเกษตรแบบเรียลไทม์ และใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน (co-learning)

1.2.7) ส่งเสริมสวัสดิการพื้นฐาน เช่น ประกันภัยพืชผล และกองทุนสำหรับเกษตรกร

2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

2.1) พัฒนาเกษตรกรผู้ประกอบการ

2.1.1) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการทำเกษตรเชิงธุรกิจ โดยเน้นการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมืออาชีพ ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

2.1.2) สนับสนุนให้เกษตรกรเรียนรู้การจัดทำแผนธุรกิจเกษตร การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน การบริหารความเสี่ยง และการเข้าถึงข้อมูลด้านตลาดอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรเพื่อสร้างพลังในการต่อรอง และเพิ่มศักยภาพการเข้าถึงปัจจัยการผลิตและตลาดได้มากขึ้น

2.1.3) พัฒนาระบบการเรียนรู้และการอบรมในรูปแบบธุรกิจเกษตรต้นแบบ เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการวางแผนการผลิต การจัดการฟาร์ม การใช้เทคโนโลยีเกษตรดิจิทัล และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิต เช่น การแปรรูป การพัฒนาแบรนด์สินค้า และการทำตลาดออนไลน์ (E-Commerce)

2.1.4) ส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการท้องถิ่นทำธุรกิจบริการทางการเกษตร เพื่อช่วยลดต้นทุนและยกระดับคุณภาพการผลิตในระดับชุมชน

2.2) ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

2.2.1) ผลักดันให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) สามารถต่อยอดธุรกิจด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และมาตรฐานการผลิตสากล เช่น มาตรฐาน GAP GMP HACCP

รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ

2.2.2) สนับสนุนให้มีการพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ (Agri-Entrepreneur) ที่มีความคิดสร้างสรรค์และมุ่งสู่ตลาดมูลค่าสูง เช่น ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าเกษตรพรีเมียม และสินค้าภายใต้แนวคิด BCG Model

2.2.3) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการขยายกิจการ และพัฒนาเครื่องมือทางการเงินใหม่ เช่น กองทุนร่วมลงทุนสำหรับธุรกิจเกษตร นวัตกรรมสินเชื่อสีเขียว (Green Loan) และแพลตฟอร์มระดมทุนออนไลน์ (Crowdfunding) ด้านเกษตร เพื่อเพิ่มโอกาสในการขยายกิจการ

2.2.4) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และเกษตรกร ในการวิจัย พัฒนา และต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าสูง

2.2.5) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรไทยเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ ผ่านการสร้างตราสินค้า (Branding) การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรสากล และการใช้ Soft Power เพื่อเพิ่มมูลค่าและภาพลักษณ์ของสินค้าไทยในเวทีโลก

3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

3.1) ที่ดิน

3.1.1) สนับสนุนให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินอย่างมั่นคง โดยส่งเสริม การจัดหาที่ดินจากที่ราชพัสดุ ที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินเอกชนที่เวนคืน มาพัฒนาเป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

3.1.2) พัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน เช่น ระบบชลประทาน ถนน และไฟฟ้า เพื่อเอื้อต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

3.1.3) ขยายผลการยกระดับเอกสารสิทธิ์ให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร เพื่อสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน

3.1.4) ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินรวมกลุ่มทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรสมัยใหม่ หรือเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและสร้างรายได้ที่มั่นคง

3.1.5) กำหนดมาตรการคุ้มครองที่ดินเพื่อการเกษตร ป้องกันการเปลี่ยนมือและการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ เพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงของฐานทรัพยากรการผลิต

3.2) แรงงาน

3.2.1) ส่งเสริมการพัฒนาแรงงานภาคการเกษตรให้มีทักษะที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบเกษตรอัจฉริยะ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร และเทคโนโลยีดิจิทัล

3.2.2) จัดฝึกอบรมให้แรงงานภาคการเกษตรในท้องถิ่นให้มีทักษะด้านการบริหารจัดการฟาร์ม การตลาด การแปรรูปผลผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่ม

3.2.3) สนับสนุนการจ้างแรงงานท้องถิ่นและแรงงานรุ่นใหม่กลับสู่ ภาคการเกษตร ผ่านการจ้างงานในชุมชน หรือการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบทุนและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

3.2.4) จัดระบบฐานข้อมูลแรงงานเกษตรระดับพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้แรงงานให้เหมาะสมกับฤดูกาลผลิตและสภาพพื้นที่

3.3) ทุน

3.3.1) ส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกและเป็นธรรม โดยปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดที่ล้าสมัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3.3.2) บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน และภาคเอกชน เพื่อจัดตั้งกลไกทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยเหมาะสม เช่น สินเชื่อตามผลการดำเนินงาน (Performance-based loan) และสินเชื่อผูกกับสัญญาซื้อขาย (Contract-linked loan)

3.3.3) ผลักดันให้ใช้ไม้เศรษฐกิจ เช่น ไม้สัก ยางนา มะฮอกกานี ที่ปลูกในที่ดินเกษตร เป็นทรัพย์สินค้ำประกัน โดยจัดทำระบบรับรองพันธุ์ อายุ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างหลักทรัพย์ให้เกษตรกรเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น

3.3.4) พัฒนาแพลตฟอร์มทางการเงินด้านการเกษตร (Agri-FinTech) เพื่อให้การพิจารณาสินเชื่อโปร่งใส รวดเร็ว และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างเกษตรกรกับสถาบันการเงิน

3.3.5) สนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกรให้เหมาะสมกับศักยภาพการผลิต พร้อมพิจารณาปล่อยสินเชื่อใหม่แบบมีเงื่อนไขการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อป้องกัน การหนี้สินซ้ำซ้อน

3.3.6) ส่งเสริมความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงิน การจัดทำบัญชีฟาร์ม การออม และวินัยทางการเงิน เพื่อให้เกษตรกรมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

3.4) พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

3.4.1) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและพื้นที่การผลิตของแต่ละภูมิภาค

3.4.2) ส่งเสริมการผลิตพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์คุณภาพภายในประเทศ และส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ในรูปแบบเกษตรพันธะสัญญา

3.4.3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตพันธุ์ รวมทั้งพัฒนาศูนย์เรียนรู้และศูนย์กระจายพันธุ์ในระดับตำบล เพื่อให้บริการพันธุ์แท้ พันธุ์ทนโรค และพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง

3.4.4) สร้างระบบรับรองและติดตามคุณภาพพันธุ์ เพื่อให้มั่นใจว่าพันธุ์ที่จำหน่ายให้เกษตรกรมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

3.4.5) สนับสนุนการใช้พันธุ์ท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์และศักยภาพเชิงเศรษฐกิจ เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงวัฒนธรรม

3.4.6) จัดตั้งคลังเมล็ดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

3.4.7) พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อรองรับการให้บริการตรวจสอบรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์

3.5) ปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตร

3.5.1) พัฒนาระบบบริหารจัดการปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีตรวจสอบย้อนกลับ

- 3.5.2) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและลดต้นทุนการผลิต
- 3.5.3) พัฒนาโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชุมชน และระบบกระจายสินค้าที่เข้าถึงเกษตรกรรายย่อย
- 3.5.4) จัดอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยและสารเคมีอย่างถูกต้องปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ
- 3.5.5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทางเลือก เช่น ปุ๋ยชีวภาพ จุลินทรีย์บำรุงดิน และสารชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 3.5.6) สนับสนุนให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย โดยบริหารจัดการการใช้สารเคมีในการภาคการเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- 3.5.7) จัดทำแผนการดำเนินงานการลดการใช้สารเคมีการเกษตรอย่างเป็นระบบและมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน
- 3.5.8) ควบคุมและกำกับดูแลการนำเข้าและจำหน่ายสารเคมีการเกษตรที่มีพิษสูงอย่างเข้มงวด สร้างข้อกำหนดสำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อควบคุมและป้องกัน การแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม

4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

4.1) สหกรณ์

- 4.1.1) พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการด้านปัจจัยการผลิต การรวบรวมผลผลิต และการตลาดสินค้าเกษตร
- 4.1.2) ส่งเสริมให้สหกรณ์เป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับภาคเอกชนในระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)
- 4.1.3) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ การเงิน การตลาดและเทคโนโลยี เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมืออาชีพ
- 4.1.4) ส่งเสริมระบบสหกรณ์ต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างการบริหารจัดการ
- 4.1.5) ยกระดับธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในสหกรณ์ ปรับระบบตรวจสอบภายในของสหกรณ์ให้ใช้ระบบดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการทางการเงินและสินเชื่อให้มี ความโปร่งใส ปลอดภัย และตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ตรงตามวัตถุประสงค์ พัฒนากลไก การมีส่วนร่วมของสมาชิก เช่น การประชุมออนไลน์ การโหวตโปร่งใส
- 4.1.6) พัฒนาเป็นศูนย์บริการด้านการเกษตรในชุมชนครบวงจร ที่มีบริการเครื่องจักรกล พันธุ์พืช ปุ๋ย และระบบข้อมูลตลาด ที่เชื่อมโยงการดำเนินงานของสหกรณ์กับโครงการพัฒนาในชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายทางเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนกัน
- 4.1.7) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ รวมกลุ่มสหกรณ์เป็นเครือข่ายภูมิภาค เพื่อสร้างอำนาจต่อรองและการกระจายสินค้าสู่ตลาดใหญ่ และเชื่อมโยงระหว่างสหกรณ์กับภาคเอกชน

4.2) วิสาหกิจชุมชน

4.2.1) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีความสามารถทางธุรกิจ โดยสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาด

4.2.2) สร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนระหว่างพื้นที่ เพื่อแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี นวัตกรรม และข้อมูล รวมทั้งด้านการตลาด

4.2.3) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนและเครื่องมือทางการเงิน รวมถึงการอบรมทักษะด้านบัญชีและการวางแผนธุรกิจ เพื่อให้วิสาหกิจสามารถขยายกิจการอย่างยั่งยืน

4.3) กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มส่งเสริมอื่น ๆ

4.3.1) สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาด และสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชน

4.3.2) จัดตั้งและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรเฉพาะทาง เช่น กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ กลุ่มเกษตรกรแปรรูป และกลุ่มนวัตกรรมเกษตร เพื่อสร้างความหลากหลายและเพิ่มมูลค่าผลผลิต

4.3.3) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อยกระดับการผลิตและขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา จำนวน 5 แนวทาง ดังนี้

1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.1) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตร

1.1.1) ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการผลิตให้สามารถจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาสู่การทำเกษตรด้วย โรงเรือนอัจฉริยะ (Smart Greenhouse) โดยส่งเสริมการใช้เซ็นเซอร์และ IoT (Internet of Things) ในการติดตามสภาพดิน น้ำ และอากาศแบบเรียลไทม์เพื่อเชื่อมต่อบริษัทจัดเก็บข้อมูล

1.1.2) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสำรวจ ทางอากาศ และระบบเกษตรแม่นยำ ส่งเสริมการใช้ภาพถ่ายดาวเทียม และโดรนตรวจสภาพพืช เพื่อเฝ้าระวัง จุดเสี่ยงภัยในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเข้าสู่ระบบวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ AI ช่วยในการประมวลผลและให้คำแนะนำทั้งการวางแผนการผลิต การให้น้ำที่เหมาะสม การให้ปุ๋ยที่เหมาะสม สัญญาณเตือนการระบาดของหนอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ลดการขาดทุน ควบคุมคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต

1.1.3) สร้างกลไกให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านการจัดให้มีเครื่องมือสนับสนุนที่เข้าถึงได้ง่าย สนับสนุนเงินอุดหนุนในการติดตั้งอุปกรณ์ สนับสนุนเงินกู้สำหรับการลงทุนทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต ตลอดจนสนับสนุนอุตสาหกรรม พัฒนาผู้ให้บริการทางการเกษตร เพื่อให้ภาคเอกชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนด้าน การพัฒนา และให้บริการด้านเกษตรอัจฉริยะ พัฒนาแปลงเกษตรต้นแบบในทุกพื้นที่เพื่อให้ความรู้ ถ่ายทอดความสำเร็จ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เกษตรกรในแต่ละพื้นที่ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตของตน

1.2) พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร

1.2.1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลทางการเกษตร ขนาดเล็กที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และขนาดแปลงของเกษตรกรรายย่อยในประเทศ โดยเฉพาะเครื่องจักร ที่ใช้พลังงานทางเลือกและลดการปล่อยคาร์บอน เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลสามารถใช้งานเครื่องจักรกลทางการเกษตรได้อย่างทั่วถึง

1.2.2) สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริการเครื่องจักรกลเกษตรในชุมชนหรือระดับสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงการเช่าใช้เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพสูงในราคาที่เหมาะสม

1.2.3) พัฒนาเกษตรกรและผู้ให้บริการทางการเกษตรให้มีทักษะในการใช้งาน บำรุงรักษา และซ่อมแซมเครื่องจักรกลเกษตรสมัยใหม่ เพื่อลดการพึ่งพาช่างจากภายนอก และ มีการบริหารจัดการการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรเข้ามาขอรับบริการได้ง่ายขึ้น

1.2.4) ส่งเสริมการผลิตชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์เสริมของเครื่องจักรกลเกษตรภายในประเทศ เพื่อลดต้นทุนการนำเข้าและสร้างความเข้มแข็งให้อุตสาหกรรมในประเทศ

1.2.5) จัดทำผลิตภัณฑ์สินเชื่อเฉพาะทางสำหรับการลงทุนในเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตรได้ อย่างทั่วถึง

1.2.6) จัดตั้งฟาร์มต้นแบบที่ใช้เทคโนโลยีเต็มรูปแบบ (Smart Farm) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และสาธิตเชิงประจักษ์ ให้เกษตรกรสามารถมาเรียนรู้การจัดการในสภาพแวดล้อมจริง และได้เห็นผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

2.1) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1) ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร โดยการประยุกต์ใช้แนวทางที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของเกษตรกรแต่ละราย เน้นการลดปัจจัยการผลิตจากภายนอกและการพึ่งพาตนเอง

2.1.2) ส่งเสริมการจัดการดินและพืชพรรณเพื่อความยั่งยืน เช่น การปลูกพืชหมุนเวียน (Crop Rotation) การปลูกพืชคลุมดินเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป้องกัน การชะล้างพังทลาย และลดการใช้สารเคมี รวมทั้งส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด และสารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี

2.1.3) สนับสนุนการจัดการน้ำตามหลักทฤษฎีใหม่ การขุดสระน้ำ บ่อน้ำ หรือแหล่งน้ำขนาดเล็กในแปลงเกษตรตามสัดส่วนของทฤษฎีใหม่ (30:30:30:10) สร้างฝายชะลอน้ำและระบบเก็บกักน้ำฝน เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำสำรองที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี และใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยแล้ง

2.1.4) พัฒนาและปรับปรุงแปลงสาธิตเกษตรกรรมยั่งยืนทั้ง 5 ประเภทที่ประสบความสำเร็จในแต่ละภูมิภาคเพื่อเป็นต้นแบบและศูนย์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ เน้นการถ่ายทอด องค์ความรู้ที่ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต การแปรรูปเบื้องต้น ไปจนถึงการตลาด เช่น การทำวนเกษตร ในสวนยางพารา

2.1.5) จัดตั้งเกษตรกรต้นแบบหรือเกษตรกรพี่เลี้ยงในชุมชน โดยคัดเลือกและพัฒนาเกษตรกรที่มีความเชี่ยวชาญในเกษตรกรรมยั่งยืนแต่ละประเภท ให้เป็นวิทยากรและ ที่ปรึกษาในระดับชุมชน และจัดฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการในแปลงจริงและการลงมือทำจริง เพื่อให้เกิดทักษะที่นำไปใช้ได้จริง

2.1.6) จัดทำคู่มือและสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละกลุ่มอายุและพื้นฐาน เน้นความง่ายและน่าสนใจ อาทิ วิดีทัศน์ อินโฟกราฟิก หนังสือภาพ การ์ตูน หรือการทำเกมสำหรับการเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนที่สนใจสามารถเข้าใจหลักการได้ง่ายขึ้น

2.1.7) สร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ทำเกษตรกรรมยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียงในทุกภูมิภาค ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อเป็นข้อได้เปรียบในการ ต่อรองราคาสินค้า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ การแลกเปลี่ยนทรัพยากรและองค์ความรู้ และโอกาสในการขยายตลาด

2.1.8) ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างเรื่องราว (Storytelling) ของผลผลิตและแหล่งผลิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความยั่งยืน เพื่อสร้างจุดเด่น สร้างความน่าเชื่อถือ และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

2.2) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)

2.2.1) ผลักดันให้มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญและมีศักยภาพในการส่งออก โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจหลัก เพื่อยกระดับความปลอดภัยของผลผลิตตั้งแต่ระดับฟาร์ม และเป็นพื้นฐานในการต่อยอดไปสู่มาตรฐานระดับสูงอื่น ๆ

2.2.2) สร้างความเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการรับรอง GAP ที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้ผลิต เกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

2.2.3) พัฒนากลไกการตรวจประเมินและรับรอง GAP ที่สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรรายย่อย โดยอาจพิจารณามาตรการช่วยเหลือหรือลดหย่อนค่าใช้จ่ายสำหรับกลุ่มเกษตรกรที่รวมตัวกัน

2.2.4) ส่งเสริมการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการยื่นคำขอตรวจประเมิน และติดตามผล เช่น การใช้ภาพถ่ายดาวเทียมหรือโดรนประกอบการตรวจประเมินเบื้องต้น เพื่อลดขั้นตอนและอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร

2.2.5) พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และผู้ตรวจประเมิน GAP ให้มีความชำนาญการเฉพาะด้าน และมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน

2.2.6) จัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในพื้นที่

2.2.7) จัดทำหลักสูตรอบรมและคู่มือ GAP ที่เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับพืชแต่ละชนิด เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการอบรมภาคปฏิบัติจริงในแปลงตามข้อกำหนดของ GAP

2.2.8) สร้างระบบหรือแอปพลิเคชันที่ช่วยในการจัดบันทึกข้อมูล ที่ใช้งานง่ายให้แก่เกษตรกร เพื่อความสะดวกและความรวดเร็วในการจัดบันทึกข้อมูลกิจกรรมและต้นทุนในการทำ

การเกษตรต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับ และเป็นแนวทางในการวางแผนการผลิตให้กับเกษตรกร

2.2.9) จัดทำฐานข้อมูลผู้ผลิต GAP ที่มีรายละเอียดสินค้าและพื้นที่ การผลิตที่ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง GAP เข้าสู่ระบบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและภาคเอกชน โดยการให้สิทธิพิเศษหรือกำหนดให้ GAP เป็นเงื่อนไขการรับซื้อขั้นต่ำ

2.2.10) ส่งเสริมการใช้ตราสัญลักษณ์ GAP อย่างแพร่หลาย เพื่อสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มในตลาด

2.3 ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์

2.3.1) พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของประเทศให้มีความเข้มงวด โปร่งใส และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น IFOAM เพื่อให้การรับรองเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.3.2) พัฒนาระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems: PGS) ในกระบวนการรับรองเกษตรอินทรีย์ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (เกษตรกร ผู้บริโภค ชุมชน) เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับเกษตรกรรายย่อยและชุมชน เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความเชื่อมั่น และการรับรองคุณภาพสินค้าเกษตรในระดับท้องถิ่น

2.3.3) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และแปลงสาธิตอัจฉริยะด้านการเกษตรอินทรีย์ในระดับตำบลและอำเภอทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรที่เหมาะสม

2.3.4) จัดทำคู่มือและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและง่ายต่อการเข้าถึง อาทิ สื่อ E-learning หนังสือ E-Book และวิดีโอสื่อการอบรม ที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้

2.3.5) สร้างความรู้ความเข้าใจเชิงลึกแก่เกษตรกรในการใช้สารชีวภัณฑ์ และเทคนิคการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อควบคุมและกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.3.6) ส่งเสริมการควบคุมศัตรูพืชแบบผสมผสาน โดยเน้นการสร้างสมดุลทางธรรมชาติในแปลง

2.3.7) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สินเชื่อเฉพาะทาง สำหรับเกษตรกรที่ต้องการเปลี่ยนผ่านจากการเกษตรเคมีสู่การเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการให้ระยะปลอดดอกเบี้ยในช่วงของการปรับเปลี่ยน

2.3.8) สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในระยะเปลี่ยนผ่าน เช่น ปุ๋ยหมัก คุณภาพสูง จุลินทรีย์ท้องถิ่น หัวเชื้อสำหรับการทำปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ทางการเกษตรที่เหมาะสมกับระบบเกษตรอินทรีย์และขนาดแปลงของเกษตรกร

2.3.9) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ ที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในพื้นที่ของเกษตรกร

2.3.10) ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับชนิดพืชและสภาพพื้นที่ของเกษตรกรแต่ละราย

2.4) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 2.4.1) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยการบริหารจัดการของเสีย ขยะจากฟาร์มหรือแปลงเกษตรอย่างเป็นระบบ
- 2.4.2) ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่เกษตร
- 2.4.3) นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า โดยนำการนำกลับมาใช้ใหม่ หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 2.4.4) การนำไปใช้เพื่อเป็นพลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพหรือ ชีวมวล เพื่อใช้ในระดับครัวเรือนหรือชุมชน
- 2.4.5) ส่งเสริมการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปวัสดุทางการเกษตร
- 2.4.6) ส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
- 2.4.7) ส่งเสริมการสร้างตลาดสำหรับสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ
- 2.4.8) สนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคการเกษตร ด้วยการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ธุรกิจที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2.4.9) พัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้ และเทคโนโลยี โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สร้างการมีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- 2.4.10) พัฒนากลไกและมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล สร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระบบท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้ทรัพยากรที่ผิดกฎหมาย
- 2.4.11) ส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาคส่วน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน

2.5) ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

- 2.5.1) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ อาทิ ข้อมูลด้านภูมิอากาศ ดิน น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ โครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การคมนาคม และตลาด ภาพถ่ายดาวเทียม ระบบภูมิสารสนเทศ
- 2.5.2) ส่งเสริมการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก กำหนดพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่
- 2.5.3) พัฒนาระบบการให้บริการผ่านเว็บไซต์ และ Mobile App บูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรครบวงจร เชื่อมกับระบบการให้คำปรึกษาทางเทคนิคออนไลน์เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงคำแนะนำตามพื้นที่ได้ทันที พัฒนาระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ หรือ Dashboard เพื่อวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์การผลิตรายพื้นที่ เช่น การเพาะปลูกเกินศักยภาพ ความเสี่ยงภัยแล้ง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เกษตร

2.5.4) ส่งเสริมระบบส่งเสริมการผลิตตามศักยภาพพื้นที่ทั้งเชิงนิเวศและเชิงเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการผลิตตามศักยภาพผ่านการแบ่งพื้นที่เกษตรออกเป็นกลุ่มสินค้าเกษตรศักยภาพ ตามทรัพยากร ดิน น้ำ ภูมิอากาศ และความเหมาะสมของตลาด บูรณาการร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่เพื่อร่วมกันแบ่งพื้นที่เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย

2.5.5) เชื่อมโยงเขตพื้นที่กับโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและคลัสเตอร์ การผลิตและแปรรูป รวมกลุ่มผู้ผลิต ผู้แปรรูป และผู้ส่งออก เพื่อให้การผลิตสามารถเข้าถึงการแปรรูปและตลาดได้ดีขึ้น

2.5.6) ปรับบทบาทเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้เป็นพี่เลี้ยง เชิงเทคนิคของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่

2.5.7) ยกระดับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้เป็นต้นแบบของการจัดการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

2.5.8) กำหนดพื้นที่เกษตรกรรมถาวรเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลง การใช้ที่ดิน ควบคู่กับการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี สร้างแรงจูงใจแก่เจ้าของที่ดินที่รักษาพื้นที่เกษตรไว้ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตร

2.6) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่

(2.6.1) ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มอย่างเป็นทางการและพัฒนาระบบการบริหารจัดการแปลงใหญ่ให้เป็นองค์กรธุรกิจที่มีธรรมาภิบาล โดยเน้นการบริหารจัดการร่วมกันตั้งแต่ การวางแผนการผลิตจนถึงการจำหน่าย

(2.6.2) สนับสนุนการลดต้นทุนการผลิตโดยการจัดซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน การใช้เครื่องจักรกลร่วมกัน และการวางแผนการใช้พื้นที่ให้เกิดการประหยัดจากขนาด (Economies of Scale)

(2.6.3) พัฒนาศักยภาพผู้จัดการแปลงใหญ่ให้เป็นนักบริหารธุรกิจเกษตรที่มีความรู้ด้านการตลาด การเงิน และการจัดการความเสี่ยง เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในการซื้อขาย

(2.6.4) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแปลงใหญ่กับโรงงานแปรรูปหรือ ผู้ส่งออกผ่านระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ที่เป็นธรรมและยั่งยืน

3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

3.1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่อตอบโจทย์ตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) เช่น อาหารสุขภาพ (Functional Food) โปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) และสินค้าเกษตรสำหรับผู้สูงอายุ

3.2) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) สำหรับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและปกป้องสิทธิของชุมชน

3.3) ส่งเสริมการปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning) โดยเน้นกลุ่ม Superfoods และพืชสมุนไพรที่มีศักยภาพ

3.4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และภาคเอกชน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

3.5) ส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์มูลค่าสูงเสริมจากการทำการเกษตรหลัก

4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร

- 4.1) พัฒนาระบบพยากรณ์อุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตรสำคัญล่วงหน้าอย่างแม่นยำ โดยใช้ข้อมูล Big Data และ AI เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตระดับประเทศและระดับพื้นที่
- 4.2) จัดทำมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านราคาและผลผลิต เช่น การทำประกันภัยพืชผล การจัดตั้งกองทุนบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการปริมาณผลผลิตในช่วงวิกฤต
- 4.3) สร้างกลไกการเชื่อมโยงตลาดภายในและภายนอกประเทศ เพื่อระบายสินค้าในช่วงผลผลิตล้นตลาด และบริหารจัดการการนำเข้า-ส่งออกให้สมดุลกับความต้องการภายในประเทศ
- 4.4) ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส่วนเกินเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดการสูญเสีย

5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

- 5.1) พัฒนาห้องปฏิบัติการกลางสู่สากล เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์สารอาหารและสารปนเปื้อนในราคาที่เข้าถึงได้ ลดต้นทุนการส่งตรวจต่างประเทศ
- 5.2) จัดให้มีระบบการตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร อย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว เน้นลดขั้นตอนการทำงาน ลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร
- 5.3) จัดให้มีระบบ e-Certificate พัฒนาระบบ One-Stop Standard Hub และกำหนดค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมเข้าถึงได้สำหรับผู้มาใช้บริการ
- 5.4) พัฒนาและอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ และติดตามแหล่งที่มาของสินค้าเชื่อมโยงข้อมูลการผลิตในแต่ละช่วงของห่วงโซ่ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลของสินค้าได้ตลอดกระบวนการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ต่อยอดและเพิ่มโอกาสทางการตลาดทั้งและต่างประเทศ
- 5.5) ยกระดับมาตรฐาน GAP สู่ภาคบังคับ ผลักดันให้มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสินค้าเกษตรหลัก
- 5.6) ส่งเสริม GMP สำหรับโรงคัดบรรจุอย่างเข้มงวด
- 5.7) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล นำเทคโนโลยี เช่น Blockchain และ Data Hub มาใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ผู้บริโภคสามารถสแกน QR Code หรือ ขอข้อมูลจากแหล่งซื้อขายเพื่อตรวจสอบแหล่งที่มา วันที่เพาะปลูก/เก็บเกี่ยว และใบรับรองมาตรฐานได้
- 5.8) จัดตั้งระบบเฝ้าระวังสารปนเปื้อนเชิงรุกเพิ่มความถี่ในการสุ่มตรวจสอบเคมีตกค้าง ยาปฏิชีวนะ และโลหะหนัก ทั้งในระดับฟาร์มและแหล่งจำหน่ายผลผลิต
- 5.9) จัดตั้งห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile Labs) เพื่อการตรวจสอบที่รวดเร็วและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
แนวทางการพัฒนา จำนวน 3 แนวทาง ดังนี้

1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง

1.1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตร

1.1.1) ผลักดันให้โรงคัดบรรจุและโรงงานแปรรูปขั้นต้นมีมาตรฐาน การปฏิบัติที่ดีในการผลิต (GMP) อย่างเข้มงวด เพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัยและความปลอดภัยก่อนเข้าสู่กระบวนการแปรรูปขั้นสูง

1.1.2) พัฒนาระบบการแปรรูปที่ยืดอายุและเพิ่มคุณภาพ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีที่รักษาคุณค่าทางโภชนาการและยืดอายุการเก็บรักษา เช่น การทำแห้งแบบเยือกแข็ง (Freeze Dry) เทคโนโลยีการแปรรูปด้วยความดันสูง (High-Pressure Processing) และเทคโนโลยีการสกัดสารสำคัญจากสมุนไพร

1.1.3) พัฒนาสินค้าอาหารแปรรูปขั้นต้นจากโปรตีนทางเลือก ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ง่ายต่อการนำไปใช้หรือบริโภค

1.1.4) จัดตั้งคลัสเตอร์นวัตกรรมสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพ สร้างการรวมกลุ่มทางธุรกิจ (เช่น คลัสเตอร์สมุนไพร คลัสเตอร์โปรตีนทางเลือก) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สร้างนวัตกรรมร่วม และเพิ่มอำนาจต่อรองในการดำเนินธุรกิจ

1.2) ผลักดันอุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารแห่งอนาคต

1.2.1) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ร่วมเอกชนและสถาบันวิจัยในการพัฒนาโรงงานต้นแบบที่ใช้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน เพื่อให้สตาร์ทอัพ และ SMEs สามารถทดลองสูตรและกระบวนการผลิตใหม่ ๆ ก่อนการลงทุนจริงในอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต เช่น โปรตีนทางเลือกจากเซลล์ การสกัดสารสำคัญ

1.2.2) กำหนดมาตรฐานและฉลากสุขภาพ พัฒนากฎระเบียบมาตรฐานและฉลากโภชนาการเฉพาะสำหรับสินค้าใหม่ เช่น โปรตีนจากแมลง โปรตีนจากพืช Plant-based protein เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและอำนวยความสะดวกในการขยายสู่ตลาดพรีเมียม

1.2.3) สร้างสภาพแวดล้อมให้สตาร์ทอัพสามารถทดลองและขยายผล ได้จริง จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะเชี่ยวชาญด้าน Agri-Food Tech เพื่อให้การสนับสนุนด้านเทคนิค ธุรกิจ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเฉพาะทาง (Venture Capital)

1.2.4) เชื่อมโยงเกษตรกร ผู้แปรรูป โลจิสติกส์ และการตลาด ให้ทำงานเป็นห่วงโซ่เดียวกัน ใช้ระบบดิจิทัลในการบูรณาการข้อมูล (Data Integration) เพื่อให้เกิดการวางแผนการผลิตตามความต้องการจริงของตลาด (Demand-driven Supply Chain) ลดการผลิตส่วนเกิน

1.2.5) ผลักดันการเปลี่ยนผ่านสู่เกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร ให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สารชีวภัณฑ์ และองค์ความรู้เชิงลึกแก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต วัตถุดิบคุณภาพสูง สำหรับอุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพโดยเฉพาะ

1.2.6) จัดตั้งระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัลขั้นสูง พัฒนาและ นำเทคโนโลยี เช่น Blockchain และ Data Hub มาใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อรับรองแหล่งที่มา วันที่เพาะปลูก/เก็บเกี่ยว และใบรับรองมาตรฐานอย่างโปร่งใส

2) การตลาดเชิงรุก

2.1) การเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2.1.1) พัฒนาแพลตฟอร์มเกษตรดิจิทัลกลาง ที่รวบรวมข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกันในรูปแบบข้อมูลเปิด (Open Data) เพื่อใช้ในการวางแผนการตลาดและการซื้อขาย

2.1.2) สร้างระบบการรายงานผลแบบ Real-time ใช้เทคโนโลยี (GIS IoT Big Data) ที่สะท้อนสถานการณ์ผลผลิตและตลาดในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ซื้อสามารถวางแผนได้อย่างแม่นยำ

2.1.3) ส่งเสริมการใช้ระบบดิจิทัลในการบูรณาการข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงเกษตรกร ผู้แปรรูป โลจิสติกส์ และตลาด ให้ทำงานเป็นห่วงโซ่เดียวกัน นำไปสู่การวางแผนการผลิตตาม ความต้องการจริงของตลาด (Demand-driven)

2.1.4) สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรและสหกรณ์ให้เข้มแข็ง โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการด้านการตลาดร่วมกัน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในการซื้อขาย

2.1.5) สร้างกลไกที่ทำให้การใช้ข้อมูลทางการตลาดมีความปลอดภัย โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่ายในห่วงโซ่อุปทาน

2.1.6) พัฒนาตราสัญลักษณ์กลาง สำหรับสินค้าเกษตรและ อาหารสุขภาพ ของไทย ที่รับรองทั้งคุณภาพ ความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการอย่างครบถ้วน เพื่อใช้ในการทำตลาด และสร้างความน่าเชื่อถือในระดับสากล

2.1.7) ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกในตลาดเฉพาะกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง เช่น ตลาดอาหาร Vegan/Plant-based Halal และตลาดอาหารสำหรับผู้สูงอายุ โดยชูจุดเด่นของวัตถุดิบและภูมิปัญญาของไทย

2.1.8) สนับสนุนผู้ประกอบการในการนำสินค้าขึ้นแพลตฟอร์ม E-commerce ระดับโลก (เช่น Shopee, Lazada, TikTok) และสนับสนุนการทำ Storytelling ที่น่าสนใจเกี่ยวกับที่มาและคุณประโยชน์ของสินค้าเพื่อสร้างแบรนด์ในตลาดต่างประเทศ

2.1.9) ส่งเสริมการใช้ Soft Power และการสร้างแบรนด์ระดับโลก เพื่อสร้างความต้องการในสินค้าไทย จัดทำคอนเทนต์ร่วมกับ Influencers และสนับสนุนการจัดตั้งตลาดเกษตรกร สุขภาพ ในเมืองเพื่อสร้างช่องทางการขายตรงและให้ความรู้แก่ผู้บริโภค

2.1.10) พัฒนากฎระเบียบ มาตรฐาน และฉลากโภชนาการเฉพาะ สำหรับสินค้าใหม่ (เช่น โปรตีนจากแมลง) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

2.2) เปิดตลาดส่งออกสินค้าเกษตรใหม่

2.2.1) วิเคราะห์ตลาดและกำหนดกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ พิจารณาศักยภาพของประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ การบริโภค จำนวนและโครงสร้างประชากร เช่น กลุ่มประเทศในแถบอ่าวอาหรับ เอเชียใต้ ลาตินอเมริกา เพื่อหาโอกาสใหม่ในการส่งออกสินค้าเกษตรไทย

2.2.2) สร้างแบรนด์และภาพลักษณ์ของสินค้าเกษตรไทยที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการทางด้านสุขภาพ ความปลอดภัย พร้อมทั้งมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.2.3) ใช้จุดเด่นของอาหารไทยที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลกเป็นจุดแข็งในการเจาะตลาด สนับสนุนการจัดกิจกรรมนิทรรศการสินค้าเกษตรและอาหารไทยในประเทศเป้าหมาย ส่งเสริมการรับรู้ผ่านการทำการตลาดแบบหลากหลายช่องทาง

2.2.4) เร่งรัดและเพิ่มจำนวนการเจรจา FTA ฉบับใหม่ พร้อมทั้งปรับปรุงเงื่อนไข FTA เดิมให้ทันสมัย (เช่น เพิ่มบทบาทด้านสุขภาพ ความปลอดภัยทางอาหาร และการค้าออนไลน์) และเร่งรัดแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าทั้งภายในและไม่ใช่ภายใน

2.2.5) ใช้กลไกความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเร่งรัดการเปิดตลาดสำหรับสินค้าที่ติดประเด็นสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) หรือข้อจำกัดทางการค้าอื่น ๆ โดยมุ่งเน้น การเจรจาเพื่อให้การรับรองมาตรฐานสินค้าไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นสากล

2.2.6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายและงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ และจัดจับคู่ธุรกิจเชิงรุก เพื่อนำผู้ประกอบการไทยเข้าสู่ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และช่องทาง E-Commerce ของประเทศเป้าหมายใหม่โดยตรง

3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

3.1) พัฒนาสินค้าและสร้างแบรนด์พื้นถิ่นด้วยสถาบันเกษตรกรเพื่อจำหน่ายเป็นของฝากแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ ผ่านมาตรฐานความปลอดภัย และตัวสินค้าสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะเป็รรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

3.2) จัดตั้งคลัสเตอร์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแต่ละภูมิภาคตามจุดเด่น ของแต่ละพื้นที่

3.3) ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน เพื่อบริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

3.4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวเฉพาะของพื้นที่ เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้แหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรอบเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวยังคงอยู่และมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นต่อไป

3.5) จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ ตั้งแต่การปลูก เก็บเกี่ยว แปรรูป จนถึง การปรุงอาหาร

3.6) พัฒนาฟาร์มสเตย์ ที่ผสมผสานระหว่างการใช้ชีวิตในฟาร์มกับกิจกรรม

3.7) สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร "Thai Agritourism Excellence" ครอบคลุมความปลอดภัย คุณภาพการบริการ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.8) บูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลฟาร์ม สินค้า กิจกรรม และบริการ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อนำเสนอข้อมูลกับความต้องการของแต่ละบุคคล ตลอดจน สร้างระบบ API เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้

3.9) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรไทยในระดับโลก ผ่านการสร้าง Storytelling เกษตรไทยเชื่อมโยงกับสื่อดิจิทัลระดับโลก โดยชูจุดเด่นที่การเชื่อมโยง การท่องเที่ยวกับ

เศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งสร้างเนื้อหาการตลาดแบบ Seasonal Marketing เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี

3.10) พัฒนาระบบการสื่อสารแบบบูรณาการ จัดตั้งหน่วยงานกลางสำหรับการประสานงานในการสื่อสารทุกช่องทาง สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไทย ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับบริษัทโซเชียลมีเดียขนาดใหญ่เพื่อผลิตและนำเสนอเนื้อหา

3.11) พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารแบบ Multi-channel ที่เชื่อมโยงทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อดิจิทัล และการพัฒนาระบบ Content Management System เพื่อการผลิตและกระจายเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา จำนวน 8 แนวทาง ดังนี้

1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

1.1.1) การขยายพื้นที่ชลประทานและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก กลางใหญ่ รวมถึงการสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝาย และระบบส่งน้ำในพื้นที่ขาดแคลน

1.1.2) การรักษาคุณภาพของน้ำ โดยการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และบำบัดน้ำในลุ่มน้ำสำคัญ สนับสนุนการลดมลพิษทางน้ำจากภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ส่งเสริมการบำบัด น้ำเสีย การใช้น้ำหมุนเวียน และการปลูกพืชที่ช่วยกรองหรือตรึงสารพิษในพื้นที่เกษตร

1.1.3) พัฒนาระบบกระจายน้ำที่เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการ ใช้น้ำของแต่ละชุมชน ปรับปรุงประตูปรับน้ำ คั่นคลอง และระบบสูบน้ำ ลดการสูญเสียระหว่างทาง และบริหารจัดการอย่างยืดหยุ่นในช่วงฤดูฝนและฤดูแล้ง

1.1.4) บูรณาการการบริหารจัดการน้ำตามลุ่มน้ำ และจัดทำแผนจัดการลุ่มน้ำเชิงพื้นที่ (Area-Based) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

1.1.5) สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เช่น แหล่งน้ำชุมชน สระเก็บน้ำในไร่นา และธนาคารน้ำใต้ดิน

1.1.6) ส่งเสริมการสร้าง การแลกเปลี่ยน และการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการน้ำกับหน่วยงานภายในประเทศ มหาวิทยาลัย และองค์กรระหว่างประเทศ

1.1.7) พัฒนาสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำและระบบบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ที่เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศและบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น

1.1.8) พัฒนาระบบชลประทานอัจฉริยะ (Smart Irrigation) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบควบคุมการเปิดปิดประตูน้ำอัตโนมัติ ระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบเรียลไทม์ ระบบแจ้งเตือนภัยน้ำท่วมภัยแล้ง รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลน้ำด้วยปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อช่วยวางแผนบริหารจัดการน้ำอย่างแม่นยำและลดการสูญเสีย

1.1.9) สนับสนุนให้เกษตรกรปรับใช้เทคโนโลยีการใช้น้ำอย่างประหยัด เช่น ระบบน้ำหยด สปริงเกลอร์ ฟาร์มอัจฉริยะ รวมถึงการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ในระบบการผลิต สร้างค่านิยม

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นนักจัดการน้ำในไร่นาที่สามารถวางแผนใช้น้ำได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และยั่งยืน

1.1.10) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำในทุกพื้นที่ และสร้างค่านิยมในการใช้น้ำเพื่อความยั่งยืน

1.2) การบริหารจัดการทรัพยากรดินเพื่อความยั่งยืน

1.2.1) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดินอย่างบูรณาการในพื้นที่เกษตรกรรม เช่น การใช้พืชตระกูลถั่ว ปุ๋ยพืชสด การปลูกพืชคลุมดิน การทำแนวกันชน การขุดร่องน้ำ การปลูกหญ้าแฝก และไบโอชาร์

1.2.2) รมรณรงค์และสนับสนุนให้เกษตรกรปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในครัวเรือนและชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์มาตรฐาน

1.2.3) ส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินก่อนการเพาะปลูก และ ใช้ปุ๋ยอย่างถูกชนิด ถูกอัตรา ถูกเวลา และถูกวิธี

1.2.4) ฟื้นฟูและปรับปรุงพื้นที่ดินเสื่อมโทรม พื้นที่ดินเค็ม ดินเปรี้ยว และดินทราย ให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้

1.2.5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ระบบตรวจวิเคราะห์ดินอัจฉริยะ ใช้เครื่องวัดค่าดินแบบพาพาและฐานข้อมูล GPS เพื่อจัดทำแผนที่ดิน รายแปลง เชื่อมต่อกับแอปพลิเคชัน (ดินดี) สำหรับแนะนำการใช้ปุ๋ยเฉพาะพื้นที่

1.2.6) พัฒนาและปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินระดับชุมชนให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

1.2.7) สร้างความตระหนักและความเป็นเจ้าของร่วมในการจัดการดินอย่างยั่งยืนของเกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในชุมชน

1.2.8) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยในประเทศและองค์กรนานาชาติ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดิน

1.2.9) พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และปรับปรุงดิน และสร้างเครือข่ายเกษตรกรและบุคลากรด้านการจัดการดิน

2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

2.1) เสริมสร้างความมั่นคงอาหารในระดับครัวเรือน/ท้องถิ่น

2.1.1) ส่งเสริมการทำเกษตรในเมือง การปลูกผักสวนครัว และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับชุมชน เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองด้านอาหารพื้นฐานได้ในทุกสถานการณ์ โดยเน้นการเกษตรแนวใหม่สามารถทำได้ในพื้นที่จำกัด เช่น การเพาะปลูกแนวตั้ง การเพาะปลูกในภาชนะต่างๆ การเพาะปลูกแบบผสมผสาน และการเพาะปลูกในระบบโรงงานผลิตพืช (Plant factory)

2.1.2) ส่งเสริมความตระหนักถึงความรู้ถึงความรู้ในการลดขยะอาหาร (Food Waste) จัดทำแคมเปญรณรงค์และบูรณาการการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค เพื่อลดปริมาณขยะอาหาร

2.1.3) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปเบื้องต้น เพื่อลดการสูญเสียอาหารในทุกขั้นตอน ให้เข้าถึงง่ายสำหรับเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

2.1.4) ส่งเสริมการเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยและมีโภชนาการ โดยกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ผู้บริโภคเข้าถึงอาหารที่มีคุณภาพ โภชนาการสูง และราคาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง (เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย) และควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารตลอดโซ่อุปทาน

2.1.5) การยกระดับมาตรฐานและความปลอดภัยอาหาร โดยพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและเป็นประโยชน์ในการค้าระหว่างประเทศ

2.1.6) การสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate-resilient agriculture) โดยผลักดัน เกษตรอัจฉริยะเพื่อภูมิอากาศ (Climate-Smart Agriculture) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และกลไก Carbon Credit / Carbon Market ภาคเกษตร พัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้าด้านภัยพิบัติ ศัตรูพืช และโรคพืช-สัตว์

2.1.7) การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้รองรับความต้องการบริโภคอาหารในอนาคต (Future Food) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เช่น สินค้าเกษตรที่มีสารอาหารที่มีคุณค่าสูง (Functional Ingredient) และอาหารทางการแพทย์

2.2) พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลและการลดความสูญเสีย

2.2.1) พัฒนาระบบบริหารจัดการอาหารอย่างบูรณาการและแม่นยำ และจัดทำแพลตฟอร์มข้อมูลความมั่นคงอาหารแห่งชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลผลผลิต สต็อกสินค้าเกษตร (โดยเฉพาะข้าวและอาหารหลัก) และข้อมูลอุปสงค์/อุปทาน จากระดับพื้นที่สู่ระดับประเทศ โดยใช้เทคโนโลยี Big Data และ AI ในการวิเคราะห์และคาดการณ์สถานการณ์อาหาร

2.2.2) จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม โดยสนับสนุนเงินทุนและงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการลดการสูญเสียอาหาร โดยเน้นเทคโนโลยีการแปรรูปยืดอายุ (เช่น Dehydration, Freeze Dry) และการจัดการโลจิสติกส์โซ่ความเย็น (Cold Chain Logistics) ที่เหมาะสมกับผลผลิตแต่ละชนิด

2.2.3) ส่งเสริมการเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยและมีโภชนาการ โดยกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ผู้บริโภคเข้าถึงอาหารที่มีคุณภาพ โภชนาการสูง และราคาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง (เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย) และควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารตลอดโซ่อุปทาน

2.2.4) ส่งเสริมความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการลดการสูญเสียอาหารและขยะอาหาร (Food Loss Food Waste) จัดทำแคมเปญรณรงค์และบูรณาการการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ และเกษตรกรตลอดโซ่อุปทานอาหารที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เพื่อลดปริมาณ การสูญเสียอาหารและขยะอาหารในทุกขั้นตอน

2.3) การบริหารจัดการอาหารในภาวะวิกฤตอย่างยืดหยุ่น

2.3.1) กำหนดแนวทางรับมือและปริมาณสำรองขั้นต่ำ กำหนดรายการสินค้าเกษตรและอาหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ต้องสำรอง และพิจารณากำหนดสต็อกสินค้าขั้นต่ำ เพื่อประเมินความเสี่ยงและใช้ในการแทรกแซงตลาดหรือจัดสรรในภาวะวิกฤต

2.3.2) จัดทำแผนสำรองและพิจารณาช่องทางเข้าถึงปัจจัยการผลิตสำคัญจากต่างประเทศ เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์ เพื่อเป็นทางเลือกในกรณีฉุกเฉิน และลดการพึ่งพาแหล่งผลิตเดียว

2.3.3) สนับสนุนกลไกการกระจายอาหารในภาวะวิกฤต ที่เชื่อมโยงการทำงานระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่น เพื่อบริหารจัดการการเคลื่อนย้ายอาหาร การกำหนดราคาสินค้า และการจัดสรรอาหารสู่พื้นที่ประสบภัยพิบัติหรือเกิดโรคระบาดได้อย่างรวดเร็ว

3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร

3.1) ส่งเสริมสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการที่มีศักยภาพให้เป็น ศูนย์ให้บริการด้านโลจิสติกส์ครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การจัดซื้อ การรวบรวมผลผลิต การคัดแยก บรรจุ ขนส่ง การบริหารคลังสินค้า และการบริหารโซ่ความเย็น (Cold Chain) รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับ

3.2) ยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้สามารถวางแผน ตัดสินใจ และปรับปรุงกิจกรรมโลจิสติกส์ให้เหมาะสมกับประเภทสินค้าและบริบทของธุรกิจ

3.3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ การจัดทำฐานข้อมูลโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทาน การตรวจสอบย้อนกลับสินค้า และเชื่อมโยงกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3.4) ส่งเสริมการดำเนินงานโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งลด การใช้พลังงาน ลดของเสีย และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

3.5) ส่งเสริมมาตรการทางการเงินและสินเชื่อธุรกิจเพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในโซ่อุปทาน และส่งเสริมระบบประกันภัยการขนส่งสินค้าเกษตร

3.6) สนับสนุนการลงทุนและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถห้องเย็น คลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า ระบบ Cold Chain และระบบบริหารจัดการโลจิสติกส์

4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร

4.1) พัฒนาระบบเตือนภัยอัจฉริยะ (Smart Alert) และใช้ แบบจำลองคู่เสมือน (Digital Twin) คือ จำลองสถานการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบของภัยพิบัติได้อย่างแม่นยำและทันทั่วทั้ง การตัดสินใจเชิงนโยบายและการปฏิบัติการในพื้นที่ โดยเน้นบูรณาการ AI, IoT, Remote Sensing และสร้าง Digital Twin ของพื้นที่เกษตรกรรมหลัก เพื่อจำลองสถานการณ์และผลกระทบของภัยพิบัติได้อย่างแม่นยำและทันทั่วทั้ง

4.2) พัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเกษตรที่เป็นเอกภาพบนเทคโนโลยีคลาวด์ โดยมีฐานข้อมูลเอกภาพ (Single Source of Truth) บน แพลตฟอร์มคลาวด์ (Cloud-based) และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี บล็อกเชน (Blockchain) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และข้อมูลในห่วงโซ่อุปทาน

4.3) เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรและเกษตรกรสู่ยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาทักษะด้าน Data Science และ Cybersecurity สำหรับบุคลากรภาครัฐ พร้อมทั้งจัดทำ หลักสูตรและเครื่องมือดิจิทัลที่เข้าถึงง่าย (Digital Literacy/Skills) เพื่อถ่ายทอดทักษะให้แก่ เกษตรกรทุกช่วงวัย

4.4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ด้วยการผลักดันนโยบายข้อมูลเปิด (Open Data) สำหรับข้อมูลที่ไม่เป็นความลับ เพื่อให้เอกชน และ Startups นำไปต่อยอดสร้างนวัตกรรม Agri-Tech

4.5) ยกระดับความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) โดยมีกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework) ที่ชัดเจน เพื่อกำกับดูแลการใช้ข้อมูลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA Compliance) ควบคู่ไปกับการยกระดับ Cybersecurity

5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร

5.1) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เช่น สินค้าที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต อาทิ อาหารทางการแพทย์ อาหารเพื่อสุขภาพ ยา และเวชภัณฑ์ อาหารฟังก์ชัน

5.2) การวิจัยเพื่อการจัดการทรัพยากรทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พัฒนาสายพันธุ์พืช สัตว์ ที่ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.3) ส่งเสริมและต่อยอดผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์จากหน่วยงานวิจัย สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรเกษตรกร เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยที่สอดคล้องกับศักยภาพในแต่ละพื้นที่

5.4) สร้างการมีส่วนร่วมในการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้พัฒนางานวิจัย และผู้ใช้งาน

5.5) สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูป ในประเทศเพื่อลดการพึ่งพาทางเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ

6.1) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันวิจัย เพื่อขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การอบรมเกษตรกร การให้คำปรึกษาทางเทคนิค ไปจนถึงการสร้างเครือข่ายห้องแล็บตรวจสอบคุณภาพอาหารทั่วประเทศ

6.2) แสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งทวีปเอเชีย ภูมิภาค พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาและแข่งขันของประเทศด้านการเกษตร ครอบคลุมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาที่ยั่งยืน และความมั่นคงและปลอดภัยด้านสินค้าเกษตรและอาหาร

6.3) ยกระดับการเข้าถึงตลาด การค้าเกษตรระหว่างประเทศ และการผลิตตลอดโซ่คุณค่าให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ เช่น สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช GAP GMP Carbon footprint Organic เป็นต้น เพื่อลดข้อกีดกันและอุปสรรคทางการค้า

6.4) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จาก FTA เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

6.5) เตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการสอดคล้องกับมาตรการสิ่งแวดล้อมใหม่ของยุโรป เช่น EUDR และ CBAM

6.6) เพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนรูปแบบ Public-Private Partnership (PPP) โดยรัฐลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ เอกชนลงทุนระบบแปรรูปและตลาด และให้บริการแก่กลุ่มเกษตรกรผ่านค่าบริการ มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพการบริการเครื่องจักรกลการเกษตรสู่เกษตรกรรายย่อย

7) การพัฒนากฎระเบียบให้อัตโนมัติการพัฒนาภาคการเกษตร

7.1) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ทันสมัยและปิดช่องโหว่ของกฎหมาย โดยการวิเคราะห์ผลกระทบในการออกกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment: RIA) และประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

7.2) ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งด้านบวกและลบ โดยการสำรวจกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรทั้งหมด รวบรวมข้อร้องเรียนและปัญหาจากพื้นที่ วิเคราะห์ความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งของกฎหมาย

7.3) ลดความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งของระเบียบและกฎหมาย โดยการยกเลิกกฎหมายที่มีความซ้ำซ้อน และขัดต่อกฎหมายอื่น ๆ

8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

8.1) เพิ่มความเข้มงวดที่ด่านและจุดผ่านแดนถาวร-ชั่วคราว โดยเพิ่ม การตรวจสอบเพิ่มจุดตรวจแบบสุ่ม และเสริมเจ้าหน้าที่ที่ด่านหรือจุดผ่านแดนที่เสี่ยงสูง

8.2) พัฒนาระบบตรวจสอบด้วยเทคโนโลยี เช่น X-Ray AI วิเคราะห์การขนส่ง และ Big Data

8.3) เชื่อมโยงข้อมูลการนำเข้าส่งออกกับฐานข้อมูลสินค้าเกษตร (มาตรฐาน/ใบอนุญาต)

8.4) ลงทุนระบบสแกนสินค้า ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติเมื่อพบความผิดปกติของคอนเทนเนอร์หรือเอกสาร

8.5) สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการแลกเปลี่ยนข่าวกรอง และป้องกันการใช้พื้นที่ชายแดนเป็นช่องทางชายแดนและเส้นทางทางทะเล/อากาศที่ใช้ลักลอบ

8.6) ดำเนินการลงโทษตามกฎหมายสำหรับผู้ลักลอบขนสินค้าเถื่อน

8.7) สนับสนุนการติดตามเส้นทางการเงิน (Financial Investigation) เพื่อยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าเถื่อน

8.8) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของคณะทำงานเฉพาะกิจร่วมเพื่อประสานงานปฏิบัติการเชิงรุก

8.9) พัฒนาช่องทางร้องเรียนและให้รางวัลแก่ผู้แจ้งเบาะแส พร้อมมาตรการคุ้มครองและจ่ายรางวัลตามความเสี่ยงของข้อมูล

8.10) รมรงค์ให้ผู้บริโภคไม่สนับสนุนสินค้าเถื่อน โดยเน้นผลกระทบของสินค้าเถื่อนต่อสุขภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย ผลกระทบต่อเกษตรกรไทย และการใช้ QR code ให้ผู้บริโภคตรวจสอบที่มาสินค้า

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

หน่วย : บาท

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง										
151	โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
152	โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
153	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	22,500	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร	
154	โครงการ พัฒนาศักยภาพด้านบัญชี วิชาหักชุมชน เพื่อการแปรรูป	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร	
155	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรชีวภาพ)	งบปกติ	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
156	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
157	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
158	โครงการ พัฒนาคูณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบปกติ	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
159	โครงการ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
160	โครงการ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	งบปกติ	44,000	44,000	44,000	44,000	44,000	220,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
161	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวเพื่อความยั่งยืน)	งบปกติ	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	285,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	รวม
162	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัต ลักษณ์พื้นถิ่น (พัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการเกษตร)	งบปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
163	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัต ลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจ สร้างสรรค์	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
164	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ และ การผลิตะพรวัวเพื่อความยั่งยืน)	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
165	โครงการ เกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ	งบปกติ	95,000	95,000	95,000	95,000	95,000	475,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
166	โครงการ ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
167	โครงการ ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
168	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่ อุปทานและบริการมูลค่าสูง	งบปกติ	350,000	350,000	350,000	350,000	350,000	1,750,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
169	โครงการยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	งบจังหวัด	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
170	โครงการยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	งบจังหวัด	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	285,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
171	โครงการ ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบ สินค้า Q	งบประมาณอื่น ๆ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	
172	โครงการ ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	งบประมาณอื่น ๆ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	รวม
173	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
174	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่ มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
175	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิต (คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ใน พระราชานุเคราะห์ฯ)	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
176	โครงการ จัดระเบียบการทำประมง	งบปกติ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
177	โครงการ สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิต ด้านประมง	งบปกติ	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
178	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าประมง	งบปกติ	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	425,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
179	โครงการ พัฒนารูถกิจชุมชนประมงพื้นบ้าน แบบครบวงจร	งบประมาณอื่น ๆ	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
180	โครงการ บริหารจัดการศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์ น้ำสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
181	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่ มาตรฐาน	งบจังหวัด	237,000	237,000	237,000	237,000	237,000	1,185,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
182	โครงการ พัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
183	โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและพัฒนา ธุรกิจสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
184	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	355,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
185	โครงการ Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon	งบจังหวัด	780,000	780,000	780,000	780,000	780,000	3,900,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
186	โครงการ โครงการสร้างมูลค่าสัตว์น้ำภูธรานสู่ เศรษฐกิจชุมชน	งบจังหวัด	950,000	950,000	950,000	950,000	950,000	4,750,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
187	โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง	งบจังหวัด	6,712,100	6,712,100	6,712,100	6,712,100	6,712,100	33,560,500	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
188	โครงการศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชน มูลค่าสูงสมุทรสาคร	งบจังหวัด	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	11,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 2 การตลาดเชิงรุก										
189	โครงการ งานมหกรรมกล้วยไม้และของดี สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
190	โครงการ มหกรรมจำหน่ายสินค้าเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร ขององค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่าย	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
191	โครงการสร้างแบรนด์และการตลาดเชิงรุก สินค้าเกษตร Samut Sakhon Premium	งบจังหวัด	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย										
192	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร "นาเกลือแห่งวัฒนธรรม"	งบ อปท.	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
193	โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัต ลักษณ์	งบจังหวัด	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	7,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่

1. งบประมาณปกติ	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	27,532,500
2. งบประมาณจังหวัด	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	99,680,500
3. งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
4. งบประมาณอื่น ๆ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000
รวม	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	129,463,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

หน่วย : บาท

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร										
86	โครงการ จัดทำข้อมูลรอบตัวอย่างสำหรับ สำรวจ (sampling for list flame survey)	งบปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
87	โครงการ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตร ผสมผสาน)	งบปกติ	-	-	-	-	-	-	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
88	โครงการ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตร ทฤษฎีใหม่)	งบปกติ	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สมุทรสาคร	
89	โครงการ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตร ผสมผสาน)	งบปกติ	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สมุทรสาคร	
90	โครงการ การจัดการระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
91	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	127,000	127,000	127,000	127,000	127,000	635,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
92	โครงการเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร: ระบบ เซนเซอร์และ IoT	งบจังหวัด	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	12,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร										
93	โครงการ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	-	-	-	-	-	-	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
94	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	-	-	-	-	-	-	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
95	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	รวม
96	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สมุทรสาคร	
97	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สมุทรสาคร	
98	โครงการ ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ด้านปศุ สัตว์	งบปกติ	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
99	โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
100	โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า เกษตร (พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน GAP)	งบปกติ	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
101	โครงการจดทะเบียนตรวจสอบรับรองแหล่ง ผลิตพืช GAP/GAP Plus	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
102	โครงการจดทะเบียนตรวจสอบรับรองแหล่ง ผลิตพืชอินทรีย์	งบปกติ	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	20,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
103	โครงการตรวจโรคศัตรูพืชรูอินทรีย์	งบปกติ	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	20,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
104	โครงการการตรวจปัจจัยการผลิต (ร้าน Q Shop) (ตรวจสอบการระบาดของแมลงหี ขาว)	งบปกติ	28,500	28,500	28,500	28,500	28,500	142,500	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
105	โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มะพร้าวน้ำหอม GI ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
106	โครงการ พัฒนาศักยภาพด้านการปศุสัตว์	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
107	โครงการ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า เกษตร (ด้านปศุสัตว์)	งบปกติ	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
108	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์	งบปกติ	36,000	36,000	36,000	36,000	36,000	180,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
109	โครงการ ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	งบปกติ	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
110	โครงการ พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรม ฮาลาลด้านปศุสัตว์	งบปกติ	8,600	8,600	8,600	8,600	8,600	43,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
111	โครงการ อาหารนม เพื่อเด็กและเยาวชน	งบปกติ	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600	13,000	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
112	โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แบบเลี้ยงปล่อย อิสระ (HAPPY CHICK)	งบจังหวัด	211,900	211,900	211,900	211,900	211,900	1,059,500	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
113	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคเนื้อแบบ ครบวงจร	งบจังหวัด	68,900	68,900	68,900	68,900	68,900	344,500	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร	
114	โครงการ พัฒนาศักยภาพด้านการประมง	งบปกติ	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงประมงชายฝั่ง สมุทรสาคร	
115	โครงการ การจัดการทรัพยากรประมง (บริหารจัดการสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ, ผลิต สุกพันธุ์สัตว์น้ำ, เก็บรักษาสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ , อนุรักษ์แนวปะการัง)	งบปกติ	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงประมงชายฝั่ง สมุทรสาคร	
116	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตเกลือ ทะเลคุณภาพสูง ตำบลโคกขาม	งบประมาณอื่น ๆ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
117	โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดป่า มหาชัยเพื่ออนุรักษ์และสร้างอาชีพ	งบจังหวัด	294,000	294,000	294,000	294,000	294,000	1,470,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
118	โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังเพื่อ การส่งออก	งบจังหวัด	224,800	224,800	224,800	224,800	224,800	1,124,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
119	โครงการยกระดับมาตรฐาน GAP และ เกษตรปลอดภัยครบวงจร	งบจังหวัด	2,050,000	2,050,000	2,050,000	2,050,000	2,050,000	10,250,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง										
120	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม้ดอกไม้ประดับ)	งบปกติ	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
121	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	งบปกติ	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	700,000	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	
122	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	งบปกติ	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร	
123	โครงการ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยาในสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ	งบปกติ	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร	
124	โครงการ พัฒนาศักยภาพด้านการประมง	งบปกติ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร	
125	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	งบปกติ	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร	
126	โครงการ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และเชื้อดื้อยาในสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	งบปกติ	650,000	650,000	650,000	650,000	650,000	3,250,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร	
127	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐานและเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคในสัตว์น้ำ)	งบปกติ	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร	
128	โครงการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและพัฒนาธุรกิจสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร	
129	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าสมุนไพรชีวภาพ	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
130	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
131	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรกร อัจฉริยะ (1 อำเภอ 1 แปลงเกษตรอัจฉริยะ)	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
132	โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยีและ นวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
133	โครงการทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	87,000	87,000	87,000	87,000	87,000	435,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
134	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้าน การเกษตรและสหกรณ์	งบปกติ	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
135	โครงการ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ด้าน ประมง (ผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1)	งบปกติ	300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00	300,000.00	1,500,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	
136	โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรประมง (ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ)	งบปกติ	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00	500,000.00	2,500,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	
137	โครงการ การจัดการทรัพยากรประมง (บริหารจัดการสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ การ ตรวจติดตามฯ)	งบปกติ	160,000.00	160,000.00	160,000.00	160,000.00	160,000.00	800,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	
138	โครงการเกษตรกรรมยั่งยืนด้านประมง	งบปกติ	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	100,000.00	500,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	
139	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิต (ผลิตจุลินทรีย์ ปม.1)	งบปกติ	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	250,000.00	1,250,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	
140	โครงการ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน สารเคมีทางการประมง	งบปกติ	670,000.00	670,000.00	670,000.00	670,000.00	670,000.00	3,350,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
141	โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	10,000,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร	
142	โครงการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอัตลักษณ์ GI สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,900,000.00	1,900,000.00	1,900,000.00	1,900,000.00	1,900,000.00	9,500,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร										
143	โครงการ เพิ่มศักยภาพการจำหน่ายสินค้าและบริการ	งบจังหวัด	2,155,000	2,155,000	2,155,000	2,155,000	2,155,000	10,775,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
144	โครงการ เพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร	งบจังหวัด	363,820	363,820	363,820	363,820	363,820	1,819,100	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	
145	โครงการระบบพยากรณ์และบริหารจัดการผลผลิตมะพร้าว น้ำหอม และสินค้าเกษตรอื่นในตลาดสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,950,000	1,950,000	1,950,000	1,950,000	1,950,000	9,750,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 5 ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร										
146	โครงการ สนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
147	โครงการ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยน)	งบปกติ	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600	13,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี	
148	โครงการ เพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ	งบจังหวัด	575,000	575,000	575,000	575,000	575,000	2,875,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
149	โครงการ พัฒนาคูณภาพการเลี้ยงปลาสดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสดบ้านแพ้ว	งบจังหวัด	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	7,250,000	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	
150	โครงการห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรสมุทรสาคร (QR Traceability)	งบจังหวัด	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	8,100,000	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

หน่วย : บาท

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ยุทธศาสตร์การแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง										
151	โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
152	โครงการ ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
153	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	22,500	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร	
154	โครงการ พัฒนาศักยภาพด้านบัญชี วิชาหักชุมชน เพื่อการแปรรูป	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร	
155	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรชีวภาพ)	งบปกติ	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
156	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
157	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
158	โครงการ พัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP	งบปกติ	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
159	โครงการ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
160	โครงการ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	งบปกติ	44,000	44,000	44,000	44,000	44,000	220,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
161	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวเพื่อความยั่งยืน)	งบปกติ	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	285,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
162	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (พัฒนาฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร)	งบปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
163	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
164	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ และการผลิตมะพร้าวเพื่อความยั่งยืน)	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
165	โครงการ เกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ	งบปกติ	95,000	95,000	95,000	95,000	95,000	475,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
166	โครงการ ทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
167	โครงการ ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
168	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	งบปกติ	350,000	350,000	350,000	350,000	350,000	1,750,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
169	โครงการยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	งบจังหวัด	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
170	โครงการยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	งบจังหวัด	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	285,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
171	โครงการ ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	งบประมาณอื่น ๆ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
172	โครงการ ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	งบประมาณอื่น ๆ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
173	โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
174	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่ มาตรฐาน (GAP)	งบปกติ	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
175	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิต (คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ใน พระราชานุเคราะห์ฯ)	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
176	โครงการ จัดระเบียบการทำประมง	งบปกติ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
177	โครงการ สร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิต ด้านประมง	งบปกติ	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
178	โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าประมง	งบปกติ	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	425,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
179	โครงการ พัฒนารูถกิจชุมชนประมงพื้นบ้าน แบบครบวงจร	งบประมาณอื่น ๆ	220,000	220,000	220,000	220,000	220,000	1,100,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
180	โครงการ บริหารจัดการศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์ น้ำสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
181	โครงการ พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่ มาตรฐาน	งบจังหวัด	237,000	237,000	237,000	237,000	237,000	1,185,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
182	โครงการ พัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
183	โครงการ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงและพัฒนา ธุรกิจสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
184	โครงการ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบปกติ	71,000	71,000	71,000	71,000	71,000	355,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
185	โครงการ Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon	งบจังหวัด	780,000	780,000	780,000	780,000	780,000	3,900,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
186	โครงการ โครงการสร้างมูลค่าสัตว์น้ำภูธรานสู่ เศรษฐกิจชุมชน	งบจังหวัด	950,000	950,000	950,000	950,000	950,000	4,750,000	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
187	โครงการ ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง	งบจังหวัด	6,712,100	6,712,100	6,712,100	6,712,100	6,712,100	33,560,500	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	
188	โครงการศูนย์แปรรูปสินค้าเกษตรชุมชน มูลค่าสูงสมุทรสาคร	งบจังหวัด	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	2,250,000	11,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 2 การตลาดเชิงรุก										
189	โครงการ งานมหกรรมกล้วยไม้และของดี สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
190	โครงการ มหกรรมจำหน่ายสินค้าเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร ขององค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่าย	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
191	โครงการสร้างแบรนด์และการตลาดเชิงรุก สินค้าเกษตร Samut Sakhon Premium	งบจังหวัด	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย										
192	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร "นาเกลือแห่งวัฒนธรรม"	งบ อปท.	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
193	ครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัต ลักษณ์	งบจังหวัด	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	7,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่

1. งบประมาณปกติ	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	5,506,500	27,532,500
2. งบประมาณจังหวัด	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	19,936,100	99,680,500
3. งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
4. งบประมาณอื่น ๆ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000
รวม	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	25,892,600	129,463,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หน่วย : บาท

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
แนวทางการพัฒนาที่ 1 การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ										
194	โครงการ ก่อสร้างประตูระบายน้ำคลองแพรก เจ็ก ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมือง สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	58,880,000	-	-	-	-	58,880,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
195	โครงการ ก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งคลอง ลัดตะเคียน ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอ เมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	78,380,000	-	-	-	-	78,380,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
196	โครงการ ก่อสร้างประตูระบายน้ำคลองนา ขวาง ตำบลกาหลง อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	49,780,000	-	-	-	-	49,780,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
197	โครงการ ประตูระบายน้ำห้วงงานและอาคาร ประกอบ โครงการประตูระบายน้ำคลองตัน ไทร ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	41,000,000	-	-	-	-	41,000,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
198	โครงการ บำรุงรักษาลคลองส่งน้ำสายซอย	งบปกติ	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
199	โครงการ กำจัดวัชพืชคลองมหาชัย	งบปกติ	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
200	โครงการ บริหารการส่งน้ำในเขต	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
201	โครงการ บำรุงรักษาห้วงงาน	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
202	โครงการ กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำ ริมแม่น้ำท่าจีน 5 สาย	งบปกติ	360,000	360,000	360,000	360,000	360,000	1,800,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	
203	โครงการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบ ชลประทาน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้ น้ำชลประทาน	งบปกติ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	โครงการชลประทาน สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
204	โครงการ ก่อจัดวัชพืช ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	
205	โครงการ บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายซอย	งบปกติ	450,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,250,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	
206	โครงการ บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่	งบปกติ	550,000	550,000	550,000	550,000	550,000	2,750,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	
207	โครงการ บำรุงรักษาหัวงาน	งบปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	
208	โครงการ ค่าควบคุมงานจ้างเหมาจังหวัดสมุทรสาคร	งบปกติ	90,000	90,000	90,000	90,000	90,000	450,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	
209	โครงการ ก่อจัดวัชพืชด้วยแรงคนฝ่ายส่งน้ำที่ 2	งบปกติ	890,000	890,000	890,000	890,000	890,000	4,450,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
210	โครงการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องก้วานบานระบายและระบบควบคุมในเขตฝ่ายส่งน้ำที่ 2	งบปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
211	โครงการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำและระบบควบคุมในเขตฝ่ายส่งน้ำที่ 2	งบปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
212	โครงการ ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน	งบปกติ	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
213	โครงการ บริหารการส่งน้ำ	งบปกติ	900,000	900,000	900,000	900,000	900,000	4,500,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
214	โครงการ บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายซอย	งบปกติ	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
215	โครงการ บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่	งบปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
216	โครงการ บำรุงรักษาหัวงานชลประทาน	งบปกติ	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	340,000	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	
217	โครงการ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	งบปกติ	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	80,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
218	โครงการ พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
219	โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	งบปกติ	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	90,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
220	โครงการ ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการของสถานีพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
221	โครงการ ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
222	โครงการ ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
223	โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมวันหมอดินอาสา	งบปกติ	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
224	โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	งบปกติ	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
225	โครงการ การบริหารจัดการดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ (บัตรดินดี)	งบปกติ	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
226	โครงการ สร้างความตระหนักในการรักษาทรัพยากรดิน (กิจกรรมวันดินโลก)	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
227	โครงการ ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	3,700	3,700	3,700	3,700	3,700	18,500	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
228	โครงการ การพัฒนาระบบ e-service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ	งบปกติ	21,150	21,150	21,150	21,150	21,150	105,750	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
229	โครงการ วิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ (การปนเปื้อนโลหะหนักในดินพื้นที่เกษตรกรรม)	งบปกติ	640	640	640	640	640	3,200	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
230	โครงการ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	680,000	680,000	680,000	680,000	680,000	3,400,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
231	โครงการ ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา	งบปกติ	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
232	โครงการ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (ผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม)	งบปกติ	330,000	330,000	330,000	330,000	330,000	1,650,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
233	โครงการ ธนาคารปูอินทรี	งบปกติ	126,600	126,600	126,600	126,600	126,600	633,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
234	โครงการ ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน (ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก)	งบปกติ	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
235	โครงการ หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	งบปกติ	57,000	57,000	57,000	57,000	57,000	285,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
236	โครงการ เกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน	งบปกติ	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
237	โครงการ พัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิม เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	งบปกติ	48,750	48,750	48,750	48,750	48,750	243,750	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
238	โครงการ ผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด.	งบปกติ	408,000	408,000	408,000	408,000	408,000	2,040,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
239	โครงการ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
240	โครงการ พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	23,700	23,700	23,700	23,700	23,700	118,500	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
241	โครงการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA)	งบปกติ	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	67,500	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
242	โครงการอำนวยการและบริหารจัดการ โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	144,000	144,000	144,000	144,000	144,000	720,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
243	โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสา เพื่อมีส่วนร่วม และศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	660,000	660,000	660,000	660,000	660,000	3,300,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
244	โครงการการบริหารจัดการดิน และวิเคราะห์ ดินทางห้องปฏิบัติการ	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
245	โครงการ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
246	โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดิน อาสาเพื่อมีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	900,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575		หลัก	ร่วม
247	โครงการการจัดทำระบบฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของประเทศ	งบปกติ	800	800	800	800	800	4,000	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
248	โครงการส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	งบปกติ	2,550	2,550	2,550	2,550	2,550	12,750	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
249	โครงการ สร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	42,400	42,400	42,400	42,400	42,400	212,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
250	โครงการ ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	53,000	53,000	53,000	53,000	53,000	265,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
251	โครงการ ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	งบปกติ	46,150	46,150	46,150	46,150	46,150	230,750	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
252	โครงการส่งเสริมการขยายผลเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมเชิงพื้นที่	งบปกติ	111,500	111,500	111,500	111,500	111,500	557,500	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
253	โครงการ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	73,800	73,800	73,800	73,800	73,800	369,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
254	โครงการพัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเลอย่างยั่งยืน	งบจังหวัด	745,000	745,000	745,000	745,000	745,000	3,725,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	
255	โครงการ การจัดงานวันพระบิดาแห่งฝนหลวง	งบประมาณอื่น ๆ	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
256	การผลิตถ่านชีวภาพจากทางมะพร้าวแห้งและกากมะพร้าว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดขยะทางการเกษตรเกษตร	งบ อปท.	-	-	-	-	-	-	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
257	โครงการนวัตกรรมการผลิตเกลือทะเลด้วยเทคโนโลยีสะอาด	งบ อปท.	525,000	525,000	525,000	525,000	525,000	2,625,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
258	โครงการ ส่งเสริมและสนับสนุนงานประมง (งบบริหารสำนักงาน)	งบปกติ	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	8,000,000	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	
259	โครงการ ปฏิบัติการคัดกรองแรงงานต่างด้าวในภาคประมงทะเลตามกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism - NRM)	งบปกติ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงาน		
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
260	โครงการ เพิ่มศักยภาพในการคุ้มครอง ทรัพยากรทางทะเลและพัฒนาการทำการ ประมงพื้นบ้าน	งบประมาณอื่น ๆ	23,500	23,500	23,500	23,500	23,500	117,500	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
261	โครงการ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ธรรมชาติ	งบปกติ	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
262	โครงการ ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม คณะกรรมการประมงประจำจังหวัด	งบปกติ	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
263	โครงการ ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ เปรียบเทียบคดี	งบปกติ	15,600	15,600	15,600	15,600	15,600	78,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
264	โครงการ เสริมสร้างศักยภาพการผลิต ทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม)	งบจังหวัด	13,675,000	13,675,000	13,675,000	13,675,000	13,675,000	68,375,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
265	โครงการบริหารจัดการน้ำและพื้นฟูดินเพื่อ การเกษตรยั่งยืนลุ่มน้ำท่าจีน จังหวัด สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,850,000	1,850,000	1,850,000	1,850,000	1,850,000	9,250,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 2 การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร										
266	โครงการ ควบคุมและกำจัดประชากรปลา หมอคงด้อย่างต่อเนื่อง ปงม.68	งบปกติ	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
267	โครงการ ปล่อยปลาผู้ล่า เพื่อแก้ปัญหาการ แพร่ระบาดของปลาหมอคงด้า	งบจังหวัด	900,000	900,000	900,000	900,000	900,000	4,500,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
268	โครงการบริหารจัดการเขตพื้นที่รักษาพันธุ์ สัตว์น้ำชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร	งบจังหวัด	650,000	650,000	650,000	650,000	650,000	3,250,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
269	โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	8,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร										
270	โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรประมงทะเล	งบปกติ	25,350	25,350	25,350	25,350	25,350	126,750	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
271	โครงการพัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจาย สินค้าเกษตรพร้อมระบบห้องเย็นครบวงจร สมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	8,500,000	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร										

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
272	โครงการ ส่งเสริมและสนับสนุนงานประมง	งบปกติ	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	ศูนย์วิจัยและตรวจสอบ คุณภาพสินค้าประมง สมุทรสาคร	
273	โครงการ จัดทำข้อมูลสถิติประมง	งบปกติ	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
274	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลเกษตร อัจฉริยะสมุทรสาคร (Samut Sakhon Agri Data Platform)	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 5 การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร										
275	โครงการ ลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและ พลังงานสะอาด	งบจังหวัด	905,000	905,000	905,000	905,000	905,000	4,525,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
276	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำ ทนโรค-ทนภูมิอากาศสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	8,000,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	สำนักงาน เกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
แนวทางการพัฒนาที่ 6 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ										
277	โครงการ พัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์ เกษตรเพื่อลดการสูญเสีย	งบปกติ	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	115,000	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร	
278	โครงการ พัฒนาสินค้าประมงเพื่อสร้างโอกาส ในการส่งออกอย่างยั่งยืน	งบจังหวัด	224,800	224,800	224,800	224,800	224,800	1,124,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
279	โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้าน มาตรฐานการเกษตรและการค้าระหว่าง ประเทศสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,550,000	1,550,000	1,550,000	1,550,000	1,550,000	800,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 7 การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร										
280	โครงการ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและ การค้ามนุษย์ ด้านการประมง	งบปกติ	174,400	174,400	174,400	174,400	174,400	174,400	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	
281	โครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำ ประมงผิดกฎหมาย	งบปกติ	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			ปี 2571	ปี 2572	ปี 2573	ปี 2574	ปี 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
282	โครงการทบทวนกฎระเบียบและมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร	
แนวทางการพัฒนาที่ 8 ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ										
283	โครงการ ป้องกันและแก้ปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย	งบปกติ	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000	ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร	
284	โครงการ ส่งเสริมและสนับสนุนงานประมง	งบปกติ	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร)	
285	โครงการ ป้องกันและแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย	งบปกติ	700,000	700,000	700,000	700,000	700,000	3,500,000	ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต 5 (สมุทรสาคร)	
286	โครงการเฝ้าระวังและควบคุมการลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรสมุทรสาคร	งบจังหวัด	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	1,700,000	8,500,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร	

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่

1. งบประมาณปกติ	280,941,590	52,901,590	52,901,590	52,901,590	52,901,590	488,650,350
2. งบประมาณจังหวัด	30,199,800	30,199,800	30,199,800	30,199,800	30,199,800	150,999,000
3. งบประมาณกลุ่มจังหวัด	-	-	-	-	-	-
4. งบประมาณอื่น ๆ	63,500	63,500	63,500	63,500	63,500	317,500
รวม	311,204,890	83,164,890	83,164,890	83,164,890	83,164,890	639,966,850

รวม 4 ประเด็นการพัฒนา	414,958,210	186,918,210	186,918,210	186,918,210	186,918,210	1,162,631,050

ส่วนที่ 5

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่เด็กนักเรียน (ยุวประมง)
2. ชื่อแผนงาน	สร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองท่าประมงที่สำคัญ ทว่าทรัพยากรสัตว์น้ำในปัจจุบันกำลังเผชิญกับสภาวะเสื่อมโทรมจากการใช้ประโยชน์เกินศักยภาพ และการทำประมงที่ขาดการอนุรักษ์ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครจึงเล็งเห็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการสร้างและพัฒนา "ยุวประมง" ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ระบบนิเวศชายฝั่ง ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการปิดอ่าวอย่างถูกต้อง เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการปกป้องและฟื้นฟูแหล่งอาหารของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลุ่มยุวประมงได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในการอนุรักษ์และการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างรับผิดชอบ ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำเกษตรและประมงยั่งยืน แล้วนำผลผลิตสัตว์น้ำที่ได้มาใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารกลางวันของโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดี พร้อมทั้งส่งเสริมการขยายผลองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และการผลิตนี้สู่ครัวเรือนและชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เด็กและเยาวชนนำหลักการสหกรณ์มาใช้ในการจัดการการผลิต และการจัดการผลผลิตสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการนำพันธุ์สัตว์น้ำพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตทางการเกษตรและประมงในพื้นที่ดำเนินงานต่อไป ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่เน้นนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัญชานำทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากและการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึกให้แก่ยุวประมงและเยาวชนในจังหวัดสมุทรสาคร ในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศชายฝั่ง พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายยุวประมงรักษ์ถิ่นที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกฎหมายประมง มาตรการปิดอ่าว และการทำประมงอย่างรับผิดชอบร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน 2. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนประเภทปลาให้แก่เด็กนักเรียนบริโภคเป็นอาหารกลางวันที่มีคุณค่า ทางโภชนาการ 3. เพื่อให้มีกองทุนหมุนเวียน ได้จากการจำหน่ายผลผลิตสัตว์น้ำ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานด้านการ ประมงภายในโรงเรียน 4. เพื่อให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ และเป็นแหล่งวิทยาการของหมู่บ้านโดยฝึกอบรม ครูให้มีความรู้พื้นฐานในด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สามารถนำความรู้ถ่ายทอดให้ราษฎรในหมู่บ้าน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. อบรมสร้างจิตสำนึกและการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน 100 คน 2. อบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่ครู เด็ก นักเรียน 100 คน
7. พื้นที่เป้าหมาย	โรงเรียนภายในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำ
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	160,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอกระทุ่มแบน
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	160,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เด็ก เยาวชน และยุวประมงในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 100 ราย ได้เข้าร่วมและผ่านการอบรมสร้างจิตสำนึกรักษ์ระบบนิเวศ เรียนรู้มาตรการฤดูปิดอ่าว และการป้องกันเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย 2. สามารถจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำให้แก่ครู เด็กนักเรียน ได้ครบ 100 คน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ยุวประมงและเยาวชนที่ผ่านการอบรมมีความรู้และเจตคติที่ดีในการอนุรักษ์ สามารถทำหน้าที่เป็นแกนนำเครือข่ายยุวประมงในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และร่วมกันรณรงค์ต่อต้านการใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายในสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนปฏิบัติตามมาตรการฤดูปิดอ่าวและการคุ้มครองสัตว์น้ำวัยอ่อนอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง เพื่อความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสาคร 2. ครู เด็กนักเรียนสามารถนำความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปสัตว์น้ำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนได้

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
4. หลักการและเหตุผล	ภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจฐานราก การสร้างรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร และการเชื่อมโยงกับภาคการค้า การแปรรูป และอุตสาหกรรมอาหารของจังหวัด โดยข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสมุทรสาครระบุว่าจังหวัดมีพื้นที่ทั้งหมด 545,216 ไร่ และมีพื้นที่เกษตรกรรม 232,268 ไร่ หรือร้อยละ 42.60 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งสะท้อนว่าภาคเกษตรยังเป็นฐานการผลิตสำคัญของพื้นที่ แม้จังหวัดจะมีบริบทเมืองและอุตสาหกรรมสูงก็ตาม การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน จึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร เพราะกลุ่มเหล่านี้เป็น “แกนกลางการเปลี่ยนแปลง” ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ กลุ่ม การวางแผนการผลิต การพัฒนาสินค้า และการเชื่อมโยงตลาดไปสู่สมาชิกและชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ และมีขีดความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรโดยยึดหลักตลาดนำการผลิต นอกจากนี้ แผนปฏิบัติราชการกรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566–2570 กำหนดเป้าหมายให้เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีกลยุทธ์เฉพาะด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นทิศทางที่ควรต่อยอดสู่การจัดทำโครงการในงบประมาณ พ.ศ. 2571 ทั้งนี้ควรปรับถ้อยคำให้สอดคล้องกับแผนปี 2571–2575 อีกครั้งเมื่อแผนฉบับใหม่ประกาศใช้เป็นทางการ จังหวัดสมุทรสาครมีฐานกลุ่มและเครือข่ายที่สามารถต่อยอดได้ เช่น ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 29 แปลง ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล 36 ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 3 แห่ง และศูนย์เครือข่าย ศพก. 59 ศูนย์ ซึ่งเป็นทุนทางสังคม และโครงสร้างพื้นฐานด้านการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นฐานขับเคลื่อนโครงการได้ ขณะเดียวกัน จังหวัดยังมีสหกรณ์รวม 47 สหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ 37,272 ราย ซึ่งสะท้อนศักยภาพของการรวมกลุ่มและเศรษฐกิจฐานรากที่ควรได้รับการพัฒนาต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน จำนวนหนึ่งยังมีข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการกลุ่ม การวิเคราะห์ต้นทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทำแผนธุรกิจ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างแบรนด์ การตลาดออนไลน์ และการเข้าถึงช่องทางตลาดที่มีมูลค่าสูง จึงจำเป็นต้องมีโครงการที่พัฒนาแบบครบวงจร ตั้งแต่การสร้างผู้นำ การยกระดับองค์กร การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ไปจนถึงการเชื่อมโยงตลาดและติดตามผลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้ จังหวัดสมุทรสาครเคยมีการดำเนินกิจกรรมหลักลักษณะเดียวกันในปีงบประมาณ 2567 ภายใต้กิจกรรมการพัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน วงเงิน 1,510,300 บาท จึงสามารถต่อยอดเป็นโครงการปี 2571 ให้มีความเข้มข้นและมุ่งผลลัพธ์มากขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ให้มีความรู้ ทักษะ และเครื่องมือในการบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนการผลิต การจัดการต้นทุน และการพัฒนาสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 2. เพื่อยกระดับองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร ให้สามารถจัดทำแผนพัฒนากลุ่ม แผนธุรกิจ แผนการตลาด และแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองได้อย่างเป็นระบบ 3. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และช่องทางตลาด เพื่อเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ รายได้ และความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดสมุทรสาคร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผู้นำ สมาชิกองค์กรเกษตรกร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ ไม่น้อยกว่า 150 ราย 2. องค์กรเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนจัดทำแผนพัฒนากลุ่ม แผนธุรกิจ หรือแผนการตลาดที่สามารถนำไปใช้จริง ไม่น้อยกว่า 30 กลุ่ม/30 แผน 3. กลุ่มเป้าหมายได้รับการเชื่อมโยงช่องทางตลาด เครือข่ายคู่ค้า หรือช่องทางประชาสัมพันธ์สินค้า ไม่น้อยกว่า 30 กลุ่ม และเกิดมูลค่าการจำหน่าย/คำสั่งซื้อ/โอกาสทางการตลาดไม่น้อยกว่า 500,000 บาท
7. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ครอบคลุม 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร - เกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร และอาหารทะเล อำเภอกระทุ่มแบน - เกษตรกรผู้นำ กลุ่มแปลงใหญ่ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนด้านพืชปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอบ้านแพ้ว

หัวข้อ	รายละเอียด
	- เกษตรกรผู้นำ กลุ่มแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มสินค้าเกษตรเด่น เช่น มะพร้าว น้ำหอม ไม้ผล และสินค้าแปรรูป
8. กิจกรรมหลัก	พัฒนาเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,500,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร, ธ.ก.ส. สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ตลาด Modern Trade/Local Market/Online Platform
กิจกรรมย่อยที่ 1	พัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำและองค์กรเกษตรกรเชิงปฏิบัติการ - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทผู้นำเกษตรกร การบริหารกลุ่ม การวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพกลุ่ม การจัดทำแผนพัฒนากลุ่ม การบริหารต้นทุน การใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิต และการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ในชุมชน เป้าหมาย 90 ราย งบประมาณ 360,000 บาท
กิจกรรมย่อยที่ 2	ยกระดับวิสาหกิจชุมชนและองค์กรเกษตรกรสู่แผนธุรกิจและมาตรฐานสินค้า - คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จัดอบรม/คลินิกให้คำปรึกษาด้านแผนธุรกิจ บัญชี ต้นทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ มาตรฐานสินค้า การตลาดออนไลน์ การเล่าเรื่องสินค้า และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ช่องทางตลาด เป้าหมาย 30 กลุ่ม / 60 ราย งบประมาณ 420,000 บาท
กิจกรรมย่อยที่ 3	เชื่อมโยงตลาด สร้างเครือข่าย และจัดเวทีนำเสนอผลงาน - จัดกิจกรรมจับคู่เครือข่ายตลาด เวทีนำเสนอสินค้าและแผนธุรกิจ การประชาสัมพันธ์สินค้าเด่นของกลุ่ม การทดลองจำหน่ายสินค้า การเชื่อมโยงผู้ซื้อ/ผู้ประกอบการ/ช่องทางออนไลน์ และติดตามประเมินผลหลังดำเนินงาน เป้าหมาย 30 กลุ่ม งบประมาณ 720,000 บาท
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยดำเนินงานระดับพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร, สำนักงานเกษตรอำเภอกะทู้ม แบน, สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแพ้ว
หน่วยสนับสนุนด้านองค์ความรู้/ ตลาด/มาตรฐาน	หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด บัญชี มาตรฐานสินค้า บรรจุภัณฑ์ และแพลตฟอร์มออนไลน์
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ตุลาคม 2570 – กันยายน 2571
11. งบประมาณ	1,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรผู้นำ สมาชิกองค์กรเกษตรกร และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ได้รับ การพัฒนาศักยภาพไม่น้อยกว่า 150 ราย 2. องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า 30 กลุ่ม 3. เกิดแผนพัฒนากลุ่ม แผนธุรกิจ หรือแผนการตลาดที่สามารถนำไปใช้จริง ไม่น้อยกว่า 30 แผน 4. เกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการ ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร 5. เกิดเวทีเชื่อมโยงตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ชุมชน ของกลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย 1 ครั้ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น สามารถทำหน้าที่เป็นแกนนำ ถ่ายทอดองค์ความรู้และขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่าง ต่อเนื่อง 2. องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนมีแผนพัฒนาที่ชัดเจน สามารถวาง แผนการผลิต การบริหารต้นทุน การพัฒนาสินค้า และการตลาดได้อย่างเป็น ระบบ ลดการดำเนินงานแบบต่างคนต่างทำ และเพิ่มประสิทธิภาพการ รวมกลุ่ม 3. กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าถึงช่องทางตลาดใหม่ ทั้งตลาดท้องถิ่น ตลาด จังหวัด ตลาดเอกชน และตลาดออนไลน์ ส่งผลให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และเพิ่ม ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร 4. จังหวัดสมุทรสาครมีเครือข่ายเกษตรกรผู้นำ องค์กรเกษตรกร และ วิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถเป็นฐานในการขับเคลื่อนนโยบายด้าน การเกษตร เศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในระยะต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาทักษะเกษตรกรสรุสมุทธสาครสู่ Smart Farmer ครอบงจร (Reskill – Upskill)
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เกษตรกรรม 232,268 ไร่ ครอบคลุ่พืช ประมง ปศุสัตว์ และนาเกลือ แต่จากรายงานการวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัด พบว่าเกษตรกรจำนวนมากยังขาดองค์ความรู้ในการป้องกันโรคแมลงศัตรูพืชที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่ทั่วถึง และเผชิญปัญหาเกษตรกรสูงอายุขาดผู้สืบทอดอาชีพอย่างต่อเนื่องในทุกสาขาการผลิต ทั้งภาคพืช (สวนมะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้ว) ภาคประมง และภาคนาเกลือทะเล ซึ่งล้วนต้องอาศัยภูมิปัญญาเฉพาะทางที่สั่งสมจากประสบการณ์จริง ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของจังหวัดชี้ชัดว่าจุดอ่อนสำคัญ (W2) คือ เกษตรกรสูงวัย ขาดทายาท และขาดแคลนแรงงานทักษะ ขณะที่จุดอ่อน (W5) คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมยังไม่ทั่วถึง ในขณะเดียวกันความต้องการของประชาชนในพื้นที่จัดอันดับให้ 'ด้านองค์ความรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยี' เป็นความต้องการลำดับต้น ๆ โดยเฉพาะการอบรมเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming, IoT, Drone) และศูนย์เรียนรู้ประจำชุมชน หากไม่เร่งดำเนินการพัฒนาทักษะเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ฐานเกษตรกรของจังหวัดจะลดจำนวนลงต่อเนื่องจากการที่คนรุ่นใหม่ไม่สืบทอดอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเฉพาะถิ่น เช่น การดูแลสวนมะพร้าว น้ำหอม การทำนาเกลือ และการแปรรูปพลาสติก จะสูญหายไปพร้อมกับเกษตรกรผู้สูงอายุ ผลผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปีตามที่จังหวัดกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์พ.ศ. 2571-2575
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐาน ทักษะเฉพาะด้าน และทักษะธุรกิจแก่เกษตรกรทั้ง 4 สาขา (พืช ประมง ปศุสัตว์ นาเกลือ) อย่างทั่วถึง 2. เพื่อสร้าง Young Smart Farmer รุ่นใหม่ทดแทนเกษตรกรสูงอายุที่ขาดผู้สืบทอด 3. เพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น (มะพร้าว น้ำหอม พลาสติก นาเกลือ) จากเกษตรกรต้นแบบสู่คนรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ 4. เพื่อยกระดับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเกษตรอัจฉริยะขึ้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผ่านการอบรม Reskill/Upskill ไม่น้อยกว่า 800 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เกิด Young Smart Farmer ใหม่ไม่น้อยกว่า 100 ราย (สอดคล้องเป้าหมายจังหวัด 1,000 คน ใน 5 ปี) 3. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบได้รับการยกระดับ 4 แห่ง ครอบคลุม พืช ประมง ปศุสัตว์ และนาเกลือ 4. ผู้ผ่านการอบรมนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จริงไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
7. พื้นที่เป้าหมาย	1. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบ้านแพ้ว (พื้นที่สวนมะพร้าว/น้ำหอม/ไม้ผล) 2. ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร 3. พื้นที่นาเกลือทะเล ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร 4. พื้นที่ปศุสัตว์ ครอบคลุมทั้ง 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรสาคร
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ Reskill/Upskill เกษตรกร 4 สาขา (พืช ประมง ปศุสัตว์ เกลือทะเล)
กิจกรรมย่อย	1. อบรมทักษะพื้นฐานการจัดการฟาร์มและการทำบัญชีฟาร์มแก่เกษตรกร 200 ราย เน้นภาคปฏิบัติจริงในพื้นที่ งบประมาณ 350,000 บาท 2. อบรมเทคนิคเฉพาะด้าน ได้แก่ การป้องกันหนอนหัวดำมะพร้าว/ด้วงแรด การเลี้ยงกุ้ง-ปลาผลิตปลอดโรค และการทำนาเกลือคุณภาพ แก่เกษตรกร 300 ราย งบประมาณ 450,000 บาท 3. อบรมทักษะธุรกิจเกษตรและการตลาดออนไลน์แก่เกษตรกร 200 ราย งบประมาณ 300,000 บาท 4. อบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรอัจฉริยะเบื้องต้น การใช้เซนเซอร์และแอปพลิเคชันข้อมูลราคาสินค้า แก่เกษตรกร 100 ราย งบประมาณ 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาเกษตรกรต้นแบบและระบบพี่เลี้ยง (Farmer Coaching)
กิจกรรมย่อย	1. คัดเลือกและพัฒนาเกษตรกรต้นแบบทั้ง 4 สาขา จำนวน 20 ราย ให้เป็นวิทยากรและพี่เลี้ยงในชุมชน งบประมาณ 200,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร (Farmer Field Day) จำนวน 4 ครั้ง ครอบคลุม 4 สาขาการผลิต งบประมาณ 320,000 บาท 3. ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำสื่อองค์ความรู้ (วีดิทัศน์ คู่มือ) เรื่อง มะพร้าวน้ำหอม ปลาสลิด และนาเกลือ งบประมาณ 280,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	800,000 บาท (แปดแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ส่งเสริมและบ่มเพาะ Young Smart Farmer
กิจกรรมย่อย	1. รับสมัครและคัดเลือกเยาวชน/ทายาทเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย 2.อบรมเข้มข้นด้านธุรกิจเกษตรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ Young Smart Farmer งบประมาณ 400,000 บาท 3. จับคู่ Young Smart Farmer กับเกษตรกรต้นแบบ (Mentorship) ระยะเวลา 6 เดือน งบประมาณ 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท (หกแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	2,450,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรผ่านการอบรม 800 ราย เกิด Young Smart Farmer ใหม่ 100 ราย และศูนย์เรียนรู้ต้นแบบได้รับการยกระดับ 4 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรจังหวัดสมุทรสาครมีทักษะและผลิตภาพเพิ่มขึ้น ลดการพึ่งพาแรงงานภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบทอดสู่คนรุ่นใหม่ เป็นฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำคัญสู่เป้าหมายผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปีตามแผนพัฒนาจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการบ่มเพาะและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรุ่นใหม่สมุทรสาคร (Agri-Entrepreneur Incubation)
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดระบุว่าเกษตรกรจำนวนมากยังขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า เนื่องจากขาดเงินทุน ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย และขาดตลาดรองรับผลิตภัณฑ์แปรรูป ส่งผลให้จำหน่ายผลผลิตในรูปแบบวัตถุดิบราคาต่ำ ขณะที่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ชี้ให้เห็นจุดอ่อน (W6) ว่าการตลาดยังพึ่งพาคนกลาง และแบรนด์ท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็ง รวมถึงจุดอ่อน (W7) ด้านการแปรรูประดับชุมชนและบรรจุภัณฑ์ยังจำกัด ทั้งนี้จังหวัดสมุทรสาครมีจุดแข็ง (S3) เป็นฐานอุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับวัตถุดิบในพื้นที่ได้ หากผู้ประกอบการรายย่อยและเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่านี้ได้ ก็จะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีนัยสำคัญ หากไม่ดำเนินการ ผู้ประกอบการรายย่อยของจังหวัดจะยังคงแข่งขันไม่ได้กับทุนขนาดใหญ่ในห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะกรณีวิกฤตราคามะพร้าว น้ำหอมตกต่ำรุนแรงที่สุดในรอบหลายปี ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากอำนาจต่อรองต่ำของเกษตรกรเมื่อเทียบกับทุนเงินที่เข้ามาครอบงำล้างมะพร้าวในพื้นที่ มูลค่าเพิ่มจากผลผลิตจะยังคงตกอยู่กับพ่อค้าคนกลางและทุนต่างชาติต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ 2. เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ SME เกษตรให้เข้าถึงมาตรฐานสากลและเทคโนโลยีดิจิทัล 3. เพื่อบ่มเพาะผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ (Agri-Entrepreneur) ที่มุ่งสู่ตลาดมูลค่าสูง 4. เพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการกับแหล่งทุนและเครือข่ายธุรกิจ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรรายใหม่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 50 ราย (ตามเป้าหมายจังหวัด) 2. ผู้ประกอบการที่ผ่านการบ่มเพาะสามารถเข้าถึงแหล่งทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 3. แผนธุรกิจที่ผ่านการพัฒนาและนำไปปฏิบัติจริงไม่น้อยกว่า 30 แผน 4. ผู้ประกอบการได้รับการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ไม่น้อยกว่า 20 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	- ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนอำเภอบ้านแพ้ว (กลุ่มแปรรูปมะพร้าว/ไม้ผล) - กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำตำบลท่าจีนและตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร - กลุ่มแปรรูปเกลือทะเลตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร ครอบคลุมทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาความรู้ธุรกิจเกษตรและแผนธุรกิจ
กิจกรรมย่อย	1. อบรมการจัดทำแผนธุรกิจ และการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนแก่เกษตรกร/ผู้ประกอบการ 80 ราย งบประมาณ 300,000 บาท 2. จัดคลินิกที่ปรึกษาธุรกิจเกษตรรายบุคคล (Business Clinic) โดยผู้เชี่ยวชาญ งบประมาณ 250,000 บาท 3. อบรมการบริหารห่วงโซ่อุปทานและมาตรฐาน GAP/GMP/HACCP สำหรับผู้ประกอบการ SME 60 ราย งบประมาณ 280,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	630,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	บ่มเพาะผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่
กิจกรรมย่อย	1. จัดค่ายบ่มเพาะ Agri-Entrepreneur เชิงเข้มข้น เพื่อพัฒนาแนวคิดธุรกิจเกษตรมูลค่าสูง งบประมาณ 350,000 บาท 2. สนับสนุนการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ (Prototype) รายละเอียดไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 20 ราย งบประมาณ 400,000 บาท 3. จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) กับสถาบันการเงินและผู้ซื้อ งบประมาณ 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	950,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	เชื่อมโยงแหล่งทุนและสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. จัดเวทีให้ความรู้เรื่องแหล่งเงินทุน สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ และกองทุนหมุนเวียนสำหรับธุรกิจเกษตร งบประมาณ 150,000 บาท 2. สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรสมุทรสาคร (Agri-Business Network) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และต่อยอดธุรกิจ งบประมาณ 180.000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	330,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,910,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ผู้ประกอบการผ่านการบ่มเพาะ 80 ราย ผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้น 50 ราย และแผนธุรกิจที่นำไปปฏิบัติจริง 30 แผน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการเกษตรสมุทรสาครมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น มูลค่าเพิ่มจากผลผลิตกลับคืนสู่เกษตรกรมากขึ้น ลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง และทุนต่างชาติ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์บริการปัจจัยการผลิตทางการเกษตรคุณภาพและกองทุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	จากรายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัด พบว่าเกษตรกรทุกสาขาการผลิตประสบปัญหาขาดแคลนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมี อาหารสัตว์น้ำ) ที่ได้มาตรฐานหรือมีราคาสูง ควบคู่กับปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุนยากและอัตราดอกเบี้ยสูง เนื่องจากขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน และประวัติเครดิตไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่ระบุชัดเจนว่าต้องการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรรายย่อยโดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ และกองทุนพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด ผลการวิเคราะห์ SWOT ยืนยันจุดอ่อน (W10) ว่าระบบข้อมูล วิจัยสินเชื่อ และประกันภัยของจังหวัดยังไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรไม่กล้าลงทุนปรับปรุงการผลิตและไม่สามารถวางแผนระยะยาวได้ ขณะที่ต้นทุนปัจจัยการผลิตปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องจากสถานการณ์ราคาพลังงานและความไม่สงบในภูมิภาคต่าง ๆ หากไม่ดำเนินการ เกษตรกรรายย่อยโดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดที่ดินทำกินที่มั่นคงจะยังต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิตราคาแพงและหนี้สินนอกระบบต่อไป ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ควรและกำไรสุทธิของเกษตรกรลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขัดต่อเป้าหมายจังหวัดที่ต้องการลดสัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลงร้อยละ 10 ภายในปี 2575
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อจัดตั้งจุดบริการปัจจัยการผลิตคุณภาพราคาถูกในระดับกลุ่ม/สหกรณ์ 2. เพื่อสนับสนุนกองทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน 3. เพื่อส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี ลดต้นทุนการผลิต 4. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดินทำกินอย่างมั่นคง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จัดตั้งจุดบริการปัจจัยการผลิตกลางไม่น้อยกว่า 4 แห่ง ครอบคลุม 3 อำเภอ 2. เกษตรกรเข้าถึงกองทุน/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำไม่น้อยกว่า 300 ราย 3. ต้นทุนปัจจัยการผลิตของกลุ่มเป้าหมายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 4. เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน 100 รายต่อปี (ตามเป้าหมายจังหวัด)
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จัดตั้งจุดบริการปัจจัยการผลิตคุณภาพ
กิจกรรมย่อย	1. จัดหาและรวบรวมความต้องการปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์ หัวเชื้อจุลินทรีย์ อาหารสัตว์น้ำ) ผ่านระบบสั่งซื้อรวม (Bulk Purchase)

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณ 500,000 บาท 2. อบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้เองในชุมชนแก่เกษตรกร 150 ราย งบประมาณ 350,000 บาท 3. จัดทำระบบตรวจสอบคุณภาพปัจจัยการผลิตก่อนจำหน่ายให้แก่สมาชิก งบประมาณ 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,000,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	สนับสนุนกองทุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและความรู้ทางการเงิน
กิจกรรมย่อย	1. จัดเวทีให้ความรู้ทางการเงินและการจัดทำบัญชีฟาร์มแก่เกษตรกร 200 ราย งบประมาณ 250,000 บาท 2. ประสานสถาบันการเงิน (ธ.ก.ส./ธนาคารออมสิน) จัดทำกลไกสินเชื่อ Performance-based loan และ Contract-linked loan เฉพาะกลุ่มเกษตรกร งบประมาณ 200,000 บาท 3. จัดทำระบบพี่เลี้ยงติดตามการใช้สินเชื่อและสนับสนุนการปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร งบประมาณ 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	600,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	สนับสนุนสิทธิในที่ดินทำกิน
กิจกรรมย่อย	1. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่ต้องการสิทธิที่ดินทำกิน งบประมาณ 150,000 บาท 2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานปฏิรูปที่ดิน/สำนักงานที่ดินจังหวัด) เปรียบเทียบกระบวนการออกเอกสารสิทธิ งบประมาณ 100,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	250,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ 2571
11. งบประมาณ	1,850,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	จุดบริการปัจจัยการผลิต 4 แห่ง เกษตรกรเข้าถึงสินค้าเชื้อดอกเบี้ยต่ำ 300 ราย และเกษตรกรได้รับสิทธิ์ที่ดินทำกิน 100 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	"ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลดลง เกษตรกรมีความมั่นคงในที่ดินทำกินและแหล่งทุนมากขึ้น ลดการพึ่งพาน้ำมันในระบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกรสมุทรสาครสู่มีอาชีพ
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดระบุว่าเกษตรกรทั้งภาคพืชและภาคประมงยังขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ขาดความไว้วางใจและขาดผู้นำกลุ่ม ส่งผลให้อำนาจต่อรองต่ำและขาดประสิทธิภาพในการจัดหาปัจจัยการผลิตและการตลาด ขณะที่ผลการวิเคราะห์ SWOT ชี้ให้เห็นจุดอ่อน (W6) ว่าการตลาดยังพึ่งพาคนกลาง ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากความอ่อนแอของสถาบันเกษตรกร แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571-2575 กำหนดตัวชี้วัดความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1-2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพระดับดีไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 และกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1-2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ภายในปี 2575 ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการตั้งแต่ปีแรกของแผน หากไม่ดำเนินการยกระดับสถาบันเกษตรกรอย่างจริงจัง เกษตรกรรายย่อยของจังหวัดจะยังคงขาดอำนาจต่อรองในห่วงโซ่การผลิตต่อไป ราคาผลผลิตจะยังคงถูกกดจากพ่อค้าคนกลางและทุนต่างชาติ ดังเช่นกรณีล้มมะพร้าวที่ถูกทุนจีนครอบงำ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของวิกฤตราคามะพร้าวน้ำหอมตกต่ำในปัจจุบัน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็งระดับ 1-2 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการ การผลิต และการตลาด 3. เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์เป็นศูนย์กลางธุรกิจเกษตรครบวงจร ทั้งด้านปัจจัยการผลิต การรวบรวมผลผลิต และการตลาด 4. เพื่อพัฒนาผู้นำกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์กร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ 1-2 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 (เป้าหมายปีแรกของแผน 5 ปี) 2. วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพระดับดีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 3. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการไม่น้อยกว่า 5 แห่ง 4. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพไม่น้อยกว่า 40 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ยกระดับธรรมาภิบาลสหกรณ์
กิจกรรมย่อย	1. ตรวจสอบประเมินและวินิจฉัยสหกรณ์เป้าหมาย พร้อมจัดทำแผนพัฒนารายสหกรณ์ งบประมาณ 200,000 บาท 2. อบรมคณะกรรมการสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการ การเงิน และการตลาด จำนวน 60 ราย งบประมาณ 300,000 บาท 3. พัฒนาระบบบัญชีและการตรวจสอบภายในของสหกรณ์ด้วยระบบดิจิทัล", งบประมาณ 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	750,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
กิจกรรมย่อย	1. อบรมการบริหารจัดการธุรกิจ การผลิต และการตลาดแก่วิสาหกิจชุมชน 80 ราย งบประมาณ 280,000 บาท 2. สนับสนุนการจัดทำแผนธุรกิจกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัด งบประมาณ 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	480,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาสหกรณ์เป็นศูนย์กลางธุรกิจเกษตร
กิจกรรมย่อย	1. พัฒนาระบบรวบรวมผลผลิตและจำหน่ายผ่านสหกรณ์ในรูปแบบเกษตร พันธสัญญา (Contract Farming) งบประมาณ 300,000 บาท 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ภายในจังหวัดเพื่อเพิ่มอำนาจ ต่อรอง งบประมาณ 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	พัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่
กิจกรรมย่อย	จัดหลักสูตรพัฒนาผู้นำกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ 40 ราย
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	220,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,900,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สหกรณ์ได้รับการยกระดับ 8 แห่ง วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนา 15 กลุ่ม และผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ 40 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สถาบันเกษตรกรของจังหวัดมีความเข้มแข็งขึ้น มีอำนาจต่อรองทางการตลาดเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรสมาชิกมีรายได้มั่นคงขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ (HAPPY CHICK)
2. ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร และภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	หลักการ 1. การยกระดับการเกษตรสู่ระบบที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม: การเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพาอาหารสัตว์สังเคราะห์ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 2. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด: การผลิตไข่ไก่ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและปลอดภัย ตอบโจทย์กลุ่มผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพและผู้สูงอายุ สร้างรายได้ที่สูงขึ้นให้เกษตรกร เหตุผล 1. ความต้องการไข่ไก่คุณภาพสูงในตลาดเพิ่มขึ้น: จากข้อมูลสำรวจในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2568 พบว่าความต้องการไข่ไก่อินทรีย์และไข่จากระบบเลี้ยงปล่อยเพิ่มขึ้น 15% ต่อปี เนื่องจากผู้บริโภคตระหนักถึงสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและผู้รักสุขภาพ 2. ต้นทุนอาหารสัตว์เป็นภาระหลักของเกษตรกร: ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาครระบุว่าต้นทุนอาหารสัตว์คิดเป็น 60% ของต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงแบบปล่อยอิสระช่วยลดต้นทุนนี้ได้ถึง 30% โดยใช้แหล่งอาหารธรรมชาติ เช่น แมลง หญ้า และสมุนไพร 3. พื้นที่เกษตรในจังหวัดเหมาะกับการเลี้ยงแบบปล่อย: เกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร 90% มีพื้นที่ร่องสวนหรือสวนผลไม้หลังบ้าน ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เหมาะสำหรับการเลี้ยงไก่แบบปล่อย โดยไก่สามารถหาอาหารตามธรรมชาติ เช่น โปรตีนจากแมลงและวิตามินจากพืช 4. การเลี้ยงแบบปล่อยส่งเสริมสุขภาพสัตว์และคุณภาพผลผลิต: การเสริมน้ำหมักสมุนไพรและผลไม้ช่วยปรับสมดุลจุลินทรีย์ในตัวไก่ ลดการใช้จ่ายยาปฏิชีวนะได้ถึง 50% และเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการของไข่ไก่ เช่น วิตามินและสารต้านอนุมูลอิสระ ซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค 5. ความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและคุณภาพชีวิต: ตลาดไข่ไก่อินทรีย์ในประเทศไทยและต่างประเทศคาดการณ์ว่าจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 20% ภายในปี 2570 หากจังหวัดสมุทรสาครไม่เร่งพัฒนาระบบการเลี้ยงแบบปล่อยอิสระ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เกษตรกร 70% อาจสูญเสียโอกาสทางการตลาดให้กับคู่แข่ง เช่น จังหวัดที่มีระบบเกษตรอินทรีย์ที่ก้าวหน้ากว่า ส่งผลให้รายได้เกษตรกรลดลงเฉลี่ย 15% ต่อปี นอกจากนี้ การชะลอการพัฒนาจะทำให้ประชาชนในจังหวัดและประเทศไทยเผชิญความเสี่ยงด้านความมั่นคงทางอาหาร เนื่องจากไข้ไก่จากระบบเลี้ยงแบบกรงทั่วไปอาจมีสารตกค้างจากยาปฏิชีวนะ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ อีกทั้งการเลี้ยงแบบเดิมยังก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่นและน้ำเสีย ซึ่งได้รับการร้องเรียนถึง 5 ครั้งต่อปีในปี 2568 หากไม่ดำเนินการภายในปี 2570 อาจนำไปสู่ความเสียหายทางเศรษฐกิจในจังหวัดสมุทรสาครถึง 50 ล้านบาทต่อปี และลดคุณภาพชีวิตของประชาชนจากปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ความเชื่อมโยงของโครงการ 1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561–2580 : ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) ประเด็นที่ 3 การพัฒนาการเกษตร 3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ข้อที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) นโยบายรัฐบาล ข้อที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน 5) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงจากฐานการอุตสาหกรรม การเกษตร และการประมงแบบครบวงจร การท่องเที่ยวการค้าและการลงทุน (High Value Economy City)
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	3.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ 3.2 เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิต 3.3 เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	4.1 จำนวนเกษตรกรที่ปรับระบบการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยอิสระ จำนวน 60 ราย 4.2 ผลผลิตไข่ไก่มีความปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการ มีมูลค่าการจำหน่าย 700,000 บาท/ปี 4.3 เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดสมุทรสาครสามารถลดต้นทุนการผลิตได้อย่างน้อย 15 % ต่อปี
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเสริมสร้างความรู้การเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อย 39,900 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาฟาร์มต้นแบบการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อย 162,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ตรวจติดตามและประเมินผล 10,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	1 ปีงบประมาณ (เดือนตุลาคม 2569 – เดือนกันยายน 2570)
11. งบประมาณ	งบประมาณ 211,900 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (Output)	<u>ผลผลิต</u> (ระบุผลผลิต ☒) ☐ 1. โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน ☒ 2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร ☐ 3. โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ ☐ 4. โครงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ☐ 5. โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ☐ 6. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงและความสงบ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<u>ผลลัพธ์</u> 1. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ไข่แบบเลี้ยงปล่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าจากผลผลิตและมูลของไก่ไข่ได้ประโยชน์สูงสุด 3. เกษตรกรรู้แนวทางในการลดต้นทุน และมีรายได้เพิ่ม 4. การเลี้ยงไก่ไข่ไม่สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม 5. เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารภายในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม	14.1 เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเลี้ยงแบบลักษณะเลี้ยงปล่อยและระบบ GFM 14.2 ไก่ไข่ของเกษตรกรมีสุขภาพดี และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ 14.3 เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งปฏิกูลได้อย่างเหมาะสม 14.4 มูลไก่ไข่ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
15. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	15.1 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่รับผิดชอบ ออกตรวจเยี่ยม ติดตาม ให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลไก่ไข่ที่เลี้ยงอย่างต่อเนื่องทุกเดือน 15.2 เสริมสร้างความรู้ให้กับเกษตรกรให้รู้จักใช้ระบบสารสนเทศในการพัฒนาการเลี้ยงไก่ไข่ที่ถูกหลักวิชาการ ตั้งแต่พันธุ์ไก่ไข่ อาหารไก่ไข่ การควบคุมป้องกันโรค ได้อย่างเหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ 15.3 เสริมสร้างกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยให้มีความเข้มแข็ง มีการวางแผนการผลิตและการจำหน่าย โดยมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก เช่น การจำหน่ายในระบบออนไลน์ ตลาดชุมชนในหมู่บ้าน และตลาดสีเขียวในชุมชน เป็นต้น 15.4 เสริมสร้างแนวทางให้กับเกษตรกรดำเนินการโดยใช้หลักแนวเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการสร้าง ความมั่นคงทางอาหารให้กับตนเอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย และลดต้นทุนด้านอาหาร โดยสร้างแหล่งอาหารตามธรรมชาติ เช่น พืชสีเขียว แมลง หนอน ปลวก ให้ไก่ไข่ได้คุ้ยเขี่ยจิกกินตามธรรมชาติ หรืออาจจะทำอาหารเสริมจากธรรมชาติเพิ่มเติม เช่น หยวกกล้วยหมัก และน้ำสมุนไพร เป็นต้น 15.5 เสริมสร้างความรู้ให้กับเกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิต โดยมุ่งเน้นการเลี้ยงไก่ไข่ให้เข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งผลผลิตที่ได้จะมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น เนื่องจากเป็นความต้องการของผู้รักสุขภาพหรือผู้สูงอายุ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคเนื้อแบบครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. แนวทางการพัฒนา	1.1 ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร และภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	หลักการ 1. การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อแบบประณีตและครบวงจรอย่างเร่งด่วน เพื่อยกระดับผลผลิตให้มีคุณภาพสูงและตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัดสมุทรสาครสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง 2. การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าจากการผลิตโคเนื้อ การปลูกพืชอาหารสัตว์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างทันสมัย เพื่อสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ ป้องกันวิกฤตการสูญเสียโอกาสทางการตลาด และลดความเสี่ยงต่อการล่มสลายของภาคปศุสัตว์ในจังหวัด เหตุผล 1. จังหวัดสมุทรสาครมีการเลี้ยงโคเนื้อในปี 2567 จำนวน 1,166 ตัว เกษตรกร 78 รายสร้างผลผลิตเนื้อโคมูลค่า 55.97 ล้านบาท ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานภายในปี 2570 คาดการณ์ว่ามูลค่าการผลิตจะลดลง 20% (ราว 11.19 ล้านบาท) เนื่องจากคู่แข่ง เช่น ออสเตรเลียและบราซิล มีการพัฒนามาตรฐานที่เหนือกว่า 2. ความต้องการเนื้อโคคุณภาพสูงในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่มีกำลังซื้อสูง เช่น ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ซึ่งคาดการณ์ว่ามูลค่าตลาดเนื้อโคพรีเมียมจะเติบโต 15% ต่อปี จนถึงปี 2570 หากสมุทรสาครไม่เร่งพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานสากลภายในกรอบเวลานี้ จังหวัดจะสูญเสียโอกาสในการเข้าสู่ตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งผลให้เศรษฐกิจท้องถิ่นชะลอตัวอย่างรุนแรง 3. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคในจังหวัดเผชิญปัญหาวิกฤตด้านคุณภาพผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากขาดเทคนิคการเลี้ยงแบบประณีต ต้นทุนอาหารสัตว์สูงถึง 60% ของต้นทุนรวม (ประมาณ 15,000 บาท/ตัว/ปี) และขาดช่องทางการตลาดที่มั่นคง โดยผลผลิตเนื้อโคเฉลี่ยต่อตัวอยู่ที่ 180 กก./ตัว ต่ำกว่าศักยภาพ (250–300 กก./ตัว) หากไม่มีการแก้ไขทันที เกษตรกรกว่า 500 ครัวเรือนอาจสูญเสียรายได้รวมกว่า 50 ล้านบาทต่อปีภายในปี 2570 เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. การพัฒนามาตรฐานการเลี้ยง การปลูกพืชอาหารสัตว์ และการแปรรูปเป็นเนื้อสัตว์ เพื่อป้องกันการฟุ้งพานำเข้าเนื้อโคที่เพิ่มขึ้น (ในปี 2567 ไทยนำเข้าเนื้อโค 120,000 ตัน มูลค่า 18,000 ล้านบาท) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของจังหวัด หากไม่ดำเนินการภายในปี 2570 การฟุ้งพานี้จะทำให้จังหวัดสูญเสียโอกาสในการสร้างงานกว่า 1,000 ตำแหน่ง และเงินหมุนเวียนในชุมชนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ความเชื่อมโยงของโครงการ 1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) : ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) ประเด็นที่ 3 การพัฒนาการเกษตร 3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ข้อที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) นโยบายรัฐบาล ข้อที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน 5) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงจากฐานการอุตสาหกรรม การเกษตร และการประมงแบบครบวงจร การท่องเที่ยว การค้าและการลงทุน (High Value Economy City)
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	5.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อของเกษตรกร 5.2 เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีการบริหารจัดการการผลิตด้านโคเนื้อแบบครบวงจร 5.3 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตโคเนื้อ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	6.1 จำนวนฟาร์มโคเนื้อพัฒนาเข้าสู่ระบบ Intensive Farm จำนวน 30 ราย 6.2 โคเนื้อของเกษตรกรมีลักษณะที่ดีและมีคุณภาพซากตรงตามความต้องการของตลาด จำนวน 300 ตัว
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ครอบคลุม 3 อำเภอหลัก: อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แบน และอำเภอบ้านแพ้ว
8. กิจกรรมหลัก	เพิ่มประสิทธิภาพแปลงใหญ่โคเนื้อแบบครบวงจร
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อแบบประณีต 32,100 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผลผลิตของโคเนื้อ 26,800 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตรวจติดตามและประเมินผล 10,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	1 ปีงบประมาณ (เดือนตุลาคม 2569 – เดือนกันยายน 2570)
11. งบประมาณ	68,900 บาท (งบพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570)
12. ผลผลิต (Output)	<u>ผลผลิต</u> (ระบุผลผลิต ☒) ☐ 1. โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้า และการลงทุน ☒ 2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร ☐ 3. โครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ ☐ 4. โครงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ☐ 5. โครงการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ☐ 6. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงและความสงบ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<u>ผลลัพธ์</u> 1. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาระบบการเลี้ยงโคเนื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าจากผลผลิตและกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อได้ประโยชน์สูงสุด 3. เกษตรกรรู้แนวทางในการลดต้นทุน และมีรายได้เพิ่ม 4. การเลี้ยงโคเนื้อไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม	14.1 เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาระบบการเลี้ยงโคเนื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ 14.2 เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าจากผลผลิตและกิจกรรมการเลี้ยงโคเนื้อให้ได้ประโยชน์สูงสุด 14.3 เกษตรกรรู้แนวทางในการลดต้นทุน และมีรายได้เพิ่ม 14.4 การเลี้ยงโคเนื้อไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
15. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	15.1 เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่รับผิดชอบ ออกตรวจเยี่ยม ติดตาม ให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลสัตว์ที่เลี้ยงอย่างต่อเนื่องทุกเดือน 15.2 เสริมสร้างความรู้ให้กับเกษตรกรให้รู้จักใช้ระบบสารสนเทศในการพัฒนา ปศุสัตว์ ตั้งแต่พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ การควบคุมป้องกันโรค ได้อย่างเหมาะสม และทันต่อเหตุการณ์ 15.3 จัดสร้างคลังเสบียงอาหารสัตว์ประจำกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม เพื่อสำรองหญ้าแห้ง หญ้าหมัก วัสดุสัตว์ไว้กินในช่วงฤดูแล้ง มีการบริหารจัดการใช้เสบียงอาหารอย่างเป็นระบบ 15.4 ถ่ายทอดความรู้และทักษะในด้านการเลี้ยงสัตว์ ตั้งแต่นำสัตว์เข้ามาเลี้ยง จนกระทั่งจำหน่ายออกจากฟาร์มโดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรสามารถดำเนินการได้เอง ตั้งแต่การเตรียมโรงเรือนก่อนเลี้ยง การนำสัตว์เข้ามาเลี้ยง ขั้นตอนการเลี้ยงที่ถูกต้องถูกหลักการด้านสุขาภิบาล มีการให้อาหารที่ถูกต้องตามช่วงอายุ การจัดโปรแกรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรค การถ่ายพยาธิภายใน การกำจัดพยาธิภายนอก การเสริมอาหารแร่ธาตุ จนถึงช่วงเวลาที่จำหน่ายสัตว์ออกจากฟาร์ม และการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ถูกต้องตามระเบียบการเคลื่อนย้ายสัตว์เพื่อป้องกันโรคระบาดไปยังท้องที่อื่น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัยเพื่ออนุรักษ์และสร้างอาชีพ
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา (1.1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายคนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประเด็น พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติให้มีทักษะที่จำเป็นสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง โดยยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงาน (1.1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อย การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เป้าหมายแผนย่อย แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนัก ในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้าง อาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แผนงานย่อย การพัฒนาและยกระดับ ศักยภาพวัยแรงงาน (1.1.3) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ประเด็น การพัฒนาที่ 1 ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง และอุตสาหกรรม การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (1.1.4) แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575) ประเด็นการ พัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง และการท่องเที่ยว สร้างสรรค์ (1.1.5) ปลากัดปามหาชัย ได้เป็นที่รู้จักกันมาอย่างยาวนานแล้ว แต่ ยังไม่มีชื่อวิทยาศาสตร์อย่างเป็นทางการ จนกระทั่งในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2012 จึงได้รับการตั้งชื่ออย่างเป็นทางการ โดยถือเป็นปลากัดชนิดแรก ที่ได้รับการพิสูจน์ทั้งยืนยันโดยชาวไทยเอง ตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยใช้ชื่อไทย อ้างอิงถึง "มหาชัย" (จังหวัดสมุทรสาคร) ที่เป็นแหล่งของปลากัดปามหาชัย ให้เป็นที่รู้จัก และเพื่อให้ผู้คนในจังหวัดสมุทรสาครและชาวไทยเกิดความภาคภูมิใจ และกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์ปลากัดปามหาชัยมากยิ่งขึ้นก่อนที่จะสูญพันธุ์ไป สำหรับงานวิจัยที่พิสูจน์ยืนยันชนิดพันธุ์ของปลากัดปามหาชัย นี้ได้ศึกษาโดยทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีหัวข้อบทความที่ตีพิมพ์ใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	วารสารนานาชาติ Zootaxa ว่า "Betta mahachaiensis (ปลากัดปามหาชัย) ปลากัดก่อกอหวอดชนิดใหม่จากจังหวัดสมุทรสาคร ประเทศไทย" โดยมีผู้วิจัยคือ นายชานนทร์ โควสุภัทร, รศ.ดร.ภิญโญ พานิชพันธ์, รศ.ดร.พิณทิพ รื่นวงษา, และดร.น้ำค้าง ศรีวัฒนาโรทัย (1.2) สรุปสาระสำคัญ (1.2.1) ศักยภาพ : ปลากัดปามหาชัยเป็นปลากัดที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยจำกัด โดยพบแค่เพียงเขตจังหวัดสมุทรสาคร, สมุทรสงคราม, สมุทรปราการ และเขตบางขุนเทียน ของกรุงเทพมหานคร จากการลงพื้นที่ศึกษาของคณะนักวิทยาศาสตร์ชาวไทยพบว่าแหล่งที่อยู่อาศัยของปลากัดปามหาชัย เป็นแหล่งน้ำจืดที่มีน้ำเค็มเข้ามาปนเล็กน้อย โดยมากเป็นป่าจาก และยังพบว่ามีน้ำจากแหล่งอุตสาหกรรมบางส่วนปนเปื้อนเข้ามาด้วย เมื่อมีขนาดเล็กจะกินแมลงเป็นอาหาร เมื่อโตขึ้นจะเริ่มกินแมลงผิวน้ำ และโตขึ้นอีกจะเป็นอาหารที่มีขนาดใหญ่ขึ้น รวมทั้งยังเศษซากพืชเข้าไปปนด้วย ปลากัดปามหาชัย ถือว่าเป็นปลากัดอีกชนิดหนึ่งได้รับความนิยมในหมู่นักเลี้ยงปลาสวยงาม เนื่องจากสีของเกล็ดเป็นสีฟ้าอมเขียวหรือสีเขียวอย่างเดี่ยวแหววาวทั้งตัว ลักษณะเกล็ดไล่เรียงตัวกันเหมือนฝักข้าวโพด บนพื้นลำตัวที่มีสีเข้มตั้งแต่หน้าตาลจนถึงดำสนิท บริเวณแก้มหรือแผ่นปิดเหงือกเป็นขีดสีฟ้า 2 ขีด ครีบอกคู่แรก ที่เรียกว่า "ตะเกียบ" เส้นหน้ามีสีฟ้า ครีบทงมีทั้งกลมและปลายแหลมเหมือนใบโพมีสีฟ้า ขนาดเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 4-5 เซนติเมตร อีกทั้งยังเป็นปลากัดในกลุ่มก่อกอหวอดที่สามารถพบในประเทศไทยได้เพียงที่เดียวเท่านั้น ที่เยื่อใต้แผ่นปิดเหงือกเป็นสีดำสนิทโดยไม่มีขีดหรือแถบสีแดงมาแซมเหมือนปลากัดในกลุ่มก่อกอหวอดชนิดอื่น ๆ (1.2.2) ปัญหา : เนื่องจากปลากัดปามหาชัยเป็นปลากัดได้รับความนิยมในหมู่นักเลี้ยงปลาสวยงาม แต่จำนวนปลากัดปามหาชัยในธรรมชาติลดลง จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงเพื่อเป็นการอนุรักษ์ปลากัดปามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร (1.2.3) ภัยอุปสรรค : เนื่องจากการขยายตัวของเมืองทำให้ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติลดลง ประกอบกับปัญหามลพิษทางน้ำ ทำให้อาณาเขตปลากัดปามหาชัยลดลงเป็นอย่างมาก ปัจจุบันปลากัดปามหาชัยถูกจัดระดับความเสี่ยงของสิ่งมีชีวิตที่จะทำให้เกิดการสูญพันธุ์ อยู่ในระดับความเสี่ยงขั้นวิกฤติต่อการสูญพันธุ์ (Critically endangered species : CR) (1.2.4) ความต้องการ : เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัยเพื่อเป็นการอนุรักษ์ ปลากัดปามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร และเป็นอาชีพเสริมให้แก่เยาวชน รวมไปถึงประชาสัมพันธ์ปลากัดปามหาชัยให้เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	(1.2.5) โอกาส : จังหวัดสมุทรสาครมีปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน คือ นายพิบูลย์ชัย ขวนชื่น เจ้าของ เยาวลักษณ์ฟาร์ม ที่เป็นศูนย์การเรียนรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีปลากัดสวยงามเพื่อการส่งออก ที่พร้อมถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สนใจ (1.2.6) เป้าหมายการพัฒนา : 1. ให้ความรู้เกี่ยวกับชีววิทยาของปลากัดปามหาชัยแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2. ให้ความรู้ในการเพาะเลี้ยงปลากัดแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3. แนะนำช่องทางการตลาดให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4. อนุรักษ์ปลากัดปามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร (1.2.7) แนวทางการพัฒนา : เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีววิทยาของปลากัดปามหาชัย ขั้นตอนการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัย แนะนำช่องทางการตลาด และส่งเสริมอนุรักษ์ปลากัดปามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร ความเร่งด่วน : ด่วน เนื่องจากปลากัดปามหาชัยอยู่ในระดับความเสี่ยงขั้นวิกฤติต่อการสูญพันธุ์ ซึ่งมีโอกาสจะสูญพันธุ์ไปจากจังหวัดสมุทรสาคร เนื่องจากการขยายตัวของเมืองทำให้ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติลดลง และปัญหามลพิษทางน้ำ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับปลากัดปามหาชัยแก่เยาวชนในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ปลากัดปามหาชัย 2. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัย เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของเยาวชน และเป็นรายได้เสริม 3. ส่งเสริมอุตสาหกรรมปลาสวยงามของจังหวัดสมุทรสาคร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเกี่ยวกับปลากัดปามหาชัยเพิ่มขึ้น 2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัย จนสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริมได้ 3. มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรของผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม
7. พื้นที่เป้าหมาย	ทั้ง 3 อำเภอในจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	ฝึกอบรมการเพาะเลี้ยงปลากัดปามหาชัย และการสร้างพื้นที่ที่เหมาะสมกับการอนุรักษ์ปลากัด
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปลากัดปามหาชัย และการประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม <u>บรรยายหัวข้อ</u>

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.1 ชีวิตวิทยาของปลากัดป้ามหาชัย 1.2 การเพาะเลี้ยงปลากัดป้ามหาชัย 1.3 การทำธุรกิจปลาสวยงาม (การทำตลาดในช่องทางต่าง ๆ การขนส่ง) 132,400 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาดูงานการทำธุรกิจปลาสวยงาม 1. ศึกษาดูงาน ณ ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลากัดป้ามหาชัย ณ จังหวัดสมุทรสาคร 2. ศึกษาดูงาน ณ ตลาดกลางปลาสวยงาม และสัตว์เลี้ยง ฟิช วิลเลจ ราชบุรี 84,900 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างกลุ่มอนุรักษ์ปลากัดป้ามหาชัย 26,700 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามผลการดำเนินงาน - สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	294,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับปลากัดป้ามหาชัย เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 2. มีกลุ่มอนุรักษ์ปลากัดป้ามหาชัยอย่างน้อย 1 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับชีวิตวิทยาของปลากัดป้ามหาชัยเพิ่มมากขึ้น 2. เยาวชนมีความรู้ในการเพาะเลี้ยงปลากัดเพิ่มมากขึ้น จนสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริมได้ 3. อนุรักษ์ปลากัดป้ามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินกิจกรรม	1. ปลากัดป้ามหาชัยเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น 2. อนุรักษ์ปลากัดป้ามหาชัยไม่ให้หายไปจากจังหวัดสมุทรสาคร 3. เยาวชน หรือนักเรียนมีรายได้เสริม และได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
15. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร จะดำเนินการดังนี้ 1. ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น เอกสาร และคลิปวิดีโอผ่านเว็บไซต์สำนักงาน ประมงจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งช่องทางออนไลน์อื่น ๆ 3. สร้างกลุ่มอนุรักษ์ปลากัดป่ามหาชัย 4. ขอให้ผู้ผ่านการอบรม เป็นวิทยากรหรือพี่เลี้ยงให้ความรู้แก่นักเรียนใน โรงเรียนต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในสระเพื่อการค้า
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นหมุดหมายสำคัญที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มิติที่ 1 ภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง ควบคู่กับการตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มุ่งเน้นการ "ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส" มุ่งส่งเสริมการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรกรรมไปสู่สัตว์น้ำเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ที่มีมูลค่าสูงและมีตลาดรองรับเด่นชัด เพื่อให้พี่น้องประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับแผนพัฒนาภาคกลาง และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ที่มุ่งเน้นการเป็นฐานการผลิตอาหารปลอดภัยและสินค้าเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงระดับสากล จังหวัดสมุทรสาคร โดยแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571-2575) ได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งสู่ "เมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข" และกำหนดประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง ชุมชนเติบโตทางรายได้ทั่วทั้งจังหวัด ทว่าจากการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำคัญ (อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว) พบว่า เกษตรกรที่เคยพึ่งพาการเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงเดี่ยวเชิงพาณิชย์ กำลังเผชิญความเสี่ยงสูงจากปัจจัยภายนอก ทั้งความผันผวนของราคาสินค้าสัตว์น้ำเดิมในตลาด ความเสี่ยงด้านโรคระบาด และต้นทุนอาหารสัตว์น้ำที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กลไกผลตอบแทนลดลงและบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรในพื้นที่อย่างรุนแรง ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ที่บัญญัติให้การจัดทำแผนงานโครงการต้องตั้งอยู่บนฐานความต้องการของประชาชน (Bottom-up Approach) และส่งเสริมความร่วมมือแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม จังหวัดสมุทรสาครจึงจำเป็นต้องดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในสระเพื่อการค้า โดยปรับปรุงระบบนิเวศการเลี้ยงผ่านเทคโนโลยีการเลี้ยงร่วม (Co-culture) เพื่อลดต้นทุน ยกระดับมาตรฐานฟาร์มสู่ระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

หัวข้อ	รายละเอียด
	(GAP) และการสร้างระบบควบคุมตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อตอบโจทย์มาตรฐานความปลอดภัยของตลาดต่างประเทศ การดำเนินโครงการดังกล่าว สอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาโครงการของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทั้งในมิติความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจ (Economic Viability) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ได้อย่างยั่งยืน และความพร้อมในการปฏิบัติงานทันที การส่งเสริมและสร้างห่วงโซ่อุปทานการส่งออกปลายี่สกเทศ ซึ่งเป็นที่ต้องการสูงในตลาดต่างประเทศ (เช่น กลุ่มประเทศเอเชียใต้และตะวันออกกลาง) จะช่วยสร้างช่องทางการตลาดใหม่ เพิ่มมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำในพื้นที่ขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 สร้างรายได้หมุนเวียนในจังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และถือเป็นการลงทุนภาครัฐที่คุ้มค่า ปรับเปลี่ยนจากความช่วยเหลือเยียวยาแบบเดิม สู่การสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้กับห่วงโซ่อุปทานเกษตรกรรมสร้างสรรค์มูลค่าสูงของจังหวัดสมุทรสาครอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการอนุมัติจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณนี้ (1.2) สรุปสาระสำคัญ สภาพัฒนาฯ / ความต้องการ : จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ที่ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในอำเภอมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แบน และอำเภอบ้านแพ้ว ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำนวนมาก เช่น กุ้งขาว ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาชะโด และปลาสลิด สืบเนื่องจากปีที่ผ่านมาพบว่า เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจเดิม ได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคระบาดในบ่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการจัดการบ่อ และการปนเปื้อนของปรสิตรกลุ่มฉวยโอกาส ส่งผลให้ผลผลิตเสียหายและเกษตรกรบางส่วนต้องแบกรับภาระขาดทุน อีกทั้งระบบการเลี้ยงเชิงเดี่ยวยังมีต้นทุนค่าอาหารสูงและมีความเสี่ยงจากราคาตลาดในประเทศที่ผันผวน เกษตรกรจึงมีความต้องการสัตว์น้ำเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ที่มีกลไกตลาดส่งออกรองรับเพื่อกระจายความเสี่ยง และต้องการนวัตกรรมจัดการฟาร์มที่ช่วยลดต้นทุนและบำบัดสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลและส่งเสริมทางด้านการเพาะเลี้ยง มีหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลและมีหน่วยงานตามอำเภอต่างๆ ประกอบด้วย สำนักงานประมงอำเภอมืองสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอกะทู้แบน และสำนักงานประมงอำเภอบ้านแพ้ว จึงเล็งเห็นโอกาสในการส่งเสริม "ปลายี่สกเทศ" เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจมูลค่าสูงตัวใหม่เพื่อการส่งออก โดยใช้ระบบการเลี้ยงร่วม (Co-culture) กับสัตว์น้ำหลักชนิดอื่น เนื่องจากปลายี่สกเป็นปลาที่กินอาหารได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	หลากหลายชนิด ทั้งพืชน้ำ ตะไคร่น้ำ แพลงก์ตอน และอาหารสำเร็จรูป มีอัตราการเจริญเติบโตสูงและน้ำหนักรูปร่างในช่วงระยะเวลาสั้น อีกทั้งยังมีพฤติกรรมชอบหากินตามพื้นบ่อ คอยกินเศษอาหารที่เหลือรวมถึงอินทรีย์สารที่ทับถม ซึ่งทำหน้าที่เป็น "ผู้ช่วยบำบัดระบบนิเวศก้นบ่อ" ลดการเน่าเสียของดินเลนและน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการเลี้ยงปลาอีสกเทศในครั้งนี้ นอกจากจะช่วยลดต้นทุนค่าอาหารและลดอัตราการตายของสัตว์น้ำหลักในบ่อด้วยวิธีการควบคุมการทางธรรมชาติ (Biological Control) แล้ว ยังเป็นการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำประเภทปลาเนื้อขาวที่เป็นที่ต้องการอย่างมากในตลาดส่งออก สอดรับกับเป้าหมายของโครงการในการเพิ่มรายได้ ขยายช่องทางการตลาดระหว่างประเทศ และยกระดับศักยภาพการผลิตภาคประมงของจังหวัดสมุทรสาครสู่อาหารปลอดภัยมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : การพิจารณาอนุมัติโครงการจำต้องตั้งอยู่บนฐานความจำเป็นและ "ความเร่งด่วนเชิงยุทธศาสตร์" ที่ไม่สามารถเพิกเฉยได้ จากการประเมินสภาพแวดล้อมและกลไกตลาดปัจจุบัน จังหวัดสมุทรสาครมีความจำเป็นเร่งด่วนขั้นสูงสุดในการอนุมัติและดำเนินโครงการนี้ทันที โดยสามารถจำแนกเหตุผลความเร่งด่วนตามระเบียบหลักเกณฑ์ของสภาพัฒน์ (สศช.) ออกเป็น 4 มิติเชิงประจักษ์ดังต่อไปนี้ 1. การแก้ไขปัญหาวิกฤตรายได้และเสถียรภาพภาคเกษตรกรรม (Immediate Economic Relief): เนื่องจากเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจเดิม (เช่น ปลาสลิด กุ้งขาว ปลานิล) ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แบบ และอำเภอบ้านแพ้ว กำลังประสบปัญหาต้นทุนอาหารสัตว์น้ำที่ปรับตัวสูงขึ้น และความเสี่ยงจากโรคระบาดรวมถึงประสิทธิภาพการส่งเสริม "ปลาอีสกเทศ" เป็นสัตว์น้ำทางเลือกที่มีอัตราการเจริญเติบโตเร็วและต้นทุนต่ำ จึงเป็นมาตรการเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการเพื่อกระจายความเสี่ยงและสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรที่รอบรับการผลิตต่อไป 2. การฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในบ่อเลี้ยง (Biological Urgent): พฤติกรรมการหากินของปลาอีสกเทศในการกินเศษอาหารและอินทรีย์สารก้นบ่อ ถือเป็นนวัตกรรมธรรมชาติ (Biological Control) ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการช่วยบำบัดน้ำและดินเลนก้นบ่อที่กำลังเสื่อมโทรม หากปล่อยล่าช้าจะยิ่งทำให้เกิดปัญหาแพร่กระจายของเชื้อโรคและปรสิตในแหล่งน้ำเพาะเลี้ยง ขยายวงกว้างจนสร้างความเสียหายเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจภาคประมงของจังหวัดมากขึ้น 3. การเตรียมความพร้อมรองรับแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2571–2575 (Strategic Readiness): โครงการนี้ เป็นรากฐานสำคัญในการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่ 1 ของจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูงและอาหารปลอดภัย จึงมีความเร่งด่วนในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะมาตรฐาน GAP ให้แก่เกษตรกรแกนนำล่วงหน้า เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณที่สม่ำเสมอ พร้อมขยายผลสู่ช่องทางการตลาดส่งออกได้ทันทีเมื่อเข้าสู่ห้วงแผนพัฒนาจังหวัดอย่างเต็มรูปแบบ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและยกระดับศักยภาพการเพาะเลี้ยงปลาเลี้ยงสกเทคด้วยระบบการเลี้ยงร่วม (Co-culture) เพื่อเป็นสัตว์น้ำทางเลือกมูลค่าสูงในจังหวัดสมุทรสาคร 2. เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างเกษตรกรและนักวิชาการ ประมง 3. เพื่อขยายช่องทางการตลาด การสร้างเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน และเพิ่มโอกาสในการเชื่อมโยงผลผลิตสู่ภาคการแปรรูปและการส่งออกในระดับสากล
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเทคนิคการเลี้ยงร่วม มาตรฐานฟาร์ม GAP และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อการส่งออก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. เกิดต้นแบบการบริหารจัดการฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการนำปลาเลี้ยงสกเทคไปเลี้ยงร่วมเพื่อทำหน้าที่เป็นปลาเทศบาลบำบัดน้ำและดินเลน ก้นบ่อในพื้นที่ 3 อำเภอ (เมืองสมุทรสาคร, กระทุ่มแบน, บ้านแพ้ว) ไม่น้อยกว่า 6 ราย 3. เกิดเครือข่ายความร่วมมือและช่องทางการสื่อสารระหว่างกลุ่มเกษตรกรด้วยกัน และระหว่างเกษตรกรกับสำนักงานประมงจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานการส่งออกในอนาคต 1 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การส่งเสริมการเลี้ยงปลาเลี้ยงสกเทค และเพิ่มช่องทางการตลาด เพื่อการส่งออก
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร 224,800 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2. ติดตามผลการดำเนินโครงการฯ - สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	224,800 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร (อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกะทู้แม่แบน และอำเภอบ้านแพ้ว) เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานอย่างครบถ้วน ไม่น้อยกว่า 90 ราย (แบ่งเป็น 3 รุ่น รุ่นละ 30 ราย) 2. จำนวนหลักสูตร/คู่มือ "เทคนิคการเพาะเลี้ยงปลายี่สกเทศร่วมเพื่อการส่งออกและมาตรฐาน GAP" ที่จัดทำและเผยแพร่ จำนวน 1 หลักสูตร (90 เล่ม) เชิงคุณภาพ: 1. ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อภาพรวมของการจัดกิจกรรมฝึกอบรมและโปรแกรมการศึกษาดูงาน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 85 2. ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมเข้าเรียนและร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานครบถ้วนตามเกณฑ์เวลาที่กำหนด ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ของจำนวนผู้ลงทะเบียน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ด้านความรู้และการนำไปใช้ (Learning & Application): 1. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม มีระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงปลายี่สกเทศร่วมเพื่อการส่งออกและการจัดการมาตรฐานฟาร์ม (GAP) เพิ่มขึ้นหลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้ (Post-test สูงกว่า Pre-test) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 2. ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมนำองค์ความรู้ เทคนิคการเลี้ยงร่วม (Co-culture) หรือแนวทางการจัดการระบบนิเวศกันบ่อ ไปปรับใช้ในฟาร์มของตนเองภายใน 6 เดือนหลังสิ้นสุดโครงการ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ด้านการสร้างโอกาสและเครือข่าย (Market & Connection): 1. เกิดเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลายี่สกเทศเพื่อการส่งออกในจังหวัดสมุทรสาคร อย่างน้อย 1 เครือข่าย เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการผลิตและการตลาดร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดในอนาคต
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร 1.1 การติดตามและประเมินผลเชิงรุก: มอบหมายให้กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการประมง ร่วมกับสำนักงานประมงอำเภอเมืองสมุทรสาคร กระทุ่มแบน และบ้านแพ้ว ลงพื้นที่สุ่มตรวจติดตามฟาร์มเกษตรกรแกนนำทั้ง 90 ราย อย่างต่อเนื่องทุก 3 เดือน เพื่อให้คำปรึกษาด้านเทคนิคการเลี้ยงร่วม (Co-culture) และติดตามการปรับปรุงบ่อ 1.2 การผลักดันเข้าสู่มาตรฐานสากล: ดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีศักยภาพเข้าสู่ระบบการตรวจประเมินมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (มาตรฐาน GAP) เพื่อรองรับเกณฑ์การส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ 1.3 การจัดการระบบข้อมูล (Database): จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสลิดเทศของจังหวัด เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางแผนการผลิตและการตลาด (Demand & Supply) ในรอบปีถัดไป 2. หน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการสิ่งแวดล้อม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร 2.1 การสนับสนุนองค์ความรู้เชิงลึก: ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการอย่างต่อเนื่องในกรณีที่เกษตรกรพบปัญหาด้านโรคระบาด ประสิทธิภาพโอกาส หรือความผิดปกติของระบบนิเวศในบ่อเลี้ยง 2.2 การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ: สนับสนุนเทคโนโลยีและการตรวจวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม/คุณภาพน้ำกันบ่อในพื้นที่หนาแน่น เพื่อการควบคุมโรคและรักษามาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ของฟาร์มต้นแบบ 3. หน่วยงานขับเคลื่อนภาคเกษตรกร: เครือข่ายกลุ่มเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ (กลุ่มผู้เลี้ยงปลา ต.บ้านเกาะ และ 3 อำเภอ) 3.1 กลไกการพึ่งพาตนเอง (Self-Reliance): ให้กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการอบรมรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็น "เครือข่ายผู้เพาะเลี้ยงปลาสลิดเทศเพื่อการส่งออกจังหวัดสมุทรสาคร" เพื่อเป็นแพลตฟอร์มในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ชื่อขายพันธุ์ปลา และแชร์เทคนิคการบำบัดน้ำระหว่างสมาชิก 3.2 การสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า: บริหารจัดการผลผลิตในกลุ่มเพื่อรวบรวมปริมาณสัตว์น้ำให้สม่ำเสมอ สำหรับส่งป้อนให้แก่ผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกในจังหวัดสมุทรสาคร เกิดความเชื่อมโยงทางการค้าแบบยั่งยืนโดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณสนับสนุนจากรัฐในระยะยาว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพการจำหน่ายสินค้าและบริการ
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. แนวทางการพัฒนา	การยกระดับ SMEs และผู้ประกอบการยุคใหม่สู่เศรษฐกิจดิจิทัลและตลาดสากล
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารที่มีศักยภาพสูงของประเทศ อันประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจสินค้าเกษตรปลอดภัย อาหารแปรรูปคุณภาพ ตลอดจนผลิตภัณฑ์และของดีจากเกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายที่มีอัตลักษณ์โดดเด่น และสามารถพัฒนาไปสู่การแข่งขันทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนับเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม เกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายจังหวัดสมุทรสาคร ยังประสบปัญหาด้านการเข้าถึงช่องทางการตลาดสมัยใหม่ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การพัฒนาศักยภาพด้านการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการเชื่อมโยงสินค้าไปสู่ผู้บริโภคในวงกว้าง ส่งผลให้สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพของจังหวัดยังไม่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เต็มศักยภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มโอกาสทางการตลาด ยกระดับรายได้ของเกษตรกร และเสริมสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย จังหวัดสมุทรสาครจึงได้จัดทำโครงการ “SAMUTSAKHON FARM & FOOD FEST 2028” ขึ้น เพื่อเปิดพื้นที่ในการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารที่มีคุณภาพ และของดีจังหวัดสมุทรสาคร ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมการเจรจาจับคู่ธุรกิจ การสร้างเครือข่ายทางการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรคุณภาพและของดีจังหวัดสมุทรสาคร อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายจังหวัดสมุทรสาคร 2. เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร และของดีจังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย 3. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรของจังหวัด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนเกษตรกร/ องค์กรเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายเข้าร่วมงาน จำนวน 40 บูธ 2. จำนวนผู้เข้าร่วมงานไม่น้อยกว่า 500 คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	3. มูลค่าการจำหน่ายสินค้าในงานไม่น้อยกว่า 1,200,000 บาท 4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
7. พื้นที่เป้าหมาย	กรุงเทพฯ/ ปริมณฑล / พื้นที่อื่นตามความเหมาะสม
8. กิจกรรมหลัก	SAMUTSAKHON FARM & FOOD FEST 2028
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	“ SAMUTSAKHON FARM & FOOD FEST 2028 ” 2 , 1 5 5 , 0 0 0 บ า ท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	1 ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม 2570 สิ้นสุด เดือนกันยายน 2571
11. งบประมาณ	2,155,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายจังหวัดสมุทรสาคร ได้เข้าร่วมแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร และของดีจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 40 บูธ 2. มีการจัดงาน “SAMUTSAKHON FARM & FOOD FEST 2028” เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแสดง จำหน่าย และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร และของดีจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 1 ครั้ง 3. เกิดช่องทางการตลาดและการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการค้าระหว่างผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และภาคธุรกิจ ทั้งในรูปแบบ Online และ Offline 4. สินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร และของดีจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมภายในงาน และสื่อประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง 5. เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการจำหน่ายสินค้าและการเชื่อมโยงตลาดภายในงาน ไม่น้อยกว่า 1,200,000 บาท
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายภาคการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร มีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น และสามารถนำสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเข้าสู่ตลาดผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น 2. สินค้าเกษตร อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร และของดีจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ในวงกว้าง ส่งผลให้สินค้าในพื้นที่เป็นที่รู้จักและมีโอกาสขยายตลาดเพิ่มมากขึ้น 3. เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางการค้าระหว่างเกษตรกร ผู้ประกอบการ ภาคธุรกิจ และผู้บริโภค ทั้งในรูปแบบ Online และ Offline อันนำไปสู่การเชื่อมโยงตลาดและการต่อยอดทางธุรกิจในอนาคต

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าและการเชื่อมโยงตลาดภายในงาน ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด 5. จังหวัดสมุทรสาครมีภาพลักษณ์ที่ดีด้านการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอาหาร และผลิตภัณฑ์ชุมชนคุณภาพ สามารถยกระดับมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	(4.1) ด้วยพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) มาตรา 25 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำภายในที่จับสัตว์น้ำในเขตประมงน้ำจืดหรือเขตทะเลชายฝั่ง กรมประมงสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม และจัดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นขึ้น ซึ่งจังหวัดสมุทรสาคร ได้มีองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่ได้จดทะเบียนกับกรมประมงแล้ว จำนวน 19 องค์กร แยกออกเป็น ด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 5 องค์กร 2. ด้านการประมงทะเลชายฝั่ง จำนวน 9 องค์กร 3. ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ จำนวน 2 องค์กร 4. ด้านการประมงนอกชายฝั่ง จำนวน 1 องค์กร 5. ด้านการประมงน้ำจืด จำนวน 2 องค์กร ทั้งนี้้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ที่ได้รับการจดทะเบียน ยังไม่มีความรู้ในเรื่องข้อกฎหมายตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) จึงควรให้ได้รับการอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องข้อกฎหมายประมง อีกทั้งยังสนับสนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น รู้จักการจัดทำแผนความต้องการของชุมชนตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่และความเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประมงทั้งด้านประมงน้ำจืดและด้านประมงชายฝั่ง สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีอาชีพที่มั่นคงต่อไป (1.2) สรุปสาระสำคัญ จัดอบรมสมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ให้มีความรู้ในเรื่องข้อกฎหมายตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) และสนับสนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น รู้จักการจัดทำแผน ความต้องการของชุมชนตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่และความเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีอาชีพที่มั่นคงต่อไป สภาพปัญหา / ความต้องการ 1. สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ขาดความรู้ด้านกฎหมายประมง

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ได้เพิ่มศักยภาพให้มีความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 3. จัดทำแผนตามความต้องการของชุมชนได้ตรงตามความต้องการเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) มีการจัดอบรมเพื่อให้สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องข้อกฎหมายด้านประมง เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประมงทั้งด้านประมงน้ำจืดและด้านประมงชายฝั่ง สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีอาชีพที่มั่นคงต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ให้สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีความรู้ในเรื่องข้อกฎหมายด้านประมง 2. เพื่อเพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จัดอบรมให้ความรู้และข้อกฎหมายพรบ.ประมง2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 2 วัน 2. ศึกษาดูงานนอกสถานที่ (องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 1 วัน
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
8. กิจกรรมหลัก	จัดอบรมให้ความรู้และข้อกฎหมาย
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1	1. จัดอบรมให้ความรู้และข้อกฎหมาย
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2	2. ศึกษาดูงานนอกสถานที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3	3. สรุปผลการดำเนินโครงการฯ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	363,820 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายประมงพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 (ฉบับแก้ไข) และศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น มีความรู้จากการศึกษาดูงาน นำมาพัฒนา เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ
2. แผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมภาคการผลิตการแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลจังหวัดสมุทรสาคร ปัจจุบันส่วนใหญ่ยังจำหน่ายผลผลิตในรูปวัตถุดิบขั้นต้น ได้แก่ เกลือเม็ดเป็นหลัก ส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนต่ำและมีความเสี่ยงต่อความผันผวนของราคาตลาดทำให้ได้รับผลตอบแทนต่ำและต้องพึ่งพาราคาตลาดที่ผันผวนเป็นหลัก จากข้อมูลปีการผลิต พ.ศ. 2567/68 พบว่าราคาเกลือทะเลเฉลี่ยลดลงเหลือเพียง 798 บาทต่อตัน เนื่องจากปัญหาอุปทานล้นตลาด (Supply Over) ที่สูงกว่าความต้องการราวร้อยละ 5 ส่งผลให้เกิดการแข่งขันราคารุนแรงและการสูญเสียรายได้ของเกษตรกร นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเชิงโครงสร้างอื่น ๆ เช่น การขาดแคลนคลังเก็บเกลือมาตรฐาน ซึ่งรองรับได้เพียงครึ่งหนึ่งของผลผลิตทั้งหมด ส่งผลให้เกลือทะเลเสื่อมสภาพจากความชื้นและสิ่งปนเปื้อน และผลกระทบจากสภาพอากาศแปรปรวน เช่น ปรากฏการณ์ลานีญาที่ทำให้ผลผลิตลดลงในบางปี แต่กลับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปีที่มีอากาศร้อนจัด เช่น คาดการณ์ปีการผลิต พ.ศ. 2568/69 ที่ผลผลิตอาจสูงกว่า 600,000 ตัน/ปีทั่วประเทศ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ไม่เพียงกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของเกษตรกรเท่านั้น แต่ยังเสี่ยงต่อการสูญหายของอาชีพดั้งเดิมนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่จำนวนเกษตรกรขึ้นทะเบียนทั่วประเทศมีเพียง น้อยกว่า 1,000 ครัวเรือน ซึ่งบ่งชี้ถึงการลดลงของผู้ประกอบอาชีพนี้เมื่อเทียบกับอดีตด้วยเหตุนี้ จังหวัดสมุทรสาครจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดทำโครงการเพิ่มมูลค่าเกลือทะเล พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและยกระดับอุตสาหกรรมเกลือทะเลให้ยั่งยืน ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชนผ่านการขายผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง สร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจโดยลดการพึ่งพาราคาวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว และเสริมสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกลือทะเลของจังหวัดในระยะยาว โดยบูรณาการกับนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Bio-Circular-Green Economy) ของรัฐบาล
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับใช้เพื่อยกระดับการประกอบอาชีพ 2. เพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าให้กับเกลือทะเลและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกลือทะเลได้รับการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ 2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและพัฒนาศักยภาพ: เป้าหมาย 50 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่นาเกลือทะเลในอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การจัดการสภาวะแวดล้อมและฟื้นฟูพื้นที่นาเกลือทะเลจังหวัดสมุทรสาคร
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ 1: การอบรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเกลือทะเล โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 1.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการแปรรูปเกลือทะเลให้เป็นผลิตภัณฑ์พรีเมียม เช่น เกลือสมุนไพรและเกลือสปา 1.2 จัดการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของมาตรฐานการผลิต 125,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสาคร สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ 2 : พัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 2.1 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกลือทะเลให้เป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ 2.2 การจัดทำผลิตภัณฑ์เกลือทะเลต้นแบบ จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ 450,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ	ตุลาคม - กันยายน 2570
11. งบประมาณ	575,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. จำนวนผลิตภัณฑ์เกลือทะเลได้รับการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบจำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ 2. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรมและพัฒนาศักยภาพ: เป้าหมาย 50 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลิตภัณฑ์เกลือทะเลและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเกลือทะเลได้รับการพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูปมีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อันนำไปสู่การสร้างรายได้และความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาคุณภาพการเลี้ยงปลาสดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสดบ้านแพ้ว
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับศักยภาพการผลิต ภาคเกษตร ประมง และอุตสาหกรรมสู่อาหารปลอดภัยและมูลค่าสูง
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา : การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นหมุดหมายสำคัญที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มิติที่ 1 ภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง ควบคู่กับการตอบสนองนโยบายรัฐบาล (นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ที่มุ่งเน้นการ "ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส" มุ่งส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (Soft Power) เพื่อให้พี่น้องประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องโดยตรงกับแผนพัฒนาภาคกลาง และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ที่มุ่งเน้นการเป็นฐานการผลิตอาหารปลอดภัยและสินค้าเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงระดับสากล จังหวัดสมุทรสาคร โดยแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571-2575) ได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งสู่ "เมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข" และกำหนดประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง ชุมชนเติบโตทางรายได้ทั่วทั้งจังหวัด ทว่าจากการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว พบว่า "ปลาสดบ้านแพ้ว" ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่มีชื่อเสียงยาวนาน มีรสชาติเฉพาะตัว เนื้อนุ่มแน่น แตกต่างจากแหล่งอื่นเนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์และระบบน้ำสามารถในพื้นที่ กำลังประสบปัญหาความเสี่ยงด้านมาตรฐานการผลิต เกษตรกรขาดการรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP) ที่ทั่วถึง อีกทั้งยังเผชิญปัญหาการสวมสิทธิ์แอบอ้างชื่อสินค้าจากแหล่งอื่น ส่งผลให้กลไกราคาถูกบิดเบือนและบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรในพื้นที่อย่างรุนแรง ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ที่บัญญัติให้การจัดทำแผนงานโครงการต้องตั้งอยู่บนฐานความต้องการของประชาชน (Bottom-up Approach) และ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ส่งเสริมความร่วมมือแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม จังหวัดสมุทรสาครจึงจำเป็นต้องดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการเลี้ยงปลาสดเพื่อให้เหมาะสมต่อการขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสดบ้านแพ้ว โดยปรับปรุงระบบนิเวศการเลี้ยงผ่านเทคโนโลยีและนวัตกรรมอาหารสัตว์ การควบคุมคุณภาพน้ำตามมาตรฐานสากล และการสร้างระบบควบคุมตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การดำเนินโครงการดังกล่าว สอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาโครงการของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทั้งในมิติความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจ (Economic Viability) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้้อย่างยั่งยืน และความพร้อมในการปฏิบัติงานทันที สินค้าปลาสดบ้านแพ้วที่ได้รับตราสัญลักษณ์ GI จะช่วยยกระดับราคาขายขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 สร้างรายได้หมุนเวียนในจังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ปลูกกระแสเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัด และถือเป็นการลงทุนภาครัฐที่คุ้มค่า ปรับเปลี่ยนจากความช่วยเหลือเยียวยาแบบเดิม สู่การสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้กับห่วงโซ่อุปทานเกษตรกรรมของจังหวัดสมุทรสาครอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการอนุมัติจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณนี้ (1.2) สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดสมุทรสาคร เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงปลาสดที่สำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ โดยมีพื้นที่เลี้ยงมากกว่า 13,000 ไร่ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดปีละหลายร้อยล้านบาท (สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, 2567) ทว่าจากการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและสำรวจความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงและแปรรูปปลาสด พบว่าห่วงโซ่อุปทานของปลาสดบ้านแพ้วกำลังเผชิญกับ "ภัยคุกคามเชิงโครงสร้างและข้อจำกัดด้านการรับรู้แบรนด์" ที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเข้าถึงตลาดมูลค่าสูงของเกษตรกร ซึ่งสามารถจำแนกสาระสำคัญของปัญหาออกเป็น 3 มิติหลัก ดังนี้ ข้อจำกัดด้านการรับรู้และการสร้างแบรนด์สินค้าอัตลักษณ์เพื่อการแข่งขัน (Brand Awareness & Positioning Gap): แม้ปลาสดบ้านแพ้วจะมีศักยภาพเชิงพื้นที่และคุณภาพผลผลิตที่สูงมาก แต่ปัญหาสำคัญในปัจจุบันคือการขาดการประชาสัมพันธ์และการสร้างการรับรู้แก่ผู้บริโภคในวงกว้าง ทำให้ "ปลาสดบ้านแพ้ว" ยังคงถูกมองเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) ทั่วไป ขาดภาพลักษณ์ความเป็นสินค้าอัตลักษณ์พรีเมียม (Premium Heritage Brand) เมื่อเปรียบเทียบกับ "ปลาสดบางบ่อ" ซึ่งเป็นแบรนด์ที่มี

หัวข้อ	รายละเอียด
	ชื่อเสียงระดับประเทศและฝังลึกในใจของผู้บริโภคมาอย่างยาวนาน จากข้อมูลรายงานพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าประมงแปรรูป (สมาคมผู้ประกอบการแปรรูปอาหารสัตว์น้ำ, 2568) พบว่า อัตราการรับรู้แบรนด์ (Brand Awareness) ของผู้บริโภคในกรุงเทพฯ และปริมณฑลต่อปลาสดบางบ่อสูงถึงร้อยละ 78 ในขณะที่ปลาสดบ้านแพ้วมีการรับรู้เพียงร้อยละ 24 เท่านั้น ส่งผลให้ปลาสดบ้านแพ้วสูญเสียโอกาสในการทำราคาและสูญเสียช่องทางการตลาดในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ (Modern Trade) เกษตรกรจึงต้องพึ่งพิงเฉพาะการขายส่งผ่านพ่อค้าคนกลางในลักษณะดั้งเดิมซึ่งมีอำนาจต่อรองต่ำและสร้างมูลค่าเพิ่มได้น้อย 2. ความท้าทายในการเข้าถึงมาตรฐานการผลิตและตราสัญลักษณ์ GI (Standardization Gap): แม้ว่า "ปลาสดบ้านแพ้ว" จะขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว แต่ในทางปฏิบัติเกษตรกรประมงในพื้นที่กลับเผชิญกับความท้าทายอย่างมากในการเข้าถึงสิทธิการใช้ตราสัญลักษณ์ GI เนื่องจากระบบนิเวศการเลี้ยงดั้งเดิมยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จากรายงานทะเบียนเกษตรกรของสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร (2568) มีเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสดที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP และสามารถขึ้นทะเบียนขอใช้ตรา GI ได้อย่างถูกต้องคิดเป็นเพียงร้อยละ 18.5 ของเกษตรกรทั้งหมด ปัญหาเกิดจากเกษตรกรขาดองค์ความรู้เชิงเทคนิค ขาดงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานฟาร์ม และขาดเครื่องมือดิจิทัลที่จะนำมาใช้ในการวางระบบควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ซึ่งเป็นเงื่อนไขบังคับในการออกตราสัญลักษณ์ GI 3. ความผันแปรของระบบนิเวศและต้นทุนการผลิต (Environmental Vulnerability): สภาพภูมิศาสตร์ของอำเภอบ้านแพ้วเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม ทำให้น้ำมีแพลงก์ตอนธรรมชาติที่เป็นอาหารชั้นดี ส่งผลให้ปลาสดมีรสชาติกลมกล่อมและเนื้อนุ่มนวลเป็นเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันระบบทางน้ำมีความผันแปรสูงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรร้อยละ 85 ยังคงใช้ประสบการณ์ส่วนตัวในการคาดเดาคุณภาพน้ำ ขาดเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่แม่นยำในการมอนิเตอร์ค่าความเค็มและความเป็นกรด-ด่าง ซึ่งส่งผลต่ออัตราการรอดและคุณภาพเนื้อปลาโดยตรง สภาพความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่: จากปัญหาข้างต้น เกษตรกรประมงในพื้นที่มีความต้องการเร่งด่วนใน 3 ประเด็น คือ (1) ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนกลยุทธ์การตลาดสมัยใหม่ การประชาสัมพันธ์และการสร้างแบรนด์ "ปลาสดบ้านแพ้ว GI" เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นและสร้างการจดจำ เช่นเดียวกับปลาสดบางบ่อ (2) ต้องการการสนับสนุนทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	วิชาการและงบประมาณย่อยเพื่อปรับปรุงฟาร์มให้ผ่านเกณฑ์รับรองมาตรฐาน GAP และ GI ได้อย่างรวดเร็ว และ (3) ต้องการช่องทางการตลาดใหม่และการจับคู่ตรงกับผู้บริโภคระดับพรีเมียม (Modern Trade) ที่พร้อมจ่ายในราคาที่สูงขึ้นสำหรับสินค้าที่มีเรื่องราว (Storytelling) และมีตรา GI รับรองอย่างแท้จริง ความเร่งด่วน : การพิจารณาอนุมัติโครงการจำต้องตั้งอยู่บนฐานความจำเป็นและ "ความเร่งด่วนเชิงยุทธศาสตร์" ที่ไม่สามารถเพิกเฉยได้ จากการประเมินสภาพแวดล้อมและกลไกตลาดปัจจุบัน จังหวัดสมุทรสาครมีความจำเป็นเร่งด่วนขั้นสูงสุดในการอนุมัติและดำเนินโครงการนี้ทันที โดยสามารถจำแนกเหตุผลความเร่งด่วนตามระเบียบหลักเกณฑ์ของสภาพัฒน์ (สศช.) ออกเป็น 4 มิติเชิงประจักษ์ ดังต่อไปนี้ 1. ความรุนแรงของปัญหาที่กระทบต่อมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ: ปัจจุบันห่วงโซ่อุปทานพลาสติกบ้านแพ้วกำลังเผชิญหน้ากับ "ภาวะชะงักงันทางรายได้" (Income Stagnation) อย่างรุนแรง จากรายงานดัชนีเศรษฐกิจการค้าจังหวัดสมุทรสาคร (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร, 2568) ระบุว่า รายได้เฉลี่ยหมุนเวียนของกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูปพลาสติกลดลงต่ำกว่าเป้าหมายตามฐานปีงบประมาณก่อนหน้าถึงร้อยละ 14.8 เนื่องจากการขาดการคุ้มครองสิทธิและแบรนด์ดังในตลาดระดับบน หากปล่อยให้สภาวะการณ์เช่นนี้ดำเนินต่อไป ความเปราะบางทางเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ไปสู่มิติทางสังคม เกิดปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนเกษตรกรที่ขยับตัวสูงขึ้นเกือบร้อยละ 8.2 อีกทั้งในมิติสิ่งแวดล้อม ความล่าช้าในการส่งเสริมระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบบูรณาการ จะทำให้เกษตรกรไม่สามารถรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอาจนำไปสู่วิกฤตโรคระบาดในสัตว์น้ำและความเสียหายของระบบนิเวศทางน้ำในระยะยาว 2. ขอบเขตผลกระทบที่แผ่ขยายต่อประชาชนและพื้นที่โดยส่วนใหญ่: ปัญหาการขาดพลังของการรับรู้แบรนด์ (Brand Power) ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะเกษตรกรรายใดรายหนึ่ง แต่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของอำเภอบ้านแพ้วซึ่งเป็นพื้นที่ อู่ข้าวอู่น้ำหลักของจังหวัด พื้นที่เพาะเลี้ยงพลาสติกที่มีมากกว่า 5,000 ไร่ครอบคลุมครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประมงโดยตรงมากกว่า 350 ครัวเรือน และแรงงานในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (การแปรรูป ควักไส้ ตากแห้ง และจัดจำหน่าย) อีกกว่า 5,000 ราย (สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, 2568) คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ทางเกษตรกรรมของอำเภอถึงร้อยละ 35 ดังนั้นความล่าช้าในการดำเนินโครงการจึงส่งผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงทางรายได้ของประชากรเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว และขัดต่อกลไก

หัวข้อ	รายละเอียด
	มาตรา 18 แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในภาพรวม 3. ความสอดคล้องอย่างสมบูรณ์กับความจำเป็นเชิงนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด: โครงการนี้มีใช้โครงการตามภารกิจปกติ (Function) แต่เป็นโครงการเชิงยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อข้อสั่งการเร่งด่วนของนโยบายรัฐบาล ในการผลักดันสินค้าอัตลักษณ์ท้องถิ่นให้เป็น "Soft Power" เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางของ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) และทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ของแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571-2575) เพื่อเปลี่ยนผ่านสมุทรสาครจากเมืองรับจ้างผลิตเน้นปริมาณ สู่การเป็น "เมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง" อย่างเป็นรูปธรรม 4. แนวโน้มความรุนแรงที่จะทวีคูณในอนาคตหากขาดการพัฒนาเชิงรุก: หากจังหวัดสมุทรสาครไม่ปฏิรูปมาตรฐานการผลิตในขณะนี้ ช่องว่างทางการตลาด (Market Share) ระหว่างพลาสติกบ้านแพ้วกับคู่แข่งสำคัญอย่างพลาสติกบางบ่อจะยิ่งห่างออกไปจนไม่สามารถไล่ตามได้ทัน ในขณะเดียวกัน ต้นทุนการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์เกษตรทั่วไปจะปรับตัวสูงขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ แต่อำนาจการต่อรองราคากลับลดลง หากไม่มีระบบสัญลักษณ์ GI และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) คอยกำกับ ภายในปี พ.ศ. 2572 เกษตรกรร้อยละ 40 จะเริ่มทยอยทิ้งร้างบ่อเลี้ยงพลาสติกหรือเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นเนื่องจากสภาวะขาดทุนสะสม ส่งผลให้เม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจชุมชนสูญหายไปไม่ต่ำกว่า 120 ล้านบาทต่อปี สรุปผลการประเมินความเร่งด่วน: โครงการนี้มีความเร่งด่วนใน "ระดับสูงที่สุด (Critical Emergency)" เนื่องจากเป็นโครงการที่ตัดวงจรปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ปิดความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการสถาปนาภาพลักษณ์สินค้าพรีเมียมของจังหวัด การอนุมัติงบประมาณในรอบปีนี้จะจึงเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นอย่างยิ่งยวด (Prerequisite) เพื่อรักษาฐานเศรษฐกิจประมงและปกป้องผลประโยชน์อันชอบธรรมของพี่น้องเกษตรกรจังหวัดสมุทรสาครก่อนที่จะสายเกินไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับและพัฒนากระบวนการเพาะเลี้ยงพลาสติกของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และพร้อมยื่นขอรับสิทธิใช้ตราสัญลักษณ์ GI คำอธิบายเชิงยุทธศาสตร์: ตอบสนองความต้องการด้านมาตรฐาน (Standardization Gap) โดยกำหนดเป้าหมายเชิงพฤติกรรมให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 50 ราย ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และปรับปรุง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ระบบการจัดการฟาร์มให้มีความพร้อมในการยื่นคำขอการรับรองมาตรฐานฟาร์มและสิทธิการใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ 100% ภายในระยะเวลาของโครงการ 2. เพื่อสร้างระบบควบคุมมาตรฐานภายใน (Internal Control) และระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สำหรับผลิตภัณฑ์ปลาสดบ้านแพ้ว คำอธิบายเชิงยุทธศาสตร์: แก้ไขข้อจำกัดด้านความท้าทายในการควบคุมคุณภาพสินค้าและปกป้องแบรนด์ชุมชน โดยจัดทำเล่มคู่มือระบบควบคุมมาตรฐานภายในร่วมกับชุมชน 1 ฉบับ และพัฒนาแพลตฟอร์มสารสนเทศระบบตรวจสอบย้อนกลับด้วย QR Code ที่ใช้งานได้จริงครอบคลุมฟาร์มและกลุ่มแปรรูปที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด เพื่อการันตีความเป็น "ปลาสดบ้านแพ้วแท้" ให้ผู้บริโภคตรวจสอบได้ทันที 3. เพื่อยกระดับการรับรู้แบรนด์ (Brand Awareness) และสร้างอัตลักษณ์ทางการค้า (Brand Positioning) ของปลาสดบ้านแพ้วให้เป็นสินค้าพรีเมียมระดับประเทศ คำอธิบายเชิงยุทธศาสตร์: พลิกโฉมจากสินค้าโภคภัณฑ์สู่สินค้ามูลค่าสูงตามนโยบาย Soft Power โดยตั้งเป้าเพิ่มอัตราการรับรู้และการจดจำแบรนด์ "ปลาสดบ้านแพ้ว GI" ของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เป้าหมายการตลาดขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ผ่านการสื่อสารการตลาดเชิงรุก การเล่าเรื่องราวอัตลักษณ์ (Storytelling) และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์รูปแบบใหม่ 1 ต้นแบบ 4. เพื่อสร้างโอกาสทางการค้า ยกระดับรายได้ และมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลาสดบ้านแพ้วให้แก่เกษตรกรประมงและผู้ประกอบการในพื้นที่ คำอธิบายเชิงยุทธศาสตร์: มุ่งสัมฤทธิ์ผลเชิงเศรษฐกิจโดยตรงตามประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดและเกณฑ์ สศช. โดยส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ร่วมกับโมเดิร์นเทรด ภัตตาคาร และแพลตฟอร์มออนไลน์ชั้นนำไม่น้อยกว่า 10 คู่ค้า ซึ่งต้องส่งผลให้ราคาจำหน่ายปลาสดบ้านแพ้วที่ได้รับตรา GI ขยับสูงขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 จากราคาตลาดเดิม และเพิ่มรายได้รวมให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 5,000,000 บาท ภายในปีแรกที่เริ่มจำหน่ายสินค้า GI 5. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในการบริหารจัดการฟาร์มอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม คำอธิบายเชิงยุทธศาสตร์: ตอบโจทย์มาตรา 18 พ.ร.ฎ. บริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ในมิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ โดยการถ่ายทอดความรู้การใช้เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพน้ำ ให้แก่กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ เพื่อลดความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศและสารเคมีปนเปื้อนในแหล่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	น้ำธรรมชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองและร่วมกันดูแลรักษาลุ่มน้ำท่าจีนและโครงข่ายลำคลองของอำเภอบ้านแพ้วได้อย่างยั่งยืน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของราคาขายเฉลี่ยผลิตภัณฑ์พลาสติกบ้านแพ้ว GI แท้ หน้าฟาร์มและแปรรูป (เมื่อเทียบกับฐานปี 2570) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 2. มูลค่าทางเศรษฐกิจและรายได้รวมหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่า 2,500,000 บาท 3. อัตราความสำเร็จในการป้องกันการสวมสิทธิ์และการปลอมปนแบรนด์พลาสติกบ้านแพ้วในช่องทางโมเดิร์นเทรดคู่ค้า ตรวจสอบย้อนกลับได้ 70% 4. ระดับการรับรู้และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลต่อแบรนด์ "พลาสติกบ้านแพ้ว GI" (Brand Awareness) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 30
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การส่งเสริมมาตรฐานการผลิต เกษตรแม่นยำ และการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัลเพื่อยกระดับแบรนด์อัตลักษณ์พลาสติกบ้านแพ้วสู่ตลาดพรีเมียม
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมฝึกอบรมยกระดับการเพาะเลี้ยงพลาสติกมาตรฐาน GI 250,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมการจัดการและปกป้องระบบนิเวศน้ำเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตคุณภาพน้ำและความผันแปรทางภูมิอากาศ 350,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมการยกระดับห่วงโซ่การแปรรูปและระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัลสู่มาตรฐานสากล 400,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 งบประมาณ	กิจกรรมอัตลักษณ์สร้างสรรค์ยกระดับแบรนด์ Soft Power พลาสติกบ้านแพ้วสู่ตลาดพรีเมียม 450,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,450,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	Output 1 (ด้านการยกระดับมาตรฐาน): เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสดบ้านแพ้วจำนวนไม่น้อยกว่า 50 ราย ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและได้รับการปรับปรุงระบบฟาร์มจนผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และเกณฑ์การใช้ตรา GI Output 2 (ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี): มีการติดตั้งและใช้งานระบบเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพน้ำอัจฉริยะ (IoT) ในจุดยุทธศาสตร์กลุ่มเลี้ยงต้นแบบจำนวน 5 จุด เพื่อมอนิเตอร์สภาพน้ำ Output 3 (ด้านระบบควบคุมภายในและดิจิทัล): มีรูปแบบคู่มือระบบควบคุมมาตรฐานภายใน (GI Control Manual) จำนวน 1 ฉบับ และระบบฐานข้อมูลกลางพร้อมระบบตรวจสอบย้อนกลับผ่าน QR Code (Traceability Platform) ที่เปิดใช้งานสมบูรณ์ 100% ครอบคลุมผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน Output 4 (ด้านการตลาดและอัตลักษณ์): เกิดต้นแบบบรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์ (Premium Packaging) ที่สะท้อน Soft Power ของจังหวัดจำนวน 3 ดีไซน์ และมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางการค้า (MOU) หรือเกิดการจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับโมเดิร์นเทรด/ภัตตาคาร ไม่น้อยกว่า 10 คู่ค้า Output 5 (ด้านการรับรู้): มีการจัดงานเทศกาลส่งเสริมการตลาด "ปลาสดบ้านแพ้ว GI ของดีสมุทรสาคร" 1 ครั้ง และสื่อประชาสัมพันธ์มีเดียเพื่อสร้างแบรนด์ดังเผยแพร่สู่สาธารณะ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	Outcome 1: เกษตรกรประมงต้นน้ำสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการเลี้ยงจากระบบดั้งเดิม (Commodity) สู่ระบบเกษตรแม่นยำที่มีมาตรฐานรองรับ (Standardized Smart Farming) ส่งผลให้อัตรารอดของสัตว์น้ำสูงขึ้นและลดความสูญเสียจากสภาพน้ำแปรปรวน Outcome 2: สินค้าปลาสดบ้านแพ้วมีระบบภูมิคุ้มกันทางการค้า สามารถแยกแยะความแตกต่างออกจากสินค้าสวมสิทธิ์ได้อย่างเด็ดขาดด้วยระบบ QR Code สร้างความเชื่อมั่นขั้นสูงสุดให้แก่โมเดิร์นเทรดและผู้บริโภคระดับพรีเมียม

หัวข้อ	รายละเอียด
	Outcome 3: เกิดการพลิกโฉมภาพลักษณ์สินค้า (Brand Re-positioning) จากปลาแดดเดียวตลาดสดทั่วไป สู่การเป็นสินค้าอัตลักษณ์ของฝากพรีเมียมที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ เป็นที่รู้จักในวงกว้างเช่นเดียวกับปลาสดบางบ่อ Outcome 4: กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้วมีความเข้มแข็ง มีอำนาจต่อรองทางการค้าเพิ่มขึ้น ไม่ต้องพึ่งพิงกลไกการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ยกระดับเสถียรภาพทางรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. กิจกรรมต้นน้ำ : จัดทำสมุดประวัติฟาร์ม เพื่อให้เกษตรกรบันทึกข้อมูลการเลี้ยงและผลคุณภาพน้ำ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานประมงอำเภอบ้านแพ้ว แนวทางการดูแลรักษาเพื่อความยั่งยืน: หลังสิ้นสุดโครงการ สำนักงานประมงจังหวัดและประมงอำเภอบ้านแพ้ว จะรับหน้าที่ส่งมอบและควบคุมระบบ "สมุดประวัติฟาร์ม (Farm Logbook)" ให้แก่เกษตรกรแกนนำทั้ง 50 รายอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหลักในการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการเลี้ยง อัตราการเจริญเติบโต และผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ (ที่ได้จากชุดทดสอบภาคสนาม) อย่างเป็นระบบในทุกรอบการผลิต สำนักงานประมงอำเภอบ้านแพ้ว เข้ากำกับดูแลและติดตามประเมินผลการบันทึกสมุดประวัติฟาร์มของเกษตรกรเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสม่าเสมอของข้อมูล ซึ่งจะถูกใช้เป็นเอกสารหลักฐานสำคัญ (Evidence-based) ในการยื่นขอและต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน GAP รวมถึงการรักษาสิทธิการใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปลาสดบ้านแพ้ว ในระยะยาว สำนักงานประมงจังหวัดจะนำข้อมูลสถิติน้ำและการเลี้ยงจากสมุดประวัติฟาร์มของเกษตรกรกลุ่มนี้ ไปจัดทำเป็นฐานข้อมูลส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระดับอำเภอ และบรรจุการสนับสนุนการจัดพิมพ์สมุดประวัติฟาร์มรุ่นถัดไปเข้าสู่งบประมาณปกติ (Function) ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบันทึกข้อมูลที่ยั่งยืนและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายแก่เกษตรกร 2. กิจกรรมกลางน้ำ: การบำรุงรักษาระบบเซนเซอร์อัจฉริยะ IoT และการบริหารจัดการน้ำสามารถ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (อบต. และเทศบาลในเขตอำเภอบ้านแพ้ว) ร่วมกับ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร แนวทางการดูแลรักษาเพื่อความยั่งยืน:

หัวข้อ	รายละเอียด
	จังหวัดจะดำเนินการอินสทิทิวท์ระบบเซนเซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำอัจฉริยะ IoT และระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) ที่ติดตั้งในลำคลองสายหลัก ให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เจ้าของพื้นที่ เพื่อบรรจุเข้าเป็นสินทรัพย์ของท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย อปท. ในพื้นที่ จะตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) ในหมวดค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบคอมพิวเตอร์และเซนเซอร์ รวมถึงค่ากระแสไฟฟ้าหรือค่าบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตสำหรับส่งข้อมูล IoT เข้าสู่ระบบคลาวด์ กลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายภาคประชาชน จะร่วมกับ อปท. และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ (Early Warning) เพื่อบริหารจัดการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำร่วมกันอย่างเป็นระบบตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง 3. กิจกรรมปลายน้ำ: การบริหารจัดการระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล (QR Code Traceability) และตัวแบบบรรจุภัณฑ์ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาสดบ้านแพ้ว แนวทางการดูแลรักษาเพื่อความยั่งยืน: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร จะรับหน้าที่ดูแลระบบฐานข้อมูลและแพลตฟอร์มสารสนเทศ QR Code ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ (เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตพื้นที่ หรือศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศระดับกระทรวง) เพื่อควบคุมไม่ให้ระบบล่มและอัปเดตระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ในพื้นที่ จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์สติ๊กเกอร์ QR Code ในล้อยอดไป โดยหักรายได้ส่วนหนึ่งจากการขายสินค้าปลาสดพรีเมียมเข้าสหภาพ "กองทุนหมุนเวียนตราสินค้า GI ปลาสดบ้านแพ้ว" เพื่อให้กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้ในเชิงพาณิชย์ (Self-sustainability) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจะใช้กลไกการเชื่อมโยงตลาดในแผนงานประจำปี เพื่อพาผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรอง GI ออกงานแสดงสินค้าในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร: ระบบเซนเซอร์และ IoT
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดระบุว่าภาคพืชขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิต ภาคประมงขาดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงที่ทันสมัย และภาคนาเกลือขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเช่นกัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำกว่าศักยภาพและต้นทุนต่อหน่วยสูง ขณะที่ผลการวิเคราะห์ SWOT ชี้จุดอ่อน (W5) ว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่ทั่วถึง แต่ในทางกลับกันก็มีโอกาส (O4) จากเทคโนโลยี Smart Farming, Aquaculture 4.0, IoT และ AI ที่มีต้นทุนลดลงต่อเนื่อง หากไม่เร่งนำเทคโนโลยีมาใช้ จังหวัดจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายพื้นที่เกษตรที่ใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ภายในปี 2575 ตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ 'เมืองเกษตรอัจฉริยะ' ของแผนพัฒนาจังหวัด และผลผลิตสินค้าเกษตรหลักจะยังคงเผชิญความเสียหายจากโรคระบาดและความผันผวนของสภาพภูมิอากาศโดยขาดระบบเฝ้าระวังล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อนำเทคโนโลยีเซนเซอร์ IoT และระบบให้น้ำอัตโนมัติมาใช้ในสวนมะพร้าว น้ำหอม น้ำร่อง 2. เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอัตโนมัติในฟาร์มกุ้ง/ปลาสด ลดความเสียหายจากโรคระบาด 3. เพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีพยากรณ์อากาศเฉพาะพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการนาเกลือ 4. เพื่อสร้างฟาร์ม/แปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้เป็นแหล่งเรียนรู้ขยายผล
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พื้นที่นำร่องเกษตรอัจฉริยะ (พืช/ประมง/นาเกลือ) ไม่น้อยกว่า 500 ไร่ 2. ฟาร์มต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ 6 แห่ง (มะพร้าว 2 กุ้ง/ปลาสด 2 นาเกลือ 2) 3. ผลผลิตในพื้นที่นำร่องเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 4. เกษตรกรที่นำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ไม่น้อยกว่า 100 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ติดตั้งระบบ IoT และเซนเซอร์ในแปลงมะพร้าว น้ำหอม น้ำร่อง
กิจกรรมย่อย	1. ติดตั้งเซนเซอร์วัดความชื้นดินและระบบให้น้ำอัตโนมัติในพื้นที่นำร่อง 50 ไร่ งบประมาณ 600,000 บาท 2.อบรมเกษตรกรการใช้และบำรุงรักษาระบบเซนเซอร์ 60 ราย งบประมาณ 200,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	800,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำฟาร์มกุ้ง/ปลาสด
กิจกรรมย่อย	1. ติดตั้งเซนเซอร์วัดค่าออกซิเจน ความเค็ม และค่า pH พร้อมระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติในบ่อนำร่อง 20 บ่อ งบประมาณ 700,000 บาท 2. อบรมเกษตรกรการอ่านค่าและตอบสนองต่อสัญญาณเตือนโรค 40 ราย งบประมาณ 180,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	880,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	เทคโนโลยีพยากรณ์อากาศเพื่อการทำนาเกลือ
กิจกรรมย่อย	1. จัดหาระบบพยากรณ์อากาศเฉพาะพื้นที่และแอปพลิเคชันแจ้งเตือนฝนสำหรับชาวนาเกลือ งบประมาณ 300,000 บาท 2. อบรมชาวนาเกลือการใช้ข้อมูลพยากรณ์อากาศเพื่อวางแผนการผลิต 40 ราย งบประมาณ 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	จัดตั้งฟาร์มต้นแบบและถ่ายทอดผล
กิจกรรมย่อย	พัฒนาฟาร์ม/แปลงต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ 6 แห่ง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ดูงานของจังหวัด
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	270,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร และ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	2,400,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	พื้นที่นำร่องเกษตรอัจฉริยะ 500 ไร่ และฟาร์มต้นแบบ 6 แห่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผลผลิตต่อไร่/บ่อของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น ลดความเสียหายจากโรคระบาด และสภาพอากาศแปรปรวน เป็นฐานขยายผลสู่เป้าหมายพื้นที่ Smart Agriculture ร้อยละ 40 ของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับมาตรฐาน GAP และเกษตรปลอดภัยครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของจังหวัดชี้ให้เห็นว่าจากพื้นที่เกษตรกรรมรวม 232,268 ไร่ มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เพียงจำนวนน้อย ได้แก่ ภาคพืช 736 ราย ภาคประมง 300 ราย ภาคปศุสัตว์เพียง 5 ราย และภาคนาเกลือเพียง 12 ราย ซึ่งสะท้อนว่าสัดส่วนเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานยังห่างไกลจากศักยภาพของพื้นที่การผลิตทั้งหมด สอดคล้องกับปัญหาที่รายงานไว้ว่าภาคพืชขาดระบบการรับรองมาตรฐาน GAP และออร์แกนิก และภาคปศุสัตว์ขาดการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM/GAP ผลการวิเคราะห์ SWOT ยืนยันจุดอ่อน (W3) ว่ามาตรฐานสินค้าและระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มสินค้า ขณะที่แผนพัฒนาจังหวัดกำหนดเป้าหมายให้พื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมดภายในปี 2575 หากไม่เร่งดำเนินการ สินค้าเกษตรของจังหวัดจะยังไม่สามารถเข้าสู่ตลาดพรีเมียมหรือตลาดส่งออกที่ต้องการมาตรฐานความปลอดภัยอาหารสูงและจะยังคงถูกจำหน่ายในราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็นในตลาดทั่วไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มจำนวนเกษตรกร/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ในทุกสาขา (พืช ประมง ปศุสัตว์ นาเกลือ) 2. เพื่อลดขั้นตอนและต้นทุนการขอรับรองมาตรฐานให้เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงได้ง่ายขึ้น 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ตรวจประเมินมาตรฐานในพื้นที่ 4. เพื่อส่งเสริมมาตรฐานเกลือทะเล (มกษ. 9055-2562) ให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกร/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 500 ราย (ทุกสาขา) 2. พื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด (เป้าหมายปีแรกของแผน 5 ปี) 3. ชาวนาเกลือได้รับรองมาตรฐาน มกษ. 9055-2562 เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 30 ราย จากปัจจุบัน 12 ราย 4. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพ 15 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ส่งเสริมและผลักดันการขอรับรอง GAP รายสาขา

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. อบรมความรู้และเตรียมความพร้อมเกษตรกรก่อนขอรับรอง GAP ทั้ง 4 สาขา 250 ราย budget: 400,000 บาท 2. จัดหน่วยเคลื่อนที่ให้คำแนะนำและตรวจประเมินเบื้องต้นในพื้นที่ (Mobile GAP Unit) budget: 350,000 บาท 3. สนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนในการตรวจรับรองมาตรฐานสำหรับกลุ่มเกษตรกรรายย่อยที่รวมกลุ่มขอรับรอง budget: 400,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,150,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาระบบบันทึกข้อมูลฟาร์มดิจิทัล
กิจกรรมย่อย	อบรมการใช้แอปพลิเคชันบันทึกข้อมูลกิจกรรมและต้นทุนฟาร์ม 150 ราย
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	200,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ยกระดับมาตรฐานเกลือทะเล
กิจกรรมย่อย	1. อบรมกระบวนการผลิตเกลือทะเลตามมาตรฐาน มกษ. 9055-2562 แก่ ชาวนาเกลือ 40 ราย budget: 250,000 บาท 2. สนับสนุนการปรับปรุงกระบวนการผลิต (ผ้าใบปูนาเกลือ) เพื่อลดสิ่งปนเปื้อน น้ำร่อย 20 ราย budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	550,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	พัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมิน
กิจกรรมย่อย	อบรมเชิงลึกผู้ตรวจประเมินมาตรฐาน GAP ประจำจังหวัด 15 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	150,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	2,050,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่ได้รับรอง GAP เพิ่มขึ้น 500 ราย และชาวนาเกลือที่ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น 30 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลมากขึ้น เพิ่มโอกาสเข้าสู่ตลาดพรีเมียมและตลาดส่งออก

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอัตลักษณ์ GI สมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
4. หลักการและเหตุผล	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจังหวัดซึ่งจุดแข็ง (S1) ว่ามะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้วเป็นสินค้าอัตลักษณ์ที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) แล้ว และเป็นพืชหลักของจังหวัด ขณะที่ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลา สลิดแห้งบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาครล้วนมีรสชาติ วิธีผลิต และ เรื่องราวเฉพาะพื้นที่ที่สามารถต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มได้ สอดคล้องกับโอกาส (O2) การใช้ GI และอัตลักษณ์จังหวัดยกระดับราคาสินค้า อย่างไรก็ตามรายงานปัญหาระบุชี้ว่าราคามะพร้าวน้ำหอมตกต่ำ และผันผวนรุนแรงที่สุดในรอบหลายปี เกษตรกรมีต้นทุนการผลิต 5-7 บาท ต่อลูก แต่ขายได้เพียง 2-3 บาทต่อลูก ซึ่งสะท้อนว่าสินค้าอัตลักษณ์ที่มี ศักยภาพสูงยังคงถูกจำหน่ายในรูปสินค้าโภคภัณฑ์ราคาต่ำ ขาดการต่อยอดสู่ ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง หากไม่ดำเนินการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากสินค้าอัต ลักษณ์เหล่านี้ จังหวัดจะสูญเสียโอกาสสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มจาก ทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว และปล่อยให้เกษตรกรต้องแข่งขันด้วยราคาสินค้าโภ กภัณฑ์เพียงอย่างเดียวต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์สู่ตลาดเฉพาะกลุ่มมูลค่าสูง (Functional Food, Wellness) 2. เพื่อผลักดันการขึ้นทะเบียน GI เพิ่มเติมสำหรับสินค้าที่มีศักยภาพ ได้แก่ ลำไยพวงทองบ้านแพ้ว ปลา สลิดแห้งบ้านแพ้ว และเกลือทะเลสมุทรสาคร 3. เพื่อพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ทางเลือก (แพะ ไก่พื้นเมือง) สู่ตลาดเฉพาะกลุ่ม 4. เพื่อสร้างเครือข่ายวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียน GI เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2 รายการ 2. ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงต้นแบบใหม่ไม่น้อยกว่า 8 ผลิตภัณฑ์ 3. มูลค่าสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี (ตามเป้าหมายจังหวัด) 4. เกษตรกร/ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการนำร่องไม่น้อยกว่า 60 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ผลักดันการขึ้นทะเบียน GI เพิ่มเติม
กิจกรรมย่อย	1. จัดทำเอกสารข้อมูลเชิงพื้นที่และประวัติศาสตร์สินค้าเพื่อขอขึ้นทะเบียน GI (ลำไยพวงทอง ปลา สลิดแห้ง เกลือทะเล) budget: 350,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. อบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายด้านการรักษาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน GI 60 ราย budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	550,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร "มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในพื้นที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง
กิจกรรมย่อย	1. ร่วมมือสถาบันวิจัย/มหาวิทยาลัยพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ใหม่จากมะพร้าว น้ำหอม (น้ำมะพร้าวสกัดเข้มข้น ผลิตภัณฑ์สุขภาพ) budget: 450,000 บาท 2. วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือสปาและเกลือปรุงอาหารพรีเมียมจากเกลือ ทะเลสมุทรสาคร budget: 350,000 บาท 3. พัฒนาผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะและไก่พื้นเมืองสู่ตลาด Halal และ ร้านอาหาร", budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,200,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร "มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในพื้นที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	สร้างเครือข่ายวิจัยและถ่ายทอดผล
กิจกรรมย่อย	จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยและจับคู่ผู้ประกอบการเพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	150,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร "มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในพื้นที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร "มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในพื้นที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,900,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สินค้าที่ขึ้นทะเบียน GI เพิ่ม 2 รายการ และผลิตภัณฑ์ต้นแบบใหม่ 8 ผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาครมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เข้าสู่ตลาดพรีเมียมได้มากขึ้น ลดการพึ่งพาทลาดสินค้าโภคภัณฑ์ราคาต่ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการระบบพยากรณ์และบริหารจัดการผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมและสินค้าเกษตรล้นตลาดสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดชี้ชัดว่าราคามะพร้าวน้ำหอมตกต่ำและผันผวนรุนแรงที่สุดในรอบหลายปี สาเหตุหลักมาจากผลผลิตล้นตลาดที่ออกสู่ตลาดมากเกินไปเกินความต้องการพร้อมกัน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ลดลงร้อยละ 60-80 และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเนื่องจากเกษตรกรยังคงขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นโดยไม่มีข้อมูลด้านอุปสงค์ประกอบการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับภัยคุกคาม (T6) ราคาสินค้าเกษตรผันผวนตามการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของจังหวัด หากไม่ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการอุปสงค์-อุปทาน วิกฤตราคาตกต่ำในลักษณะเดียวกันจะเกิดขึ้นซ้ำทุกปีเมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจในวงกว้างต่อเกษตรกรจังหวัดสมุทรสาครอย่างต่อเนื่อง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาระบบพยากรณ์ผลผลิตและความต้องการตลาดล่วงหน้าสำหรับสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด (มะพร้าวน้ำหอม กุ้ง เกลือ) 2. เพื่อจัดทำมาตรการบริหารความเสี่ยงด้านราคาและผลผลิตส่วนเกิน 3. เพื่อเชื่อมโยงตลาดภายในและภายนอกจังหวัดสำหรับระบายผลผลิตในช่วงวิกฤต 4. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส่วนเกินลดความสูญเสียและสร้างมูลค่าเพิ่ม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ระบบพยากรณ์อุปสงค์-อุปทานมะพร้าวน้ำหอม กุ้ง และเกลือ ใช้งานได้จริง 1 ระบบ 2. เกษตรกรที่เข้าร่วมระบบเตือนภัยล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 300 ราย 3. ผลผลิตส่วนเกินที่ถูกแปรรูปหรือระบายผ่านช่องทางใหม่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของผลผลิตส่วนเกิน 4. เกิดข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า (Forward Contract) อย่างน้อย 5 ฉบับ
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาระบบพยากรณ์อุปสงค์-อุปทาน
กิจกรรมย่อย	1. จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิต ราคา และช่วงเวลาเก็บเกี่ยวมะพร้าวน้ำหอม กุ้ง และเกลือ ย้อนหลัง budget: 300,000 บาท 2. พัฒนาระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าผ่านแอปพลิเคชัน/กลุ่มไลน์เกษตรกร budget: 350,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	บริหารความเสี่ยงด้านราคาและผลผลิต
กิจกรรมย่อย	1. จัดเวทีเจรจาข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับผู้ประกอบการ/ ล้งรับซื้อ budget: 250,000 บาท 2. ศึกษาแนวทางจัดตั้งกองทุนบริหารความเสี่ยงราคาสินค้าเกษตรระดับ จังหวัด budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	เชื่อมโยงตลาดระบายผลผลิตส่วนเกิน
กิจกรรมย่อย	จัดกิจกรรมเชื่อมโยงตลาดฉุกเฉิน (Emergency Market Linkage) ในช่วง ผลผลิตล้นตลาด เชื่อมกับตลาดกรุงเทพฯ และห้างค้าปลีก budget: 300,000 บาท ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส่วนเกินเร่งด่วน เช่น น้ำมะพร้าวพร้อมดื่มและ มะพร้าวแช่แข็ง budget: 350,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	850,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,950,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ระบบพยากรณ์อุปสงค์-อุปทาน 1 ระบบ เกษตรกรเข้าร่วม 300 ราย และ ข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า 5 ฉบับ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	ลดความรุนแรงของวิกฤตราคาตกต่ำในสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดมาก ขึ้น รายได้มีเสถียรภาพมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรสมุทรสาคร (QR Traceability)
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรระบุว่าภาคพืชขาดข้อมูลการผลิตและตลาดที่ทันสมัย ภาคประมงขาดระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และภาคปศุสัตว์ขาดระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเช่นกัน ผลการวิเคราะห์ SWOT ยืนยันจุดอ่อน (W3) ว่าระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มสินค้า ขณะที่ภัยคุกคาม (T3) คือการละเมิดการค้ามาตรฐานแรงงาน และสุขอนามัยที่เข้มงวดขึ้น โดยเฉพาะกฎ IUU Fishing ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาคประมงของจังหวัด ในทางกลับกัน โอกาส (O3) จากเทคโนโลยี QR Code และ Blockchain สามารถเปิดตลาดใหม่และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคได้ หากไม่ดำเนินการพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับที่น่าเชื่อถือ สินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครจะเสียเปรียบในตลาดส่งออกและอาจถูกจำกัดจากกฎระเบียบระหว่างประเทศที่เข้มงวดขึ้นทุกปี
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบสารปนเปื้อน/สารตกค้างในราคาที่เหมาะสมได้สำหรับเกษตรกร 2. เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล (QR Code) เชื่อมโยงข้อมูลตลอดห่วงโซ่การผลิต 3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยอาหารแก่ผู้บริโภคและตลาดส่งออก 4. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบระหว่างประเทศ โดยเฉพาะมาตรฐาน IUU Fishing
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จุดบริการตรวจสอบสารตกค้างเบื้องต้นในพื้นที่ 1 แห่ง 2. สินค้าเกษตรที่เข้าสู่ระบบตรวจสอบย้อนกลับผ่าน QR Code ไม่น้อยกว่า 15 กลุ่มสินค้า/แบรนด์ 3. ผู้บริโภค/ผู้ซื้อที่ใช้ระบบสแกน QR ตรวจสอบแหล่งที่มาไม่น้อยกว่า 5,000 ครั้งต่อปี 4. กลุ่มเกษตรกรประมงที่ปฏิบัติตามระบบตรวจสอบย้อนกลับตามมาตรฐาน IUU เพิ่มขึ้น 20 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาศักยภาพการตรวจสอบคุณภาพ"

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. จัดตั้งจุดบริการตรวจสารตกค้างเบื้องต้น (Rapid Test) ประจำจังหวัด budget: 400,000 บาท 2. อบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกรด้านการสุ่มตรวจและแปลผลผลการตรวจ budget: 20,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	420,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล
กิจกรรมย่อย	1. พัฒนาแพลตฟอร์ม QR Code เชื่อมโยงข้อมูลแหล่งผลิต วันที่เก็บเกี่ยว และใบรับรองมาตรฐาน budget: 500,000 บาท 2. อบรมเกษตรกร/ผู้ประกอบการการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับ 150 ราย budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	750,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	สนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล"
กิจกรรมย่อย	1. อบรมชาวประมงด้านการบันทึกข้อมูลจับสัตว์น้ำตามมาตรฐาน IUU Fishing 60 ราย budget: 200,000 บาท 2. จัดทำระบบเฝ้าระวังสารปนเปื้อนเชิงรุกในแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
	และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,620,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ระบบตรวจสอบย้อนกลับดิจิทัล 1 ระบบ และสินค้าเข้าระบบ 15 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครมีความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยอาหารเพิ่มขึ้น เข้าสู่ตลาดส่งออกและตลาดพรีเมียมได้มากขึ้น และสอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและ การตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจอาหาร อุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และตลาดผู้บริโภคทั้งในจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร-ปริมณฑล โดยมีสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น มะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้ว ฝรั่ง ลำไย ถั่วลิสง พืชผัก และสินค้าเกษตรเฉพาะถิ่นที่สามารถพัฒนาต่อยอดสู่สินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรมูลค่าสูงได้ อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางการตลาดในปัจจุบันให้ความสำคัญกับ “มาตรฐานสินค้า” “ความปลอดภัยอาหาร” “การตรวจสอบย้อนกลับ” และ “ความเชื่อมั่นของผู้บริโภค” มากขึ้น ทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องปรับระบบการผลิตจากการผลิตทั่วไปไปสู่การผลิตที่มีมาตรฐานรองรับ มาตรฐาน GAP หรือ Good Agricultural Practices เป็นระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เพื่อให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัย มีคุณภาพเหมาะสมต่อการบริโภค คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยมาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่องการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร หรือ มกษ. 9001-2564 ครอบคลุมการผลิตและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวในระดับฟาร์มเพื่อจำหน่าย ทั้งนี้ ข้อกำหนดสำคัญของ GAP พืชประกอบด้วยการจัดการน้ำ พื้นที่ปลูก วัตถุดิบทรายทางการเกษตร กระบวนการผลิตก่อนเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยว การพักผลผลิต การขนย้าย สุขลักษณะส่วนบุคคล และการบันทึกข้อมูล ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ยังมีเกษตรกรจำนวนมากที่มีศักยภาพในการเข้าสู่มาตรฐาน GAP แต่ยังมีขาดความรู้ด้านข้อกำหนดมาตรฐาน การจัดทำเอกสารประจำแปลง การบันทึกข้อมูล การจัดการแหล่งน้ำ การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย การเตรียมแปลงให้พร้อมรับการตรวจประเมิน รวมถึงการยื่นคำขอรับรองผ่านระบบของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีระบบ GAP DOA Online ที่รองรับการยื่นขอรับรอง การส่งเอกสารเพิ่มเติม การค้นหาแหล่งผลิต GAP และการตรวจสอบสถานะการขอรับรอง

หัวข้อ	รายละเอียด
	นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสาครมีฐานกลุ่มเกษตรกรและแปลงใหญ่ที่สามารถยกระดับเป็นต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้ โดยรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครระบุว่าจังหวัดมีแปลงใหญ่ 27 แปลง 12 ชนิดสินค้า ได้แก่ ถั่วเขียว ฝรั่ง มะพร้าว น้ำหอม ลำไย พืช ปลูก ปลาสลิด ปลานิล ปลากระพง กุ้ง โคเนื้อ แพะ และเกลือทะเล จึงควรใช้กลไกแปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรผู้นำ และสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง 3 อำเภอ เป็นฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้าเกษตรเข้าสู่มาตรฐาน GAP อย่างเป็นระบบ ดังนั้น สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครจึงจัดทำ “โครงการยกระดับสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP” ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน GAP ได้จริงในระดับแปลง สร้างเกษตรกรต้นแบบและแปลงต้นแบบสินค้าเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐาน GAP และเชื่อมโยงผลผลิตที่ได้มาตรฐานสู่ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนการยกระดับสินค้าเกษตรจากขั้นต้นไปสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยั่งยืน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาครให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน GAP ได้อย่างถูกต้อง 2. เพื่อยกระดับแปลงผลิตสินค้าเกษตรเป้าหมายให้มีความพร้อมเข้าสู่กระบวนการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP 3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร และเพิ่มโอกาสในการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพด้านมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า 300 ราย 2. จำนวนแปลง/รายเกษตรกรที่ได้รับการประเมินความพร้อมและปรับปรุงแปลงตามข้อกำหนด GAP ไม่น้อยกว่า 220 ราย/แปลง 3. จำนวนเกษตรกร/แปลงที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า 150 ราย/แปลง
7. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ครอบคลุม 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร กลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น 25 ราย สินค้าเป้าหมาย เช่น ฝรั่ง พืชผัก เกลือทะเล และสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพตามพื้นที่ อำเภอกระทุ่มแบน

หัวข้อ	รายละเอียด
	กลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น 35 ราย สินค้าเป้าหมาย เช่น กล้วยไม้ ฝรั่ง มะพร้าว น้ำหอม และพืชเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว กลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น 100 ราย สินค้าเป้าหมาย เช่น มะพร้าว น้ำหอม บ้านแพ้ว ลำไย ฝรั่ง พืชผัก และสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เตรียมความพร้อมและถ่ายทอดความรู้มาตรฐาน GAP แก่เกษตรกรเป้าหมาย 350,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนา ปรับปรุง และยกระดับแปลงเกษตรกรให้พร้อมเข้าสู่มาตรฐาน GAP 850,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนการยื่นขอรับรอง GAP ติดตามผล และเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย 300,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้ง 3 อำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาครได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า 300 ราย 2. เกษตรกร/แปลงผลิตสินค้าเกษตรได้รับการประเมินและปรับปรุงความพร้อมตามข้อกำหนด GAP ไม่น้อยกว่า 220 ราย/แปลง 3. เกษตรกร/แปลงผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่า 150 ราย/แปลง 4. มีฐานข้อมูลเกษตรกรเป้าหมาย แปลงเป้าหมาย และสถานะความพร้อมในการเข้าสู่มาตรฐาน GAP ของจังหวัดสมุทรสาคร 5. มีแปลงต้นแบบสินค้าเกษตรปลอดภัยระดับอำเภอ อย่างน้อย 3 แปลงต้นแบบ เพื่อใช้เป็นจุดเรียนรู้และขยายผลในปีต่อไป
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรจังหวัดสมุทรสาครมีความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น และสามารถบริหารจัดการแปลงผลิตได้อย่างมีระบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. สินค้าเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครมีคุณภาพ ความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย และผู้ประกอบการแปรรูป 3. เกษตรกรมีโอกาสเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน และสามารถต่อยอดสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สินค้าแปรรูป และช่องทางตลาดสมัยใหม่ 4. จังหวัดสมุทรสาครมีต้นแบบการขับเคลื่อนสินค้าเกษตรปลอดภัยในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ กลุ่มเกษตรกร แปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนร่วมกันขับเคลื่อน โครงการสนับสนุนเป้าหมายการสร้างความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด และเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับภาคเกษตรจากการผลิตขั้นต้นไปสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	Smart Fisherman Shop & Market Samutsakhon
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา (1.1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันประเด็น: การเกษตรสร้างมูลค่า (เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และเกษตรแปรรูป) ความสอดคล้อง: โครงการนี้เน้นการฝึกอบรมพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ (กุ้ง ปลากระพง ปลาสลิด หอยเศรษฐกิจ) ซึ่งเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจและอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปที่มีมูลค่าสูง ตอบโจทย์ตลาดปัจจุบัน นำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจมูลค่าสูงตามเป้าหมายของจังหวัด (1.1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (ประเด็นต่อเนื่อง) ประเด็น การพัฒนาภาคการค้า การบริการ และการตลาดความสอดคล้อง: โครงการมีการจัดการตลาดรูปแบบใหม่ที่บูรณาการร่วมกับระบบโมเดิร์นเทรด ห้างสรรพสินค้า แพลตฟอร์มออนไลน์ และการใช้ระบบ Point of Sale (POS) เพื่อช่วยให้เกษตรกรรายย่อยเข้าถึงช่องทางการตลาดที่ทันสมัย มีระบบจัดการหน้าร้าน และการตลาดเชิงรุกอย่างเป็นระบบ (1.1.3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็น การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนความสอดคล้อง: มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือ "เกษตรกรรายย่อย" ภายใต้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ที่ขาดอำนาจต่อรองและประสบปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ การเปิดพื้นที่ Fisherman Market และ Fisherman Shop โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ (1.1.4) แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ประเด็นการพัฒนาด้านการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน ภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน และการประมงสู่สากล โครงการนี้ตอบโจทย์การยกระดับ "ภาคการประมง" ซึ่งเป็นเส้นเลือดใหญ่ทางเศรษฐกิจของสมุทรสาคร โดยมุ่งแก้ปัญหาต้นทุนสูงและสินค้าล้นตลาด ด้วยการนำองค์ความรู้มาแปรรูปสัตว์น้ำอัตลักษณ์ (กุ้ง ปลากระพง ปลาสลิด หอยเศรษฐกิจ) ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง การันตีด้วยมาตรฐาน ออย. และประมงธงเขียว พร้อมทั้งผลักดันเข้าสู่ระบบโมเดิร์นเทรดและออนไลน์ เพื่อขยายฐานการค้าสู่ระดับที่กว้างขึ้นตามเป้าหมายของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
	(1.1.5) ประเด็นการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ตอบโจทย์เรื่องการกระจายรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำในจังหวัด โดยเปลี่ยนจากเกษตรกรรายย่อยที่ขาดอำนาจต่อรอง ให้กลายเป็น "องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น" ที่เข้มแข็ง ผ่านการสร้างช่องทางขายถาวรและต่อเนื่องอย่าง Fisherman Market (ทุกวันศุกร์) และ Fisherman Shop แบบไม่มีค่าใช้จ่าย ช่วยให้คนในชุมชนสมุทรสาครมีพื้นที่ทำกิน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน(1.2) สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ : สภาพปัญหา / ความต้องการ เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้ตอบโจทย์ตลาดปัจจุบัน ขาดทักษะการออกแบบและสร้างแบรนด์ บรรจุภัณฑ์ยังไม่ดึงดูดใจ และขาดพื้นที่ตลาดเฉพาะกลุ่มในการกระจายสินค้า ชุมชนมีความต้องการพื้นที่จำหน่ายสินค้าถาวรควบคู่กับตลาดนัดประจำงวดเพื่อสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงต้องการนำสินค้าเข้าสู่ระบบโมเดิร์นเทรด ห้างสรรพสินค้า และช่องทางออนไลน์ ความเร่งด่วน : ผลผลิตสัตว์น้ำค้างสต็อกและราคาตกต่ำจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนด้วยการแปรรูปยกระดับสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง หากเกษตรกรยังขาดทักษะการแปรรูป การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการเข้าสู่ระบบการค้าสมัยใหม่ (โมเดิร์นเทรด/ออนไลน์) จะทำให้ไม่สามารถกระจายสินค้าออกนอกพื้นที่ได้ทันเวลา ชุมชนสูญเสียโอกาสทางการตลาด เกษตรกรขาดรายได้ และเสี่ยงต่อการหยุดดำเนินกิจการ การเร่งรัดดำเนินโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างทางรอดและความยั่งยืนให้เศรษฐกิจชุมชน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาทักษะ ยกระดับองค์ความรู้ และเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ให้มีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปสัตว์น้ำตามความต้องการของตลาดร่วมสมัย ตลอดจนเสริมสร้างทักษะด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการระบบค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) และการบริหารจัดการตลาดออนไลน์เชิงรุก 2. เพื่อส่งเสริม พัฒนา และขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ประมงของจังหวัดสมุทรสาคร ผ่านการบูรณาการช่องทางการจำหน่ายรูปแบบใหม่อย่างเป็นระบบ ทั้งในรูปแบบออฟไลน์ (Fisherman Market และ Fisherman Shop) และรูปแบบออนไลน์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง และแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดในบางฤดูกาล 3. เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจฐานรากให้แก่กลุ่มเกษตรกร โดยการลดต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการหน้าร้านผ่านระบบพื้นที่ส่วนกลาง พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผลิตภัณฑ์ (อย./ประมงธงเขียว) และการนำเทคโนโลยีระบบบริหารจัดการ ณ จุดขาย (Point of Sale: POS) มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันในตลาด ปัจจุบันอย่างยั่งยืน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนเกษตรกร/สมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ ไม่น้อยกว่า 50 มีผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) หรือสร้าง แบรนด์ใหม่ ไม่น้อยกว่า 10 ผลิตภัณฑ์ 2. ผลิตภัณฑ์ประมงของชุมชนมีการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภคได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และสามารถลดปัญหาภาวะสินค้าล้นตลาดในฤดูกาลชุกได้อย่างมีนัยสำคัญ 3. จำนวนกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่นำระบบ Point of Sale (POS) ไปใช้ในการบริหารจัดการหน้าร้านได้อย่างเป็นระบบ อย่างน้อย 60 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การแปรรูปและออกแบบผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำมูลค่าสูง ระบบการบริหารจัดการหน้าร้านอัจฉริยะ และการตลาดออนไลน์ยุคใหม่
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. จัดอบรมการแปรรูปและออกแบบผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำมูลค่าสูง สู่ระบบโมเดิร์นเทรดระบบการบริหารจัดการหน้าร้านอัจฉริยะ และการตลาดออนไลน์ยุคใหม่ สมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น 100 ราย 350,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2. จัดหาการช่องทางการจำหน่ายเชิงรุกเครือข่ายชาวประมง การจัดทำพื้นที่ Shop จำหน่ายสินค้าแบบครบวงจร โดยการเปิดตลาดนัดประมงทุกวันศุกร์ 430,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	780,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจำนวน 100 ราย ได้รับความรู้และคู่มือเทคนิคการแปรรูป การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการค้ายุคใหม่ 2. ผลิตภัณฑ์ประมงแปรรูปได้รับการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำเร็จรูปจำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ 3. มีตลาดจำหน่ายสินค้า (Fisherman Shop) สินค้าจากองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เกิดการจัดตลาดนัดประมง "Smart Fisherman Market" ประจำทุกวันศุกร์ จำนวน 48 ครั้ง / ปี 5. เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจแบบฐานราก
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงเศรษฐกิจ : 4.3.1 การสร้างเสถียรภาพทางการค้าและกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานราก: กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีช่องทางระบายผลผลิตที่แน่นอนและต่อเนื่องตลอดทั้งปี ผ่านกลไกตลาดนัด "Smart Fisherman Market" และ "Fisherman Shop" ช่วยลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง แก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำในบางฤดูกาล ส่งผลให้เกิดระบบหมุนเวียนทางการเงินในระดับฐานรากของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยั่งยืน 4.3.2 การลดต้นทุนทางธุรกิจและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพื่อการแข่งขัน: เกษตรกรรายย่อยสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการเช่าหน้าร้านด้วยระบบบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลาง พร้อมทั้งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้แก่ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำอัตลักษณ์จากการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ นำไปสู่การเพิ่มโอกาสในการทำกำไรและยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดสมัยใหม่ เชิงสังคม : 4.3.3 ยกกระดับทุนมนุษย์สู่การเป็นผู้ประกอบการประมงยุคใหม่: เกษตรกรจำนวน 100 รายได้รับการพัฒนาทักษะ (Upskill/Reskill) ด้านการแปรรูปการออกแบบ และการตลาดดิจิทัล นำไปสู่การปรับเปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset) สู่การเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะที่สามารถพึ่งพาตนเองและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี 4.3.4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งและเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน: เกิดการรวมกลุ่มและบูรณาการการทำงานร่วมกันขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในการบริหารจัดการพื้นที่จำหน่ายสินค้า เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างพลังเครือข่ายในการขับเคลื่อนชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามัคคี เชิงสิ่งแวดล้อม : 4.3.5 การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสูงสุดและการลดขยะอาหาร (Food Waste): การประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคนิคการแปรรูปช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตสัตว์น้ำสด ลดอัตราการเน่าเสียและการสูญเสียของอาหาร นำไปสู่การบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่าสูงสุด (Bio-economy) 4.3.6 การส่งเสริมกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม: กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่มุ่งเน้นการยกระดับสู่มาตรฐานความปลอดภัย (อย./ประมงธงเขียว) ช่วยกระตุ้นให้เกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตระหนักถึงการทำให้ประมงและการแปรรูปที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหารและระบบนิเวศชายฝั่งอย่างยั่งยืน เชิงนโยบายและภาพลักษณ์ : 4.3.7 เป็นต้นแบบการแปลงนโยบายกระทรวงฯ และยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรสาครสู่การปฏิบัติจริง โดยเปลี่ยนภาคประมงดั้งเดิมให้เป็น "ประมงมูลค่าสูง" มีระบบนิเวศทางการค้ารองรับผลผลิตอย่างยั่งยืน แทนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อราคาตกต่ำ 4.3.8 พลิกโฉมภาพลักษณ์จังหวัดและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น สู่การเป็นผู้นำด้านผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านที่ได้มาตรฐาน ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยุคใหม่ สะท้อนภาพลักษณ์ภาครัฐเชิงรุกที่ใส่ใจและพึงพาได้ของเกษตรกรรายย่อย
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. ส่งมอบหน้าที่การดูแลพื้นที่ Fisherman Shop และการจัดตลาดนัด "Smart Fisherman Market" ให้แก่ "คณะกรรมการองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น" ที่แต่งตั้งขึ้นจากตัวแทนกลุ่มเกษตรกร โดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมส่วนกลางในอัตราต่ำและเป็นธรรม (เพื่อใช้เป็นกองทุนหมุนเวียนค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์) นำไปสู่การลดการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของร่วมกันของคนในชุมชนอย่างแท้จริง 2. สร้างเครือข่ายแกนนำคนรุ่นใหม่หรือบุตรหลานเกษตรกรในชุมชน ให้ทำหน้าที่เป็น "พี่เลี้ยงเทคโนโลยี (Digital Mentors)" เพื่อร่วมกันดูแลขับเคลื่อนแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์ และบำรุงรักษาระบบบริหารจัดการ ณ จุดขาย (POS) ให้มีความต่อเนื่อง พร้อมทั้งส่งต่อความรู้ผ่าน "คู่มือเทคนิคการค้ายุคใหม่สำเร็จรูป" เพื่อให้ระบบการค้าปลีกสมัยใหม่ของกลุ่มสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าทันพฤติกรรมผู้บริโภคในระยะยาว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสร้างมูลค่าสัตว์น้ำรุกรานสู่เศรษฐกิจชุมชน
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
4. หลักการและเหตุผล	ปลาหมอหางดำ (Blackchin tilapia; Sarotherodon melanotheron) เป็นปลาน้ำจืดต่างถิ่นที่รุกรานระบบนิเวศของไทยอย่างรุนแรง โดยแพร่กระจายเข้าสู่แหล่งน้ำธรรมชาติตามชายฝั่งทะเลและแม่น้ำลำคลอง หลายจังหวัดภาคกลาง อาทิ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี และ นครปฐม ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบนิเวศและอาชีพประมงของชาวบ้าน รัฐบาลได้กำหนดมาตรการเร่งด่วนในการควบคุมและกำจัดปลาชนิดนี้ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี นโยบายด้านความมั่นคงทางอาหาร และยุทธศาสตร์ชีวิตด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพราะเป็น สัตว์น้ำต่างถิ่นรุกรานที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจและสร้างความเดือดร้อนเชิงโครงสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวประมงในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการพลิกฟื้นเศรษฐกิจฐานรากและบรรเทาผลกระทบดังกล่าว สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครจึงเล็งเห็นโอกาสในการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นมูลค่าเชิงพาณิชย์ โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ในการแปรรูปปลาหมอหางดำให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (Value Creation) ที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย การขับเคลื่อนผ่านกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จะช่วยให้เกิดกลไกการรับซื้อปลาหมอหางดำออกจากระบบนิเวศอย่างต่อเนื่อง เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม และหมุนเวียนรายได้ในชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและการใช้วัสดุ ฝึกอบรมทดแทนการจัดซื้อครุภัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงบประมาณของกลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อลดปริมาณปลาหมอหางดำในแหล่งน้ำธรรมชาติโดยส่งเสริมการจับและนำมาใช้ประโยชน์ 2. เพื่อแปรรูปปลาหมอหางดำเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่มีมูลค่าสูง สร้างรายได้ให้ชุมชน 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ และสร้างช่องทางการตลาดส่งเสริมการจำหน่าย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรและชาวประมงพื้นบ้านสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่เข้าร่วม 100 ราย 2. กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร 80 ราย 3. ผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่ จำนวน 20 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
8. กิจกรรมหลัก	การแปรรูปปลาหมอคางดำเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์ชุมชน
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับสถาบันอาหารหรือมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปปลาหมอคางดำอย่างถูกสุขลักษณะ (Good Manufacturing Practice: GMP) มุ่งเน้นการผลิตอาหารมูลค่าสูง พัฒนาอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ (Brand Identity) และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 350,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น (การบริหารจัดการกลุ่ม/การบัญชี) 43,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดหาและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรม 160,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.34 กิจกรรมย่อยที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการตลาดและช่องทางจัดจำหน่าย 397,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.5 กิจกรรมย่อยที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามประเมินผลโครงการ - สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	950,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สร้างรายได้ให้เกษตรกรและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูงประเภทอาหารและเกษตรกรรมที่มีคุณภาพ (เช่น ปลาแดดเดียว, กุนเชียงปลา, น้ำหมักชีวภาพ, ปลาบดอาหารสัตว์)
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงเศรษฐกิจ :

หัวข้อ	รายละเอียด
	1. เกษตรกร ชาวประมง และสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีช่องทางการตลาด มีรายได้เสริม และมีอาชีพใหม่จากการแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลาหมอคางดำ 2. เกิดกลไกเชิงพาณิชย์และวงจรขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ (Economic Loop) ในการรับซื้อปลาหมอคางดำภายในท้องถิ่น ช่วยหมุนเวียนรายได้ในชุมชนอย่างยั่งยืน 3. เกษตรกรในเครือข่ายสามารถลดต้นทุนการผลิตในภาคการเกษตร/ปศุสัตว์ได้ จากการนำผลิตภัณฑ์แปรรูปส่วนเหลือ (เช่น ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ หรืออาหารสัตว์) ไปใช้ประโยชน์ เชิงสังคม : เชิงสิ่งแวดล้อม : 4 กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง มีขีดความสามารถ (Capacity) ในการบริหารจัดการปัญหาในพื้นที่ด้วยตนเอง และยกระดับสู่การเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำที่มีมาตรฐาน 5. ระบบนิเวศทางน้ำและปริมาณสัตว์น้ำพื้นเมือง/สัตว์น้ำเศรษฐกิจในท้องถิ่นเริ่มฟื้นตัวและกลับคืนสู่ความสมดุล เชิงนโยบายและภาพลักษณ์ : 6. เกิดโมเดลความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (สำนักงานประมงจังหวัด) และภาคประชาชนในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมระดับชาติ
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. มอบหมายให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน บริหารจัดการวงจรรเงินทุนหมุนเวียนที่ได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อนำมาใช้รับซื้อปลาหมอคางดำจากสมาชิกอย่างต่อเนื่อง 2. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ร่วมกับหน่วยงานสนับสนุน (อบจ.สมุทรสาคร, พาณิชย์จังหวัด, สภาหอการค้าจังหวัด) ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง และตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในระดับสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับมาตรฐานภาคการผลิต การแปรรูปอาหารและภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา (1.1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายหลักเพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศไทยในการแข่งขันในระดับสากล โดยมุ่งเน้น การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัลและนวัตกรรม (1.1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทประเด็นการเกษตรและชนบท ซึ่งมุ่งเน้น การพัฒนาการเกษตรและชนบทให้มีความยั่งยืน สร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของภาคเกษตรกรรม โดยแผนแม่บทประเด็นนี้ประกอบด้วยแผนย่อยหลายด้าน - การพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน โดยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีในกระบวนการเพาะเลี้ยง - การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหาร ช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในตลาดทั้งใน และต่างประเทศ โดยเฉพาะการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหารและมาตรฐานสากล - การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานและการตลาดเกษตร การยกระดับกึ่งทะเลให้ได้มาตรฐานสากลช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่การผลิต ลูกกึ่ง การแปรรูป ไปจนถึงการส่งออก โดยเฉพาะในสมุทรสาคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมกุ้งของไทย (1.1.3) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (1.1.4) แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง และการท่องเที่ยวสร้างสรรค์

หัวข้อ	รายละเอียด
	(1.1.5) จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านประมงเป็นจำนวนมาก เป็นแหล่งธุรกิจประมงที่สำคัญของประเทศ โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้งทะเลที่มีเกษตรกรมากกว่า 1,300 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงกว่า 17,000 ไร่ ผลผลิตมากกว่า 3,600 ตันต่อปี มูลค่ากว่า 800 ล้านบาท (1.2) สรุปสาระสำคัญ สภาพปัญหา / ความต้องการ : (1.2.1) ในปี 2567 สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป นำเข้ากุ้งทะเลมากกว่า 1,460,000 เมตริกตัน (สหรัฐอเมริกา 760,000 ตันและสหภาพยุโรป 700,000 ตัน) มูลค่า 11 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (สหรัฐอเมริกา 5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และสหภาพยุโรป 6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) แต่ประเทศไทยส่งออกกุ้งทะเลไปสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป 62,000 เมตริกตัน (สหรัฐอเมริกา 27,000 ตันและสหภาพยุโรป 35,000 ตัน) คิดเป็น 3.5% และ 5% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด ตามลำดับ) ซึ่งแสดงถึงโอกาสที่ยังไม่ได้ใช้เต็มศักยภาพ (1.2.2) ในปี 2567 U.S. Food and Drug Administration (FDA) ปฏิเสธการนำเข้ากุ้งจากเอเชีย 15% เนื่องจากตรวจพบสารต้องห้าม เช่น Nitrofurans, Chloramphenicol, Gentian Violet ส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสทางการค้าเนื่องจากถูกปฏิเสธการนำเข้ากุ้งทะเล (1.2.3) เกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาครยังขาดความรู้ในการเลี้ยงกุ้งทะเลที่ปราศจากสารต้องห้ามและการบันทึกข้อมูลตาม Seafood Import Monitoring Program (SIMP) และระบบ Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) ทำให้เสียเปรียบประเทศคู่แข่ง เช่น อินเดีย เอกวาดอร์ และเวียดนาม (1.2.4) การพัฒนาการเลี้ยงกุ้งทะเลที่ปราศจากสารต้องห้าม ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอาหารของ FDA และ EU Food Safety Standards จะช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรจากมูลค่ากุ้งทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น จากการส่งออกกุ้งทะเลไปยังสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ซึ่งเกษตรกรต้องเลี้ยงกุ้งทะเลตามมาตรฐาน BAP (Best Aquaculture Practices) และ ASC (Aquaculture Stewardship Council) (1.2.5) การส่งเสริมการจัดการห่วงโซ่อุปทานกุ้งทะเลอย่างยั่งยืนตามกฎระเบียบของสหรัฐอเมริกา SIMP ระบบ RASFF ของสหภาพยุโรป และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

หัวข้อ	รายละเอียด
	(1.2.6) การยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงกุ้งและการจัดการห่วงโซ่อุปทานจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้นำเข้าสหรัฐอเมริกา ลดความเสี่ยงจากการถูกขึ้นบัญชี Import Alert และเพิ่มมูลค่าการส่งออก โดยตอบสนองความต้องการกุ้งที่ยั่งยืนและปลอดภัย ความเร่งด่วน : จากสภาพปัญหาและความต้องการข้างต้นการยกระดับการเลี้ยงกุ้งทะเลสมุทรสาครปราศจากสารต้องห้ามสู่มาตรฐานสากล จึงมีความสำคัญในการเพิ่มรายได้และรักษาอาชีพของเกษตรกร การเพิ่มมูลค่าสินค้ากุ้งทะเลโดยการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ที่มีการนำเข้ากุ้งทะเลเป็นจำนวนมาก การให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและต้องรีบดำเนินการ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	(2.1.1) เพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้ามและการจัดการห่วงโซ่อุปทานตาม SIMP หรือ RASFF ให้แก่เกษตรกร ในสมุทรสาครอย่างน้อย 60 ราย ภายในเดือนกันยายน 2570 (หมายเหตุ : จำนวนเกษตรกรจะเพิ่มขึ้นในปีถัดไปตามแผนขยายผลโครงการ) (2.1.2) เพื่อเพิ่มจำนวนฟาร์มเลี้ยงกุ้งในสมุทรสาครที่ได้รับการรับรองการเลี้ยงแบบปราศจากสารต้องห้ามและสอดคล้องกับ SIMP หรือ RASFF ให้ได้อย่างน้อย 10 ฟาร์ม ภายในปี 2570 (2.1.3) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ผลิตกุ้งทะเลที่ปราศจากสารต้องห้ามตามมาตรฐาน BAP หรือ ASC ให้ได้อย่างน้อย 100 ตัน ภายในปี 2570
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้ามและการจัดการห่วงโซ่อุปทานตาม SIMP หรือ RASFF ให้แก่เกษตรกรในสมุทรสาครอย่างน้อย 60 ราย ภายในเดือนกันยายน 2571 60 ราย 2. จำนวนฟาร์มเลี้ยงกุ้งในสมุทรสาครที่ได้รับการรับรองการเลี้ยงแบบปราศจากสารต้องห้ามและสอดคล้องกับ SIMP หรือ RASFF 10 ฟาร์ม 3. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ผลิตกุ้งทะเล ที่ปราศจากสารต้องห้ามให้ได้อย่างน้อย 100 ตัน ภายในปี 2572 100 ตัน
7. พื้นที่เป้าหมาย	ทั้ง 3 อำเภอในจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	ยกระดับการเลี้ยงกุ้งทะเลสมุทรสาคร ปราศจากสารต้องห้ามสู่มาตรฐานสากล

หัวข้อ	รายละเอียด
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดอบรมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งทะเลแบบปราศจากสารต้องห้าม ติดตามและให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเกี่ยวกับการปรับปรุงฟาร์มเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้าม เกษตรกรจำนวน 60 ราย 579,200 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คัดเลือกฟาร์มที่มีความพร้อม จำนวน 10 ฟาร์ม เพื่อรับตรวจประเมินและรับรองฟาร์ม ตามมาตรฐานมาตรฐาน BAP หรือ ASC 5,000,000 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เชื่อมโยงการตลาดระหว่างเกษตรกร ผู้ประกอบการแปรรูป ผู้ส่งออกสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป (จัดสัมมนา) จัดกิจกรรมแสดงสินค้ากุ้งสมุทรสาคร และจัดทำสื่อเพื่อเผยแพร่โครงการฯ 1,132,900 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	6,712,100 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกร 60 ราย ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านการเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้ามและการจัดการข้อมูลตาม SIMP หรือ RASFF 2. ฟาร์มเลี้ยงกุ้งในสมุทรสาครจำนวน 10 ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐาน BAP หรือ ASC 3. ผลผลิตกุ้งที่ปราศจากสารต้องห้าม จำนวน 100 ตัน ส่งออกไปสหรัฐอเมริกาหรือสหภาพยุโรป 4. จัดทำและเผยแพร่การเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้ามและการจัดการข้อมูลตาม SIMP หรือ RASFF จำนวน 1 ชุด (เอกสารและวีดิทัศน์)สู่สาธารณะ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงเศรษฐกิจ : 1. มูลค่าการส่งออกกุ้งจากสมุทรสาครไปสหรัฐฯ และสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้น 5% จากปี 2568 เนื่องจากผลผลิตที่ปราศจากสารต้องห้ามได้รับการยอมรับจากผู้นำเข้าสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป 2. รายได้ของเกษตรกร 10 ครอบครัว เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10% จากการจำหน่ายกุ้งในราคาที่สูงขึ้นเนื่องจากการได้รับการรับรองมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เชิงสังคม : 3. ความมั่นคงในอาชีพของเกษตรกร 10 ราย ดีขึ้นจากการเข้าถึงตลาดสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป และลดความเสี่ยงจากการถูกปฏิเสธนำเข้า 4. ชุมชนในสมุทรสาครได้รับประโยชน์จากการสร้างงานในห่วงโซ่อุปทาน เช่น การแปรรูป และการขนส่ง คาดการณ์การจ้างงานเพิ่มขึ้น 50 ตำแหน่ง 5. ความรู้และทักษะของเกษตรกรได้รับการยกระดับ ส่งผลให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานสากลได้อย่างยั่งยืน เชิงสิ่งแวดล้อม : 6. การลดการใช้ยาปฏิชีวนะในฟาร์ม 10 แห่ง ช่วยลดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำและระบบนิเวศ ในสมุทรสาคร คาดการณ์คุณภาพน้ำดีขึ้น 10% ตามดัชนีคุณภาพน้ำ 7. การใช้โปรไบโอติกและเทคโนโลยีจัดการน้ำในฟาร์ม ส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมาย SDG 14 (Life Below Water) เชิงนโยบายและภาพลักษณ์ : 4.3.8 ภาพลักษณ์กุ้งไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา ดีขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรฐาน FDA และ SIMP อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของผู้นำเข้าเพิ่มขึ้น 4.3.9 ความเสี่ยงจากการถูกขึ้นบัญชี Import Alert ของ FDA ลดลงอย่างน้อย 10% สำหรับกุ้งจากจังหวัดสมุทรสาคร
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. กรมประมงจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงกุ้งแบบปราศจากสารต้องห้ามและการจัดการข้อมูลสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านความปลอดภัยอาหาร SIMP ในสมุทรสาคร เพื่อให้เกษตรกรรักษาคุณภาพการเลี้ยงกุ้งตามมาตรฐาน Best Aquaculture Practices (BAP) และ Aquaculture Stewardship Council (ASC) ได้ในระยะยาว 2. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครร่วมกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาครสนับสนุน การเชื่อมโยงผู้ส่งออกกับผู้นำเข้าในสหรัฐอเมริกา และจัดงานแสดงสินค้าในสหรัฐอเมริกา เพื่อขยายช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้า 3. สถาบันวิจัยและพัฒนาการประมง: พัฒนานวัตกรรม เช่น ระบบตรวจสอบคุณภาพน้ำอัตโนมัติและโปรไบโอติก เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 4. สมาคมผู้ส่งออกกุ้งไทย: สร้างแบรนด์กุ้งไทยในสหรัฐอเมริกา และเจรจา กับห้างสรรพสินค้า เช่น Costco และ Walmart เพื่อเพิ่มความต้องการและมูลค่าสินค้า

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเลอย่างยั่งยืน
2. แผนงาน	ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มช่องทางการตลาด การจำหน่ายสินค้าและบริการทั้งในและต่างประเทศ
4. หลักการและเหตุผล	การประกอบอาชีพการทำนาเกลือทะเล นับได้ว่าเป็นอาชีพดั้งเดิมที่มีคุณค่าเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของจังหวัดสมุทรสาคร และเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่สำคัญของประเทศ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอาชีพการทำนาเกลือประสบปัญหาหลายประการ อาทิ การขาดแรงงานรุ่นใหม่ การลดลงของจำนวนเกษตรกร การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความผันผวนของรายได้ และความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้การสืบทอดอาชีพขาดความต่อเนื่อง เพื่อให้การทำนาเกลือทะเลยังคงอยู่เป็นอาชีพที่สร้างรายได้และเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยั่งยืน จังหวัดสมุทรสาคร จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำโครงการพัฒนาและอนุรักษ์อาชีพการทำนาเกลือทะเล โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรและทายาทเกษตรกร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ เพื่อบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงและสร้างความมั่นคงให้แก่อาชีพในระยะยาว
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่ออนุรักษ์และสืบสานอาชีพการทำนาเกลือทะเลให้คงอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร 2. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและทายาทเกษตรกรนาเกลือด้านองค์ความรู้และทักษะการผลิต 3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในระดับจังหวัด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรและทายาทเกษตรกรนาเกลือเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาชีพ จำนวน 20 ราย 2. มีแปลงเรียนรู้หรือศูนย์เรียนรู้การทำนาเกลืออย่างน้อย 1 แห่ง 3. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้และทักษะด้านการทำนาเกลือเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่การทำนาเกลือทะเลใน 8 ตำบลของอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ 1 การจัดงานอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 1.1 การจัดงานแรกนาเกลือ 1.2 การจัดงานทำขวัญเกลือทะเล 450,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ 2 พัฒนาแปลงเรียนรู้และศูนย์เรียนรู้การทำนาเกลือทะเล โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 2.1 คัดเลือกแปลงนาเกลือต้นแบบในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมพัฒนาเป็นแปลงเรียนรู้ 2.2 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบน้ำ ป้ายความรู้ จุดสาธิตกระบวนการทำนาเกลือ 2.3 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การทำนาเกลือทะเลระดับชุมชน/ตำบล 2.4 พัฒนาเนื้อหาการเรียนรู้ครอบคลุมตั้งแต่ประวัติความเป็นมากระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาด 2.5 เชื่อมโยงแปลงเรียนรู้กับกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมในอนาคต 250,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมที่ 3 สร้างเครือข่ายและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทายาทเกษตรกรนาเกลือ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการประกอบด้วย 3.1 จัดตั้งเครือข่ายทายาทเกษตรกรนาเกลือระดับจังหวัด 1) จัดเวทีพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอแนวคิดพัฒนานาเกลือในมุมมองของคนรุ่นใหม่ 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม การตลาดออนไลน์ การแปรรูป และการสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3) สนับสนุนกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ เช่น การศึกษาดูงานเกษตรกรต้นแบบ หรือธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ 3.2 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพในระยะยาว 45,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	มีนาคม - กันยายน 2570
11. งบประมาณ	745,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรและทายาทเกษตรกรนาเกลือได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะ 2. มีแหล่งเรียนรู้การทำนาเกลือทะเลในระดับจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. อาชีพการทำนาเกลือทะเลได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร 2. เกษตรกรและทายาทเกษตรกรนาเกลือด้านองค์ความรู้และทักษะการผลิต 3. สร้างความมั่นคงให้แก่ชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดสมุทรสาครอย่างยั่งยืน 4. คนรุ่นใหม่และชุมชนเห็นคุณค่าและเข้ามามีส่วนร่วมในอาชีพการทำนาเกลือ 5. เครือข่ายเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในระดับจังหวัดมีความเข้มแข็ง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	เสริมสร้างศักยภาพการผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม)
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญด้านการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล รวมถึงการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า และการสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (1.2) สรุป สภาพปัญหา / ความต้องการ วาระสำคัญ จากสถานการณ์ปัจจุบัน ทรัพยากรประมงในอ่าวไทยตอนบน ซึ่งรวมถึงพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีแนวโน้มเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านปริมาณสัตว์น้ำและความหลากหลายทางชีวภาพ สาเหตุสำคัญเกิดจากการใช้ทรัพยากรเกินศักยภาพ การทำประมงด้วยเครื่องมือที่ผิดกฎหมายหรือไม่เหมาะสม การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศทางทะเล และการขาดแคลนพื้นที่อาศัยและแหล่งขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำ ส่งผลให้สัตว์น้ำเศรษฐกิจหลายชนิดลดจำนวนลงอย่างมาก บางชนิดสูญหายไปจากพื้นที่ นอกจากนี้ ยังเกิดปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างชาวประมง ส่งผลกระทบต่อชาวประมงรายย่อยซึ่งมีข้อจำกัดในการเข้าถึงทรัพยากร ขณะที่การบริหารจัดการทรัพยากรประมงในภาพรวมยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงที่ยังไม่เข้มงวดเพียงพอ ความเร่งด่วน : การดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม) ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จึงมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อเป็นเครื่องมือในการฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเล เพิ่มพื้นที่อาศัย แหล่งหลบภัย และแหล่งขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำเศรษฐกิจ รวมทั้งช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงในพื้นที่อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การดำเนินโครงการจะให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุในการจัดทำปะการังเทียมที่มีความ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล ไม่เป็นพิษ ไม่มีสารเคมีหรือโลหะหนักที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำหรือระบบนิเวศ และมีความคงทนเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมทางทะเล โดยยึดหลักความปลอดภัยต่อทรัพยากรธรรมชาติและความยั่งยืนของระบบนิเวศเป็นสำคัญ พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงในพื้นที่ในการอนุรักษ์ ปั่นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า อันจะนำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางอาชีพประมง เพิ่มรายได้ของชุมชน และสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนในระยะยาว
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มปริมาณและความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณแนวชายฝั่งทะเลจังหวัดสมุทรสาคร โดยการจัดวางปะการังเทียมให้เป็นแหล่งอาศัย แหล่งหลบภัย และแหล่งขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำ 2. เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลในพื้นที่เป้าหมาย ให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรสัตว์น้ำและเกิดความสมดุลทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน 3. เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ควบคู่กับการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพิ่มขึ้น 2. รวมเป้าหมายตลอดโครงการ
7. พื้นที่เป้าหมาย	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	จัดสร้างและจัดวางปะการังเทียมเพื่อการประมงในพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1	กิจกรรม จัดสร้างและจัดวางปะการังเทียมเพื่อการประมง จุดที่ 1 (อ.เมืองสมุทรสาคร)
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6,837,500 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2	กิจกรรม จัดสร้างและจัดวางปะการังเทียมเพื่อการประมง จุดที่ 2 (อ.เมืองสมุทรสาคร)
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6,837,500 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	13,675,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลได้รับการฟื้นฟูและจัดสร้างจัดวางปะการังเทียมเพื่อเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ทะเล รวมจำนวน 2 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงเศรษฐกิจ : - พื้นที่จัดวางปะการังเทียมพัฒนาเป็นแหล่งทำการประมงชายฝั่งที่มีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการออกเรือหาปลาของชาวประมงพื้นบ้านเนื่องจากมีแหล่งจับสัตว์น้ำใกล้ชายฝั่ง - รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนชาวประมงในท้องถิ่นเพิ่มขึ้นจากการจับสัตว์น้ำ เศรษฐกิจที่มีมูลค่าได้ในปริมาณที่มากขึ้น เชิงสังคม : - ชุมชนประมงท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและเกิดความร่วมมือร่วมใจในการบริหารจัดการ ร่วมกันอนุรักษ์และเฝ้าระวังรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ของตนเอง เชิงสิ่งแวดล้อม : - เกิดการฟื้นฟูโครงสร้างประชากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน โดยระบบนิเวศบริเวณปะการังเทียมทำหน้าที่เป็นแหล่งอนุบาลและแหล่งเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน ส่งผลให้ประชากรรุ่นใหม่ของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น เชิงนโยบายและภาพลักษณ์ : - สนองนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดในการบริหารจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล ยกระดับภาพลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาครสู่การเป็นโมเดลต้นแบบด้านการทำประมงเชิงอนุรักษ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน - สนองนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดในการบริหารจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล ยกระดับภาพลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสาครสู่การเป็นโมเดลต้นแบบด้านการทำประมงเชิงอนุรักษ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	- มอบหมายให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในพื้นที่ร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ปะการังเทียม เพื่อร่วมกันเฝ้าระวังไม่ให้มีการทำประมงที่ผิดกฎหมายหรือใช้เครื่องมือต้องห้ามในเขตแนวปะการัง - ประสานงานกับกองตรวจการประมงในการจัดรอบเรือตรวจการณ์เข้ามาดูแลพื้นที่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพมาเผยแพร่เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	บริหารจัดการเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองชายทะเลและศูนย์กลางเศรษฐกิจด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญของประเทศ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมাত্রพยากรณ์สัตว์น้ำพื้นเมืองและสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งน้ำธรรมชาติเผชิญภาวะเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง จากสภาวะความกดดันของการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการคุกคามจากสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นรุกราน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบนิเวศทางน้ำและโครงสร้างรายได้ของเกษตรกรและชาวประมงพื้นบ้านในท้องถิ่น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ปัจจุบันได้มีการประกาศกำหนดเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำในท้องที่จังหวัดสมุทรสาครครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 105 แห่ง ลงในราชกิจจานุเบกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี นโยบายด้านความมั่นคงทางอาหาร และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (1.2) สรุปลักษณะสำคัญ การมีผลบังคับใช้ทางกฎหมายตามราชกิจจานุเบกษาดังกล่าว ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาครจะต้องเร่งดำเนินการยกระดับจากการจัดตั้ง ไปสู่ "กลไกการบังคับใช้กฎหมายและการบริหารจัดการเชิงรุกโดยชุมชนมีส่วนร่วม" เนื่องจากหากขาดการประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้และขาดเครื่องหมายแสดงแนวเขตที่ชัดเจนทางกายภาพ อาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งและการฝ่าฝืนทำการประมงโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการจัดประชุมประชาคมสร้างความรับรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายตามราชกิจจานุเบกษา การจัดทำป้ายประกาศและติดตั้งเครื่องหมายแนวเขตแบบถาวรให้ครบทั้ง 105 แห่ง ตลอดจนการสร้างกระบวนการติดตามประเมินผลเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นและคุ้มค่าทดแทนการจัดซื้อครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงบประมาณของจังหวัดที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อพลิกฟื้นความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและค้าจุนเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนประมงอย่างยั่งยืน สภาพปัญหา / ความต้องการ : แม้จะมีการประกาศเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน 105 แห่งในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ในทางปฏิบัติ ชาวประมงพื้นบ้านและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตพิกัดและบทกำหนดโทษทางกฎหมายที่ชัดเจน ประกอบกับยังไม่มีป้ายเตือนหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตทางกายภาพ ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดกิจกรรมประมงผิดกฎหมาย ชุมชนจึงมีความต้องการเร่งด่วนในการติดตั้งป้ายประกาศถาวร และสร้างการรับรู้ร่วมกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการและเฝ้าระวังผืนน้ำอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้อง ความเร่งด่วน : ระดับความเร่งด่วนสูงมาก เนื่องจากกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว จำเป็นต้องเร่งปักปันอาณาเขตและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อป้องกันความขัดแย้งในพื้นที่ บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มครองระบบนิเวศทางน้ำไม่ให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจจนยากต่อการฟื้นฟู
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	(2.1.1) ระดับความเร่งด่วนสูงมาก เนื่องจากกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว จำเป็นต้องเร่งปักปันอาณาเขตและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อป้องกันความขัดแย้งในพื้นที่ บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มครองระบบนิเวศทางน้ำไม่ให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจจนยากต่อการฟื้นฟู (2.1.2) เพื่อพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถ (Capacity) และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนประมงท้องถิ่นและเครือข่ายจัดการทรัพยากรทางน้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเพิ่มปริมาณประชากรสัตว์น้ำพื้นเมืองและสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแหล่งน้ำธรรมชาติ ยกระดับความหลากหลายทางชีวภาพ (2.1.3) เพื่อบูรณาการและสร้างโมเดลความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างภาครัฐ (สำนักงานประมงจังหวัด) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและลดการกระทำผิดกฎหมายในระดับจังหวัด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- จำนวนพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำที่ได้รับการดำเนินการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์เตือนและแสดงแนวเขตแบบถาวร ถูกต้องตามพิกัดแผนที่ท้ายประกาศราชกิจจานุเบกษา ครบถ้วนทั้ง 105 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่แหล่งน้ำสำคัญใน 3 อำเภอของจังหวัดสมุทรสาคร - จำนวนแกนนำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้แทนชาวประมงพื้นบ้านที่เข้าร่วมประชุมเวทีประชาคม เพื่อรับฟังการชี้แจงข้อกฎหมาย แผนที่พิกัด และแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ ไม่น้อยกว่า 210 ราย - ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่รอบเขตอนุรักษ์ที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายและแนวเขตที่ชัดเจน นำไปสู่การลดลงของอัตราการกระทำ ความผิดฝ่าฝืนทำการประมงในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำอย่างเป็นรูปธรรม โดยกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แสดงเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำแบบถาวร จำนวน 105 ป้าย ณ จุดพิกัดพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำชุมชนที่ได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษาทั้ง 105 แห่ง
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชาสัมพันธ์และจัดประชุมเวทีประชาคมชี้แจงข้อกฎหมายตามราชกิจจานุเบกษา และทำความเข้าใจขอบเขตพิกัดร่วมกับชุมชน 30,000 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปักปันอาณาเขตทางกฎหมายให้เห็นจริงทางกายภาพ โดยจ้างเหมาจัดทำและติดตั้งป้ายแสดงเขตอนุรักษ์ 105 ป้าย 525,000 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามผลการดำเนินงานโครงการหลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้และติดตั้งป้ายเสร็จสิ้น พร้อมจัดทำแบบสอบถามการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 95,000 สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	650,000
12. ผลผลิต (Output)	4.2.1 แกนนำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้แทนชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่ระดับและพื้นที่เป้าหมาย 3 อำเภอ จำนวนไม่น้อยกว่า 210 ราย ได้รับความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมาย พิกัดแนวเขต และบทกำหนดโทษตามประกาศราชกิจจานุเบกษาอย่างถูกต้อง 4.2.2 มีป้ายประชาสัมพันธ์เตือนและแสดงแนวเขตเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำแบบถาวร ติดตั้งตามพิกัดแผนที่ท้ายประกาศราชกิจจานุเบกษาอย่างถูกต้อง และชัดเจนเชิงกายภาพ จำนวน 105 ป้าย ครอบคลุมครบทั้ง 105 พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำ 4.2.3 เกิดรายงานสรุปผลการติดตามการดำเนินงานโครงการ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและการเฝ้าระวังทรัพยากรเสนอต่อจังหวัดจำนวน 1 ฉบับภาพรวม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงเศรษฐกิจ :

หัวข้อ	รายละเอียด
	4.3.1 เกิดปรากฏการณ์สัตว์น้ำแพร่กระจายออกจากเขตอนุรักษ์ห้ามจับ (Spillover Effect) ไปยังพื้นที่ทำประมงโดยรอบ ส่งผลให้เกษตรกรและชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่สามารถจับสัตว์น้ำได้ปริมาณมากขึ้นและมีต้นทุนการออกเรือที่ลดลง คำจูนความมั่นคงทางอาหารและสร้างความมั่นคงด้านรายได้ฐานรากให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน เชิงสังคม : 4.3.2 เกิดโมเดลความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (สำนักงานประมงจังหวัด) และภาคประชาชน โดยกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและคณะกรรมการหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดที่ถูกต้องตรงกัน มีความเข้มแข็งและสามารถร่วมเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังรักษาผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เชิงสิ่งแวดล้อม : 4.3.3 เขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำทั้ง 105 แห่ง ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้รับการคุ้มครองในเชิงปฏิบัติอย่างแท้จริง มีการแสดงแนวเขตทางกายภาพที่ชัดเจน ช่วยป้องกันและลดอัตราการฝ่าฝืนทำประมงผิดกฎหมาย ส่งผลให้ระบบนิเวศทางน้ำ คลองสาขา และสัตว์น้ำพื้นเมือง/สัตว์น้ำเศรษฐกิจมีพื้นที่ปลอดภัยในการวางไข่และขยายพันธุ์เพื่อกลับคืนสู่ความสมดุลเชิงนิเวศวิทยาอย่างยั่งยืน เชิงนโยบายและภาพลักษณ์ ยกระดับจังหวัดสมุทรสาครให้เป็นโมเดลต้นแบบของประเทศในการเปลี่ยนผ่านข้อกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปสู่การปฏิบัติจริงเชิงกายภาพอย่างเป็นรูปธรรม[cite: 1, 2] สร้างภาพลักษณ์การเป็น "เมืองแห่งความสมดุล" ที่ภาคอุตสาหกรรม การประมงพาณิชย์ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน สนับสนุนนโยบายความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) ของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	1. ส่งเสริมรูปแบบการจับตาและเฝ้าระวังของชุมชน (Community-led Surveillance) โดยผลักดันให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น คณะกรรมการหมู่บ้าน และเครือข่ายจัดการทรัพยากรทางน้ำ ร่วมกันสอดส่องดูแล รักษาป้ายประกาศ และเฝ้าระวังผิวน้ำเขตอนุรักษ์ในพื้นที่ของตนเอง 2. บูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 อำเภอ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ในการบรรจุแผนสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรท้องถิ่นในระยะยาว เพื่อใช้สำหรับบำรุงรักษาเครื่องหมายแนวเขต

หัวข้อ	รายละเอียด
	และสนับสนุนเครือข่ายชุมชนในการบังคับใช้กฎหมายและดูแลทรัพยากรร่วมกับสำนักงานประมงจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและพลังงานสะอาด
2. แผนงาน	ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร และภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้ได้มาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งผลิตเกลือทะเลที่สำคัญของประเทศ มีสภาพภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการทำนาเกลือทะเลมาอย่างยาวนาน อาชีพการทำนาเกลือทะเลจึงเป็นอาชีพดั้งเดิมที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจฐานราก วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนชายฝั่ง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลกำลังเผชิญกับปัญหาและความท้าทายหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของอาชีพ ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการทำนาเกลือทะเลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร คือ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเนื่องมาจากราคาวัสดุอุปกรณ์การผลิต ค่าแรงงาน ค่าพลังงาน และค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการแปลงนาเกลือที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ราคาจำหน่ายเกลือทะเลมีความผันผวนและไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต ส่งผลให้รายได้สุทธิของเกษตรกรลดลง และเกิดความไม่มั่นคงในอาชีพ นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงใช้กระบวนการผลิตแบบดั้งเดิม ซึ่งแม้จะเป็นภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า แต่ในบางขั้นตอนยังขาดการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การบริหารจัดการน้ำทะเล การควบคุมคุณภาพผลผลิต และการใช้แรงงานที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้เกิดการสูญเสียในกระบวนการผลิต และมีต้นทุนแฝงที่ไม่จำเป็น อีกทั้ง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะฝนตกนอกฤดู ความแปรปรวนของสภาพอากาศ และปัญหาสิ่งแวดล้อมชายฝั่ง ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลผลิตและคุณภาพเกลือทะเล ทำให้เกษตรกรต้องแบกรับความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน เกษตรกรยังขาดการเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และยกระดับคุณภาพเกลือให้ได้มาตรฐานตลาด ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินโครงการลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จังหวัดสมุทรสาคร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ การบริหารจัดการปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การลดการสูญเสียในกระบวนการผลิต และการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถวิเคราะห์ต้นทุนและวางแผนการผลิตได้อย่าง

หัวข้อ	รายละเอียด
	เป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย เพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตเกลือทะเล สร้างรายได้ที่มั่นคงยิ่งขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเกษตรกรเกลือ และส่งเสริมให้อาชีพการทำนาเกลือทะเลของจังหวัดสมุทรสาครสามารถดำรงอยู่และพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลของเกษตรกรผู้ทำนาเกลือ 2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตเกลือทะเล 3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกลือทะเลให้ได้มาตรฐาน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 2. ผลผลิตเกลือทะเลต่อหน่วยพื้นที่ของแปลงนาร่องเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 3. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้และทักษะด้านการจัดการต้นทุนและการผลิตเพิ่มขึ้น
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่การทำนาเกลือทะเลในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล จำนวน 30 ราย
8. กิจกรรมหลัก	ลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมหลักที่ 1 ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเล โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้ 1.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเกลือทะเลในแต่ละขั้นตอน เช่น การเตรียมแปลงการจัดการน้ำ การตกผลึก และการเก็บเกี่ยว 1.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการลดต้นทุน อาทิการปรับปรุงคันนาและพื้นนาเพื่อลดการรั่วซึม การใช้วัสดุทดแทน การบริหารจัดการแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ 1.3 ส่งเสริมการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ช่วยลดแรงงานลดเวลา และลดค่าใช้จ่ายในการผลิต 1.4 ถ่ายทอดแนวทางการจัดการคุณภาพผลผลิต เพื่อเพิ่มอัตราเกลือคุณภาพดี ลดของเสีย และลดต้นทุนแฝง เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 30 ราย งบประมาณ 75,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร/สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร พาณิชยจังหวัดสมุทรสาคร หอการค้า อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร พลังงานจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ 2 พัฒนาแปลงนาร่องโดยการใช้พลังงานสะอาด โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ประกอบด้วย 2.1 คัดเลือกแปลงนาเกลือของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม จัดทำเป็นแปลงนาร่อง 2.2 มีการนำเทคโนโลยีหรือพลังงาน (Solar Cell) มาใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตในการทำนาเกลือทะเล จำนวน 4 แปลง ๆ ละ 200,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 800,000 บาท 800,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร พลังงานจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ 3 ติดตาม ประเมินผล และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ประกอบด้วย 3.1 ติดตามความก้าวหน้า แนวทางการดำเนินงาน และให้คำแนะนำในการดำเนินงานโครงการ 3.2 จัดทำข้อมูลแปลงนาร่องโดยการใช้พลังงานสะอาด 3.3 จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงาน 30,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสาคร/สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	905,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 2. มีแปลงนาร่องการผลิตเกลือทะเลที่มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ 3. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตเกลือทะเลของเกษตรกรผู้ทำนาเกลือได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 4. คุณภาพผลผลิตเกลือทะเลเป็นเกลือขาวเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลมีต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตและรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น และเกิดระบบการผลิตเกลือทะเลที่มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาสินค้าประมงเพื่อสร้างโอกาสในการส่งออกอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
4. หลักการและเหตุผล	(1.1) ที่มา : (1.1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายคนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประเด็น พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติให้มีทักษะที่จำเป็นสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง โดยยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงาน (1.1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อย การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เป้าหมายแผนย่อย แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูงตระหนักรู้ ในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้าง อาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แผนงานย่อย การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน (1.1.3) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมและบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (1.1.4) แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับสู่เมืองเศรษฐกิจมูลค่าสูง และการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ (1.1.5) จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพหลัก จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งธุรกิจการประมงที่สำคัญของประเทศ ผู้ประกอบการค้าการประมง มีทั้ง ประมงน้ำจืด ประมงชายฝั่ง และประมงทะเล นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและธุรกิจหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น ธุรกิจการซื้อขายสัตว์น้ำ ตลาดกลางสัตว์น้ำ ธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ ซึ่งมีการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ จึงมีคำขวัญว่าเมืองประมง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ณ ปี 2564 มีมูลค่า 421,123 ล้านบาท การผลิตภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ณ ปี 2566 สาขาประมงมีสัดส่วนมากที่สุด ที่ร้อยละ 60.87 การ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ประมงของจังหวัดสมุทรสาครถือเป็นแหล่งสร้างรายได้สำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งการผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมหรือ GDP ภาคการประมงมีมูลค่าสูงถึง 126,240 ล้านบาท
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	(2.1.1) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการประมงในการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน เช่น GMP HACCP (2.1.2) เพื่อให้ผู้ประกอบการด้านการประมงได้ทราบและเข้าใจขั้นตอนและกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านการส่งออกสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ประกอบการด้านการประมงที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการขอรับรองมาตรฐาน ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาและส่งออก ไม่น้อยกว่า 20 รายการภายในปี 2571
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการภายในจังหวัดสมุทรสาคร
8. กิจกรรมหลัก	อบรมถ่ายทอดความรู้เพื่อสร้างโอกาสในการส่งออก
8.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐาน และกฎระเบียบการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ 144,800 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดสด, ตัดต่อคลิปวิดีโอ และสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อนำเนื้อหาในการฝึกอบรมไปเผยแพร่ 80,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
8.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผล - สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณพ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	224,800 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ประกอบการด้านการประมงมีความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าประมงส่งออก 2. ผู้ประกอบการด้านการประมงมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนและกฎระเบียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ผู้ประกอบการด้านการประมงมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนและกฎระเบียบในการส่งออกเพิ่มขึ้น ช่วยให้เพิ่มโอกาสในการส่งออกมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. ผู้ประกอบการด้านการประมงสามารถปรับปรุงมาตรฐานสินค้าของตนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถส่งออกได้
14. วิธีบริหารจัดการหรือการบำรุงรักษาดูแลโครงการแล้วเสร็จ	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร จะดำเนินการดังนี้ 1. ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น เอกสาร และคลิปวิดีโอผ่านเว็บไซต์สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งช่องทางออนไลน์อื่น ๆ 3. สร้างกลุ่มไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนรู้ และตอบข้อซักถามของผู้ประกอบการ 4. ขอให้ผู้ประกอบการที่ผ่านการอบรมและมีประสบการณ์สูง เป็นวิทยากรหรือพี่เลี้ยงให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการรุ่นต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการน้ำและพื้นฟูดินเพื่อการเกษตรยั่งยืนลุ่มน้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรระบุว่าภาคพืชขาดระบบชลประทานและระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ พื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตชลประทานถึง 225,743 ไร่ ทำให้ต้องพึ่งพาน้ำฝน อีกทั้งยังมีปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและน้ำเค็มรุกพื้นที่การเกษตร รวมถึงสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ดินและน้ำปนเปื้อนจากน้ำเสียโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชน ผลการวิเคราะห์ SWOT ยืนยันจุดอ่อน (W8) ด้านมลพิษ น้ำเสีย และการจัดการสิ่งแวดล้อม และภัยคุกคาม (T1) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ น้ำท่วม และน้ำทะเลหนุน แผนพัฒนาจังหวัดกำหนดเป้าหมายให้พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น 10,000 ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลไม่น้อยกว่า 20,000 ไร่ ภายในปี 2575 ซึ่งจำเป็นต้องเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีแรกของแผน หากไม่ดำเนินการ พื้นที่เกษตรของจังหวัดจะเผชิญภัยแล้งและปัญหาน้ำเค็มรุกรุนแรงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตในทุกสาขาการผลิตของจังหวัดสมุทรสาคร
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน 2. เพื่อฟื้นฟูคุณภาพดินที่เสื่อมโทรมและดินเค็มในพื้นที่เกษตร 3. เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและเตือนภัยน้ำเค็มรุก/น้ำท่วม 4. เพื่อส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในแปลงเกษตร
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พื้นที่เกษตรที่เข้าถึงแหล่งน้ำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 2,000 ไร่ (เป้าหมายปีแรกของแผน 5 ปี) 2. พื้นที่ดินเสื่อมโทรม/ดินเค็มที่ได้รับการฟื้นฟูไม่น้อยกว่า 500 ไร่ 3. ระบบเตือนภัยน้ำเค็มรุก/น้ำท่วมใช้งานได้จริงครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง 3 อำเภอ 4. เกษตรกรที่นำเทคโนโลยีประหยัดน้ำไปใช้ไม่น้อยกว่า 200 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่นอกเขตชลประทานอำเภอบ้านแพ้ว (พื้นที่สวนมะพร้าว/ไม้ผล) พื้นที่ดินเค็มริมแม่น้ำท่าจีนอำเภอเมืองสมุทรสาคร พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม/น้ำทะเลหนุนอำเภอเมืองสมุทรสาคร และอำเภอกะทู้ม้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบกระจายน้ำ
กิจกรรมย่อย	1. สำรวจและจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน/สระเก็บน้ำในไร่นา (เน้นการศึกษาและออกแบบ ไม่รวมงบก่อสร้างขนาดใหญ่) budget: 300,000 บาท 2. อบรมเกษตรกรด้านเทคโนโลยีประหยัดน้ำ (ระบบน้ำหยด สปริงเกอร์) 150 ราย budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	600,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร โครงการชลประทานสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ฟื้นฟูทรัพยากรดิน
กิจกรรมย่อย	1. ตรวจสอบวิเคราะห์ดินและจัดทำแผนที่ดินรายแปลงในพื้นที่เป้าหมาย budget: 250,000 บาท ส่งเสริมการปรับปรุงดินเค็ม/ดินเสื่อมโทรมด้วยอินทรีย์วัตถุและพืชปรับปรุงดิน 200 ราย budget: 350,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	600,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาระบบเฝ้าระวังและเตือนภัย
กิจกรรมย่อย	1. ติดตั้งจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำและความเค็มในแม่น้ำท่าจีนและคลองสาขาสำคัญ budget: 400,000 บาท 2. พัฒนาระบบแจ้งเตือนน้ำเค็มรุก/น้ำท่วมผ่านแอปพลิเคชันและกลุ่มไลน์เกษตรกร budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร โครงการชลประทานสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร โครงการชลประทานสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571

หัวข้อ	รายละเอียด
11. งบประมาณ	1,850,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	พื้นที่เข้าถึงแหล่งน้ำเพิ่ม 2,000 ไร่ พื้นที่ดินได้รับการฟื้นฟู 500 ไร่ และระบบเตือนภัย 1 ระบบ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	พื้นที่เกษตรของจังหวัดมีความมั่นคงด้านน้ำและดินมากขึ้น ลดความเสียหายจากภัยแล้ง น้ำเค็มรุก และน้ำท่วมในระยะยาว

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
4. หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2571-2575 กำหนดเป้าหมายให้ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลงเหลือน้อยกว่าร้อยละ 4 ภายในปี 2575 จากเดิมร้อยละ 7.1 ในปี 2563 ซึ่งสะท้อนความจำเป็นเร่งด่วนในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือน ประกอบกับรายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดชี้ให้เห็นความเสี่ยงจากโรคระบาดรุนแรงในหลายสาขาการผลิต เช่น การระบาดของปลาหมอหางดำที่ทำลายระบบนิเวศและส่งผลกระทบต่อ 19 จังหวัดรวมถึงสมุทรสาคร และปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชในมะพร้าว น้ำหอม หากไม่ดำเนินการ ความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนจะยังคงสูง โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบาง และความสูญเสียผลผลิตจากโรคระบาดและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ไม่เหมาะสมจะยังคงเกิดขึ้นซ้ำเป็นภาระต่อเศรษฐกิจเกษตรของจังหวัด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรในเมืองและการปลูกผักสวนครัวเพื่อพึ่งพาตนเองด้านอาหาร 2. เพื่อลดความสูญเสียผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม 3. เพื่อพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้าด้านศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์ 4. เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงอาหารปลอดภัยของกลุ่มเปราะบางในพื้นที่
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมเกษตรในเมือง/ปลูกผักสวนครัวไม่น้อยกว่า 500 ครัวเรือน 2. ความสูญเสียผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวของกลุ่มเป้าหมายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 3. ระบบเตือนภัยศัตรูพืช/โรคระบาดสัตว์ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงสูง 3 อำเภอ 4. ความไม่มั่นคงทางอาหารระดับบุคคลของกลุ่มเป้าหมายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.8 (ตามเป้าหมายปีแรก)
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ ชุมชนเมืองอำเภอเมืองสมุทรสาคร (พื้นที่เกษตรในเมือง) และพื้นที่เสี่ยงโรคระบาด ได้แก่ สวนมะพร้าวอำเภอบ้านแพ้ว และฟาร์มกุ้ง/ปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรสาครและอำเภอกะทุ่มแบบ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ส่งเสริมเกษตรในเมืองและความมั่นคงอาหารครัวเรือน
กิจกรรมย่อย	1. อบรมการปลูกผักสวนครัวและเกษตรแนวตั้งในพื้นที่จำกัดแก่ครัวเรือน 300 ครัวเรือน

หัวข้อ	รายละเอียด
	budget: 300,000 บาท 2. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์และวัสดุปลูกเริ่มต้นแก่ครัวเรือนเป้าหมาย budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	550,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว
กิจกรรมย่อย	1. อบรมเทคโนโลยีลดความสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว (การคัดแยก การบรรจุ การเก็บรักษา) แก่เกษตรกร 150 ราย budget: 300,000 บาท 2. สนับสนุนอุปกรณ์ลดความสูญเสียขนาดเล็ก (ตะกร้าคัดบรรจุ เครื่องชั่งดิจิตอล) แก่กลุ่มเกษตรกร budget: 350,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาระบบเตือนภัยศัตรูพืชและโรคระบาด
กิจกรรมย่อย	1. พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรกรเฝ้าระวังศัตรูพืชและโรคระบาดสัตว์ 100 ราย budget: 250,000 บาท 2. จัดทำระบบแจ้งเตือนและฐานข้อมูลการระบาดของศัตรูพืชและโรคสัตว์ budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	500,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,700,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรม 500 ครัวเรือน และเครือข่ายเฝ้าระวังโรคระบาด 100 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนของจังหวัดดีขึ้น ความสูญเสียผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวลดลง และระบบเตือนภัยช่วยลดความเสียหายจากโรคระบาด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรพร้อมระบบห้องเย็นครบวงจรสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรระบุว่าโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตรของจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดห้องเย็น โรงคัดบรรจุ และยานพาหนะขนส่งที่เหมาะสม เช่นเดียวกับภาคประมงที่ระบุว่าระบบโลจิสติกส์และห้องเย็นยังไม่เพียงพอ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระบุชัดเจนว่าต้องการตลาดกลางสินค้าเกษตรจังหวัดพร้อมห้องเย็นและโรงคัดบรรจุ จังหวัดสมุทรสาครมีจุดแข็ง (S2) ด้านทำเลที่ตั้งใกล้กรุงเทพมหานครและมีถนนพระราม 2 เชื่อมต่อท่าเรือ สนามบิน และตลาดกลาง ซึ่งหากมีโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ที่รองรับ จะสามารถลดเวลาและต้นทุนขนส่งสินค้าเกษตรสดที่เน่าเสียง่ายได้อย่างมีนัยสำคัญ หากไม่ดำเนินการ ผลผลิตจะยังคงเสียหายระหว่างการขนส่ง ต้นทุนโลจิสติกส์จะยังคงสูง และคุณภาพสินค้าจะเสื่อมสภาพก่อนถึงมือผู้บริโภคหรือตลาดปลายทาง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศูนย์รวบรวมผลผลิตและระบบห้องเย็นระดับกลุ่ม/สหกรณ์นำร่อง 2. เพื่อยกระดับทักษะบุคลากรด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์การเกษตร 3. เพื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการโลจิสติกส์และเชื่อมโยงกับ E-commerce 4. เพื่อลดการสูญเสียผลผลิตระหว่างการขนส่ง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ศูนย์รวบรวมผลผลิต/จุดพักสินค้าเย็นนำร่องไม่น้อยกว่า 2 แห่ง 2. ผู้ประกอบการ/สหกรณ์ที่ใช้บริการระบบห้องเย็นนำร่องไม่น้อยกว่า 20 ราย 3. ความสูญเสียผลผลิตระหว่างขนส่งลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 4. บุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพ 40 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาศูนย์รวบรวมและระบบห้องเย็นนำร่อง
กิจกรรมย่อย	1. ปรับปรุงจุดรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์ให้มีระบบคัดแยกและบรรจุตามมาตรฐาน budget: 500,000 บาท 2. จัดหาตู้เย็น/ระบบรักษาความเย็นขนาดกลางสำหรับจุดรวบรวมนำร่อง 2 แห่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	budget: 450,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	950,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาศักยภาพบุคลากรโลจิสติกส์
กิจกรรมย่อย	อบรมการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่ความเย็น (Cold Chain) แก่บุคลากร 40 ราย budget: 250,000
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	250,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาระบบดิจิทัลด้านโลจิสติกส์
กิจกรรมย่อย	1. พัฒนาระบบจองคิวและบริหารจัดการคลังสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน budget: 300,000 บาท 2. เชื่อมโยงข้อมูลโลจิสติกส์กับแพลตฟอร์ม E-commerce ของจังหวัด budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	500,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1700,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ห้องเย็นนำร่อง 2 แห่ง และบุคลากรที่ผ่านการพัฒนา 40 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ลดการสูญเสียผลผลิตระหว่างการขนส่ง ต้นทุนโลจิสติกส์ลดลง สินค้าคงคุณภาพถึงมือผู้บริโภคและตลาดปลายทางมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลเกษตรอัจฉริยะสมุทรสาคร (Samut Sakhon Agri Data Platform)
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	ผลการวิเคราะห์ SWOT ของจังหวัดสมุทรสาคร (W10) ระบุว่าระบบข้อมูลวิจัย สืบเชื้อ และประกันภัยยังไม่เพียงพอ ข้อมูลการผลิต ราคา ต้นทุน มาตรฐาน และความเสี่ยงยังถูกจัดเก็บแยกตามหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถมองภาพรวมของจังหวัดได้ครบถ้วน การขาดฐานข้อมูลกลางทำให้การวางแผนโครงการและการติดตามผลทำได้ยาก หากไม่ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลกลาง การวางแผนและการตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการเกษตรของจังหวัดจะยังคงกระจุกกระจายและไม่มีประสิทธิภาพ ขาดข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจที่แม่นยำและทันต่อสถานการณ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในทุกประเด็นการพัฒนา
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกลางของจังหวัดที่บูรณาการข้อมูลจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อพัฒนาระบบ Dashboard ติดตามสถานการณ์การผลิต ราคา และความเสี่ยงรายพื้นที่ 3. เพื่อส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) ให้ภาคเอกชนและสตาร์ทอัพนำไปต่อยอด 4. เพื่อพัฒนาทักษะดิจิทัลแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรในการใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูล
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ฐานข้อมูลเกษตรกลางของจังหวัดที่ใช้งานได้จริง 1 ระบบ เชื่อมโยงข้อมูลจากอย่างน้อย 4 หน่วยงาน 2. ระบบ Dashboard ติดตามสถานการณ์การผลิต/ราคา มีผู้ใช้งานไม่น้อยกว่า 200 รายต่อเดือน 3. ชุดข้อมูลเปิด (Open Data) ที่เผยแพร่ไม่น้อยกว่า 10 ชุดข้อมูล 4. เจ้าหน้าที่/เกษตรกร ที่ผ่านการอบรมทักษะดิจิทัล 150 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร หน่วยงานเครือข่าย ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 3 อำเภอของจังหวัด
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาฐานข้อมูลกลางและระบบ Dashboard
กิจกรรมย่อย	1. รวบรวมและบูรณาการข้อมูลจากสำนักงานเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และสหกรณ์จังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
	budget: 350,000 บาท 2. พัฒนาระบบ Dashboard วิเคราะห์และติดตามสถานการณ์การผลิต ราคา และความเสี่ยงรายพื้นที่ budget: 500,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	850,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลประจำพื้นที่
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ส่งเสริมข้อมูลเปิดและความปลอดภัยของข้อมูล
กิจกรรมย่อย	1. จัดทำชุดข้อมูลเปิด (Open Data) ที่ไม่มีความลับสำหรับภาคเอกชน และสตาร์ทอัพต่อไปต่อยอด budget: 200,000 บาท 2. จัดทำกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลและมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) budget: 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	350,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลประจำพื้นที่
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาทักษะดิจิทัล
กิจกรรมย่อย	อบรมทักษะดิจิทัลและการใช้ระบบข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร 150 ราย
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	300,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลประจำพื้นที่
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลประจำพื้นที่
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ระบบฐานข้อมูลกลาง 1 ระบบ ชุดข้อมูลเปิด 10 ชุด และบุคลากร/เกษตรกรที่ผ่านการอบรม 150 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	การวางแผนและตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการเกษตรของจังหวัดมีความแม่นยำและรวดเร็วขึ้น เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิตได้ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำทนโรค-ทนภูมิอากาศสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดระบุนปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชในมะพร้าว น้ำหอม โดยในปี 2568 พบหนอนหัวดำ มะพร้าว 100 ราย/264 ไร่ ตัวงแตรมะพร้าว 206 ราย/548 ไร่ และไรศัตรูมะพร้าว 136 ราย/297.25 ไร่ ขณะที่ภาคประมงเผชิญวิกฤตการระบาดของปลาหมอคงดำที่ทำลายระบบนิเวศอย่างรุนแรงในหลายพื้นที่ และยังขาดการวิจัยพัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำชนิดใหม่ที่ทนทานต่อโรคและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ผลการวิเคราะห์ SWOT ระบุนโอกาส (O9) จากการพัฒนา Young Smart Farmer ควบคู่กับความร่วมมือกับสถาบันวิจัย ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาสายพันธุ์ ระบบผลิต และผลิตภัณฑ์แปรรูปได้ หากไม่เร่งดำเนินการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์น้ำที่เหมาะสม ผลผลิตของจังหวัดจะยังคงเสี่ยงต่อความเสียหายจากโรคระบาดและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยปราศจากทางเลือกด้านพันธุ์ที่เหมาะสมรองรับปัญหา
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อวิจัยและพัฒนาพันธุ์มะพร้าว น้ำหอมทนโรค (หนอนหัวดำ ตัวงแตร) และทนสภาพภูมิอากาศ 2. เพื่อวิจัยมาตรการควบคุมประชากรปลาหมอคงดำและพันธุ์ระบบนิเวศที่ได้รับผลกระทบ 3. เพื่อวิจัยพันธุ์สัตว์น้ำ (กุ้ง ปลาสลิด) ที่ทนต่อโรคและความเค็มของน้ำที่ผันผวน 4. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์จริงในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง 2. พื้นที่นำร่องควบคุมปลาหมอคงดำและพันธุ์ระบบนิเวศ 500 ไร่ 3. เกษตรกร/ชาวประมงที่ได้รับพันธุ์ทนโรคไปทดลองใช้ 100 ราย 4. สัดส่วนงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 (ตามเป้าหมายจังหวัด)
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ สวนมะพร้าว น้ำหอมอำเภอบ้านแพ้ว พื้นที่ระบาดของปลาหมอคงดำตำบลพันท้ายนรสิงห์และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอมืองสมุทรสาคร ฟาร์มกุ้ง/ปลาสลิด อำเภอบ้านแพ้ว
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	วิจัยพันธุ์มะพร้าว น้ำหอมทนโรค

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. ร่วมมือกับสถาบันวิจัย/มหาวิทยาลัยศึกษาและคัดเลือกพันธุ์มะพร้าว น้ำหอมต้านทานหนอนหัวดำและด้วงแรด budget: 400,000 บาท 2. จัดทำแปลงทดลองพันธุ์ทนโรคในพื้นที่จริงอำเภอบ้านแพ้ว budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยในพื้นที่
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	วิจัยควบคุมปลาทอมคางดำและฟืนฟูระบบนิเวศ
กิจกรรมย่อย	1. ศึกษามาตรการควบคุมประชากรปลาทอมคางดำที่เหมาะสมกับสภาพ พื้นที่จังหวัด budget: 350,000 บาท 2. ดำเนินพื้นที่นำร่องกำจัดและแปรรูปปลาทอมคางดำเป็นผลิตภัณฑ์ (ปลา ป่น อาหารสัตว์) budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	650,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยในพื้นที่
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	วิจัยพันธุ์สัตว์น้ำทนโรคและทนความเค็มผันผวน
กิจกรรมย่อย	1. ศึกษาและทดลองพันธุ์กุ้ง/ปลาสดที่ทนโรคและความเค็มผันผวน ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	300,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยในพื้นที่
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยในพื้นที่
10. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,600,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
12. ผลผลิต (Output)	ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์จริง 3 เรื่อง และพื้นที่นำร่องควบคุมปลาทอมคางดำ 500 ไร่
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ลดความเสียหายจากโรคพืชและโรคสัตว์รวมถึงการระบาดของปลาทอมคางดำ ระบบนิเวศทางการเกษตรของจังหวัดมีความมั่นคงยั่งยืนมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐานการเกษตรและการค้าระหว่างประเทศสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
4. หลักการและเหตุผล	ผลการวิเคราะห์ SWOT ระบุโอกาส (O8) จากความตกลงการค้าเสรี FTA และ RCEP ที่เปิดพื้นที่ตลาดต่างประเทศให้สินค้าเฉพาะถิ่นของจังหวัด แต่ในขณะเดียวกันก็มีภัยคุกคาม (T3) จากกฎระเบียบการค้า มาตรฐานแรงงาน และสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้น อาทิ มาตรการ EUDR และ CBAM ของสหภาพยุโรป รวมถึงปัญหาที่รายงานไว้ในภาคประมงเรื่องกฎระเบียบการประมง IUU Fishing ที่เข้มงวดและปัญหาแรงงานบังคับในภาคประมง หากไม่ดำเนินการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและมาตรการสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้ประกอบการส่งออกของจังหวัดสมุทรสาคร โดยเฉพาะกลุ่มอาหารทะเลแปรรูปและมะพร้าว น้ำหอม อาจสูญเสียโอกาสทางการค้าและถูกกีดกันจากมาตรการทางการค้าของประเทศคู่ค้าที่เข้มงวดขึ้นทุกปี
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิชาการด้านมาตรฐานการเกษตร 2. เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและมาตรการสิ่งแวดล้อมใหม่ (EUDR, CBAM) 3. เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก FTA และ RCEP ในการขยายตลาดส่งออก 4. เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานและ IUU Fishing ในภาคประมง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐานไม่น้อยกว่า 30 ราย 2. ผู้ประกอบการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้าน EUDR/CBAM/IUU ไม่น้อยกว่า 20 ราย 3. เกิดความร่วมมือหรือบันทึกข้อตกลง (MOU) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ 4. มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ ผู้ประกอบการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปอำเภอเมืองสมุทรสาคร และกลุ่มผู้ส่งออกมะพร้าว น้ำหอมอำเภอบ้านแพ้ว
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน-สถาบันวิชาการ ด้านมาตรฐานการเกษตรของจังหวัด budget: 200,000 บาท 2. จัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศแก่ ผู้ประกอบการ budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	เตรียมความพร้อมผู้ประกอบการด้านมาตรฐานสิ่งแวดล้อมใหม่
กิจกรรมย่อย	1. อบรมเชิงลึกเรื่อง EUDR, CBAM และ Carbon Footprint สำหรับผู้ประกอบการ ส่งออก 40 ราย budget: 300,000 บาท ให้คำปรึกษารายสถานประกอบการ (Business Consulting) ด้านการ ปรับตัวตามมาตรฐานใหม่ budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	550,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก FTA/RCEP
กิจกรรมย่อย	จัดกิจกรรมให้ความรู้และจับคู่ธุรกิจกับผู้นำเข้าในตลาดเป้าหมาย เช่น จีน และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง budget: 350,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	350,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	สนับสนุนมาตรฐานแรงงานและ IUU Fishing
กิจกรรมย่อย	อบรมผู้ประกอบการประมงด้านมาตรฐานแรงงานและการปฏิบัติตามกฎ IUU Fishing 30 ราย budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	200,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,550,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ผู้ประกอบการเข้าร่วมเครือข่าย 30 ราย และผู้ประกอบการที่เตรียมความพร้อมด้าน EUDR/CBAM 20 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาครสามารถแข่งขันและปฏิบัติตามมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศได้ดีขึ้น ลดความเสี่ยงจากการถูกกีดกันทางการค้า

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการทบทวนกฎระเบียบและมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรสมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	ผลการวิเคราะห์ SWOT ชั่วก่อน (W1) ว่าพื้นที่เกษตรของจังหวัดมีสัดส่วนจำกัดและเผชิญแรงกดดันจากราคาที่ดินสูง เนื่องจากการขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรมและชุมชนเมือง สอดคล้องกับรายงานปัญหาด้านการเกษตรที่ระบุว่าพื้นที่การเกษตรถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และภัยคุกคาม (T5) จากการขยายตัวของเมืองที่ทำให้ฐานการผลิตหดตัว นอกจากนี้ยังมีปัญหาเฉพาะด้านที่ดินในนิคมสหกรณ์โคกขามซึ่งเป็นพื้นที่นาเกลือสำคัญของจังหวัด ที่มีปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ชัดเจนและข้อพิพาทที่ดิน", หากไม่ดำเนินการทบทวนกฎระเบียบและกำหนดมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญ พื้นที่เกษตรอัตลักษณ์ของจังหวัด เช่น สวนมะพร้าว น้ำหอมบ้านแพ้วและนาเกลือทะเล จะลดลงอย่างต่อเนื่องจนสูญเสียฐานการผลิตในระยะยาว ซึ่งจะกระทบต่อเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดในทุกมิติ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรในจังหวัด 2. เพื่อจัดทำมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญ (โซนนิ่งเกษตร) ป้องกันการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน 3. เพื่อแก้ไขข้อพิพาทที่ดินในนิคมสหกรณ์โคกขาม 4. เพื่อเสนอมาตรการสร้างแรงจูงใจแก่เจ้าของที่ดินที่รักษาพื้นที่เกษตรไว้
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. รายงานทบทวนกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรของจังหวัดแล้วเสร็จ 1 ฉบับ พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2. พื้นที่เกษตรกรรมสำคัญที่ได้รับการเสนอกำหนดเป็นเขตคุ้มครอง (โซนนิ่ง) ไม่น้อยกว่า 5,000 ไร่ 3. กรณีข้อพิพาทที่ดินในนิคมสหกรณ์โคกขามที่ได้รับการคลี่คลายหรือมีแนวทางแก้ไขไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 4. เวทีรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่เกษตรกรรมอัตลักษณ์อำเภอบ้านแพ้ว (สวนมะพร้าว/ไม้ผล) และนิคมสหกรณ์โคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร (นาเกลือ)
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ทบทวนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมย่อย	1. สำรวจและรวบรวมปัญหา/ข้อร้องเรียนจากเกษตรกรเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	budget: 200,000 บาท 2. วิเคราะห์ผลกระทบและจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงกฎระเบียบ (Regulatory Impact Assessment) budget: 300,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	500,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	จัดทำมาตรการคุ้มครองพื้นที่เกษตร
กิจกรรมย่อย	1. จัดทำแผนที่และเกณฑ์กำหนดพื้นที่เกษตรกรรมถาวรหรือเขตคุ้มครองพิเศษ budget: 350,000 บาท 2. จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย 4 ครั้ง budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	600,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	แก้ไขปัญหาที่ดินนิคมสหกรณ์โคกขาม
กิจกรรมย่อย	ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและจัดทำแนวทางแก้ไขข้อพิพาทที่ดินนิคมสหกรณ์โคกขาม budget: 250,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	250,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	เสนอมาตรการจูงใจรักษาพื้นที่เกษตร
กิจกรรมย่อย	ศึกษาแนวทางสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมาตรการจูงใจสำหรับเจ้าของที่ดินที่รักษาพื้นที่เกษตรไว้ budget: 150,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	150,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานที่ดินจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	รายงานทบทวนกฎระเบียบ 1 ฉบับ และแผนที่เขตคุ้มครองพื้นที่เกษตร 5,000 ไร่
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	นที่เกษตรอัตลักษณ์สำคัญของจังหวัดได้รับการคุ้มครองจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลดข้อพิพาทและความไม่มั่นคงด้านที่ดินของเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเฝ้าระวังและควบคุมการลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์สินค้าเกษตร สมุทรสาคร
2. ชื่อแผนงาน	พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ
4. หลักการและเหตุผล	รายงานปัญหาด้านการเกษตรของจังหวัดระบุว่าทุนต่างชาติเข้ามา ครองตลาดส่งออกผ่านล้งนอมินี ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกมะพร้าว น้ำหอม ลดลงจาก 9,888 ล้านบาทในปี 2566 เหลือเพียง 6,456 ล้านบาทในปี 2568 ขณะที่ผลการวิเคราะห์ SWOT ระบุภัยคุกคาม (T2) จากการแข่งขันกับสินค้า นำเข้าราคาถูก เช่น เกลื่อนำเข้าที่กีดกันราคาเกลือทะเลในประเทศ และภัย คุกคาม (T9) ด้านความเสี่ยงสินค้าปลอมแปลงและการสวมสิทธิ์แหล่งกำเนิด สินค้า หากไม่ดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมอย่างเป็นระบบ สินค้าสิ่ง บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) อัตลักษณ์ของจังหวัด โดยเฉพาะมะพร้าว น้ำหอม บ้านแพ้ว จะยังคงเสี่ยงต่อการถูกสวมสิทธิ์แหล่งกำเนิด และตลาดจะยิ่ง บิดเบือนจากสินค้าลักลอบนำเข้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรง ต่อรายได้และความเป็นธรรมทางการค้าของเกษตรกรในพื้นที่
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเฝ้าระวังและตรวจสอบการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร (มะพร้าว เกลือ สัตว์น้ำ) ที่สวมสิทธิ์แหล่งกำเนิดไทย 2. เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบและคุ้มครองสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัด 3. เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามสินค้า เกษตรเถื่อน 4. เพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักแก่ผู้บริโภคถึงผลกระทบของสินค้า ลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เครือข่ายเฝ้าระวังสินค้าเกษตรลักลอบนำเข้า/สวมสิทธิ์ในพื้นที่ 1 เครือข่าย ครอบคลุม 3 อำเภอ 2. กรณีตรวจพบและดำเนินการตามกฎหมายกับสินค้าลักลอบนำเข้า/สวม สิทธิ์ไม่น้อยกว่า 10 กรณี 3. ผู้ประกอบการสินค้า GI (มะพร้าว น้ำหอม บ้านแพ้ว) ที่เข้าร่วมระบบ ตรวจสอบคุ้มครองสิทธิ์ไม่น้อยกว่า 50 ราย 4. ประชาชน/ผู้บริโภคที่เข้าถึงสื่อรณรงค์ไม่น้อยกว่า 10,000 คน
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 3 อำเภอ จุดตรวจสอบสินค้าเกษตรที่ตลาดกลาง/ล้งมะพร้าวอำเภอบ้านแพ้ว และจุด รับซื้อเกลือทะเล/สัตว์น้ำอำเภอเมืองสมุทรสาคร ครอบคลุมทั้ง 3 อำเภอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวัง

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมย่อย	1. จัดตั้งและอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังสินค้าเกษตรลักลอบนำเข้าและสวมสิทธิ์ 60 ราย budget: 250,000 บาท 2. จัดทำระบบแจ้งเบาะแสและฐานข้อมูลกรณีที่ตรวจพบ budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	450,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ด้านศุลกากรสมุทรสาคร
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	คุ้มครองสินค้า GI และตรวจสอบแหล่งกำเนิด
กิจกรรมย่อย	1. พัฒนาระบบตรวจสอบและรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า GI มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว เชื่อมโยงกับระบบ QR Code budget: 350,000 บาท 2. อบรมผู้ประกอบการและล้งมะพร้าวด้านการป้องกันการสวมสิทธิ์สินค้า GI 60 ราย budget: 200,000 บาท
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	550,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ด้านศุลกากรสมุทรสาคร
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ประสานความร่วมมือปราบปรามสินค้าเถื่อน
กิจกรรมย่อย	1. จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ศุลกากร ตำรวจ สำนักงานเกษตรจังหวัด) budget: 200,000 2. สนับสนุนอุปกรณ์ตรวจสอบเบื้องต้น ณ จุดตรวจสอบสินค้า budget: 300,000
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	500,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ด้านศุลกากรสมุทรสาคร
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	รณรงค์สร้างความตระหนักแก่ผู้บริโภค
กิจกรรมย่อย	1. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์ไม่สนับสนุนสินค้าเถื่อนและสินค้าสวมสิทธิ์
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	200,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

หัวข้อ	รายละเอียด
	ด้านศุลกากรสมุทรสาคร
9. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ด้านศุลกากรสมุทรสาคร สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571
11. งบประมาณ	1,700,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	เครือข่ายเฝ้าระวัง 1 เครือข่าย กรณีดำเนินคดีตามกฎหมาย 10 กรณี และผู้ประกอบการสินค้า GI ที่เข้าร่วม 50 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ลดปัญหาการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตร สินค้า GI อัตลักษณ์ของจังหวัดได้รับการคุ้มครอง สร้างความเป็นธรรมในตลาดแก่เกษตรกรผู้ผลิตแท้จริง

ภาคผนวก

รูปภาพกิจกรรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2571 - 2575)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางลักขณา พงษ์พานิช เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

คณะผู้จัดทำ

1. นางสาวพรพรหม พรหมหิตาทร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
2. นางสาวเบญจมาภรณ์ จันทอง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
3. นางสาวภัทวลิษฐ์ญ์ นิลน้อยศรี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดสมุทรสาคร
(พ.ศ. 2571 - 2575)